

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ369302	ImageGroup:	I4CZ369596
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྱིད་ཡིག་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད། bla ma mchod pa'i khrid yig snyan rgyud man ngag gi gter mdzod/
Author:	n/a
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs/;66
Place:	lha sa
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	2011
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

བླ་མ་མཆོད་པའི་འབྲིང་ཡིག་གསལ་པའི་གནད་
 རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་སྟན་ཆུང་མན་ངག་གི་
 གཏེར་མཛོད་བཞུགས་སོ། །

མཛོད་པ་སོ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫིང་འཛོལ་བསྟུ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ཡུལ་མཆོད་པའི་འབྲིང་ཡིག་གསལ་པའི་གནད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་སྟན་ཆུང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་བཞུགས་སོ། །

གདན་ས་གྲིབ་ཆེ་མཆོག་གྲིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་པའི་ཏ་
ཡི་ཤེས་རྒྱལ་མཆོག་གྲི་སྐུ་འདྲ་བྱིན་ཅན་ལ་ན་མོ། །

ཨ་མོ་མཁའ་འཁོར་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཨ་མོ་མཁའ་འཁོར་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཨ་མོ་མཁའ་འཁོར་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཡུལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཡུལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཡུལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཨ་མོ་མཁའ་འཁོར་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
དབྱེ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཨ་མོ་མཁའ་འཁོར་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཨ་མོ་མཁའ་འཁོར་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

གཏེར་མཛོད་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།

མེད་པ་ཚུ་ག་ཅང་པ་ཚུ་ནང་པེ་རྒྱུ་པ་ཚུ་པ་ཚུ་ལྷོ་ག་པེད་ནས་པ་ཚུ་གསལ།

ཐཱཱ་མཱ་མཱ་།

རབ་དཀར་གངས་མེའི་ཐོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
 ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། བསྐྱེད་ཆོས་དང་། མ་འགྲུག་སྤྱི་གཉིས་
 བས་མཆོད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་འདྲ་
 མིན་གྱི་རྩ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསལ་གཏོང་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཚུས་སྟུ།
 ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཅོན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་ས་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
 གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོད་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་རུས་གིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཚར་མྱོད་དུ་བྱུང་
 བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོང་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱའི་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་
 དུ་བསྐྱར་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་བུ་སྤྱོད་ལྟེ་བཅོན་གྱིས་བསམ་
 ལས་སུ་སངས་པུ་བརྒྱན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་མཛེད་དང་། རྒྱ་བརྒྱུད་སྟོན་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
 སྟོ་རིག་བྲག་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་ལྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་གཙོ་བོར་
 བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་སྤྱིར་བཏུང་སྤྱོད་ཆོགས་ལྗོངས་འདིར་དར་སྤེལ་མཛད་དེ། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་
 སྟོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྲེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ཡུལ་ཁམས་འདིར་འཆད་ཚིན་ཚོམ་
 གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ས་ཆེན་དམ་པ་ཇི་སྟེད་ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་
 སྤྱིར་བོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། གསལ་རྩོམ་མཛོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་
 རྩ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆོ་གང་རལ་བ་བསྟེན་ནས་བཤུངས་ཀྱང་བཤུང་བར་དཀའ་བས། བོད་ཁྱལ་གྱི་གསུང་
 རབ་བློགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བརྩིགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་དབངས་ལ་འད་སྤྱོད་པ་སྟེར་

ལུས་སོ་ཞེས་སྒྲིག་ཀྱང་ལུང་དུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྒྲིངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་
 སྒྲན་མཆོག་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བརྩུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སྤྱོད་གྲ་སྒྲུམ་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་
 བོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བུམས་དང་སྒྲིང་རྗེས་རྒྱུད་དུ་ལ་ཞིང་། ཡ་
 རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱད་རང་ཆས་སྤྲུལ་ན་པའི་མི་རིགས་ཁྱུང་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་
 རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སྤང་འཛོམ་སྤྱིང་གར་རུབ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིད་འཁྱོར་རིག་
 གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒོས་ཚན་རིག་རྩེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་གི་མི་སྒྲ་གྲགས་ཅན་ནུམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
 དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་
 ལགས།

འོན་ཀྱང་ལོ་བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་སྒྲིང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀའ་སྒྲེ་ཡོན་དུ་སྤུལ་ན་ཡང་སྤྱི་
 ཐབས་བུལ་བའི་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྱུང་ནོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་གིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་
 དང་རྩ་ལྟའི་ཞལ་དུ་སྤུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་ལུས་མཐུ་རང་ཅག་སྤུལ་འའང་མེད་ལ། དུས་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཁྱོད་ནས་སྤྱི་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྤྱིང་དུ་སྤྱད་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་
 དཀོན་རིགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་སྤྱབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་
 བདག་སྤྱང་བྱེད་དགོས་ཆེན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྐྱར་མ་བྱུང་བས་གསུང་རབ་
 ཀྱི་དགོས་པ་རི་བཞིན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆདས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་ས་
 སྤྱིང་དུ་རྩ་བརྒྱན་མི་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྤྱང་གནད་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་
 ལ་འགོལ་ཐབས་མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྟ་ལྟ་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ ༢༠༠༧ལོར་
 སེར་གཙུག་ནང་བསྐྱར་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཙུགས་
 བས་ད་བར་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བྱན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་འཕོར་ཆེན་བཞག་ཏེ་དཔེ་དཀོན་རྒྱུར་སྤྱོད་དང་།

དེར་སྐབས་སློབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་གིས་གསར་
 ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ཅན་པོད་ཐེང་སྐུ་བརྒྱ་ལྷག་པར་སྒྲན་ཟིན་པ་དང་། དགོན་ཐེད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་པོད་ཐེང་ཆ་ཆང་རེ་རིན་མེད་འབུལ་ལམ་ཁྱུས་པ་ཟུད། དེ་བྱིངས་མ་
 གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐུ་འཛོལ་ཁྱུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྟན་ལ་སྤྱི་ཁྱད་དང་རིས་མེད་མེར་སྐྱ་ཐོས་བསམ་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་སྒོར་ཐབས་ཁུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་དོས་ཚོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 བས་གཞིགས་སྒྲོང་སྒྲན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་གིང་། ལྷག་བསམ་
 ཏུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་མས་དོས་ཚོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིན་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 ལྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ང་ཚོར་ཡུར་བ་བྱུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྟ་མེད་རྒྱལ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡོད་རངས་དང་། སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ་ཁག་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་རིམ་བཤམ་པར་སྒྲན་ཁྱུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྙིང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྐྱ་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཚོའི་ལས་ཀར་
 ཅུ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སུ་མཐུད་ལུག་སྟོལ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཁྱེད། །

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྤྱི་གཤམ་ནས།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནི་གཙང་རྟ་ནག་པད་ཁུད་
ནང་པའི་རིགས་སྤྱལ་བ་ཚངས་པ་དཀར་པོ་དང་། ཡུམ་ཆེ་རིང་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྤྱེ་
རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆུ་སྤྱལ་༡༧༡༩ལོར་འབྱུངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་ཐོས་བསམ་གྱིང་
གི་ཆོས་རྗེ་ཆེ་བརྟན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་བུ་གཙུག་ལུགས་ཏེ་མཚན་དབུ་རྒྱུ་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་སྤྱལ།
ཨ་ནིས་གྲོག་བསྐྱབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་བཀྲས་ལྷན་བྱུང་རམས་པ་ནས་ཆོས་སྦྱོང་འཛིན་
སྦྱོར་བྱེད་བཅུག། དགུང་ལོ་བཅུ་ཐོག་བཀྲས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྦྱོར་ཞུགས། དེའི་ལོར་པཎ་ཆེན་སློ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱུང་བུ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོམ་པ་བཞེས། མཚན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་འདོགས་པར་
མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྟར་གསན་བསམ་མཛད། རྣམ་འགྲེལ་
ཐོག་ནས་མིང་བཏགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་རང་མཉམ་འགའ་ཞིག་གིས་སློ་སྤྱུར་ལ་བརྟེན་མིང་
སྐམ་པོར་མ་ཆགས་པར་སྦྱིད་གོང་བྱ་ཐེབས། དེའི་ལོར་སྦྱོང་ཁང་སྤྱིལ་བུ་གསར་རྒྱུག་གིས་ལོ་
གསུམ་རིང་སྤྱུལ་ལ་བཅོན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་གྲུབ་དབང་སློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་ནས་
བསྟན་ཇོགས་གྱི་ཕྱོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་དབུས་སྤྱེཐེབས། སྤར་བུ་ལྷོག་
བུམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཛལ་ནས་ཟབ་ཆོས་འགའ་ཞུས་ཏེ་ས་ལུག་གཅིག་ཏུ་སྟོག་འཛོའི་འཛོའི་བར་
བཅས་ཏེ་ལོ་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ལ་སྦྱིད་གོང་བྱ་ཐེབས་ནས་གྲུབ་དབང་
རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་རྒྱལ་གྱིས་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་ཇོགས་བསྐྱབས། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་
ལ་དིང་རིང་ལ་དམ་པའི་སྤྱུལ་གནས་མཁའ་འགྲོའི་གསང་ལུག་ཏུ་འཛོའི་བ་དན་དོན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱེ་རྗེས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་པོ་སྤྱུལ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞོན། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་ནས་རེ་
ལྷའི་བར་སྦྱིད་གོང་བསམ་གཏན་གྱིང་དང་། དགའ་ལྷན་ལུག་པོ་ཆེ། ཆོས་སྤིངས་རྒྱལ་ལྷན་
གྱིང་། བལ་ཡུལ་ཐང་རྟི་རྟ་ར་སོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟིན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཉམས་

གསེའི་མཛད་པ་གནང་། དགྲུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་ཐེབས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དང་བརྟེན་ཏེ་མཚན་བསྟོད་བཞེས་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་
 པོ་ཏ་ལར་བཞུགས་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་ཡོངས་འཛིན་གནང་། དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་
 ཆེ་ཆུང་ཆང་མར་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་དང་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་སྟེལ་ནར་མར་མཛད། དགྲུང་
 ལོ་དོན་བདུན་སྐབས་གི་བཀོམ་སྒྲིང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དགྲུང་ལོ་གྲ་གཅིག་སྟེ་རྒྱུང་
 ༡༧༩༩ལོ་ལ་སྐུ་གཤེགས།

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྔགས་གནད་ལས་བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 མང་དུ་མཛད་པ་ལས་དང་པོ་མདོ་སྔགས་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་བརྒྱམས་པ་
 «བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་སངས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལ་བསྔགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་
 རྒྱུ་གི་བསྟུས་དོན་ལྟེ་མིག་» དང་ «ཤེར་བྱིན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་པ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་སྐར་ཏེ་
 བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་མེ།» སྔགས་དང་། འདུལ་བ་
 ལས་བརྒྱམས་པ་ «རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛད་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་བཛྲེད་
 པ་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོའི་སྒྲུང་བ།» དང་ «འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་།» དབུ་མ་ལས་
 བརྒྱམས་པ་ «ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་སྟོབ་བཟང་ཞལ་ལུང་།» དང་ «བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་
 གནད་བསྟུས་པའི་ཆོགས་བཅད།» སྟེས་རབས་རྣམ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པ་ «ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ལམ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རོ་མཚར་མདོ་དུ་བྱུང་
 པ་དང་སྐར་ཏེ་བཤད་པ་སྟེས་རབས་སོ་བཞིའི་དོན་རྣམ་བཤད་ཐེག་ཆེན་གསལ་སྟོན།» དང་
 «བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྤྱི་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཚོག་
 ལུལ་བྱང་ནོར་བུའི་ཐེང་བ།» «རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་སྟོབ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་
 བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར།» སྔགས་དང་། གཉིས་པ་ཟབ་མོ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ལས་བརྒྱམས་པ།
 «འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཛྲེད་པའི་འགྲེལ་པ་བསྟོད་སྟོན་སྐྱ་དབྱངས།»

«སྤྲུལ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་
 མཛོད།» རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པའི་བྲིད་དམིགས་བསྟན་
 དོན།» «བྱིན་རྒྱལ་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་
 ལུན།» སློ་སྦྱང་ལམ་རིམ་སྒོར་ལ། «ཐེག་ཆེན་སློ་སྦྱང་སློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་གྱི་རྩ་ཆོག །» «ལམ་
 བྲིད་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་གི་བྲིད་དམིགས་བསྟན་རྣལ་ལུན་འཇུག་དོགས།» «སློ་སྦྱང་
 བྲིད་ཡིག་བདུད་རྩི་སྟོང་པོ།» སོགས་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱ་དགུ་ཙམ་ཡོད་པ་ལས་ད་རེས་
 འདིར་ «སྤྲུལ་མཆོད་པའི་བྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་
 གཏེར་མཛོད། » ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལ་འདིར་མདོ་སྟགས་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ། སྟོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཤེགས་ལུལ། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་དམ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་མཐེལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤྱང་བའི་མན་
 ངག །བྱུ་མཆོག་རྩམ་བརྩ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཀའ་སྟོལ། རྣལ་ལུན་གྱི་སྦྱེས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་
 ལྷུང་བར་ལྷུང་བར་འབྲིད་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་ལྟའི་
 རྣལ་འབྱོར་ནི་གང་བཤད་བར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་སྟགས་གསུང་རབ་
 གནད་རྣམས་མ་ལུས་བར་བསྟན་ཅིང་རྣལ་ལུན་སྦྱེས་སུ་སངས་རྒྱུས་སར་འགོ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་
 རུང་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བའི་སྟོང་ནས་གསལ་
 བར་བསྟན་པ་སོགས་ཟབ་ལམ་སྤྲུལ་མཆོད་པའི་རྩ་འགྲེལ་ཡོངས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲེལ་བ་འདི་
 ཉིད་ས་འཛིན་དབུས་ན་ལུན་པོ་ལྟར་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྫོགས་པས་ན་གསུང་
 རབ་འདི་ལ་འཆད་ཉན་གནང་མཁན་གྱི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་
 གྱི་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྒོར་བྱེད་དེ་ལན་མེད་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོང་
 འཆོལ་བསྟན་ཐུགས་སྦྱིག་ཁང་ནས་དབར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།

ལྷག་དཔེ་འདི་ཉིད་དབར་བསྟན་ཞུས་པའི་གོ་རིམ་ནང་རྩ་བ་འཆོལ་བདེ་བའི་ཆེད་ལོགས་
 སུ་བཏོན་ཡོད་ལ་འབྲིད་ཡིག་འདི་ཉིད་ནང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགོ་འདྲུན་བྲལ་ཡང་། །

ལྷ་ཚོགས་གཤུལ་བྱའི་བསམ་བ་ཇི་བཞིན་དུ། ཅིར་ལང་འཆར་བའི་མཐུན་བཅའི་འཕྱིན་ལས་
 ཅན། ལྷ་བས་མགོན་དམ་བ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཅ་འགྲེལ་
 གཉིས་ཀ་མེད་བ་དང་དེ་མིན་སྐྱོན་འདྲེན་གྱི་ཐུགས་མེད་པ། ཚོགས་མཚོན་ནང་དུ། རྒྱ་
 རྒྱུ་ཀུན་ཉེར་ཞི་ཚོས་སྐྱེ་ཡང་། རྒྱང་མེགལོ་ཞིང་འབར་བའི་སྡེང་། མི་མགོའི་སྡེང་ཐུགས་མ་གྱི་
 ཁར། ལྷ་མཚོན་ལུན་ཐོད་བ་ཀྱ་བ་ལར། ཇོ་ཇས་རྒྱམས་སོ་སོར་སྒར་བར་སྐྱུར། ཉིད་ག་སྡེང་
 གནས་ཇོ་ལྷ་རྒྱ། ཁདོག་ག་ཟི་བཟིད་སོ་སོར་འབར། རྒྱང་གལོས་མེ་སྒར་ཇས་རྒྱམས་ལྷ། ཁོལ་
 བས་རྒྱངས་བ་ཆེར་གལོས་བས། ཡི་གེ་ག་སྐུམ་ལས་འོད་ཟེར་ཚོགས། རྒྱུགས་བརྩར་འཕྲོས་
 བས་དོ་རྩེ་ག་སྐུམ། བདུད་ཅིར་བཅས་རྒྱམས་སྐྱོན་དངས་ནས། སོ་སོར་ཡི་གེ་ག་སྐུམ་ཐིམ་
 བས། བདུད་ཅིར་ཁུན་ས་བརྩད་དང་འདྲེས། ལྷ་མཚོན་གསལ་སྒར་བྱས་ཤེས་ཤོ། འདོད་དགུའི་
 དབལ་འབར་རྒྱ་མཚོར་སྐྱུར། ཇོ་ལྷ་རྒྱ། ཐུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅ་བརྩད་སྒྲ་མ་དང་། ཡི་དམ་
 ལྷ་ཚོགས་སྐུམས་གནས་དགོན་མཚོག་ག་སྐུམ། དབལ་པོ་མཁའ་འགོ་ཚོས་སྐྱོང་སྐྱང་མའི་
 ཚོགས། ལྷ་མཚོན་མཚོན་བའི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། བྱིན་དང་གསང་བའི་མཚོན་
 སྐྱོན་རྒྱ་མཚོའི་དབུས། རིན་ཆེན་ལས་ཐུབ་མཛེས་བའི་གདན་ཁྱི་ལ། ལཔས་སེན་འོད་ཆགས་
 བརྩན་བར་བཞུགས་ནས་ཀྱང་། ལྷ་མཚོག་བདག་ལ་འདོད་དགུའི་དངོས་ཐུབ་སྡོལ། དབལ་
 པོ་ཆེན་པོ་ཚོགས་དང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་དང་གིས་བརྩོད་ནང་དུ། སྤྱིད་ཞིའི་
 རྒྱུ་དཀར་རི་སྡེང་དགེ་མཚན་གྱིས། ཉིང་འདིར་མི་གིས་རྒྱད་བ་ཀུན་བལ་ཉ། གནས་སྐུམས་
 མཐར་ཐུག་དགེ་ལེགས་ནམ་མཁའི་མཛོད། ལྷ་ཚོགས་དབལ་ལ་རོལ་བའི་བཀྲ་གིས་
 ཤོག། ཀུན་མཐུན་སྒོ་བཟང་གསལ་བའི་ཚོས་གྱི་སྡེར། བསྐྱབ་གསལ་རྒྱུ་དག་ཅེ་གཅིག་སྐུབ་
 ལ་བཅུན། རྒྱལ་འཕྱོར་རབ་བྱུང་ཚོགས་གྱིས་མོངས་གང་བས། ཐུབ་བརྩན་ལུན་ཏུ་གནས་
 བའི་བཀྲ་གིས་ཤོག། གཞོན་རྒྱའི་དུས་ནས་སྒྲ་མ་ལྷ་མཚོག་ལ། གསོལ་བ་བདེ་བས་སྒོ་བཟང་
 གསལ་བ་ཡི། བྱིན་རྒྱབས་ལུགས་ནས་གཞན་དོན་ལུན་གྱིས་ཐུབ། སྒོ་བཟང་དོ་རྩེ་འཆར་གི་
 བཀྲ་གིས་ཤོག། འདོད་དགུའི་འཕྱོར་བ་དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྷ་འཕེལ། སྐྱོན་མེད་རིགས་གྱི་དལ་འགོ་

རྒྱུན་ཆད་མེད། ཉིན་མཚན་སྒོ་བཟང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འདལ། རྒྱུན་ཚོགས་དཔལ་ལ་རོལ་
 པའི་བཀྲ་ཤིས་སྟོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཙུ་འགྲེལ་མེད་པ་ནི་ཕྱིས་གསར་དུ་བསྟན་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་མིན་དབྱུང་པར་འཆོལ། དེ་མིན་ཚོགས་མཆོད་ཀྱང་། ཡིད་འོང་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན་
 གྲུག་ཅུ་བཞིའི། །ཞེས་པའི་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་ཡང་འདོན་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་སྟམ། ཡུག་
 དཔེ་འདི་ཉིད་ལྷས་དག་སྐྱབས་ཐོག་མའི་ལྷ་དག་དང་། བསྐྱར་ལྷས། ཡང་ལྷས། ལྷས་ཆེན་
 བཅས་ལྷ་དག་གི་རིམ་བ་བཞི་ལྷག་ཙམ་བརྒྱད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཡང་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གི་ཙུ་དོན་
 གཞིར་བཟུང་མ་དཔེའི་ནང་གང་ཡོད་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ཐོག་དེ་མིན་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་
 དག་ཞོར་རེ་བྱང་སྟམ་རྟགས་དང་མཐུན་པར་བཅོས་ཏེ་རང་སྒོས་གང་ཐུབ་ཀྱི་མི་ལྷ་བསྐྱབ་ལྷལ་
 ལགས་ཀྱང་ད་དུང་ཡིག་ཞོར་ཆད་ལྷག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཆ་ཡང་འབྱུང་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་
 འཆད་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གལ་སྲིད་ཡིག་ཞོར་དང་ཆད་ལྷག་སོགས་སྟོན་ཆ་གཟིགས་ཆེ་མ་དཔེར་
 དཔེ་བསྟར་ལྷས་ཏེ་རྟག་ཐོག་གཅན་ལཁེལ་གྱི་སྟོན་འདོན་གནང་ཆེ་ང་ཆོའི་ཕྱིས་ཀྱི་ལས་ཀའི་
 བྱང་ཡོ་བསྐང་ལྷ་ངེས་པས་སྐྱེ་ཉིད་ནས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ལ་དགོངས་ཏེ་ཙུ་ཆེའི་དགོངས་
 འཆར་གནང་རྒྱའི་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་དང་བཅས།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོང་འཆོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

- སྒྲ་མ་མཚོད་བའི་འབྲིད་ཡིག་གསལ་བའི་གནད་ནམ་པར་བྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་
གི་གཏེར་མཛོད། .....(1)
- མཚོད་པ་བརྗོད་པ། .....(1)
- གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ། .....(3)
- གདམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ། .....(22)
- གདམས་པ་དངོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་བཤད་པ། .....(28)
- སྒྲ་བས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ། .....(38)
- ཁྱད་པར་གྱི་ཐོན་འགོ་བཤད་པ། .....(47)
- ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲུལ་ཚུལ། .....(57)
- སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་མཚོད་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། .....(84)
- སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་བཤད་པ། .....(88)
- བྱི་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྲལ་ཚུལ་བཤད་པ། .....(100)
- ནང་གསལ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྲལ་ཚུལ་བཤད་པ། .....(130)
- གསལ་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྲལ་ཚུལ་བཤད་པ། .....(140)
- དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོགས་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྲལ་ཚུལ་བཤད་པ། .....(146)
- སྟན་དང་བདག་ཉིད་བྲན་དུ་འབྲལ་ཚུལ་བཤད་པ། .....(149)
- བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བཤད་པ། .....(157)
- ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་གསལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ། .....(170)

ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བྱིན་དཔྱད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་འདེབས་ཚུལ།	(181)
བྱིན་དང་གསལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ...	(198)
ལུས་ཚུགས་སུ་གསལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལོན་ཚུལ།	(210)
ལམ་གྱི་ཕ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	(222)
སྒྲེས་བུ་རྩ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་བཤད་པ།	(225)
སྒྲེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་བཤད་པ།	(230)
སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཕ་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	(234)
བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(240)
ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་སྒྲོན་སེམས་དང་ འཇུག་སྒྲོམ་ལོན་ཚུལ་བཤད་པ།	(267)
རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ།	(273)
ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ།	(297)
ཐུན་མོང་མིན་པ་དོན་རྟེན་གྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ།	(303)
བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ།	(319)
གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།	(324)
ཐུན་མཚམས་སུ་རི་ལྷ་ར་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།	(351)

༣༡། །སྒྲུ་མ་མཆོད་པའི་འཕྲིད་ཡིག་གསལ་བའི་གནད་ནུམ་པར་
བྱེ་བ་སྟན་ཆུང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བ་བཛོད་བ།

། རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་
པའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་
པའི། སློ་དང་བསྐྱུ་བའི་བྱེད་པོ་གཅིག་སུ་བ། །བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་སྒྲུ་མ་ལྷག་
པའི་ལྷ། །བདག་སྙིང་པརྗེའི་ཟེུ་འབྱར་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །སྟོན་བ་མཉམ་མེད་ཐུབ་
དབང་དོ་རྗེ་འཆང་། །རྒྱལ་ཚབ་མི་པམ་མགོན་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས། །གསལ་
བའི་བདག་པོ་བྱག་ན་དོ་རྗེ་སོགས། །ཐུབ་དབང་གསལ་དང་བཅས་ལ་བྱག་འཆལ་
ལོ། །ཟབ་མོའི་ལམ་འདིས་གྲུབ་བ་མཆོག་བརྟེས་བ། །ཨིན་ཆུ་ཏི་བདེ་བའི་
མགོན་པོ་དང་། །ས་ར་ཏ་དང་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་གསལ་དང་། །གྲུབ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་དགེ་
དང་ལྷ་ལི་ཏ། །ཏི་ལོ་རྒྱ་རོ་ཨ་ཏི་ག་ལ་སོགས། །འཕགས་ལུལ་མཁས་གྲུབ་
ནུམས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ། །འཇམ་
དབྱངས་བཀའ་གྲུབ་མཁས་གྲུབ་སྐྱ་མཆོད་དང་། །ཟུང་འཇུག་གྲུབ་བ་ཆོས་ཀྱི་དོ་
རྗེ་སོགས། །འཇམ་མགོན་ཡབ་གསལ་ནུམས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །སློ་བཟང་

དགོངས་དོན་སྟོན་བརྒྱད་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་མཛོད་
 སྐྱེ་གསུམ་འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས་དབེན་ས་བ། །ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་
 ཁང་བཟང་ཅེ་མོར་སློབ་བཟང་སྟོན་བརྒྱད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བསྐྱེད་པའི་
 ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས། །སློབ་ཆེན་བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ་དབང་ཕྱག་
 བརྒྱད་ལྡན་རྣམ་འདྲན་རྒྱལ་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་དག་གི་དབང་ཕྱག་
 འཇམ་མགོན་ཆེ། །ཉམ་ཆུང་བདག་ཅག་བྱམས་པས་སྦྱོང་ཞིང་མན་དག་བདུད་
 ཅིས་གསོ་མཛད་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྣམས་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཕྱག་བཞུད་དོ། །སློབ་
 བཟང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་གྲུབ་པའི་ལྷུང་ལམ་
 མཚོག་། ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནས་འདི་འབྱེད་པ་ལ། །གནས་གསུམ་མཁའ་
 འགྲོས་བདག་གི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །

༥ དེ་ལ་འདིར་མདོ་སྐྱེས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་པོ། སྟོན་བྱོན་རྒྱལ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་གཤེགས་ལུལ། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་
 མཐིལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བའི་མན་དག །
 གྲུབ་མཚོག་རྣམས་བཟོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཀའ་སློལ། །སྐལ་ལྡན་གྱི་སྦྱེས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷུང་བར་ལྷུང་བར་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པའི་སྤྲ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

འདི་ལ་གསུམ། གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ། གདམས་པའི་ཆེ་བ་
 བཤད་པ་དང་། གདམས་པ་དངོས་ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་གི་གཞུང་རྩ་བ་ནི་པའ་
 ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་
 ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟབ་ལམ་སྟེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རམ། སྒྲ་
 མ་མཆོད་པའི་ཆོག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། གདམས་པ་འདི་ནི་བོད་དུ་རང་
 བཟོར་བྱས་པ་མིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ་འཕགས་ལུལ་
 གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་སྟོན་ནས་སྟོན་དུ་
 བརྒྱད་དེ་བོད་ལུལ་དུ་ཐེབས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་གྲས་
 གྱིས་མཛོད་དུ་མཛད་ནས་གྲུབ་པའི་སྟེས་སུ་ཟམ་མ་ཆད་པ་ལས་བྱོན་པ། དྱིན་
 ལྷབས་ཀྱི་ངད་མ་ཡལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་ལྷན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་
 གཞུང་འདིའི་དཔུར།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལུ་ཅུ་ཕུ་རྩ་ལྟ་གསུ་རྣམ། བོད་སྐད་དུ། སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་
 ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
 བྱུག་འཆོལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཞུང་དུ་གསོལ།

གང་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱུ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེ།

ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ལ།

རྩྱལ་མཛད་འདོད་དཔུའི་མཆོག་རྩྱལ་ཡིད་བཞིན་ནོར།

དོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་བདེ་མོར་གྱུས་བཏུང་ནས།

སྐལ་བཟང་སྒྲོབ་མའི་པན་བདེ་མ་ལུས་པ། །

སྐབ་བའི་ཐབས་མཚོག་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ། །

མདོ་རྒྱད་དམ་བའི་མན་ངག་བད་ཚལ་ལས། །

འོངས་བའི་མེ་འོག་གི་མཛེས་མགུལ་རྒྱན་སྤྲེལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་འདི་དག་གི་གདམས་པའི་ཁུངས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྦྱར་བོད་གཞུང་ལ་རྒྱ་སྐད་ལྟར་དུ་སྒྲོས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། འདིར་རྒྱ་
སྐད་ལྟར་དུ་སྒྲོས་ཏེ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་མཛད་པ་ནི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ། །

༡ གདམས་ངག་འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལས་རིམ་བཤད། དམ་བ་
བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་ཡང་རིམ་བཤད་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
བས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཛོད་ན། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྒྲོལ་བྱི་མ་མེད་པ་འདི་ལ་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པས། ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གང་དུ་
ཡོད་ས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བྱི་མ་མེད་པ་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་
ཡིན་པས་དེ་དག་ནས་རྟེན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་ན་
ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱམས་པ་
མགོན་པོས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཐའ་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་
ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་རྒྱལ་བཞིན་ཀྱང་མཐུན་གྱིས་མཐུན་
གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དང་སྒྲོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མ་
དགྲུག །ཐུབ་རྒྱལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར། །
ཞེས་གསུངས། ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལ་ནི་བཞགས་ན་
སྟན་བརྒྱད་མན་ངག་རྣམས་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། དེ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་མ་རིག་པ་

ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱུང་གི་མན་ངག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་ལ་གྱུ་ཚོམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྟེན་ཅིང་ལམ་བཟོད་ཅུས་པ་
མི་སྤྱོད་དོ། །

དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་། དེད་
དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཅིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་
པའི་གྲུ་ཡིད་ཆེས་སུ་ཞུགས་ནས་དེད་དཔོན་གྱི་རྩིས་སུ་འགོ་དགོས་གྱི། དེད་
དཔོན་དང་གྲུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ཚོམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ནོར་ལུ་མི་ལོན་
པར་མ་ཟད་རང་སྤྱོད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། མན་ངག་མེད་པའི་བཞུས་པ་
ནི། ཞུགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲོ་ཚོངས་བྱེད། །དེ་ཡིས་དཀའ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་
སྐབས་མར་ནི་མི་འབྱུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་མན་ངག་དང་བྲལ་སྒྲགས། །སྒྱེས་བྲས་
རི་སྤྱོད་འཆོ་ཡི་བར། །བཞུས་ཀྱང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡི། །ཆ་ཙམ་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །མི་ཤེས་པ་ཡི་མི་འགའ་ཞིག་ །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་པ་མཐའ་ཡི། །ས་ལ་
ཤིན་ཏུ་འགོ་འདོད་པ། །ལམ་ནི་གང་ཡིན་མི་འདྲི་གང་། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་
འགོ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའི། །མན་ངག་དང་བྲལ་སྒྱུབ་པ་
པོ། །འབྲས་བུ་མེད་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡང་། །སྒྱུབ་པ་པོ་ནི་ཁོང་ཁྱོ་སྒྱེ། །ཁོང་ཁྱོ་
སྒྱེས་པའི་སྒྲིད་ཅིག་ལ། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་དུ་འབོད་འགོ། །དེ་ཕྱིར་འབད་
པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །དད་པས་སྒྲུ་མ་བྱུང་བ་ལས། །མན་ངག་དག་ནི་བསྐྱབ་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། །སྒྱུབ་པ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡི། །
གྲུ་ཡིས་པ་རོལ་བྱིན་མི་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏྲོགས་ཀྱང་། །སྒྲུ་མ་
མེད་ན་སྤྱོད་མཐར་མིན། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་བཀའ་
 རྒྱལ་ལ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་ལ་གཟིགས་
 བས་གསུངས་པས་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་དང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་གྱི་ཅ་བ་སྤྲོ་མ་བརྟེན་
 ཅིང་མཆོད་པའི་རྒྱལ་འདི་ལ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་
 དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་
 ཡང་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་
 རྩམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགོ་བསྟེན། རབ་བྱུང་། དགོ་རྒྱལ། བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་
 རྩམ་པ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་མཁན་
 པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་ཇི་ལྟར་འཛོལ་བའི་རྒྱལ། རྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་རྒྱལ། དེ་
 བས་སྤངས་སྤངས་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་འཛོལ་ལུགས། ཐོས་བསམ་
 རྩམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གྲོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་འཛོལ་ལུགས། རྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་
 བསྟེན་རྒྱལ། སྤྲོ་མ་དེ་དག་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་སྟེ་ཁྱའི་མཆོད་པ་བྱ་རྒྱལ། རྟོན་པར་
 བལྟས་ཏེ་བསམ་པས་བསྟེན་རྒྱལ། ལུས་ངག་གི་བསྟེན་བཀྱར་དང་བཀའ་བཞིན་
 རྒྱབ་པ་སྒྱུར་བས་བསྟེན་རྒྱལ་རྣམས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་སྤྲོ་མ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 ཏེ། མདོ་སྟེ་ཡལ་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གཞིན་ནུ་ལོར་བཟང་གིས་
 བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྒྱལ་རྣམས་གསུངས་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་འདུལ་
 བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་རིན་
 པོ་ཆེ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་རྟེན་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁོ་ན་ལ་རག་
 ལས་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ཏེ་ལམ་བཟོད་དགོས་པར་

གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལས་དང་པོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་
 ལྟར་གནས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་
 ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལས་དང་
 པོ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བརྟེན་པར་བྱ་བསྟེན་བཀའ་བྱུང་། །ཞེས་དང་།
 ལྷག་པའི་བསམ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཤིང་སྤྱོད་པར་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་
 ཉིད་ཏུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བུས་པར་བྱ་བསྟེན་བཀའ་
 བྱུང་། །ཞེས་གསུངས། སྤྱི་མ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་རྟག་ཏུ་བྱས་ཆོས་
 འཕགས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ལྟར་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྟག་ཏུ་བྱས་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་བལྟས་ཤིང་།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཛོད་པ་བས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛོད་པ་དོན་ཆེ་
 བར་གཟིགས་ནས། ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་
 བས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་ཅིང་མཛོད་པ་དང་། དེའི་
 མཐུས་ས་ལམ་ལྟར་ཏུ་བགྱོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་ཁུངས་རྣམས་བྱངས་
 བ་ཡི་གོ་མངས་སྟེ་དོགས་པས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ངེས་པ་
 བརྟེན་པོ་བསྟེན་དོ། །

མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་
 པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་ཅིང་ཡོངས་སྟེ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་དང་ས་དང་བཟོད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་གཤམ་པ་དང་གཟུངས་
དང་སྒྲོབས་པ་དང་བསྐྱེ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་རག་ལས། སྒྲ་མ་རྩ་བར་གྱུར། སྒྲ་མ་
ལས་བྱུང། སྒྲ་མ་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར། སྒྲ་མས་བསྐྱེད། སྒྲ་མས་སྐྱེ་ལ།
སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན། སྒྲ་མ་རྒྱར་གྱུར་བ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལྟོས་པས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་
སྒོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །

རྒྱད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་ནི་སྒྲ་མ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྩ་བར་ནན་ཏན་གཤམ་ཏུ་
ཆེ་བར་བསྐྱགས་ཏེ། གསང་སྐྱགས་རྒྱད་སྡེ་བཞི་ག་ནས་སྐྱགས་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་
པ་ཐོག་མར་སྒྲ་མས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་
ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ལམ་གྱིས་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་།
དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་མའི་དམ་ཚིག་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དམ་
ཚིག་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས་ལམ་བཟོད་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་དབྱེར་
མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་
སྡེ་བཞི་སོ་སོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁྱད་སྤངས་རྣམས་དངས་ན་མངས་སུ་དོགས་
པས་རྒྱད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཉིད་ལས་གཤམ་པར་བྱའོ། །

༥ ལྟག་པར་གདམས་ངག་འདིའི་རྩ་བའི་ཁྱད་སྤངས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་
པའི་རྩ་རྒྱད་དུ་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་ལ་ཇི་ལྟར་མཆོད་པའི་ཚུལ་དང་།
སྒྲ་མ་དང་རྩོ་རྩེ་འཆང་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ལམ་རིམ་
གཉིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཆང་བར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། མཐའ་དུག་

དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོ་རྗེའི་མདུད་པ་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་རྒྱ་བཀྲོལ་ཏེ་གདུལ་བྱའི་དོན་ཏུ་གསལ་བར་
འཆད་པ་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་ཆུང་ཀྱིས་མཛད་པས་སྒྲུ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་འདིའི་གནད་ཀྱིས་བཤད་ཆུང་དོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཐོག་
མར་སྒྲུ་མ་དང་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་པ། དེ་ནས་སྒྲུ་མ་རིམ་ལྔར་བསྟན་
པའི་ཚུལ། སྒྲུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་ཏུ་ལྷ་ལུགས། སྒྲུ་མའི་སྐུའི་དཀྱིལ་
ལོར་སྒྲོམ་ལུགས། དེ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་
ལུགས། དེ་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་ལུགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཁུངས་ཀྱིས་སྒྲུ་
བྱངས་ན་མངས་སྟེ་དོགས་ཤིང་སྐབས་སྟེ་བབ་པ་ཅུང་ཟད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་
སྟེ་སྟོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་མདོ་ཆུང་ཀྱིས་སྒྲུ་མའི་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ཐུག་ན་དོ་རྗེ་
ལ་སོགས་པ་ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་ལོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་ཀྱིས་ལ་ཡོངས་སྟེ་
རྟོགས་པར་མངའ་ཞིང་། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་ཡབ་སྐུ་དང་། ཐོགས་
མེད་སྐྱེ་མཆོད་དང་། རྒྱལ་བོ་ཡིན་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ།
གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ། ཤ་བ་རི་པ། ལུ་ཡི་པ། ལུ་ཡི་ཏ་སོགས་དང་། ཏེ་ལོ་ན་རོ་
སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཀྱིས་ཀྱི་ཐུགས་ཉམས་སྟེ་བཞེས་ཤིང་། བྱི་
རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་ཏུ་མན་ངག་ཡི་གེར་འགོད་པའང་མང་དུ་མཛད་དེ།
གྲུབ་ཆེན་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྟོང་པོའི་
དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་གསང་བ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དེ། དེར་སྒྲུ་མ་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་

དུ་གསུངས།

དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པ་གྲུབ་པའི་སྡེ་གཞན་རྣམས་དང་། སྙིང་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་གྲགས་པ་
བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་དོ་ཏའི་སྒྲོར་རྣམས་སུ་ཡང་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་
བྱེད་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་
འདུས་པ་ཅུ་བཤད་གྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་རིམ་ལྡེའི་
གཞུང་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དུའང་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱེད་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་སྤྲོ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས།

མདོར་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སྤྲོ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་རང་རང་གི་གཞུང་དང་མན་
ངག་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་གྱི་
མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངའ་བ་ནི། དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིན་ལ། དཔལ་
ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་ཁོ་ནའི་དྲིན་གྱིས་
བགྲོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ལ་སྒྲོམ་སྤྲུབ་བྱེད་པ་
མང་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས། རོ་བོའི་
ཞལ་ནས། ཐེག་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེས་ཆུང་སྟེས་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྲུབ་ལ། བྱེད་བོད་སྤྲོ་མ་ལ་ཐམས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་ག་ན་སྤྲུབ་ཞེས་
གསུངས། རོ་བོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྲགས་དམ་གྱི་སྙིང་པོར་མཛད།
རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲིན་ལས་གྱི་བྱུང་གཤལ་ཆེ་བའང་དེའི་མཐུ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བ་སེམས་བཟང་བོ་སྒྲིག་ཙམ་ཞིག་ཡོད། འདི་

གསེར་གླིང་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་བོའི་གདམས་ངག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལམ་སྟོན་དུ། སྐྱམ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། ཡང་དག་
 ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་པ་མོ་ཞིག་ཚུན་ཆད་སྐྱམ་མ་ཁོ་
 ནའི་བཀའ་དྲིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྐྱམ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱས་
 བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་དབང་དེ་རྗེ་འཆང་ནས་འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་
 རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་དབལ་ཨ་ཏི་ཤའི་བར་དང་། དབལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་
 རས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་གྲ་སྒྲིབ་མཁན་ཆེན་དང་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གཉིས་ལ་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་གསན་ཅིང་། ཡང་རྒྱ་རོ་པ་ནས་ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་།
 རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པ་ནས་རྗེ་འགོས་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། བམ་མཐིང་པ་སྐྱུ་
 མཆེད་ནས་བརྒྱུད་པ་སོགས་འཕགས་ལུལ་ནས་བྱོན་པའི་མན་ངག་ཁྱུངས་མ་
 རྣམས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱམ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྟས་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་
 དང་། ལྷན་སྐྱེས་གྲགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་སོགས་ལས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན། ཉེ་བརྒྱུད་བྱུན་མོང་མིན་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་
 མར་སྐྱམ་མ་དཔུ་མ་བས་ལོ་ཙཱ་བྱས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མདོ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། བྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་སྦྱིར་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་
 དག་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་པ་སྐྱུ་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་བུག་
 བར་བཀྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་
 བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་རྒྱལ་དང་། ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་ངོ་བོ། གྲངས་ངེས་གོ་

རིམ་སོགས་མཐའ་དག་གསལ་ཅིང་། སྤྱི་ཡང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པ་ཚད་མེད་པ་ལུ་ཏེ་གསོལ་བ་
ཤུགས་དུག་ཏུ་འདེབས་པར་མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་
ངག་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གནང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ལ་ལྷུང་བ་ལས་ཀྱང་
ཆེས་ལྷུང་བར་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སར་བཞོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བགྱི་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་
ན། སྤྱི་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་སྤྲུག་ཏུ་བྱེད་
དགོས་ཚུལ་དང་། སྤྱི་མའང་གང་བྱུང་གིས་མི་ཚོག་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ལ་འབྲིང་ཞུས་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡི་དམ་ཡང་བདེ་གསང་འཇིགས་
གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ཡང་མགོན་པོ་ཤུག་དུག་པ།
དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་གསུམ་བསྟན་དགོས་ཚུལ་དང་།
གྲོགས་ཀྱང་སྤྱི་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་སོགས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
གྲུབ་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཁ་ཤས་དང་བཅས་པ་
ལ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྲུགས་བམ་ཆེན་མོ་དང་
བཅས་པ་གནང་། གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བར་མཛད་ནས་སུ་ལའང་མི་
མདོན་པར་མཛད་དོ། །

སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་སྤྱི་མ་ལྷ་བཙུ་པའི་རྣམ་
བཤད་དང་། རིམ་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་བྲིད་དང་། ཆོས་དུག་གི་བྲིད་ཡིག་
ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྷན་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྟེའི་ཁུངས་དང་སྤྱི་ཏེ་སྤྲུལ་ཅམ་ཞིག་
འགོད་པར་མཛད་ཅིང་། མན་ངག་གི་གནད་ཞིབ་པར་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་

པར་མཛོད་དོ། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འཁོར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནུས་
 མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་བརྒྱུད་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་
 བྱི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་། བྱང་ཐུགས་ཀྱི་སྐུ་
 གཅིག་མཁའ་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་ལ་གནད་། སྐུ་ལ་པའི་སྒྲེགས་བམ་ཆེན་
 མོ་བྱི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུག་ཏུ་བཞགས། གྲུབ་ཆེན་
 འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྷན་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་འགོ་འཛུགས་བྱིར་དབེན་
 པའི་གནས་སུ་སྟོན་བརྒྱུད་མན་ངག་ཡོངས་རྩོགས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ།
 ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་
 བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་མཁྱེན་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཡུན་དུ་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྟོགས་པ་
 མཆོག་བརྟེན་གྱིང་། སྐུ་ལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་མན་ངག་འདོམས་པར་
 མཛོད་ལ། ལྷག་པར་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་
 རྩོགས་སྐུ་ལ་པའི་སྒྲེགས་བམ་དང་བཅས་པ་གནད་དོ། །མཁའ་གྲུབ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་རྩེ་སྐྱ་མའི་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བསལ་ཏེ། གསེར་
 སྐྱངས་བཙོ་མ་དང་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྟར་རྩེའི་བསྟན་
 པ་བསྐྱེ་སྐྱད་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བ་འདི་
 མཛོད། སྐྱ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མ་མཆོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་དམ་
 ཀྱི་མཐིལ་དུ་མཛོད་པས། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིང་གསེགས་ནས་ཀྱང་ལན་
 ལྷའི་བར་དུ་ཞལ་གཟིགས་གྱིང་ལུང་བསྟན་པ་དང་དབྱགས་དབྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་
 སྐུ་ལ། རྩེའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེལ་ཞིང་། ལྷག་པར་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་

སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་ངོ། །

པཌ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནི་རྗེ་ཡབ་སྤུངས་ཀྱི་སྟན་བརྒྱད་མན་ངག་ལ་སྦྱབ་
 པ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཐུང་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་དཔལ་གྱི་བ་རི་པའི་རྣམ་ཐར་དང་
 མཚུངས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོངས་པ་ནར་མར་ཡོད་པ་ན། སྤྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱིས་
 དངོས་དང་མི་ལམ་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རྗེ་སྤྲ་མའི་བསྟན་པའི་སྒྲིག་གིང་
 འཛིན་ཐུང་དགའ་ལྡན་གྱི་བྲི་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་དགོས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་རྗེའི་བསྟན་
 པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་། ལྷག་པར་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྩོམ་རྗེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་
 དུས་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་དུ་ཐེབས་པ་ན། པཌ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཚན་ལ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཟང་ཟིང་
 གི་གནང་སྦྱོར་མང་དུ་མཛད་དེ་རབ་དུ་བྱུང་། མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་རྗེ་ལྟགས་
 དེ་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྤུངས་ཀྱི་བྱ་བོར་བཟུང་སྟེ་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གདམས་པ་
 མཐའ་ཡས་པ་སྟུང་ཅིང་། ལྷག་པར་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་སྟུང་
 པའི་སྒྲིགས་བཅ་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ། མི་མེད་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྦྱབ་པ་
 སྟོང་བོར་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སྐལ་ལྡན་རེ་གཉིས་ལ་སྟན་རྒྱུད་
 ཀྱི་མན་ངག་འདི་དག་སྟོན། གཞན་མན་ངག་འདི་འདྲ་ཡོད་པའི་འཕྲོས་ཙམ་
 ཡང་མ་བྱེད་ཅིས་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་བོ། །

དེ་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་རྗེ་ལྟར་པཌ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
 བཀའ་བཞིན། གངས་དང་། རི་སྟལ་དང་། བྱགས་ཁྲོད་དཔེན་པ་རྣམས་སུ་འཕྲོ་
 བ་དཀའ་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་པ་སྟོང་བོར་མཛད་པས། བཅ་ཞིག་ན་རྗེ་
 བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མིན་པའི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟུང་། ལྷག་པར་སྤྲ་མའི་རྣལ་

འབྱོར་སེམས་དཔའ་སྒྲུམ་བརྟེན་ཅན་མདོ་སྒྲུག་སྒྲིལ་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་
 ཚང་བ་འདི་གནད་། དེ་ནས་བྱུང་ཆེན་གྱིས་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་སྒྲུག་སྒྲིལ་
 དམ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་བྲག་ན་པརྟོ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྲངས་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མེན་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྲུངས་ཏེ་འཇའ་ལུས་རྩོམ་རྩོམ་
 སྒྲུ་བརྟེན་པར་བྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་བྱུང་ཆེན་གྱིས་རྗེ་སྒྲུ་མའི་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་འདི་དག་སྒྲུ་ཞིག་ལ་
 གཏད་པར་བྱ་སྟམ་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་ན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་པོ་
 ཉིད་སྟན་བརྒྱུད་བརྟན་པའི་བདག་པོར་འབྱུར་བ་མཁུན་ནས། དབེན་ས་ཆེན་པོ་
 དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པའི་སྐབས་འབྲུམ་བུའི་སྟན་གཞིས་དབེན་ས་ན་
 བཞུགས་ཡོད་པར། བྱུང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲོ་དུང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཟབ་དོན་གྱི་
 མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ཁོ་བོ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟེན་མཚོན་བྱིར་རྟེན་འབྲེལ་བ་སྟོད་
 པ་ཞལ་འདོན་མཛད་ཅིང་བསོད་སྟོམས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་མཛད་པ་ན། དབེན་ས་
 བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསུང་གི་གདངས་ཐོས་ཅམ་ཉིད་ནས་དད་པའི་སྒྲུ་ལོང་གཡོས་
 ཤིང་། རྟོགས་པ་མཚོག་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ནང་དུ་སྟུན་དངས་
 པ་ན། དགོ་སྟོང་སྒྲུ་ར་དཀར་པོའི་ཨག་ཆོམ་ཡོད་པ་ཐུག་དར་ཁྱོད་གྱི་ཆོས་གོས་སྒྲུ་
 ལ་གསོལ་བ་གཟི་བྱིན་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཡིན་པར་གོ་ར་མ་ཆག་གོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན། རྗེ་སྒྲུ་མའི་
 སྟན་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པའི་བྱུང་ཆེན་ཡིན་པར་མཁུན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དབྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དུས་ཚོད་འདི་ག་
 ཅམ་ལ་རྩོམ་ལྟ་རིམ་ཤོག་གསུངས་ཏེ་ཕེབས།

དེ་ནས་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་དུས་ལས་མ་
 ཡོལ་བར་རྩོམ་ལྟ་རིམ་ཐེབས་པས། རྩོམ་ལྟ་རིམ་མགུལ་མགར་མ་ཆོས་རྫོང་དུ་
 ཞལ་མཛེས། ཆོག་ས་གྱི་མཆོད་པ་དང་མཆོལ་བཅས་ཅི་འབྱོར་ཤུལ་ཏེ། གདམས་
 དག་ཞུས་པ་ན་མདོ་སྤྲུག་གྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷག་པར་རྩེ་སྤྲེལ་སྤྲུག་
 རྒྱུད་གྱི་མན་དག་ཡོངས་རྫོགས་སྤུལ་པའི་སྤྲུག་ས་བཅས་དང་བཅས་པ་གནང་ངོ་། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྤྲུག་ཞེན་ཅུའི་དུས་ནས་སྤྲུག་
 པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། རྩེ་སྤྲེལ་ཡང་ཡང་ཞལ་བསྤྲུག་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཤིང་། ལྷག་པར་ཅུབ་ཅིག་རྩེ་སྤྲེལ་ས་དུ་ཁྱ་གནང་སྤྲུག་བརྒྱད་བསྤྲུག་
 པའི་བདག་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་དུས་
 ན་ཅུབ་ཅིག་སེག་རིམ་ཅེ་ནས་སྤྲེལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གར་བ་ཞེས་ཤར་བྱུང་
 བས། རང་ཉིད་གྱི་སྤྲུལ་དར་དཀར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་དོར་དེལ་
 འཛིན་པས་སྤྲེལ་བ་དེ་ལ་བཞུགས་ཏེ་དེལ་བྱ་གསེལ་བའི་སྤྲུལ་འཛིན་ཉིན་གྱི་ཁམས་
 རྩབ་པ་ཞེས་མིས་གསུངས་ཏེ། རྩེ་སྤྲེལ་ས་བསྤྲུག་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་
 དེ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་བསྤྲུག་གང་བར་མཛད་པའི་ལྷས་སུ་མདོན་
 ཞིང་། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་སྤྲེལ་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་དབེན་གནས་དུ་
 མར་སྤྲེལ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རྫོགས་པ་མཆོག་བརྟེན་
 ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་མཐུན་པ་དང་། རྩེ་འཕུལ་ཡ་མ་
 རུང་དུ་མ་སྤྲུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་སམ་སྤྱི་ཏའི་སྤྲུག་དུ་
 འདོན་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་ལྷན་ཞིང་། རྩེ་སྤྲེལ་
 སྤྲུག་བརྒྱད་གྱི་བསྤྲུག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྩོན་དུས་ཀྱི་མི་ལ་རས་
 པ་དང་། །ད་དུས་ཀྱི་སློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ། །འབྲལ་ཆས་ཀྱི་ཟས་གོས་མ་
 གཏོགས་པ། །ཁོར་དངོས་པོའི་འཛིན་པས་དགོས་པ་མེད། །ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་འདྲའི་སྦྱོད་ལ་ལེགས་གནས་ནས། །ཆགས་སྤང་སྤངས་
 པའི་དབེན་གནས་སུ། །དལ་འབྱོར་ལ་སྤྲོད་པོ་ལེན་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། གངས་
 ཅན་ཁོད་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་མཆོག་ །སློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཅེས་བྱས་ཀྱང་། །ལམ་མཆོག་
 འདི་ཉིད་ཉམས་སྤངས་པས། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་དང་།
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མཆོག་ །སློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་སླ་
 མ་དེའི། །གསུང་གི་སྤྲོད་པོ་སྟོན་བརྒྱད་འཛིན་པ་ནི། །དེར་སང་དུས་ན་ཁོ་བོ་
 ཅམ་དུ་བས། །ཞེས་གསུང་།

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་དམ་སྤྲོད་པོར་མཛོད་པ་ནི་ཞལ་ནས། ཐུབ་
 དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སློ་
 བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྱལ་རྩ་བརྒྱད་སླ་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
 གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཁའ་བརྩེ་བཅེ་རུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་
 འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་
 པའི་རྣམ་སྤྱལ་རྩ་བརྒྱད་སླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པ་ལས།
 རང་གི་གོ་ལུགས་ལ་ཤར་བའི་ཆོས་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཐུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་བདག་གིས་སླ་མ་སངས་རྒྱས་དུ་མའི་
 ཞབས་ཀྱི་པརྫོ་སྦྱི་པོར་བསྟེན་ནས། །གསུང་གི་སྤྲོད་པོའི་གནད་ཀྱི་གདམས་
 དག་དུ་མ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དགོ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་བར་

སྐབས་ཤིག་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བྱས་པར་ཅན་འདི་ཉིད་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ་སྦྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞུད་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་སྒྲགས་གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་བྱས་པར་ཅན་སྤྱི་མ་དམ་པའི་
 ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་སྟོང་པོའི་ཡང་སྟོང་པོ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཏེ་
 ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་གདེང་ཐོབ་པའི་སྦྱོང་བ་བྱས་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་
 གོ་ནས། རྩོམ་མཛད་ཆེན་པོའི་དོ་བོ་རྒྱལ་བ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་
 སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྱུལ་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 ཞེས་དང་། སྤྱི་མ་ལྟ་ལ་ཅེ་གཅིག་གསོལ་བ་བྱེད་ནས། ཡིད་ལ་གང་དྲན་འཕྲལ་
 ལ་ལག་ལེན་ལ། འཇགས་པ་སྦྱོན་པ་འདྲ་བའི་སྦྱོང་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྦྱར་དུ་
 སྐབས་པ་བདག་གིས་ལྟས། ཞེས་དང་། སྤྱི་མ་ལྟ་ལ་ཅེ་གཅིག་གསོལ་བ་བྱེད་
 བས། གང་བྱུང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་ཆེར་དགོས་ཀྱི། བྲོགས་སུ་འཆར་བྱིར་
 སྦྱོན་སྦྱོང་ལ་གནས་ནས། འདེན་པར་གཅིག་པུར་སྦྱོང་བ་ཁོ་བོའི་ལྟས། །
 ཞེས་གསུང་།

མདོར་ན་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱིས་སྟོན་ཏུ་བྱས་ནས་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་
 ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 རྩལ་རྩེ་སྤྱི་མའི་སྟན་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་ལ་ཐུགས་དམ་ཆེག་སྦྱིལ་དུ་མཛད་དོ་ཞེས་
 གོ་བའི་ཆེད་དུ་འདི་ལྟར་ཐུག་བྱས་སུ་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་ན་
 མོ། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།
 འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། འདི་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལམ་
 ཐུན་མོང་བ་ལ་སྤྱངས་ནས་རྒྱུད་འོས་སུ་སྦྱར་བ་ན། སྤྱི་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་ལམ་ཟབ་མོའི་རྟེན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་སྤངས་

ནས་དམ་ཚིག་དང་སྒྲུ་མ་པ་གཟུང་། དེ་ནས་སྒྲུ་མ་དེ་དང་གཞན་དུ་སྒྲུངས་པའི་
 སྒྲུ་མ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ཉེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་བཞག་
 བས། ཐུན་བཞིན་ཀྱི་ལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་པ་དང་པོ་བསྒྲུ་མས་ལ་ཚོགས་རིམ་གྱི་
 རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྒྲུ་མའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་པར་བྱས། དེ་ནས་ཚོགས་པའི་རིམ་
 པ་བྱུང་བར་ཅན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་སྒྲུ་བསྐྱུ་བ་ན། མདོ་སྒྲེ་དང་
 ཆུད་སྒྲེ་མཐའ་དག་གི་གནད་ཀྱི་མས་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་
 འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྟོད་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་རང་གིས་
 འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་འང་སྤེལ་བྱས་པའང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་བཙོ་གྱི་གསུང་རྒྱུན་སྒྲོ་
 བཟང་གིས་ཡི་གེར་བཀོད། ཅེས་གསུངས། རོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དབེན་
 ས་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་རྩེ་སྒྲུ་མའི་སྟན་ཆུད་བསྟན་པ་སྤེལ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་
 བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་གོ།

རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་པོས་སྟན་པ་རྒྱུད་མན་ངག་སྒྱིར་སྒྲུ་ལ་ལྟན་དུ་མ་ལ་
 གནང་ཞིང་། ལྟག་པར་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་
 གནང་ངོ་། །མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྒྲུ་མའི་ཀྱི་ལ་འབྱོར་ཉིད་
 ལ་ཐུགས་དམ་སྒྲིང་པོར་མཛད་ཅིང་སྒྲུ་མའི་ཀྱི་ལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིང་ནས་མདོ་སྒྲུ་མས་
 གྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་མཛད་ངོ་། །སྒྲུ་མའི་ཀྱི་ལ་འབྱོར་ལ་
 བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གསུང་ཡང་མང་དུ་སྟངས་ཞིང་། དགོ་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་
 ཀྱི་ལ་འབྱོར་སྒྲིང་ནས་བྱེད་དགོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཉེ། རི་ལྟར་གསུངས་པའི་
 བྱུངས་ཀྱིས་བྱིས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་སངས་རྒྱས་བཀའ་འབུམ་ཉིད་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་

བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་
ཞིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་
ཅན་གྱི་སའི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྗེ་སྟོ་མའི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད། ལྷག་པར་
མདོ་སྤྲལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོ་མ་མཚན་པའི་ཆོ་ག་འདི་
མཛད་ནས་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནང་བས། རུབ་ཇ་ལྷན་ར་ནས་ཤར་
ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་བར་གྱི་
ཡུལ་གྱུ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་ཁྱབ་སྟེ། འཛིན་མའི་ཁྱོན་མ་ལུས་མན་ངག་མཚོག་
འདིས་ཁྱབ་པའི་བཀའ་དྲིན་འདི་མཛད་དོ། །

རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོ་གྲུབ་པའི་དབང་
ཐུག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གདམས་ངག་འདི་སྟེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཀའ་བབ་པ་
ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགོན་མཚོག་
རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་།
གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ། ལྷག་པར་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གདམས་
པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་
དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནང་བ་
ལས། འཕྲིན་ལས་སྟེལ་བའི་བཀའ་བབ་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་རིག་
ཀྱོལ་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདམས་པ་འདི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་
མཛད་ཅིང་སྐལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནང་།

བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་སྟོ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་སྟོ་བཟང་
ནམ་རྒྱལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྤྲལས་

ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷག་པར་སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་པའང་
གསུམ་ཀྱང་། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་མྱོང་
ལའི་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྤྱོད་བཟང་རིག་
གྲོལ་ལ་གསུམ་། རྩེ་སྤྲུལ་གྱུ་བ་པའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི་ལམ་གྱི་ལུས་
རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་ཅིང་།
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་ཞིག་གོ། །སྤྲུལ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་དེ་ལས་བདག་གིས་ཆོས་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ལན་མང་དུ་ཐོབ་པོ། །

དེས་ན་རྩེ་བཅུན་སྤྱོད་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཞལ་ནས། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱལ་བརྟེན་དཔུང་ཆེ་ཞིང་། གདམས་ངག་གི་ནང་བྱན་རྒྱུད་པ་ཡི། བྱིན་བརྒྱབས་
ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པའི། མཆོན་ལྷན་གྱི་རྩེ་བཅུན་བརྟེན་པས་འཛེངས། །
ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ཞལ་གཟིགས་
བཞེད་ན། སྐལ་བཤད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མ་ཐན་པོ་དང་། ཐོས་ཚུང་གི་སྐལ་སྐྱོམ་མ་
ཡིན་པའི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྩེ་ལ་སྤྱོད་སྤྲོད་གཏོད། རྒྱགས་དྲག་གི་བསག་
རྒྱུངས་ལྷན་དུ་སྤྲིངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཛེང་ཆེན་པོ་
ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་གདམས་པ་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་ལྷན་འདི་ལྟ་བུ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན།
རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་
ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཟང་པོའི་རྩེས་སུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གདམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ།

། གཉིས་པ་གདམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ་ནི། གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཐར་
འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། ལེགས་ཚོགས་མ་
ལུས་པའི་འབྱུང་གནས། མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་ལས་པ་ཀྱན་
གྱི་ཅུ་བ། ཐེག་པ་མཚོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱ་
བའི་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྡུས་པ་ནི། རང་ལ་ལམ་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་
བར་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འགོ་ནི། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
སོགས། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་ཀྱན་གྱི་གཏེར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། དེ་ནས་འདི་ཕྱི་འེགས་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པའི། རྟེན་
འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་ཅུ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་
བ་ཡིས། །བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་སྟེ། །མཐོང་ནས་སྟོག་གི་
ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། །བཀའ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་མཚོན་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །
རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་
བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་ལེགས་
ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཅུ་བ་དྲིན་ཆེན་རྗེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྲ་མ་ལུ་བཅུ་པ་
ལས་ཀྱང་། དངོས་གྲུབ་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་
བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྲ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ།

ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སློབ་མ་བཟང་པོ་སྤྱེ་མར་
གྲུས་ལྟན་དེ་དག་གིས། །སྤྱེ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཅི་
ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །དེ་དག་གིས་རབ་པ་ལ་རྟེན་
པ་རྒྱུ་སྟེན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགོ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས། །
ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྱད་གསུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེ་བས་ན་སློབ་པའི་ཆོག་སྟེན་གསུང་བ་དང་། སློབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་འབྱུང་ལས། འདི་ནི་
རང་བྱུང་བཅོམ་ལྟན་འདས། །ལྟག་པའི་ལྟ་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །མན་ངག་རབ་ཏུ་
སྟེར་བའི་ཕྱིར། །རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་དེ་བས་ལྟག་ ཅེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནད་ཆང་བའི་སྤྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་
ནི་དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོང་བའི་ལོན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་
ཉམས་སུ་བྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གོ་སླ་བ་དང་ཆོག་རེ་
ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་སྦྱོས་གིང་། མདོར་ན་ལམ་པའི་
གནས་ན་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་མོ་ཞིག་ནས་བཟུང་ཐར་པ་སྤྱོད་
མེད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གི་བར་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་
པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱོར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མ་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས་འབྱུང་
བར་མ་ཟད། གདམས་ངག་འདིར་ནི་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལྷན་ཡོངས་
སུ་རྩོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་འགོ་བཤེས་གཉིན་
བསྟེན་རྩལ་ནས་ཞི་ལྟག་གི་བར་ལམ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་འདིར་ཆང་བས་ན།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོན་པའི་ཆེ་
བ། ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་བ་བཞི་ཡང་འདྲིར་འབྱུང་ངོ་། །

སློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲིར་ཆང་བས་ན་སློ་སྦྱོང་
གི་ཆེ་བ། རྟོ་རྟེ་ཉི་མ་ལྟོན་གིང་བཞིན། །གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། །མན་
ངག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་འདི། །གསེར་གྲིང་པ་ལས་བརྒྱད་པ་ཡིན། །སྒྲིགས་མ་
ལུ་བོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱང་འདྲིར་འབྱུང་ངོ་། །

ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཆང་བས་ན་སློ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲི་ལ་
ཡོད་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་ཅིང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་
དང་ལྟན་པ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་བགྱོད་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

གདམས་པ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་རྟེན་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་སྟུམ་ན།
ལམ་བུན་མོང་བས་རྒྱད་ལེགས་པར་སྦྱངས་གིང་། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་
གང་རུང་ལྟ་བུའི་སློ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
སློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྲོད་
བརྒྱད་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མོས་པ་དང་། ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་སློ་
མ་བྱུང་དབང་རྟོ་རྟེ་འཆང་སེམས་དབང་སུམ་བཅུགས་ཅན་འདུས་པའི་ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་དང་། འཁོར་དུ་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་

གསལ་འདེབས་པ་དང་། སྒྲ་མེད་ནས་བཤད་པའི་བྲི་ནང་གསལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་མཚོད་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་རྣམས་འབུལ་བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲུལ་
 ཚུལ་བཅས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མེད་གྱི་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 རྣམས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་སྒྲུལ་པ་ལ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
 དགོས་ཀྱི། དབང་མ་ཐོབ་པར་གསལ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྱོད་མོ་རེ་ཡང་
 བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་ལའོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་དེང་
 བྲོད་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པར་འགྱུར་གྱི།
 བྲོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་ཏུ་གསལ་བའི་དཀྱིལ་
 ལའོར་འདི། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། མ་དང་
 པ་རྣམས་ལ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེང་བྲོད་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རིགས་སུ་ཞུགས་གྱིས། དེས་ན་ངས་བྲོད་ལ་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་བྲོད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དངོས་
 གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྒྲུལ་ཀྱང་ཅི་
 དགོས། བྲོད་གྱིས་ཀྱང་འདི་དཀྱིལ་ལའོར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱི་མདུན་དུ་སྒྲུབ་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། བྲོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ནི་བྲོད་གྱིས་དམ་ཚིག་
 གི་དོ་རྩེ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྒྲུལ་ན་འདིས་བྲོད་གྱིས་མགོ་
 བོ་འགོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གསུགས་
 མིག་ལ་སྟོན་པ་ཅུམ་ཡང་བྱ་ས་མེད་པའི་དམ་བཞག་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་ན། དབང་
 མ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲགས་གྱི་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་
 རྣམས་སྒྲུལ་ཅི་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་བྲེང་བ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོ་

སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་གནས། །ང་ཡིས་ཇི་བཞིན་དོན་བཤད་
 གིས། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། །ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཆོ། །སློབ་ལྟ་
 ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆོན་
 སྟོང་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །སྐྱབ་པོས་རྒྱད་གྱི་དོན་
 ཤེས་ཀྱང་། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དཔུལ་བ་ཆེན་
 བོར་འགོ་ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སང་གའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྟོང་དུ་གཞག་མི་བྱ། །
 དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད། །སྟོང་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །སློབ་མ་
 རྒྱད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་ཐུང་། །ཞེས་དང་། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་
 ལས་ཀྱང་། དང་བོར་རེ་ཞིག་གང་ཆོ་སློབ། །ལན་གཅིག་དབང་རྣམས་གྱིས་ནི་
 བསྐྱར། །དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །ངས་པར་སྟོང་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་
 མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོར་ལ་མར་མེད་ལྟར། །ཞེས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ག་ནས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱགས་གྱི་གསང་བ་
 བསྟན་དུ་མི་རུང་པའི་དམ་བཅག་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དེ། རྒྱད་སོ་སོའི་ཁུངས་
 རྣམས་དངས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་རྒྱད་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 མདོ་སྐྱགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 འདིའི་སྟོང་རུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་ཡང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་ཐོབ་
 པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །སྤྲ་མེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ངས་པར་ཐོབ་པ་
 ཞིག་དགོས་སོ། །

དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་སྟན་མོང་བས་རྒྱད་ལེགས་པར་
 སྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཕྱིང་བར་ཕྱག་ན་དོ་རྗེས་སྐབ་དབང་
 དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ། །སློབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྟན་ན། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་གྱི་སྟོང་

ཏུ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲ་མེད་གྱི་དགྱིལ་ལོངས་ཏུ་བརྟུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཡོན་
 ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཁྱེས་པ་ན། །དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་
 གུས། ཏྲག་ཏུ་དགོ་བའི་ལས་ལ་གནས། ཏྲོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །
 ལུང་ནི་མང་ཏུ་བོས་པ་དང་། གསོད་པ་དང་ནི་འཆོ་བ་སྤངས། ཁེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་གདོན་པའི་སྒོས། ཀྱུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྟར། །དེ་ལ་སོགས་
 བའི་ཡོན་ཏན་ལྟར། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་བ་མ་བཟང་། ཞེས་བཤེས་གཉེན་
 བརྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟོང་པ་སྟྱི་བསྐྱབ་བར་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་པ་ལ་སྦྱངས་
 བས་སྟོང་པ་བོན་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྟེང་ཏུ་ལྟག་པར་སྒྲ་མ་དང་སྤགས་ལ་གཉེན་
 ཏུ་དད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།

གྲུང་གི་ཆོས་རེ་རེ་ནས་བཀའ་ཏེ་ལམ་སྟེན་མོང་བ་རྣམས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་
 ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤེས་པ་བློན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་འདྲ་། འདིར་ཡི་གེ་མངས་སྟུང་དགས་པས་
 སྟོ་གོས་དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་གི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས་ངེས་པ་རྟོག་
 བར་བྱུང་། །

དེས་ན་དལ་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་བོ་ལོན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མདོ་
 སྤྲུལ་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྤྲུལ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
 འདི་ཉིད་ཡིན་པས། འདི་ལྷ་བུའི་སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཙལ་ལ་སྤྲུལ་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་གཟུང་ངོ་། །

གདམས་པ་དངོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཀུན་སྒྲོང་ བཅོས་པ་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་གདམས་པ་དངོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་
བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལེ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྔོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་
བ་ལེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་སྔོན་འགོ་དང་། བྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགོ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་དང་། སྐབས་འགོ་མེམས་བསྐྱེད་བྱ་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལེ་གནས་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པ་ལེ་ཅ་རྒྱད་ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལེ་སྤྱོད་གསུམ། །མེ་
ཏོག་འབྲས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་བརྒྱན། །རི་བོ་དབེན་པ་ལེ་སྤྱོད་གསུམ། །དངོས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་བསྐྱབ། །ཅིས་དང་། བཤད་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས་
ཀྱང་། མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་ལྷུ་ཡིས་བརྒྱན། །སྤྱོད་པོས་དབེན་པ་ལེ་རི་ཡི་ཕྱིར། །
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ནི། །འབད་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་
དང་། སྤྱོད་པོས་དབེན་པ་ལེ་ལྷུ་ཡི་གནས། །སྤྱོད་ཡི་ཆེར་མ་རྣམས་དང་བྲལ། །
བགེགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཉམས་དགའ་བ། །སྤྱོད་མོས་ཆལ་ཞི་བདེ་བ་ཆེ། །
འདོད་པ་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། །སྤྱོད་པོ་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱད་སྟེ་མཐའ་དག་ནས་སྐྱབ་པ་བྱེད་པ་ལ་གནས་
དབེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་

དེ་ཡང་གྲོང་ལ་སོགས་པར་གང་བྱང་དུ་གནས་པས་མི་ཚོག་པར་དབེན་
 པའི་གནས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ནི། དབེན་པའི་
 གནས་སུ་གནས་ན་གཙོ་བོར་འདྲུ་འཛིན་གཡང་བ་སོགས་དག་སྦྱར་ལ་བར་ཆད་
 མེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ས་ཕྱོད་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཕྱག་མཆོད་སོགས་དག་བ་
 གང་བྱེད་ཀྱང་དབེན་པའི་གནས་སུ་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་འདྲ་པའི་
 ཡིད་མཐུན་གྱི་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྤྱི་ལ་བྱུང་ལ། ཕྱག་སོགས་རང་གང་དུ་
 འདུག་སའི་གནས་དེར་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ལ་གཙང་
 ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱ། བ་བྱང་ལྗེའི་བྱག་པ་དང་མེ་ཉོག་གཙལ་དུ་བཀྱམ་པ་
 སོགས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་
 བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་དུས་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་མཆོད་པའི་གྲོང་གཞི་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

བ་བྱང་གི་བྱག་པ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་བ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པར། ས་ཕྱོགས་གཙང་
 ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའམ། ཁྲུལ་ཉིད་སྐྱེས་ཞི་ཞི་པའི་གནས་རྣམས་སུ། །
 བཤང་གཅི་རྩ་ལ་སོགས་པས་བྱག་པའམ། ཁྲུལ་བ་མཆོད་ཕྱིར་རྟག་པར་རབ་
 ཏུ་བྱ། །ཞེས་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ཆོགས་མཆོད་པའི་ཆེ་ས་ཕྱོགས་
 ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་བ་བྱང་ལྗེའི་བྱག་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 སྐྱབ་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞི་འམ། སྒོ་དུང་ངམ། སྒོ་སྟེང་སོགས་གང་འོས་སུ་མཐོ་
 བཞི་བཙུགས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིར་བསྐྱེད་ནས་གནས་དེར་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་
 འགལ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་ཞིང་མཐུན་རྒྱུ་ཆང་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བཅོལ།
 སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་། རྗེ་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོགས་བམ་

སོགས་རྟེན་ཅི་ཡོད་སྟེགས་མཐོ་སར་བཞགས། དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་གཡོ་
 མེད་པར་བཅའ་ལ་བཀོད་པ་མཛེས་པར་བཤམ། རང་གི་མལ་འོག་དུ་སྐྱོ་དཀར་
 གྱིས་གཡུང་དུང་ཆོས་སྒྲོར་རིས་སུ་བྱིས། དེའི་སྟེང་དུ་ཅུ་དུར་བ་མ་ལུགས་པར་
 བཏིངས་ལ། སྟོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྗེ་གདན་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 ཤིང་དུང་དུ་ཅུ་དུར་བའི་གདན་ལ་བཞགས་ཏེ་བདུད་བྱེ་བ་ཕྱག་དུང་ཐུར་བྱིམས་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བརྟལ་ཞིང་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མཛད་
 པའི་རྒྱུ་ཐར་རྗེས་སུ་དུན་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཐར་རང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱེར་ཏེ།
 བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་འདིའི་སྟེང་དུ་གནས་ལ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ལའོར་
 བཅས་བརྟལ་ཏེ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ཐར་མཐར་བྱིན་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟུམ་
 དུ་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ། ཕྱིའི་སྟེང་དུ་འཕོལ་སྟོན་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱབ་ཅུང་ཟད་
 མཐོ་བ་ཞིག་བཤམ། གནས་དེར་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་སྟོན་མི་རུལ་
 པའི་བྱིར་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཤིང་བྲི་བ་ཅན་ནམ། དེ་མ་འབྱོར་ཀྱང་
 སྟོན་དང་འོག་སའི་བར་ལ་བར་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ། སྟོན་དེའི་སྟེང་དུ་
 ལུས་གནད་འཆང་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་ཐར་གི་ཆོས་བདུན་དང་། རྒྱུང་ཆམ་ལ་འབེབས་
 པ་དང་བཅས་ལུས་ཀྱི་གནད་བརྒྱད་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་ས་སྟེ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་རྒྱུ་ཐར་སུ་
 གསུངས་ཤིང་། ཐུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་གནས་དེ་
 ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྟེང་བ་ལས། སྐྱབ་པོ་བདེ་བའི་སྟོན་
 འདུག་ནས། མིག་གཉིས་སྟོན་ཅེར་གཏད་བྱས་ནས། སྟོན་ཅི་སྟེ་བའི་ཐད་དུ་
 བཞག ཕྱག་གོང་བསྐྱམས་ལ་ལྟེ་རྟེན་སྐྱར། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །
 དཔུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྩལ་གྲོད་ནས་ནི། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཅོལ་བྱལ་བས། རི་ལྟ་

བ་བཞིན་འབྱུང་རྒྱུ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱུང་ལེགས་གནས་པས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

དོན་དེ་དག་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་པོས་ལུས་གནད་སྡོམ་ཆོག་ཏུ་མཛད་
པ། ཀླང་བ་ལག་བ་རྐྱེད་པ་གསུམ། ཁོ་མཆུ་ལྷེ་རྣམས་བསྡོམས་པས་བཞི། །
མགོ་མིག་ཕྱག་བ་དབུགས་དང་བཞི། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་བྱའོ། རྡོ་ཡང་རྗེ་བཙུན་རྣམ་
པར་སྤྱང་མཛད་གྱི་བཞུགས་སྤངས་ལྟར། ཀླང་བ་རྡོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱུང་བ། ལག་བ་
གཉིས་ལྷེ་འོག་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་ཐད་དུ་གཡོན་འོག་ཏུ་བྱས་གཡས་སྡེད་དུ་བྱས་
ལ་མཐེ་བོང་གི་ཆེ་གཉིས་སྤྱད། དབྱེད་བ་ཐད་ཀར་བསྐྱང་། སྒྲལ་ཆོགས་བྱང་
བོར་བསྐྱང་། མགྱིན་བ་ཡིད་ཙམ་དགུག། ཁོ་དང་མཆུ་རང་བབས་སུ་གཞག།
ལྷེ་ཆེ་རྒྱན་ལ་སྦྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་གནད་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་སྡིང་ནས་སྒྲུབ་བ་བྱེད་པ་ལ་གིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་དག་ཡིན་ཏེ། མར་བ་ལོ་ཙྰའི་ཞལ་ནས།
བོད་གྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་གྱུང་ཁོ་བོ་མར་བ་ལོ་ཙྰའི་འདུག་ལུགས་
གྱི་མན་ངག་གཅིག་པུའི་དོ་མི་བྱབ་ཅས་ཟབ་བྱུང་ཅན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་
མན་ངག་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ནི་རྗེ་སྤྱི་མའི་སྒྲན་རྒྱུད་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་འདི་
ཡིན་པས་གིན་ཏུ་གཅིས་པའི་གནད་དུ་གཟུང་རོ། །

དེ་ལའང་ལུས་གནད་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལྟར་མ་
བྱས་ན་སྦྱོན་ཅི་བསྐྱེད་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཡོན་ཏན་གང་བསྐྱེད་པ་སོགས་
ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ནའང་འདིར་མཐའ་དག་བྲིས་མ་
རྣམས་པས་སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྟན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་གི་གནད་ནི་རྒྱུ་རོ་
དགུ་ཕྱགས་སུ་བསལ་བ་ལམ། རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་དལ་བྱས་བརྟགས་ནས་ཆམ་ལ་
འབེབས་པ་གང་རུང་བྱའོ། །

རྒྱུ་རོ་དགུ་ཕྱགས་སུ་སེལ་ཚུལ་ནི། ལྷ་ཕྱག་གཡས་ནས་རྒྱུ་རུབ་སྟེ་
གཡོན་དུ་འབུད་པ་དང་། གཡོན་ནས་རུབ་སྟེ་གཡས་སུ་འབུད་པ་དང་། གཉིས་
ཀ་ནས་རུབ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ནས་འབུད་པ་སྟེ། །དེ་འདྲ་བ་ལན་གསུམ་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་རང་རྒྱུ་གི་ཉེས་སྒྲོན་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་པ་དང་། །སངས་
རྒྱུ་བྱང་སེམས་གི་བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་ནང་དུ་ལེན་པའི་དམིགས་པ་བྱའོ། །

རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་དལ་བྱས་བརྟགས་ནས་ཆམ་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི། ལུས་གནད་
ལེགས་པར་བཅོས་པའི་མཆོམས་ནས་རང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ཏེ་སེམས་ཆེ་འདིའི་
སྣང་ཤས་གི་དབང་དུ་སོང་འདུག་གམ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དྲན་ཏེ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་
སོང་འདུག་ལེགས་བརྟགས་པ་ན། ཆེ་འདིའི་སྣང་ཤས་གི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཆགས་
སྣང་དང་བཅས་པར་འདུག་ན་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སློང་ན་འདི་འདྲ་བས་
བདག་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་བར་དུ་སྤང་དུ་བཅུག་ལ། ད་མས་དལ་
འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་རྒྱུ་ཟ་བར་བྱེད་པས། ད་ནི་སློང་ན་འདི་ལུལ་
ནས་འདོན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་རྒྱུ་ཕྱིར་འབུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱུ་གི་ཉེན་
མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་ནག་སངས་གིས་སོང་བའི་མོས་པ་བྱ། རྒྱུ་
ནང་དུ་རུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་སྐས་དང་བཅས་པའི་
བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བསྐྱས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུ་རྒྱ་ཅན་དང་
ཚུལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཤུགས་ཅན་དང་། རིང་ཐུང་མི་སྟོམས་པའི་རྟོན་བག་ཅན་དུ་
མ་སོང་བར་རང་བབས་སུ་བཞག་ལ། ལར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་དལ་བྱས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུད་ཡར་འགྲོ་བ་ཚུར་འོང་བའི་ཁྲག་པ་རེ་གྲངས་སུ་ཟེན་ནས་སེམས་
གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་གྲངས་བདུན་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ།
དེ་ནས་ཡང་བདུན་ཙམ་བགྲངས་ནས་འཛིན། དེ་ནས་ཡང་བདུན་ཙམ་བགྲངས་
ནས་འཛིན་ཅིང་། རིགས་པ་དྲངས་སྟླགས་ཐུ་ནས་སེམས་གསལ་རིག་གི་ངང་དུ་
གནས་ཅི་ཐུབ་བྱའོ། །

ལུས་གནད་གྱི་སྒྲོར་འདི་ལ་ལམ་གྱི་གནད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གལ་ཆེ་ཞིང་
དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་གྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་འདིར་
མཐའ་དག་གིར་མ་ལང་ཞིང་། །གནད་འགའ་ཞིག་ནི་དགའ་ལྡན་ཐུག་ཆུ་ཆེན་
པོའི་བྲིད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཆམ་ལ་ཕབ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་
ནས་དགོ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །

རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་འདི་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོག་
མ་ཆོས་གྱི་དབུའི་རྒྱ་གར་སྐད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དྲི་བ་
ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོག་མ་རྒྱ་གར་སྐད་འདྲ་བ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པ་ན། དེའི་དྲིས་ལན་སྒྲོ་བ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲུ་དབུངས་
ལས། སྒྲོམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དང་པོའི་འགོ་རྒྱ་གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ། །
ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། །ཟླ་མེད་སྒྲོ་མ་མཆོག་དེ་བཞེད། ཅས་
གསུངས།

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དྲི་བ་ལྟག་བསམ་
རབ་དཀར་ལས་དེའི་དོན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་འགོལ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ།
གནས་དབེན་པར་ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱངས་ནས་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་ཐྱོགས་ཏེ་ལེགས་

པར་བསམ་པའི་ཆོ། ག་ན་ང་སྟོན་ཆད་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་མལ་གཏིང་
འདིར་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཟུག་གཟེར་འདི་ཙམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོང་བ་རང་རིག་
གིས་གྲུབ་པ་འདི་འདྲ་བ་གྲུར་འདུག་པ། ད་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་དེང་ནས་རང་
མི་སྦྱེ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ང་སྟོང་རུལ་སྟུག་པའི་སྟོང་བ་
ལྟར་བ་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱེ་བའི་ཐབས་ལ་དང་པོར་
འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འདི་ལ་སྟོང་བ་མ་སྦྱེས་ན་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཟབ་མོ་སྒྲུ་མས་ཇི་ཙམ་བསྟན་ཅིང་གོ་མོད་ཀྱང་། ལྟར་
ལྟར་འབྱུག་སྟེང་གི་ཚུ་དང་མཚུངས་པར་འགོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚུ་འཐུང་འདོད་མེད་ན་
འཐུང་བའི་ཚུ་ལ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གང་ག་སྤངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་སྟོང་ངན་པ་བསལ་ལ་སེམས་གསལ་ཞིང་དྲངས་པའི་ངང་ནས་
འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། ག་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟུག་
བསྐལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྟོང་འདུག་ཀྱང་སྦྱོ་བ་དང་སྟུན་པ་སྒྲན་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་
འཁོར་བའི་གནས་འབའ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྟོང་ན་འདིས་ད་དུང་
ལྟར་ལྟར་མཐའ་མེད་སུ་མེད་དུ་སྟུག་བསྐལ་འབའ་ཞིག་སྟོང་དགོས་པར་འདུག།
དེས་ན་ད་རེས་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་དལ་བའི་རྟོན་བཟང་པོ་ཐོབ།
ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་། མཇལ་བར་
དགའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མཇལ།
སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ཅུང་ཟད་རྟོད། རང་གི་ངོས་ནས་ཉམས་
སུ་ལེན་ལུས་ན་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་
སྟག་ཏུ་སྟེར་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་
ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་འབད་ནས་

བཅན་ས་ཟེན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། སྐར་རྟེན་བཟང་འདི་འདྲ་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་
 དཀའ། ལན་ཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྐར་དུ་འཛིག་སྟེ།
 དེས་པར་འཆི། ཉམ་འཆི་ལ་དེས་པ་མེད། འཆི་བའི་ཆོ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་
 གིས་ཀྱང་མི་ཡན། ཤིན་ས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ན་ནི་ཆ་གང་དང་། བཀྲེས་སྒྲོམ་དང་།
 བཀོལ་སྒྱུད་དང་། སྐོན་ཅིང་གཏི་མུག་པ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྐྱུགས་མེད་
 པ་སྒྱུར་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ། གནས་དེར་སྐྱབས་
 བཅུ་ལ་ཡང་མི་རྟེན། བརྒྱ་ལ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབའ་
 ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏེ། མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཁྲ་ན་འཆིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་པར་མ་ཆད་དུ་
 ཡོད་ཅིང་། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་འཆི་འཕོ་ལྷུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སོགས་ཡོད། མདོར་
 བ་རིགས་དུག་གི་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
 ཅན་དུ་སོང་སྟེ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་ཤིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་གིས་
 མནར། རང་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན། མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་བྱས་
 པ་ལ་གངས་གྱིས་མི་ཆོད། མ་ནམ་བྱས་རེས་གྱིས་ཆོའདྲིའི་མས་དྲིན་གྱིས་
 བསྐྱངས་པ་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་དྲིན་གིན་ཏུ་ཆེ། དྲིན་ཅན་གྱི་མ་འདི་
 རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྒྲུང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་སྐྱུད་པས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་
 མྱོང་བ་ལས་བདེ་བའི་སྐྱབས་སྐྱད་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་པས་སྐྱིང་རེ་རྗེ། མ་འདི་
 རྣམས་བདེ་བ་སྐྱུག་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་
 དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱུམ་དུ་བྱམས་སྐྱིང་རྗེ་བྱགས་དྲག་ཏུ་བསྒྲོམ། འོ་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཁུར་དེ་སུ་ལ་བབ་ན་དེད་

རང་ལ་བབས། དེད་རང་ལ་བབ་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་དོན་
 ཡང་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་ཅུས་པར་མི་འདུག། དེར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཉེ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཅུས་པ་
 མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཅུས་པ་སྤུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཡོད་པས་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བྱང་
 རུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་མོ། །

དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱུང་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་
 ལ་སྒྲུབ་འགྱུར་བ་ཅི་ཐོན་བྱ། མ་མཐའ་གོང་གི་ཆོག་དེ་ནུས་ལན་གསུམ་ཀྱི་
 བར་དུ་བརྫོད་ཅིང་། ཆོག་དེ་ནུས་ལ་འབྲིལ་ནས་བྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་
 ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་ཤར་བསྒྲུབ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱང་
 རུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་དགོ་སྟོར་གང་བྱེད་ཀྱི་འགོར་གལ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་ལྟ་བུས་ཟེན་ན་ནི་ཆོས་ཅི་བྱས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་
 ཞིང་། སེམས་དེ་ལྟ་བུས་མ་ཟེན་ན་ནི་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་
 འགོ་བས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཐུན་འགོར་བྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་
 འདེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། བཀའ་གདམས་སྟོ་
 སྟོང་ལས་ཀྱང་། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་དགོ་སྟོར་གང་བྱེད་
 ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་བཅོས་པ་འདི་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་སོ། ། དོན་དེ་དག་

ལ་དགོངས་ནས་བྱུང་ཆེན་དབུན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དགོ་སེམས་བྱད་པར་
 ཅན་གྱི་ངང་ནས་དགོ་སྦྱར་འདི་དང་འདི་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོགས་
 ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། སྡོ་གོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་
 ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེན་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ།

། གཉིས་པ་སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ལ། སྐབས་ཡུལ་གསལ་
 བཏབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གོ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་བྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟོང་ཁར་སྣ་ཚོགས་
 པད་ཟླ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་ཐུབ་དབང་རྩོ་
 རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་
 སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཚས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་
 བསྒྲོར་ཞིང་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གདན་བྲི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཚས་རྣམས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དགུས་པའི་ཚུལ་
 དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྩེ་དཔན་པའི་དད་
 པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་མ་གན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སའི་དྲེག་པ་ལྟར་སྒྲུག་ཤིག་གོ་ཡོད་པ་གསལ་བཏབ་ནས།
 རང་དང་ལ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་
 ཤིང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པའི་མནར་ཚུལ་བསམས་པས་

འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་སྒོ་བྱགས་དག་བསྐྱེད་ནས། སྒྲག་བསྐྱེད་འདི་ལས་སྒྲོབ་
པའི་རྩས་པ་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱུ་ལའང་མེད་པས།
བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
བར་དུ་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྒྲུབས་སྤྱུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་
སྒྲུ་མ་དུ་བསམས་ལ། རང་དང་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲིན་གཅིག་
ཏུ་སྒྲུབས་འགྲོ་བྱེད་པར་མོས་ནས།

སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲུབས་སྤྱུ་མཆོདོ། །ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་དལ་བུས་བརྗོད་ཅིང་
སྟོང་ནས་རེ་སྟོས་བཅས་ཏེ་སྒྲུབས་འཆོལ། འདིའི་སྒྲུབས་སྤྱུ་དམིགས་པ་བྱ་ཆུལ་
ནི། སྒྲུ་མ་བྱུང་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་མཐའ་སྒྲོར་གྱི་དངོས་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུའི་ཆ་ལས་ངོ་པོ་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས།
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་
ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱུང་བར་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་
ལ་བསྟོས་པ། གསུང་བཅག་པ། བྱགས་དགྲུགས་པ། མ་དད་བརྟན་སྟོང་བཀྱིས་
པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་
སོལ་ཁུའི་རྣམ་པར་དབང་པོའི་སྒྲོ་དང་བ་སྒྲུའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་བྱིར་ཐོན་ཏེ་
སངས་ཏེ་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆེ་དང་
བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། བྱུང་བར་
དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། རང་དང་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མའི་སྒྲུབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ནས། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགོ་ལན་གང་
མང་བཟོད་པས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དོར་དུས་འཁོར་བསྐལ་བཟང་
གི་སངས་རྒྱལ་སྟོང་སངས་རྒྱལ་སུམ་ཅུ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་
སྐུ་འི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྡིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་བ་སོགས་
དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ། །

དེ་ནས། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགོ་ལན་གང་མང་བཟོད་
པས་སྐྱབས་ལུལ་སོ་སོའི་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་བདུད་
ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྡིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་
ལྟར་བྱའོ། །

དེ་ནས། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགོ་ལན་གང་མང་
བཟོད་པས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྣམས་དང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་
མ་ལ་སོགས་པའི་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་
ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྡིག་སྦྱིབ་སྦྱོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་
བྱའོ། །བྱང་པར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་པའི་ཆོ་རོ་
བོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུས་མཐུ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་འོད་
ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དག་འདུན་རྣམས་ལས་
ངོ་བོ་མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་ཅི་འོད་

ཐེང་གིས་རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱལ་པ་རྒྱུ་དང་བྱུང་པར་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསམ་གསལ་བའི་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་པ་ལོ་བོར་སྤྱོད་བའི་དམིགས་པ་བྱུང་། །

དེ་ནས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་ཆོག་གི་མཆོག་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་པར་དུ་
བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་སྐྱབས་ལུལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་
གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁིང་དག། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འཕེལ་ཁིང་རྒྱས། བྱང་པར་དུ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ཏེ། དགོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་ཅིང་། རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་
གསུམ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་སྒྲུལ་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སྦྱིན་སྟོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་
 གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
 ཚུལ་གྱིས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོམས་པ་སྟོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱར་བ་
 སྐྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་
 ལྷམ་པའི་སྦྱོན་སེམས་དང་། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 སྐྱར་བར་སྐྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་
 ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་སྟོགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་

བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་གི་སྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ་སྐྱུ་མ་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བསྒྱུད་དོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྒྱུད་པས་སྒྲ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་
དགྲེས་ཏེ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་ཉིད་གྲང་སྒྲ་
མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྒྱུར་ལམ་གྱིས་སྒྱུར། སྒྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་
མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་དེ་ངོ་སྐྱུ་མ་དུ་ང་རྒྱལ་བསྒྲོམ། རང་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་
འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལྟུངས། དེ་ཡང་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་
པ་དཔུལ་བ་ཆ་དཔུལ་བ་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་གྲང་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་ལ་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
རྣམས་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་བདེ་བའི་གནས་ལ་བཀོད། གྲང་དཔུལ་བ་རྣམས་ལ་འོད་
ཟེར་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པས་གྲང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཞི་བར་
བྱས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་ཟས་སྒྲོམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དཔག་མེད་
འཕྲོས་པས་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཞི་བར་བྱས། དུད་འགྲོ་རྣམས་
ལ་འོད་ཟེར་སྒྲང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲོད་དང་གྲིང་བར་
གྱི་ཐུན་པ་དང་། སོ་སོའི་སེམས་བརྒྱད་གྱི་མོངས་པའི་ཐུན་པ་རྣམས་བསལ།
བཀོལ་སྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཞི་བར་བྱས། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་
མ་ཡིན་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་འཕྲོས་པས་སོ་སོའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་
ཞི་བར་བྱས། སྒྲུར་ཡང་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་
སྤྲོད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་གྱི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཆོས་གྱི་སྒྱུ་དང་། ལུས་གྱི་གནས་ངན་

ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་བྱེད། །དེ་ལྟར་བྱེད་
 རུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
 དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷན་པར་བདག་
 གིས་བྱེད། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་
 པར་གྱུར་ཅིག །བྲལ་པར་བདག་གིས་བྱེད། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་སླ་མ་ལྟས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་མེད་པའི་བདེ་
 བ་དམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། །མི་འབྲལ་པར་གྱུར་ཅིག །མི་འབྲལ་པར་
 བདག་གིས་བྱེད། །དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་སླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་
 ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་
 ཅད་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆད་མེད་བཞི་
 སྒྲིམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནད་གདོན་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག །
 ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་
 རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱུང་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆད་མེད་བཞི་ལ་གནས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ནས་བྱུང་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་དུ་ལྷུང་བར་ལྷུང་བར་ཡང་དག་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སླ་མ་ལྟའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཉམས་སྲུ་སྒྲུང་བར་བཞུགས་སྐྱེས་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་ཞིང་འདུན་པ་བྱུགས་

དག་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་དང་སང་གཏུལ་བྱ་
ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་བ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
བས། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྲིད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ལམ་སྟན་མོང་བ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེད་
ཆེན་ཐོན་ནས་སྒྲུགས་ལམ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ནི།

བདེ་ཆེན་རང་ལས་རང་ཉིད་སྒྲུ་མ་ལྟ། །

གང་དེར་གསལ་བའི་སྐྱེལ་སྟོན་ཟེར་ཆོགས། །

ཐོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྟོན་བཅུད་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །

དག་བ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

བཀོད་པའི་བྱུད་པར་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པར་འགྱུར། །

རབ་དཀར་དག་སེམས་ཆེན་པོའི་རང་ཉིད་ནས། །

བདག་དང་མཁའ་མཉམ་མ་གྲན་སེམས་ཅན་རྣམས། །

དེར་ནས་ཇི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར། །

སྒྲུ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སྐྱེལ་འགོ། །

ན་མོ་གྲུ་ཅུ་བྱ། ན་མོ་བརྒྱུ་ཡ།

ན་མོ་རྒྱུ་ཡ། ན་མོ་སརྒྱུ་ཡ།

མ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །

བདག་ཉིད་སྒྲུ་མ་ལྟར་གྱུར་ནས། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟའི། །

གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་པར་བྱ། །

ཞེས་འདོན་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར་འདོན་ཅིང་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་བཞིན་བྱའོ།
གང་ཟག་གི་སྒོ་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་ལའང་བྱད་
བར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བས་ཞིབ་པར་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་
རྒྱས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི།

མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱར་བར་
སྦྱར་བར་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ལྟའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས། མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ། བདེ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
འགོད་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སྒྲ་
བར་བཞུའོ། །

ཞེས་འདོན་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར་ལན་གང་མང་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱན་སྒྲོང་བཅོས་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དེ་ནི། སྒྲ་
མ་མཚན་པའི་ཆོ་གའི་གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་དགེ་སེམས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
ངང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་བཞི་བསྒྲམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་བྲིད་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དགའ་ལྷན་བཀའ་རྒྱད་
རིན་པོ་ཆའི་བྲུག་ཆེན་ཙ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ལས། དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་
ཆེན་ལ། །འཇུག་པའི་སྒོ་དང་གཞུང་ཤིང་བྱིར། །ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི། །
སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་འགོ་བྲིད་
ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་བྲིད་ཆེན་དང་པོ་འང་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟན་རྒྱད་ཀྱི་མན་ངག་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཡང་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ཡིན་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྒོ་རྒྱས་དང་བསྟན་པའི་མན་

དག་གི་གནད་ཆེས་མང་བས་ཆེ་འདིའི་བྱན་ལོང་དོར་ནས་དགའ་ལྡན་སྒྲོན་བརྒྱད་
 གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ལ། བཤེས་གཉེན་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུངས་ཁྲིད་དུ་བྱས་ནས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཁུད་པར་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་བཤད་པ།

༩ གཉིས་པ་བྱང་པར་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་སྣང་བ་སྦྱང་བ།
སྦྱང་བཅུད་སྦྱང་བ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་
སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱས་ཏེ་བྱབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་
ལ་ཐིམ། བྱབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་སུ་
ཐིམ་པའི་རྒྱད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །

དེ་ནས་རང་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམས་ལ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག། དེའི་ངང་
 བསམ་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལྟག་པའི་ལྟ་གང་རུང་གི་སྐྱར་ལངས་
 པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ཡང་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན།
 རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་གིས་
 གྲི་གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་བྱ།
 དེ་ཡང་སྐྱབས་ཡུལ་བསྐྱས་པའི་མཆོམས་ནས། ཨོྃ་སྭ་བྱ་མ་ཤུག་སའ་རྩམ་སྭ་
 མ་ཤུག་ཉྱ། ཨོྃ་བྱ་བྱ་རྩྭ་མ་བཟླ་སྭ་མ་ཡུམ་ཀོལ་ཉྱ། རང་དང་སྐྱབས་ཡུལ་
 ལྟ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཐུང་། ཏྲག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བཅུ་པ་བདག་མེད་པའི་

རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་ཞིག་གི་སྐད་རིམ་གྱི་སྟོ་
ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་ལམ་འབྱེད་བསྐྱོམས་ཤིང་། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །འོད་གསལ་དེའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་
སྐད་ཅིག་གིས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་གྱི་སྐྱུར་ལངས་ཤིང་གནས་གསུམ་
དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། འདི་ལ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་གྱི་
གནད་རགས་པ་ཞིག་ཆང་གསུངས།

གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། སྟོང་པའི་ངང་ལས་
རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྐད་དོ་རྗེ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ནག་དཀར་དམར་པའི་
ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་དོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱུ། གཡོན་དྲིལ་བྱ་རིན་ཆེན་
རལ་གྱི་འཛིན་པ། རང་དང་འདྲ་བའི་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མས་འབྱུང་པ། གཉིས་ཀའང་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྐྱུ་སྟོང་ལྟ་རྒྱས་གྱི་གོས་གྱིས་ག་ཤལ་
བྱས་ཤིང་སྐྱུ་སྟོང་ལྟ་རྒྱས་གྱི་དར་གྱི་ཤམ་ཐབས་འབྱུར་བར་གྱུར་བར་བསམ།

འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། སྟོང་པའི་ངང་ལས་
སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་ཉེ་རུ་ག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་དོ་རྗེ་དང་
དྲིལ་བྱ་འཛིན་པ། གཡས་བརྒྱད་གིས་བཞུགས་པ་ལ། ཡུམ་དོ་རྗེ་ཕག་མོ་དམར་
མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་བར་གྱུར་
བར་བསམ།

དེ་ཡང་སྐྱུར་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གང་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ཀྱང་
བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། སྐྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྟོམ་པའི་སྟོན་འགྲོར་ཡང་བསྐྱེད་
རིམ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་རེ་བསྐྱོམས་ན་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཤིང་།

གནད་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲགས་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བ་
 རྣམས་ལ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་
 ཡོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་གནད་ཆེང་
 བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲོམ་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྟའི་ཕྱིན་བརྒྱབ་ཐུར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་བདེ་
 གྲག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་ལྷོག་པ་སོགས་དགོས་པ་མཐའ་
 ཡས་ཤིང་། གཙོ་བོར་ནི་སྐྱུང་གཞི་སྐྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱུངས་ཤིང་། ལམ་
 དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཐུར་དུ་འབྱུང་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱ་
 གསུམ་ཐུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེའོ། །

དེས་ན་འདིར་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་གྱི་གནད་ཆེང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་
 བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བ་དབུན་ས་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཆོས་སྐུ་བས་དོ་རྗེ་ལ་
 གནད་བའི་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་ངག་ལས། ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་
 བ་ལ་ཤར་སྒྲོམ་བྱས་ཏེ། དེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟབ་མོ་དཔུ་
 མའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་སྟེང་བ་ཐོན་དེས་སུ་བྱས། དེའི་རང་ནས་རང་ཉིད་ལྟར་
 བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་བཞིན་པའི་
 རང་ནས་རང་གི་སྟོང་ཀར་རྩྱ་སྟོན་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་བསམ་མོ། །
 སྟོང་གའི་རྩྱ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་བཅུད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ། བཅུད་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ། སྒྲུ་མ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་
 ས་རང་གི་སྐྱི་གཙུག་ནས་ཁྱེན་ས་ཏེ་སྟོང་གའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་ཐིམ། མེ་ལོང་ལ་ཏ་

བཏབ་པ་དགྱིལ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟངས་བར་གསུམ་ཡང་
 འོད་དུ་ཁྱེན་སྒྲིལ་གྱི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐིམ། རྩྭ་གི་ཞབས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཐིམ། རྩ་རྩེ་
 མགོ་བོ་ལ་ཐིམ། མགོ་བོ་ལྷ་ཚེས་ལ་ཐིམ། ལྷ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། ཐིག་
 ལེ་རྒྱ་དུ་ལ་ཐིམ། རྒྱ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམས་ལ། ཚི་སྒྲ་སྒྲ་མ་ཤུགས་སྒྲ་
 རྩམ་སྒྲ་མ་ཤུགས་ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་འོད་
 གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་ངང་
 ལས་རྩྭ་སྟོན་པོ། ཚི་དཀར་པོ། ལྷ་དམར་པོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མ་ལྷ་བ་
 བསྐྱེད་མར་བའི་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་ཚི་ལྷ་རྩྭ་གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་ལྷ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། དེའི་སྟོང་དུ་
 རྩྭ་རྩྭ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཚི་ལྷ་རྩྭ་གིས་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས། ཡོངས་སུ་རྩྭ་རྩྭ་འཆང་སྒྲ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྩྭ་རྩྭ་འཆོར་ལོ་བསྐྱེད། གཡོན་དེའི་ཕྱི་རིམ་ཆེན་རལ་
 གྱི་འཛིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ཡབ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྟོད་པས་
 བམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་གོང་བུ་ལ་
 རང་ཉིད་ཞུགས་པས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་རྩྭ་རྩྭ་མདོག་སྟོན་པོ་སྟོད་དཀར་དམར་བའི་
 ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྩྭ་རྩྭ་འཆོར་ལོ་བསྐྱེད། གཡོན་དེའི་ཕྱི་རིམ་ཆེན་
 རལ་གྱི་འཛིན་པ་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་དེ་ནས་སྒྲ་མའི་རྩལ་
 འབྱོར་སྟོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་རྩྭ་འཆིགས་བྱེད་ལ་སྟོང་
 པའི་ངང་ལས་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས། བར་དོ་

ཡོངས་སྒྱུའི་ལམ་འཁྱེར། སྒྱེ་བ་སྒྱུལ་སྒྱུའི་ལམ་འཁྱེར། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་
ཞལ་བྱུག་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པ། གནས་གསུམ་དང་སྒྱེ་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས།
ཡེ་ཤེས་བ་སྒྱུན་འབྲེན། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བསྐྱུས་པ་དང་བཅས་པ་མདོར་
བསྐྱུས་བྱ་ཚུལ་རྩེ་བཅུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་
འགྲོར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་དག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས་ཉེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བདེ་མཆོག་
སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ལའང་སྒྱུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཆང་བ་ཞིག་བྱེད་ན་རྩེས་ཞིག་
སྟེད་རིམ་གྱི་སྟོན་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྒྱུའི་ལམ་འཁྱེར་དང་། བར་དོ་ཡོངས་སྒྱུའི་
ལམ་འཁྱེར་ན་དར་ལྗང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོངས་
རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་དེ་སྒྱེ་བ་སྒྱུལ་སྒྱུའི་ལམ་འཁྱེར་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་དང་
བཅས་པ་མདོར་བསྐྱུས་བྱ་ཚུལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདོད་འཛོར་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱའོ། །

བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྒྱས་བསྐྱུས་བྱ་བ་ནི་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་
དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་ནས་བསྟོན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱས་པ་དང་དོ་རྩེ་
བཞི་བསྐྱེད་བསྐྱུས་པ་བྱ་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་བསྐྱེད་
རིམ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྩེ་ལྟར་ཡང་རང་ཉིད་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི།
ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་མེད་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོན་བཅུད་སྟོང་བ་དང་། བང་
མཆོད་དང་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། མཆོད་ལྟ་སྟོས་ཉེ་བྱི་ནང་གསང་བ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱམས་བྱ་ཐབས་མེད་དོ། །དེར་མ་

ཟད་འོག་ཏུ་རིམ་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་ཅིང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་བརྒྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཁ་སྦྱོར་
བདུན་ལྟ་བུ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་རིགས་
འདྲའི་རྒྱལ་མ་དུས་གྱི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཐུན་
མོང་མིན་པ་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་ཡིན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
གསང་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོད་དེ། ཞིབ་པར་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དོར་དྲིལ་
བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་བའང་རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་གསུང་སྟེ། སྤགས་གྱི་དམ་
ཆོག་སྦྱོང་ཞིང་དུན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་བཅུད་སྦྱང་བ་ནི། རང་ཉིད་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་ལྟ་བུ་པའི་
སྒྲའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་འཕྲོས། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་གྲུབ་པ་
བཞིན་ཏུ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་དག་པ་རྣམས་སྒྲ་ཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱངས།
སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མའི་རང་
བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །
འདི་ནི་གསང་སྤགས་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡོངས་དག་བཞིའི་ནང་ཆོན་ཡང་ཡིན་ཞིང་།
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཞན་དོན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཛད་པ་དང་། ལུས་
དབེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་མཐུན་ཞིང་། རང་གི་སྟིང་ཁ་ནས་འོད་ཟེར་སྦྱོས་ཏེ་
སྟོན་བཅུད་སྦྱོང་བ་དང་། སྟོན་བཅུད་རྣམས་འོད་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་རང་གི་སྟིང་གར་
བསྐྱབ་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་ཐུར་ཏུ་རྒྱུད་

ལ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་མན་ངག་འདི་དག་གཅེས་
བར་བཟུང་ངོ། །

གསུམ་པ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། མཆོད་རྣམས་གཞན་ལྟམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསང་བ། སྒྱུང་བ། བསྐྱེད་བ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསང་བ་ནི། རང་ཉིད་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ལས་སུམ་ཡོད་ཆེ་ལས་སུམ་གྱི་ཚུས་ནང་མཆོད་ལ་བསང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་བརྩོན་པ་དང་མཉམ་དུ་སུམ་ཚུའི་རྣལ་ལྷན་རབ་ལྟམས་རལ་གྱི་གཤིན་རྩིས་གསེད་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟོས་ནས་ནང་མཆོད་ཀྱི་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བགེགས་ལྟམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་སུམ་མེད་ཆེ་སྟེ་སྟེ་བརྩོན་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྟིང་ག་ནས་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྩིས་གསེད་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ནས་བགེགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་བ་ནི། སྤྱ་སྒྲུ་མའི་སྤྲལ་ས་བརྗོད་ཅིང་སྤྲལ་ས་དོན་ཡིད་ལ་
བསམས་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངང་དུ་བསྒྲུམ་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་རང་ནས་ཡོ་ལས་རྒྱ་
དགྲིལ། རོ་ལས་མེད་གྲིལ། དེའི་སྐྱེད་དུ་ཨུལ་ལས་མི་མགོ་རྫོན་པའི་སྐྱེད་པ་
གསུམ། དེའི་སྐྱེད་དུ་ཨུལ་ལས་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་
ཆེ་བ། ཐོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་བྱོགས་བཞི་དང་དབུས་སུ། བྱོ་
ཨོ། རྩོ། ལོ། རྩོ་རྣམས་ལས་གསལ་གསལ་པ་ལྟའི་ངོ་བོ་ཤ་ལྟ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་
དང་པོ། ལོ། ལྟ། ད། ལྟ། རྣམས་ཀྱིས་མཆན་པ། ཤར་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་
མཆན་བཞི་དང་དབུས་སུ། ལོ། ལྟ། དྲོ། རྩོ་རྣམས་ལས་གསལ་གསལ་པ་ལྟའི་

ངོ་བོ་བདུད་ཅི་ལྟ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་བོ། བེ། ར། རྩ། མ། ལྷ་རྣམས་
 གྱིས་མཚན་པ། རྩ་དེ་དག་གི་སྟངས་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རྩྱུ་སྟོན་བོ། ལྷ་དམར་བོ།
 ཞི་དགར་བོ་རྣམས་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅུགས་ཏེ་གནས་པར་བསམ་མོ། །

བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས།
 རྒྱང་གཡོས་མེ་སྐར་ཐོད་པའི་ནང་གི་རྩ་རྣམས་ལྷ་ཞིང་ཁོ་ལ། རྒྱ་མཚོ་ལ་
 སོགས་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་དང་། ཐུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་རྣམས་བཀུག། །ལྷག་པར་ཐུགས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཀུག་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་
 ལ་ཐིམ། ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཐོད་པའི་ནང་གི་རྩ་ལ་ཐིམ་པས། རྩྱུ་
 གིས་ཁ་དོག་དྲི་རོ་རྣམས་པའི་སྟོན་སྐྱབས། ལྷ་ས་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་བྱས། ཞི་
 གྱིས་མང་པོར་སྐར་ཞིང་སྟེལ་པར་བསམ་མོ། །

རང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་འདུས་པའི་
 རྒྱབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ནང་མཚན་བྱིན་
 རྐབས་དང་། རང་ཏེ་རུ་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་རྒྱབ་ཐབས་བདེ་
 ཆེན་གསལ་བ་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ནང་མཚན་བྱིན་རྐབས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ནང་མཚན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ནང་མཚན་
 བྱི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མཚན་པའི་གཙོ་བོ་དང་། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
 ཞིང་། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲ་ཞེན་ལྷུང་དུ་ལྷོག་པ་དང་། བགལས་བསྐྱུང་བ་ལ་མཚོག་
 ཏུ་བསྒྲགས་པ་དང་། འཆི་མེད་དོ་རྩེའི་སྒྲ་གྲུབ་བྱིར་བཅུད་ལེན་གྱི་རྩ་ཁྱད་པར་
 ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ཐོགས་རིམ་གྱི་
 ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་ལྷུང་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲིག་

ཅིང་། ལམ་དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་
རྣམས་འདིའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་མཚོན་དོན་ཡང་ཡོད་པས། ཞར་བྱུང་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
པར་མི་བྱ་བར་ཆོག་ནམ་བྱེད་རེས་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིག་པ་
ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་མཆོད་ཇུས་གཞན་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྤར་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་བསངས་སྤངས། ལྷོང་པའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་
ལངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཆོད་ཇུས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ། ཐོད་པ་དེའི་ནང་དུ་
བདེ་ལྷོང་གཉིས་སྤྲུམ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་རེ་རེ། དེ་རྣམས་ལྷུང་ལས་བྱུང་
བའི་མཆོད་ཇུས་རྣམས་ངོ་བོ་བདེ་ལྷོང་། རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན།
བྱེད་ལས་དབང་བོ་དུག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་
ལུས་པའི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཞིག་བསམས་ལ་མེ་ཉྱེག་སྟགས་རང་རང་གི་
མིང་དང་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །

ནང་མཆོད་དང་མཆོད་ཇམ་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་བྱ་བའི་ལོང་མེད་པའམ།
བསྐྱེས་པ་བྱ་བར་སྒྲོ་ན། ཨོྫེ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་ལན་གསུམ་བཟོད་པས། འོག་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར། ཆོག་ས་ཞིང་རྒྱམས་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་མཆོད་ཇམ་གང་ཡོད་དམིགས་ཡུལ་དུ་
བྱས་ལ། མཆོད་ཇམ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འོག་ཏུ་ཧཱུྃ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨུཾ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོྫེ་
ཡིག་རྒྱམས་བརྟེན་ས་ནས་གནས་པ། ཧཱུྃ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་
པས་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ལྟ་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་སྟེ་ཧཱུྃ་ལ་ཐིམ། ཧཱུྃ་མཆོད་ཇམ་
རྒྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐིམ་པས་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ངན་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་
ཤེལ་ལྟར་དུངས་པའི་མོས་བ་དང་། ཨུཾ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་

པས་གསུང་དོ་རྩེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་ཨྲ་ཡིག་ལ་ཐིམ། དེ་མཚན་
 རྩས་རྒྱམས་ལ་ཐིམ་པས་མཚན་རྩས་རྒྱམས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ། ཨྲ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོད་པ་བཅུར་འཕྲོས་
 པས་རྒྱ་དོ་རྩེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་ཨྲ་ཡིག་ལ་ཐིམ། ཨྲ་ཡིག་མཚན་
 རྩས་རྒྱམས་ལ་ཐིམ་པས་མཚན་རྩས་རྒྱམས་མང་པོར་འཕེལ་རྟེ། ཚོགས་ཞིང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་ཙམ་ཡོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་པ་དེ་རྒྱམས་ངོ་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཡི་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྒྱམ་པ་མཚན་རྩས་སོ་སོའི་རྒྱམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་ཚོགས་
 ཞིང་མཐའ་དག་གི་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡི་
 ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་རུས་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ས་དང་
 བར་སྤང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཚན་
 སྤྱོན་དམ་རྩས་སྤྱོན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་གང་བར་བསམ་མོ། །

དེ་ལྟར་སྟོན་འགྲོའི་སྟོར་དེ་དག་ནི་སྤྲ་མ་མཚན་པའི་ཚོ་གའི་གཞུང་དུ་ཞལ་
 ལས་ཤེས་དགོས་སུ་མཛད་ནས་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པར་ས་བཅད་སྟོམ་ཙམ་
 ཞིག་མཛད་པ་ནི། དེ་ཡང་དགེ་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། རྒྱབས་འགྲོ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་། བདག་ཉིད་གསང་བདེ་
 འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལྟག་པའི་ལྷ་གང་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྤྱངས། སྟོན་ཐམས་
 ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་
 དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ།

ནང་མཆོད་དང་མཆོད་ཇུས་ཀྱི་མཆོད་གཤམ་ཡང་རུང་བ་ལྟར་
 བྱིན་རྒྱལ་བ་བྱ་བའམ། མདོར་བསྟན་ན། ཨོཾ་ཨཱ་ཧྱཱྃ། ལན་གསུམ་བཅོད་པས་ངོ་བོ་
 ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བྱེད་ལས་དབང་
 བོ་དུག་གི་སྦྱོད་ལུས་དུ་བདེ་སྦྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པས་ས་དང་
 བར་སྒྲུང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བྱི་ནང་གསལ་བའི་
 མཆོད་སྒྲིན་དམ་ཇུས་སྟུན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་གང་བར་གྱུར།

བར་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཁྱིམ་རྒྱན་
 དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་བ་ཡིན་ནོ། །

ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་གསལ་བའདབ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ།

༡ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་
 སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཐུན་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་
 བ། དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་
 ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤར་སྒྲོམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྦྱོང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་བ་ལྟ་
 བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ཚོགས་ཞིང་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུ་མ་ལྟ་
 ཚོགས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དངོས་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྟུན་དངས་ནས་དབྱེར་
 མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གང་དུ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ནི། སྦྱིར་སྒྲུ་མ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ལ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། རང་རང་གི་མོས་པ་དང་བསྟུན་པའི་གནས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་
 ཏེ། སྤྱི་མ་དང་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་
 མཁའ་སྒོམ་པ་དང་། སྤྱི་མ་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་དང་།
 སྤྱི་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་པར་སྒོམ་པ་
 དང་། རྒྱལ་བ་བོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་དང་སྤྱི་བོ་དགྱིལ་ལ་སོགས་
 པར་སྒོམ་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས། དེ་དག་ལས་འདིར་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་རྩེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་བོད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་སྟན་བསྐྱེལ་མཛད་པའི་དྲི་བ་ལྷག་
 བསམ་རབ་དཀར་དུ་སྤྱི་མ་སྒོམ་པའི་གནས་གང་དུ་བྱེད་ཅིས་བཀའ་སྩལ་པར།
 དྲིས་ལན་སློབ་ཐང་བཞད་པའི་སྤྱི་དབྱེར་ལས་སྤྱི་མ་གང་དུ་བསྒོམ་པའི་གནས།
 མདུན་དང་སྤྱི་གཙུག་སྤྱི་བོ་དགྱིལ། །རང་རང་མོས་པ་བཞིན་རུང་སྟེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་། སྤྱི་བོའི་གཙུག་དང་། སྤྱི་བོ་
 དགྱིལ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྒོམ་ཚུལ་བྱི་མ་གཉིས་འགྲུ་འབྱུང་
 ཞིང་། ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་སྐབས་འདིར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་
 བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་མ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རི་ལྟར་སྒོམ་པ་དང་། དེའི་སྤྱི་དབྱེར་ཚོགས་
 ཞིང་གི་གཙོ་བོ་རི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྤྱི་མ་མཚན་པའི་གཞུང་ཉིད་ལས།

བདེ་སྤྱི་དབྱེར་མེད་ལྟ་ལས་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་མཚན་
 སྤྱིན་འཁྲིགས་པའི་དབུས། །
 ལོ་མ་མེ་དོག་འབྲས་བུས་ཡོངས་མཛེས་འདོད་དཔུའི་
 དབག་བསམ་ལྟོན་པའི་ཕྱིར། །

གདོང་ལྟ་འབར་བའི་རིན་ཆེན་བྱི་སྟེང་ཆུ་སྟེན་ཉི་ལྔ་
རྒྱས་པའི་སྟེང་། །

བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། །

རྣམ་པ་བུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སྟོང་ཞལ་གཅིག་
བྱུག་གཉིས་འཇུག་དཀར་འཕྲོ། །

བྱུག་གཉིས་ཆོས་འཆད་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་བདུད་ཅིས་
གང་བའི་ལྟ་བུ་བཟེད་བསྒྲུམས། །

གུར་གུམ་མདངས་ལྟན་ཆོས་གོས་གསུམ་གསོལ་གསེར་
མདོག་པར་ཞུས་དབུ་ལ་མཛེས། །

ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད། ཅིས་པའི་མཆོམས་ནས། རྣམ་པ།

བྱུག་སྒྲིག་ཀར་བྱུག་བདག་དོ་རྩེ་འཆད་དབང་ཞལ་གཅིག་
བྱུག་གཉིས་སྒྲུ་མདོག་སྟོ། །

དོར་དྲིལ་བཟུང་ནས་དབྱིངས་བྱུག་མར་འཁྱུང་ལྟན་སྟེན་
བདེ་སྟོང་རོལ་བས་དགེས། །

རྣམ་མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིག་གིང་ལྟ་རྒྱས་དར་གྱི་
ན་བཟས་ཀླུ་བས། །

ཞེས་པ་སྟོ་དང་བསྒྲུབ་ནས་སྟོར། དེ་གཉིས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གི་འཕྲོ་ནས་
འདི་ལྟར།

མཆོད་དཔའི་རྒྱན་ལྟན་འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་འཇུག་
སྒྲུ་ལྟས་བསྒྲོར་བའི་དབུས། །

དོ་རྩེ་སྤྱི་ལ་གྲུང་རྩུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམ་དག་

བདེ་གསེགས་ལ། །

ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་སྟེ་མཆོད་ཅུ་རྒྱས་ཆོགས་རྣམས་

ཕུང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་དངོས། །

བ་སྤྱད་གྲ་བཅོམ་ཉི་ཁྲི་ཆོག་སྟོང་ཡན་ལག་སྟོང་པའི་

དབང་པོ་ཉིད། །

འོད་ཟེར་ཕྱོགས་སྟོང་གཞོན་སྦྱོན་གསང་བ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་

ཞབས་ཀྱི་གདན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྩུལ་ནི། སྤྱབ་པ་པོ་རང་གི་
སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རྩུལ་རྩུབ་ཞག་
བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བར་མོས་ཤིང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་རང་ནས་
རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁར་ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་སྦྱོན་ཕུང་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་བར་མཚམས་མེད་པར་འབྲིགས་པའི་དབུས་སུ། དཔག་བསམ་
གྱི་ཤིང་སྟོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེའི་ཅུ་བ་གསེར། སྟོང་
སུ་དཔུལ། ཡལ་ག་བེཊུཊ། ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་རྣམས་སྤྱག་མེ་ཏོག་སྤྱིག་
དམར་པོ། འབྲས་སུ་དེའི་སྟོང་པོ་ལས་བྱས་པ། ཡལ་ག་རྣམས་ལས་རིན་པོ་
ཆེའི་བྱ་བ་དང་། དྲ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཅོད་པན་དང་། རྩ་རྒྱན་དང་། རོ་ཤལ་
ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ། གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་
པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡལ་ག་ལས་འབྱུང་
བ། ཡལ་ག་རྩུང་གིས་བསྟོད་པ་ལས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་སྤྱད་ཕུངས་

སྒྲོག་པ། འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་དཔག་མེད་འཕྲོ་བ། ཤིང་དེ་མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དེའི་དྲི་
 ཚོར་བ་དང་། ཤིང་དེ་ལ་རེག་པ་དང་། ཤིང་དེའི་ཡལ་ག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་
 རྒྱ་ན་པའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་། ཡིད་
 ལ་གང་བསམས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་
 བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་མཆུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དེའི་ཕྱེ་མོར་མེ་
 ཏོག་འདབ་མ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་དབང་
 རྒྱལ་བརྒྱུད་མཚོན་པའི་སང་གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་
 མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་དུ་སྟོ་ཚོགས་པ་དྲུག་འདབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་
 ལྡན་པ། བད་རིམ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་འདབ་མ་འོག་མས་སང་བྲིའི་ཟུར་ཅུང་
 ཟད་ཞེབས་པ། སྟེང་མ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་དཔངས་ཇེ་མཐོར་སོང་བའི་དབུས་ཀྱི་བད་
 འདབ་བཞི་པའི་སྟེ་བར་ཟེའུ་འབྱུང་སྟེང་དུ་ཤེས་རབ་མཚོན་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་
 འཁོར་དང་། ཐབས་མཚོན་པའི་རྩ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། བཀའ་དྲིན་
 གསུམ་ལྡན་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། སྒྲུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་པའི་
 མདངས་ཆགས་པ། ཞལ་འཇུམ་དགྱིས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། ཕྱག་གཡས་
 ཐུགས་ཀར་ཚོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་
 པའི་ལྷུང་བཟེད་བསྒྲམས་པ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷུང་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་བའི་ཕྱེ་མོ་
 སྒྲུ་དབུང་གི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་དུ་མི་ཏོག་ཁ་ཕྱེ་བའི་སྟེང་དུ་གཡས་སུ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་འོད་འབར་བ་དང་། གཡོན་དུ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་
 གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་སྟེང་པོའི་སྒྲེགས་བམ་གྱིས་མཚན་པ། དབུ་ལ་པཎ་

ལྷ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དང་། སྐྱུ་ལ་ཚོས་གོས་རྒྱུ་མ་མཛེས་པར་གསོལ་
 བ། ཞབས་དོ་རྩེའི་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་སྐྱུ་མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། དཔུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་
 ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་
 ཅིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་པ། སྐྱུ་ལ་ཚོས་གོས་གསུམ་མཛེས་པར་
 གསོལ་བ། ཞབས་དོ་རྩེ་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་
 དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་
 འཛིན་པས་ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་སྐྱུ་མདོག་སྟོན་མོ་ཞལ་གཅིག་
 ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་གི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་
 ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟས་ཀྱུབས་པ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་
 དྲངས་གསལ་གྱི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་གསུམ་གའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཐོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། འཇའ་ཚོན་སྒྲ་ལས་བསྐྱར་བའི་
 དཔུས་ན་བཞུགས་པ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོར་རྒྱུ་སྒྲིང་དཀར་
 པོ། མགོན་པར་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ།
 ལྷེ་བར་རིན་འབྱུང་སེར་པོ། གསང་གནས་སུ་དོན་གྲུབ་ལྡང་ཁྱེད་མས་གསལ་
 བཏབ་ལ། སྒྲ་མའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་དོ་བོར་མོས། སྒྲ་མའི་ལྷེ་
 བར་སྐྱུན་མ་དཀར་མོ། ཐུགས་ཀར་སྒྲ་མ་གི་སྟོན་མོ། མགོན་པར་གོས་དཀར་མོ་
 དམར་མོ། སྐྱེ་བོར་སྒྲོལ་མ་ལྡང་ཁྱེད་མས་གསལ་བཏབ་ལ་ཁམས་བཞི་རྒྱུ་
 བར་དག་པའི་དོ་བོར་མོས། སྐྱུན་གཉིས་ལ་ས་སྟིང་དཀར་པོ་རེ་རེ། སྐྱུན་གྱི་སྒྲོར་
 གཞུགས་དོ་རྩེ་མ་དཀར་མོ་རེ་རེ། སྐྱུན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཐུག་ན་དོ་རྩེ་
 སེར་པོ་རེ་རེ། སྐྱུན་གྱི་སྒྲོར་སྒྲ་དོ་རྩེ་མ་སེར་མོ་རེ་རེ། ཤངས་ལ་ནམ་སྟིང་སེར་པོ།

གངས་ཀྱི་སྒྲོར་དྲི་རྩེ་རྩེ་མ་དམར་མོ། ལྷགས་ལ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དམར་པོ།
 ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོར་རྩེ་རྩེ་རྩེ་མ་ལྗང་ཁུ། ཐུགས་ཀར་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ། རྩེ་རྩེ་རྩེ་
 སྒྲིབ་སེལ་ལྗང་ཁུ། རྩེ་རྩེ་སྒྲོར་རེག་བྱ་རྩེ་རྩེ་མ་སྟོན་མོ། ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཀྱུན་བཟང་ལྗང་ཁུ་རེ་རེ། སྒྱི་གཙུག་ཏུ་བྱམས་པ་དཀར་པོ་རྣམས་གསལ་བཏབ་
 ལ་སྒྱུ་མཆོད་དང་ཙུ་རྒྱས་དང་ཆོགས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོར་མོས། ཐུག་
 གཡས་ལ་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོ། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བྱལ་བ་
 དཀར་པོ། ཞལ་གྱི་སྒྲོར་རྩེ་འགྲིན་དམར་པོ། རྩེ་རྩེ་སྒྲོར་བདུད་རྩི་འབྱེལ་བ་
 སྟོན་པོ། སྒྱུ་དབྱུང་གཡས་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོན་པོ། གཡོན་ལ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་
 སྟོན་པོ། ཐུས་མོ་གཡས་ལ་དབྱུག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པོ། གཡོན་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེན་ག་
 པོ། དབྱུག་ཙུ་གཙུག་ཏུ་གཙུག་ཏུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་སྟོན་པོ། ཞབས་མཐེལ་
 གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་སྒྱུ་འཛིན་ལག་
 དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས། སྒྱུ་འཛིན་སྒྱུ་ཉི་ཁྱི་ཆོག་སྟོང་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་ཉི་ཁྱི་
 ཆོག་སྟོང་གི་ངོ་བོ་དང་། སྒྱུ་ལས་སྒྱུས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྟོང་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ་མོ། །མདོར་ན་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་འཛིན་པས་ཕྱོགས་བཅུ་འི་
 ཞིང་མ་ལུས་པ་བྱལ་ཅིང་། ཕྱོགས་བཅུ་འི་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་མ་ལུས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་
 ལ་བཞུགས་པ། སྒྱུ་འཛིན་སྒྱུ་འཛིན་ཁུ་ཁུ་རེ་རེའི་ཞིང་ཁམས་ནའང་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཟང་ལས་འདས་པ་བཞུགས་པ། སྒྱུ་བས་གནས་མ་
 ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་མོས་པ་བརྟན་པོར་བྱུང་། །

ཡང་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆོག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་
 ཞིང་གི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྒྲོམ་པར་སྟོན་ན། ཐུགས་ཀར་
 བཅོམ་ལྡན་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་འཛིན། རོ་ལངས་

མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྟན་སྟེས་བདེ་སྟོང་རོལ་པས་དགེས། །རྣམ་མང་
 ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིས་ཞིང་ཞལ་གདངས་ཁྲོ་གཉེར་མཆེ་བ་གཙུགས། །རབ་
 བརྟེན་ཁྲོ་བོ་སྒྲུ་མདོག་མཐིང་ནག་གཡས་བསྒྲུམས་གཡོན་བརྒྱུང་རྩལ་གྱིས་
 བཞུགས། །ཞེས་འདོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་ཆོག་པར་དོ་རྩེ་འཆང་སྟོ་བཟང་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་པ་དུང་པ་རྟ་ལྷག་པས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ་
 ལས་འབྱུང་ངོ་། །

ཕྱི་དགོ་སྟོང་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། བད་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་
 དང་བཅས་པའི་སེམས་དཔའ་སྒྲུམ་བཅུགས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྩེ་སྒྲུ་མའི་
 སྟན་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་སྟན་པའི་དགོས་པ་བྱུང་
 བར་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ཕྱི་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་བྱ་བར་དོ་རྩེ་
 འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བྱ་བར་སྟོ་ན་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིམ་ལྡ་
 གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་དུ་འང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། གདམས་ངག་
 གི་གཞུང་འདིར་ཡང་། ཡང་ན་རྣམ་པ་བྱུབ་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་ཞེས་སོགས་
 འདམ་ཀར་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་སྒྲོམ་ལུགས་གཞུང་དུ་གསལ་
 བ་ལྟར་དང་། དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྒྲོམ་ན། སྒྲུ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
 ཞལ་ལྷག་ཡོངས་རྫོགས་ལྷུ་བཅས་གསལ་བཏབ། དེའི་གནས་ལྟར་དོ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་དཀར་དམར། རྩོ། སེར། ལྗང་བའི་རིགས་ལྟ་དང་། སྒྱུན་ལ་
 སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་གཏི་མུག་དོ་རྩེ་སོགས་དང་། གནས་གསུམ་དུ་སྒྲུ་
 དོ་རྩེ་སོགས་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲོམ་པར་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བཆེན་པོ་གསུང་། སྒྲུ་
 མ་ཉི་ཏུ་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པར་སྟོ་ན། དེན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་དཔལ་ཉི་ཏུ་
 ཀ་ལྷུ་བཅས་སུ་གསལ་བཏབ། དེའི་ཞབས་གཉིས་བགྲད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་

ལས། རྒྱུ་ད་ཀྱི་ལ་དུ་གྱུར་པར་བསམ་བ་སོགས་ལུས་ད་ཀྱི་ལ་ཡོངས་ཚོགས་སྒྲུ་མ་
 པའམ། དེ་མིན་ཡང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཉེར་བཞི་དང་། ཅུ་
 ཁམས་རྒྱུ་ལ་ཁུ་ཀ་ལ་དང་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་པོ་དང་
 དཔལ་མོ་ཉེར་བཞིར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། སྒྲུ་མའི་སྒྲུའི་ད་ཀྱི་ལ་ལོར་སྒྲུ་མ་པ་
 རྒྱུ་ལ་བ་དབེན་ས་བས་གསུང་། སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ག་དང་།
 ལྷག་པར་སྒྲུ་མའི་ད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལྷའི་རྒྱལ་འབྱོར་མཐའ་དག་བསྒྲུས་པའི་མན་ངག་གི་
 རྒྱུ་མཆོད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མའི་སྒྲུ་མ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱིས་ཅུ་བའི་སྒྲུ་མ་ཐུབ་
 དབང་དོ་རྒྱུ་མཆོད་དང་། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དོར་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་དོར་
 གསལ་འདེབས་རྒྱུ་ལ་ཞིག་ཀྱང་མཛོད་འདུག་པས། རྒྱུ་མའི་མན་ངག་གསང་
 པའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པར་མཛོད་པས་བསྒྲུན་འཛོད་དམ་པ་རྒྱུ་མཆོད་
 ཀྱིས་དབྱུང་པར་མཛོད་ཅིག །འདིར་དོ་རྒྱུ་མཆོད་སྒྲུ་མ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོད་
 ཀྱིས་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་འདི་སྒྲུ་མ་པའི་ཐོག་མར། བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལམ་
 ཡངས་པར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་མའི་སྒྲུ་མཆོད་སྒྲིང་པོའི་བཅུད་ལྷུང་པའི་མན་
 ངག་སྒྲུ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མའི་ད་ཀྱི་རྒྱུ་མའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 རྒྱུ་མཆོད་འདུས་པའི་ཅུ་རྒྱུ་ཀྱི་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་སྒྲོང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་
 དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ཨེ་ཨི་ཨུ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
 དེ་ཉིད་རྒྱུ་མའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དང་། ཆེ་གཅིག་ལ་འཛོང་རྒྱུ་པའི་ལམ་ཀྱི་
 མཐའ་ཐུག་ཡིན་པར་དོ་རྒྱུ་མའི་སྒྲོང་པ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོད་དང་། རྒྱ་
 གར་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་ལ་ཨེ་ཨི་ཨུ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
 དོན་བསྒྲུ་ན་གསུམ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་སུ་ཨེ་ཨི་ཨུ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
 འདེན་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨི་ཨུ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་
 ཐོབ་བྱ་འབྲས་སུ་ཨེ་ཨི་ཨུ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་ཨོ་

དུས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བཞུགས་གནས་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་
 ཨེའི་དོན་ནི་མཁའ་དབྱིངས་སེང་ཁྱི་བརྒྱ་སྟགས་དང་། སྤྱི་དོན་ནི་སྤྱི་མ་ཐུབ་
 དབང་དོན་རྗེ་འཆང་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ཨེ་ནི་གསང་བ་མཁའ་
 དབྱིངས་སམ། །སྟག་ཆོས་འབྱུང་བརྒྱ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་སེང་གེའི་གདན་ལ་
 བཞུགས། །མཚན་ཏུ་མད་བྱུང་སྟོན་པར་མཛད། །དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་མོ་དོན་རྗེ། །
 དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དབང་ཐུག་དང་། །ཉེ་རུ་ག་དང་དུས་ལའོར་ལོ། །དང་པོའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་སྟགས་མཚན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་
 སྤྱི་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། ཨེ་ནི་
 སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གསུང་། །དེ་བཞིན་མ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་སྟོར་
 ལས་བྱུང་། །དེ་སྟོར་བ་ཡི་མད་མཚན་གོ། །ཆོས་སུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བྱེད། །
 མདོར་བསྟུས་ཆོས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཐུག་རྒྱུ་ཉིད། །རྒྱུད་རྣམས་
 སུན་ཐོག་མར་གསུངས། །ཞེས་ཨེ་སྤྱི་ཨེའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
 སྤྱི་དོན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐིག་ལེའི་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པ་དང་།
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆོས་སུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་
 པོའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། །ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལས་འདའ་ས་མེད་
 བས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུག་རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་འདི་གང་ལས་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སུང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་
 བའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱི། །འདི་མི་སྟོན་ན་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སྟེ་དེ་
 ཉིད་ལས། རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་སྟོང་གཞིར་གསུང་། །རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་དོན་བསྟུས་པ།
 སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་མི་བྱེད་པ། །གང་ལ་དེ་ཉིད་མདོན་པར་བཛྟེད། །ཨེ་སྤྱི་ཞེས་
 ཐུའི་ཡེ་གོ་གཉིས། །གང་ལ་འདི་གཉིས་མེད་པ་ནི། །དེ་ལ་དེ་ཁོན་ཉིད་མེད། །

ཅེས་གསུངས། སྤྱོད་བསྟུས་སུ་རྒྱུད་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་སངས་
 རྒྱས་ལྟ་བུ་དག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྤྲང་། །གང་དུ་བདེ་
 ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་སྤྱོད། །གཅིག་སྤྱོད་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛོད་དོ། །ཞེས་
 འབྲས་དུས་སུ་བྱུང་བ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་སྤྱུལ་བའི་
 བཀོད་བ་སྟོ་ཆོགས་སུ་སྤྲང་བ་བཞིན་དུ། ལམ་དུས་སུ་ཡང་གང་སྤྲང་ཐམས་
 ཅད་བདེ་ཆེན་ལྟན་གཅིག་སྤྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐོག་དུ་བལྟ་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་བྱུང་བ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་གནས་པ། །
 སྤྱིང་པོ་ལས་ནི་སྤྱིང་པོ་མཆོག་ །དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་ཡིས། །གསང་བ་དེ་
 ཉིད་ཅེས་བྱར་གསུང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སེམས་ཅན་
 ཀྱན་གྱི་བདེ་འབྱུང་བ། །གསང་བའི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ། །དཔལ་ལྷན་འདུས་
 པ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེ་མི་རྣམ་དག་ཡི་གེ་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཀྱན་གསུམ་བྱུག་
 འཆོལ། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དེར། །ཏིལ་གྱི་གང་སྤྱོད་བཞིན་
 དུ་མཐོང་། །གཞུང་གི་ལྷ་ལྷོ་ཉིད་ཀྱི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཡོངས་གང་
 བ། །ཡི་གེ་དེ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །བསྟན་པར་བྱས་པའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་
 རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །སྤྱི་མེད་གོ་འཕང་འཕྱོང་པར་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་
 བདེ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་དང་མེད་ན་མེད་ཀྱི་
 བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་དོ། །

བྱུང་ཆེན་ས་ར་ཉས་ཀྱང་། གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་དུ་བྱ་བ་སྟེ། །འཇིགས་ལ་
 བྱེ་བྲག་དག་དུ་མ་འབྱེད་པར། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།
 འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་ཁ་དོག་བསྐྱར་ཅིག་དང་། །དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་

མཐའ་མེད། །རི་སྒྲིབ་ལྷ་དན་འདས་པ་མིན། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མཚན་འདི་ལ།
བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །མདུན་དང་རྒྱབ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ། །གང་གང་
མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོས་དེ་ལྟར་ལུས་པ་ཆད། །དེ་ནི་
སྤྱལ་འདུན་གྱི་བར་མི་བྱུང་། །ཞེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ལམ་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་གང་སྐྱད་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་ཁོ་
ནའི་རྣམ་རྟེན་ལྟ་བུ་དགོས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་འདི་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོ་ཉའི་དབུ་ཞབས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་
ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལམ་གྱི་སྟོང་པོར་འབད་ནས་བསྐྱབས་
སོ། །དེས་ན་འབྲས་དུས་གྱི་ཨེ་ཨི་གྱི་དོན། སྤྱལ་ཐུབ་དབང་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་ལ། ལམ་དུས་གྱི་ཨེ་ཨི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
འདི་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱེད་ནས། གང་སྐྱད་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་རྟེན་ལྟ་བུ་འཆར་
བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་འདྲན་བྱེད་ཉུགས་གྱི་ཨེ་ཨི་གྱི་དོན་ཤེས་དགོས་
པས། དེ་ནི་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་བསྐྱེད་པའི་ལྟའི་རྣམ་འབྱེར་འདིས་
སྟོན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེ་གས་པར་དཀའ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་ནའང་
འདིར་ཡི་གེ་མངས་སྟུང་གས་པ་དང་གསང་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་
ཅུམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །

མདོར་ན་རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིམ་བུ་དང་པོར་གང་སྐྱད་ཐམས་ཅད་
ལྟར་འཆར་བ་ཞིག་དང་རིམ་བུ་གཉིས་པར་གང་སྐྱད་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་
རྣམ་རྟེན་ལྟ་བུ་འཆར་བ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པས་སྐྱེས་པའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་
འབད་དགོས་སོ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པས་རྩི་རྩེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྩི་སྤྱལ་ཐུབ་ཏུ་གྱི་མན་ངག་རྩི་རྩེ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་

འདི་དག་གཅེས་པར་གསུང་ངོ་། །ཀུན་བཟང་མཆོད་སྒྲིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
མདོ་སྡེ་ལལ་པོ་ཆེར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ལ་མཆོད་པའི་སྒྲིན་སྒྲོ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མངའ་བཞེས་
བར་གསུངས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཛད་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའང་ཡིན་མོད་
ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ཀུན་བཟང་ཞེས་
པའང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་གསུང་། དེ་ཡང་གསལ་བ་འདུས་
པའི་ཅ་རྒྱུད་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
གོང་དུ་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

སྒྲུ་མའི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་རྣམས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོམ་
པ་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེའི་ཕྱིང་བ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་གཉིས་
ལས། དོ་རྗེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །
དང་པོ་སྒྲུ་ཡི་དོ་རྗེ་ནི། །གཟུགས་སྤང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས། །དེ་རྗེས་ནམ་
མཁའ་དོ་རྗེ་ནི། །ཆོར་བ་ཡི་ནི་ཡུང་པོར་བཞུགས། །བཙུམ་ལྡན་གསུང་གི་དོ་རྗེ་
ནི། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཡུང་པོར་བཞུགས། །ལས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོ་རྗེ་ནི། །འདུ་བྱེད་
ཀྱི་ནི་ཡུང་པོར་བཞུགས། །བཙུམ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ཡུང་པོར་
ཡང་དག་བཞུགས། །ཞེས་སྒྲུ་མའི་ཡུང་པོ་ལྟ་རིགས་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་གསལ་བར་
གསུངས། །ཁམས་རྣམས་ཡུམ་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་འདིའི་ག་
སོགས་ས་ཁམས་ལ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲུན་བཞུགས་སོ། །ཐུག་སོགས་

ཁུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྐྱ་མ་བཞུགས། །དྲོ་བ་ལ་སོགས་
མི་ཁམས་ལ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས། །མི་བསྐྱོད་ལ་
སོགས་རྒྱུང་ཁམས་ལ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྒྲོ་ལ་མ་བཞུགས། །ཞེས་བྲུ་མའི་
སྒྲུ་ལ་གནས་པའི་ས་ཁམས་སྐྱུན་མར་སྒྲོམ་པ་ནས་རྒྱུང་ཁམས་སྒྲོ་ལ་མར་སྒྲོམ་
པའི་བར་གསལ་བར་གསུངས།

སྒྲུ་མཆེད་རྣམས་སེམས་དབར་སྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དེ་མིག་
དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ས་སྒྲིང་པོ། །དེ་ཡི་རྩ་བའི་དབང་
གཉིས་ལ། །བདེ་གསེགས་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའོ། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་ཕྱག་གཉིས་ལ་ནི། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད། །དེ་ཡི་ལྷེ་ཡི་དབང་ལ་བཞུགས། །དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་། །དེ་ཡི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞུགས། །ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་བུ་ནི། །
ལུས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་པ་ལ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ། །ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་བྱམས་པའོ། །ཞེས་བྲུ་མའི་སྐྱུན་གཉིས་ས་སྒྲིང་དུ་སྒྲོམ་པ་ནས་ཆོགས་
རྣམས་བྱམས་པར་བསྒྲོམ་པའི་བར་གསལ་བར་གསུངས། །འདིར་ཀུན་བཟང་
གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉིར་གསུམ་པ་ལས། ཅུ་རྣམས་སོ་
སོའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡི་མཆོག་ །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་
བཞིན་ཅན། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་
ཀྱི་དོ་རྗེ་མ་སོགས་ཀྱང་འདིར་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་
ལྷ་དྲུག་པ་ལས། དྲུག་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སྒྲོན་པོ་སོགས། །དེ་བཞིན་གཟུགས་ལའང་
དབྱེ་བ་གསུམ། །གཟུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མར་བཀུག་ནས། །ས་སྒྲིང་ལ་ནི་དབུལ་བར་

བྱ། །ཡང་དག་སྒྲུ་དང་བཛོད་བྲལ་དབྱངས། །དེ་བཞིན་སྒྲུ་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ། །
 སྒྲུ་དོ་རྩེ་མ་ཡང་དག་དགུག །བྱག་ན་དོ་རྩེ་ལ་ནི་དབུལ། །ག་སུར་ཨ་ཀར་རྩ་ཏི་
 སོགས། །དེ་བཞིན་དེ་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ། །དེ་དོ་རྩེ་མ་ཡང་དག་དགུག །ནམ་
 མཁའི་སྟོང་པོ་ལ་ཡང་དབུལ། །འོ་བྱེད་པ་དང་འཛིབ་པ་དང་། །རོ་བྱག་དེ་བཞིན་
 དབྱེ་བ་གསུམ། །དོ་རྩེ་རོ་མ་ཡང་དག་དགུག །འཛིག་ཏེན་དབང་ལྷག་ལ་ནི་
 དབུལ། །དོ་རྩེ་པདྨ་ཡང་དག་སྒྲུར། །གོས་དང་འབྱུང་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། །རིག་
 བྱ་དོ་རྩེ་ཡང་དག་དགུག །སྒྲིབ་སེལ་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་འདིར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཡུམ་ཚོས་དབྱིངས་དོ་རྩེ་མ་ཡང་
 གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་ཁྱོ་བོར་སྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་
 བར་ནི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གསེན་རྩེ་གསེད། །ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་
 བྱི། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་མི་བྱབ། །ཁ་ཡི་པདྨར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་རྟ་མགིན་ནི། །གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་རྩི་འབྱེལ། །དུང་པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི། །
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་གཡོ་བ། །དུང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ། །ལུས་མོ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དབྱུག་པ་སྒྲོ། །ལུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །རང་གི་མགོ་སྟེང་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །རྐང་པའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ། །ཞེས་སྒྲུ་མའི་ཕྱག་གཡས་གསེན་རྩེ་གསེད་ཏུ་
 སྒྲོམ་པ་ནས་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་གནོད་མཛེས་སུ་སྒྲོམ་པའི་བར་གསལ་བར་

གསུངས།

མདོར་ན་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་ལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་
 ཉིད་ལས། ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལ་འདིར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 བཞུགས། ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ། །དོ་རྩེ་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ དོ་
 རྩེ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་ཡིས། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མ་ལུས་འདི། །ལུས་པ་
 མེད་པ་སངས་རྒྱལ་སྤྱི། རྩོེ་བ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ། །ལྷ་ངན་འདས་པ་ལྷ་རྩེ་
 འཕྱོང་། རྩོད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡོངས་སྤྱིན་པ། །དེ་བས་དོ་རྩེ་སྤྱི་བ་དཔོན་གྱི། །ལུས་ལ་
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། །མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་གྱི། །སྤྱི་མཐུན་རྣམས་ན་
 སེམས་དཔའ་ཆེ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །ལྷ་ཡི་མཚན་པའི་ཡོ་
 བྱད་གྱིས། །རབ་རྩེ་འབད་དེ་སྤྱི་མ་བཞུགས། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས།
 རྒྱལ་འདི་ནི་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དོ་རྩེ་གདན་བཞི་ལས། རྩོེ་བ་
 དཔོན་རི་ལྷ་རབ་ལྷ་བར་བཞི། ཞེས་ཞུས་པ་ན། དེ་ཉིད་ལྷ་གདན་དོ་རྩེ་ཉོན། །བྱང་
 རྒྱུ་རྩོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །ལུས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཆ་
 ཤས་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་གནས། །དབྱ་རྒྱུ་རིགས་ནི་ལྷ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས།
 རྒྱ་མཐུན་སྤྱི་བ་སྤྱི་རྣམས་དག་བཅོམ་པའི་དོ་བོར་སྤྱི་མ་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྤྱི་སྤྱི་
 པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་སྤྱི་གས་སྤྱི་གི་དོ་བོར་སྤྱི་མ་པ་དང་། འཛིག་རྩེན་པའི་ལྷ་
 མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཞབས་འག་གི་གདན་རྩེ་སྤྱི་མ་པ་ནི། དོ་རྩེ་གདན་བཞི་ལས།
 བ་སྤྱི་རྣམས་ནི་དག་བཅོམ་མོ། །འཛིག་རྩེན་པ་ནི་ཞབས་ཀྱི་གདན། །འོད་ཟེར་
 གཞོད་སྤྱི་གསང་བ་སོགས། །དེ་ལྷ་རྩེ་ཡོན་ཏན་ལྷ་པའི་སྤྱི་རྩེ། །རྣལ་འབྱོར་
 ཅན་གྱིས་རྩེ་ཏུ་བཞུ། ཞེས་གསུངས། དོ་རྩེ་མཐའ་འགྲོའི་ལུ་སོ་གཉིས་པ་
 ལས་སྤྱི་བ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པའི་མཐར་དེ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་བ་དཔོན་

ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བསྒྲིཞེས་ཞུས་པ་ན། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲུ། །
 ཡན་ལག་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་སྟེ། །བ་སྒྲུ་རྣམས་ནི་དག་བཙུམ་ཉིད། །སྒྲི་
 གཙུག་རིགས་ལྟའི་སངས་རྒྱལ་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཞབས་གྱི་གདན། །འོད་
 ཟེར་གཞོད་སྒྲིན་གསང་ལ་སོགས། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལུས། །རྣལ་
 འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བལྟ། །ཇི་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར། །ཡེ་ཤེས་ཅན་
 གྱིས་མཚན་ཤེས་ནས། །དེ་ལྟའི་སྒྲུ་མ་འབད་དེ་བསྟེན། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 གསུངས། །དོ་རྩེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་བསྟེན་པའི་ཡན་ཡོན། མ་
 བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། སྒྲུ་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ། སྒྲུ་མའི་མཚན་ཉིད་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ལམ་མ་ཁོར་བར་སྟོན་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་
 བ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རྟག་ཏུ་སྒྲུ་མ་ལ་གུས་པའི། སྒྲོབ་མས་སྒྲུ་མ་འདི་ལྟར་
 བལྟ། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་དང་མཉམ། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དོ་རྩེ་འཆང་། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཡིད་བཞིན་
 ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིན། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཟུང་། །སྒྲོན་ཀུན་སེམས་
 གྱིས་ཀྱང་མི་བསམ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཕྲོབ། །སྒྲོན་གྱི་དངོས་
 གྲུབ་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སྒྲིར་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོར་བལྟ་
 དགོས་པ་དང་། ལྟག་པར་རིགས་ལྟའི་རང་བཞིན་ཏུ་ལྟ་བ་གསལ་བར་གསུངས།

བདེ་མཚན་གྱི་བཤད་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
 ཀུན་རང་བཞིན། །ལྟ་ཡི་སྒྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་འཆང་བ། །
 མཁའ་འགོར་བཙུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཅེས་སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་རང་
 བཞིན་དང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། །དོ་རྩེ་
 ཀུར་ལས་ཀྱང་། སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་དང་མཉམ། །ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་རྣམ་སྒྲུང་

**སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་བསྟན་བྱུང་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱར་
ནས་བཞུགས། །**

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དྲིན་ཅན་རྩ་
བའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་
མོར་སྒྲེ་ཚོགས་པད་ལྷའི་སྒྲེད་དུ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཚེན་སྒྲིད་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་
པ། འོད་ཟེར་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་མོར་སྒྲེ་ཚོགས་པད་ལྷའི་སྒྲེད་དུ་
རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་
པའི་སྒྲེ་མོར་པད་ལྷའི་གདན་ལ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་དེ་ལ་རང་ལ་དངོས་སུ་
ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་སྒྲེད་
ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་མོར་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་མཐོ་བཙུགས་
སུ་བཞུགས་པ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་བཙོམ་
ལྟར་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སྤྱི་མདོག་སྒྲོན་པོ། སྒྲོ་དཀར་དམར་བའི་
ཞལ་གསུམ་བྱུག་དུག་པ། བྱུག་གཡས་གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་
དྲིལ་སུ་འཛིན་པ། གཡས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱེ། གཡོན་འོག་
མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། དཔུ་སྤྱི་རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་
ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དར་བཟང་པོའི་སྒྲོད་གཡོགས་
དང་སྒྲོད་གཡོགས་གསོལ་བ། དོ་རྩེ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཡུམ་རེག་བྱ་དོ་
རྩེ་མ་སྤྱི་མདོག་སྒྲོན་མོ་སྒྲོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱུག་དུག་གི་གཡས་
དོ་རྩེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱེ། གཡོན་དྲིལ་སུ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པས་འབྱུང་པ།

རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། གཡས་གྱི་
 བད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་
 ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བརྩ་དྲུག་པ། ཡུམ་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མས་འབྱུང་པ།
 རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རྒྱབ་གྱི་པད་
 འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ཁ་ཞལ་བརྒྱད་ཕྱག་
 བརྩ་དྲུག་ཞབས་བཞི་པ། ཕྱ་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་ཞལ་དཀར་པོ། གཡོན་ཞལ་
 དམར་པོ། སྙེང་ཞལ་དུད་ཁ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་ལྷག་མ་གཉིས་གཉིས་ནག་
 པོ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྒྱུན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིགས་
 ཤིང་ཞལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། སྒྲིན་མ་དང་སྒྲུ་ར་དམར་སེར་འབྱུག་ཅིང་རལ་
 བའི་ཐོར་ཅོག་སྒྱི་བོར་མཛེས་པའི་ཕྱེ་མོར་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྩེས་མཚན་པ། ཐོད་པ་
 སྐམ་པོ་ལྷ་ལྷས་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་བྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོ་རྫོན་པ་ལྷ་བརྩས་དོ་
 ཤལ་བྱས་པ། ཕྱག་བརྩ་དྲུག་གིས་ཐོད་པ་བརྩ་དྲུག་བརྒྱང་བའི་གཡས་གྱི་དང་
 པོ་ན་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་སའི་ལྷ་སེར་པོ། དེ་གཉིས་གྱིས་
 ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ། གཡས་གཉིས་པ་ན་རྟ་ལྷང་ཁ། གསུམ་པ་ན་བོང་བྲག་པ།
 བཞི་པ་ན་སྒྲུང་དམར་པོ། ལྷ་པ་ན་རྩ་མོང་ཐལ་ཁ། དྲུག་པ་ན་མི་དམར་པོ།
 བདུན་པ་ན་ཤ་ར་ལྷ་སྟོན་པོ། བརྒྱད་པ་ན་བྱི་ལ་སེར་པོ། གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་
 རྩའི་ལྷ་དཀར་པོ། གསུམ་པ་ན་རྒྱང་གི་ལྷ་ལྷང་ཁ། བཞི་པ་ན་མའི་ལྷ་དམར་པོ།
 ལྷ་པ་ན་རྒྱ་བའི་ལྷ་དཀར་པོ། དྲུག་པ་ན་ཉི་མའི་ལྷ་དམར་པོ། བདུན་པ་ན་གཤིན་
 རྩེ་སྟོན་པོ། བརྒྱད་པ་ན་འོར་སྒྲིན་སེར་པོ། ཞབས་མདུན་མ་གཉིས་གཡས་
 བརྒྱང་གཡོན་བསྐྱམ། རྒྱབ་མ་གཉིས་སྒྱིལ་གྱུང་བྱེད་པའི་གར་སྟབས་གྱིས་
 བཞགས་པ། དོ་རྩེ་བདག་མེད་མ་སྟོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྒྱུན་གསུམ་

མ། ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་གྲི་གྲུག་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་པས་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཏྲི་ག་བཟུང་
ནས་ཡབ་ལ་འབྱུང་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ། གཡོན་གྱི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་
སྐྱེ་མདོག་སྟོན་པོ། ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྩུག་གཉིས་པ། ཕ་ཞལ་ནག །གཡོན་ཞལ་ལྗང་།
རྒྱབ་ཞལ་དམར། གཡས་ཞལ་སེར་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལའང་སྟུན་གསུམ་གསུམ་པ།
མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གྱེན་དུ་བརྗེས་པའི་རྩེ་མོར་
སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྗེས་མཚན་པ། དབུའི་གཡོན་དུ་སྐྱ་བ་སྤྱེད་པས་མཚན་པ། ཐོད་པ་
སྐམ་པོ་ལྷ་ལྷས་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་། བྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོའི་སྤྱེད་པ་འཕྱར་བ།
ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བཟུང་ནས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། དེའི་
འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་སྒྲིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་
གིས་བརྒྱངས་ནས་འཛིན་པ། གཡས་གསུམ་པ་ན་རྒྱ་མ་ལུ་བཞི་བ་ན་དག་སྟ།
ལྷ་བ་ན་གྲི་གྲུག །དུག་པ་ན་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ། གཡོན་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་
དོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཁ་ཏྲི་ག །བཞི་བ་ན་བྲག་གིས་གང་པའི་ཐོད་པ། ལྷ་བ་ན་དོ་
རྗེའི་ཞགས་པ། དུག་པ་ན་ཚངས་པའི་མགོ་བོ་གདོང་བཞི་བ་འཛིན་པ། རྟེན་གི་
པགས་པའི་ཤམ་ཐམས་ཅན། ཡུམ་དོ་རྗེ་ཕག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་ཀྱིས་གཡས་དོ་རྗེ་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡབ་ལ་འབྱུང་བ། ཞབས་
གཉིས་ཀ་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱ་སྟེང་དུ་འབྲིལ་བ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་མདོག་སྟོན་པོ། ཞལ་བཞི་པའི་ཕ་ཞལ་ནག་པོ་དུག་ཅིང་མཆེ་
བ་གཅིགས་པ། གཡས་ཞལ་དམར་པོ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱབ་ཞལ་སེར་
པོ་ཏིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ། གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། ཞལ་རེ་རེ་

ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། རལ་བའི་ཅོད་པན་ལ་སྤྱ་ཚྭ་གས་དོ་རྩེ་དང་
 ཟླ་བ་བྱེད་པས་མཛེས་པ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། དོ་རྩེ་ལོར་བུ་ལ་
 སྤྱགས་པའི་རྒྱན་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་བ།
 ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་དང་པོ་བཞི་བཞི་ནག་པོ། གཉིས་པ་བཞི་བཞི་དམར་པོ།
 གསུམ་པ་བཞི་བཞི་དཀར་པོ། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ནག་པོ་བཞིའི་དང་པོར་དོ་རྩེ།
 གཉིས་པར་རལ་གྱི། གསུམ་པར་ཅེ་གསུམ། བཞི་པར་གྱི་གྲུག། དམར་པོ་
 བཞིའི་དང་པོར་མེ་མདའ། གཉིས་པར་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱ། གསུམ་པར་སྤྱ་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱ་མ་ལུ། བཞི་པར་ཐོབ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་ལམོར་ལོ།
 གཉིས་པར་མདུང་། གསུམ་པར་དབྱུག་པ། བཞི་པར་དག་སྟ། གཡོན་གྱི་ནག་
 པོ་བཞིའི་དང་པོར་དོ་རྩེ་དེལ་བུ། གཉིས་པར་ལུག། གསུམ་པར་ཁ་ཏྲུ་ག་རྣམ་
 པར་རྒྱས་པ། བཞི་པར་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ། དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་
 གཞུ། གཉིས་པར་དོ་རྩེའི་ཞགས་པ། གསུམ་པར་རིན་པོ་ཆེ། བཞི་པར་བདྲ་
 དཀར་པོ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་དུང་། གཉིས་པར་མེ་ལོང་། གསུམ་པར་
 དོ་རྩེ་ལྷགས་སྒྲོག། བཞི་པར་ཚངས་པའི་མགོ་པོ་གདོང་བཞི་པས་ཕྱག་གིས་
 བདྲ་ལ་སྤྱས་པ། ཟླ་ཉི་ཟླ་གཅན་དུས་མའི་སྟེང་དུ་གིན་ཏུ་རོལ་བའི་གཡས་བརྒྱད་
 གིས་བཞུགས་པའི་ཞབས་གཡས་དམར་པོ་དང་། གཡོན་དཀར་པོས་འདོད་ལྷ་
 དང་དྲག་པོ་མནན་པ། སྤྱ་ཚྭ་གས་ལུམ་སྤྱ་མདོག་སེར་མདོག། མདུན་ནས་
 གཡས་བསྒྲོར་གྱིས་སེར་དཀར་སྟོད་དམར་བའི་ཞལ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་
 གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཕྱག་བརྒྱད་གྱི་གཡས་བཞི་ན་གྱི་གྲུག། ལྷགས་ཀྱ། ཟླ་དང་
 བཅས་པའི་རྒྱ་མ་ལུ་དང་བགྲངས་པ། གཡོན་བཞི་ན་ཐོད་པ། ཞགས་པ། བད་
 དཀར་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲམས་པ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཅོད་

པན་ཅན། ཡུལ་རྒྱ་ལྷ་ས་པར་བྱེད་པ། གཡོན་པར་བྱེད་གི་སྟེན་པས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གསུང་
 དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་དག་ནས་གསེད་དམར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྷ་
 མོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གུན་རིག་རྣམས་པར་སྐྱེད་མཛད་སྟེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་བཞི་དཀར་བ། ཡུལ་
 གཉིས་ཏིང་པའི་འཛིན་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ས་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་བརྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པས་ཤིང་རིན་
 པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དར་ལུང་སྟོང་གཡོགས་དང་སྐྱེད་
 གཡོགས་ཅན། ཞི་བའི་གཟིགས་སྐྱེད་མཛད་ཅིང་དོ་རྩེ་སྟེ་ལྷ་མོ་གསུང་གིས་བཞུགས་
 པ། གཞན་ཡང་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་གསུང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ།
 དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་པར་སྐྱེད་མཛད་མདོན་པར་
 བྱེད་ཆུབ་པ་ཞལ་གཅིག་ཡུལ་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་རྒྱ་ས་མཛད་པ། རྒྱ་
 གསུང་གི་མདོག་ཅན། འབར་བའི་ཐེང་བ་འཁྲིགས་པ། བཟླ་དཀར་པོའི་གདན་ལ་
 བཞུགས་པ། དཔུ་རྒྱན་དང་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་ལུང་སྟོང་གཡོགས་དང་སྐྱེད་
 གཡོགས་གསོལ་བ། གཞན་ཡང་སྟོང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མོ་གསུང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
 བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་
 པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་མདོག་གསུང་བཅོམ་ལྷ་བྱ། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་
 བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུས་སྒྲུས་པ། ཞལ་གཅིག་ཡུལ་གཉིས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཡུལ་
 རྒྱ་ས་ཅན། འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དཔུས་ན་དོ་རྩེ་སྟེ་ལྷ་མོ་གསུང་གིས་བཞུགས་པ།
 གཞན་ཡང་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད། འཕགས་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་
 ཞལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་མི་ལྷུགས་པ། དོ་རྩེ་རྣམས་པར་འཛིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མོ་གསུང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་

ལ་བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་། སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སྟེ་ལ་སོགས་
 བས་བསྐྱར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་བརྒྱད་སོགས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་རང་རྒྱལ་བཅུ་
 གཉིས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་
 ལ་གནས་བཏུན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་
 བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྐྱར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཐུག་
 དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 སྟོང་སྤྱང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་བཞུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་ཕྱོགས་བཞིར་
 ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་། རྟོར་འཕགས་སྤྱེས་པོ། རུབ་རུ་སྤྱན་མི་བཟང་། བྱང་
 དུ་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་རྣམས་བཞུགས་པ། ཆོགས་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་
 གི་མདུན་ན་གདན་ཁྲི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ཡུང་
 གིས་ཆོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཉིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་
 ཕྱི་རོལ་རུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
 ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་རྩེའི་རོ་བོ་ཨོ་
 དཀར་པོ། མགོན་པར་གསུང་རྩེ་རྩེའི་རོ་བོ་ཨོ་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྩེ་
 རྩེའི་རོ་བོ་རྩི་སྤྱན་པོ་རེ་རེ་གསལ་བཏབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཆོགས་ཞིང་གཙོ་བོ་བླ་མ་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྟེན་ཅན་ལུས་
 དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་
 རྒྱུད་སྤྱིའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྤྱིའི་ནས་གསུངས་
 པ་འདྲིར་བྲིས་པ་ཅམ་ཞིག་མིན་གྱི། ཅུ་བཤད་སྤྱིར་བའི་རྒྱུད་སྤྱིའི་མན་ངག་གོང་

དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་པ་དང་། ལྷག་པར་
 རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་སྒྲུ་
 རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནམས་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྡོ་རྗེ་
 འཆང་སློབ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ལུང་བསྒྲུན་ཅིང་གནང་བ་བསྟུན་པ་ལྟར་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་
 དཀར་དུ་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བཤེས་གཉིན་
 བསྟེན་ཚུལ་ལ་བསྟུགས་པ་ཆེ་བར་བཞུགས་ཅིང་། ལུང་པར་དུ་སྒྲོམ་ཆེན་པ་
 ནམས་སྒྲུ་མའི་ནུལ་འབྱོར་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་ཡིན་ན། སྒྲུ་མ་བསྒྲོམ་པའི་གནས།
 སྒྲུ་མའི་གྲངས། སྒྲུ་མའི་ནུལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་འབྱེད། རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་
 དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབྱེར་མེད་ལུགས། འོད་ཟེར་སློབ་སྟུ་ནམས་རྗེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་
 ཡོད་ནམས་འདྲིའོ། ཞེས་དྲི་བ་མཛོད་ཅིང་། དེའི་དྲིས་ལན་སློབ་བཟང་བཞད་པའི་
 རྒྱ་དབྱངས་ལས། སྒྲུ་མ་གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས། མདུན་ནམ་སྒྲི་གཙུག་སྒྲིང་
 གི་དཀྱིལ། རང་རང་མོས་པ་བཞིན་རུང་སྟེ། ཡུ་རྩི་རྩ་ནའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །
 དྲིན་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུ་མ་དེ། ལག་པའི་མཐིལ་ལམ་སྒྲིང་གི་དཀྱིལ། ལུས་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་གར་བསྒྲོམས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་། གང་ཟག་དེ་
 ཡི་སྟུང་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་སྒྲུ་མའི་གྲངས་དང་ནི། ། ནུལ་འབྱོར་དངོས་
 གཞི་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མེད་དུ། ལྟ་དང་འོད་ཟེར་སློབ་སྟུ་
 སོགས། རྗེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ནམས། གངས་རིའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཟས་གཙང་
 སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི། ཞལ་ལས་འོངས་པའི་སྒྲུ་རྒྱུད་
 ནམས། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བྲིས་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་དངས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཉིད་
ལས།

དེ་དག་སྒྲོ་གསུམ་རྫོང་རྩེ་གསུམ་མཚན་རྒྱ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས།
རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྐྱབ་དངས་དབྱེར་མེད་བརྟན་པར་
གྱུར། །

སྐྱབ་ཆོགས་བདེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་དུས་གསུམ་གྱི།

ཅ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ།

དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲིང་སྒྲིང་ཆོགས་བཅས།

ལྷགས་རྩེའི་དབང་གིས་འདྲིར་གསེགས་བརྟན་པར་བཞུགས།

ཞེས་གསུངས། དེའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་
ཅད་དང་། རྒྱུད་པར་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སེམས་དཔའ་སྐུམ་བཅེགས་ཅན་གྱི་
ལྷགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་བློགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། བློགས་བཅུའི་
རྒྱལ་པ་སྐུམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་མཚོད་པའི་ཆོགས་ཞིང་གི་རྣམ་
པར་སྐྱབ་དངས། སྐྱབ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདྲིར་རང་བཞིན་
ཆོས་སྒྲིའི་གནས་ནས་སྐྱབ་འདྲེན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདྲེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲར་གསལ་བཟབ་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོར་བྱོན།

རྩེ་བོ་རྩེ་ ཞེས་བརྗོད་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཤིང་བརྟན་པར་བཞུགས་
པའི་མོས་པ་བྱ། ལྷགས་འདི་བརྗོད་པའི་ཆོ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རྩེ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་བྱོན། རྩེ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ། བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཆོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་དུ་འདྲེས། རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་དབྱེས་བཞིན་བརྟན་པར་

བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱའོ། །

སྒྲོ་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་མཚན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་པར་ན་ལྟ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་
 བོར་སྒྲུ་དོ་རྗེ་རྣམས་སྣང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོྃ། མགིན་པར་གསུང་དོ་རྗེ་འོད་དཔག་
 མེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨུམ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་དོ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ། དེའི་ཐུགས་
 ཀར་རྩྱ་རྣམས་བསྒྲོམ་གསུངས། བསྐྱུ་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་
 འགོད་ཅིང་། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཉིད་ལ་འདྲ་དོ་རྗེ་གསུམ་ཞེས་མན་དག་སྟེ་མ་ལས་
 གསུངས། འདིར་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྒྱུན་འབྲེན་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་
 ཞེན་ལྡོག་པའི་བྱིར་ཡིན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲུ་མ་ཐུབ་
 དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྒྲུའི་བཀོད་པས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པས་
 རང་གི་མདུན་ན་བཞུགས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་
 བཙུན་བྱམས་མགོན་བསྐྱབས་པའི་སྐྱོང་གཞི་དང་། སྒོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་
 ལྟག་པའི་ལྟ་བསྐྱབས་པའི་ལོ་རྒྱས་ལས་འབྱུང་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། བདག་ཅག་ཐ་
 མལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་ན་བཞུགས་ཡོད་པར་སྣང་
 བས་རྣམ་རྟོག་དེ་ལྡོག་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྒྱུན་དྲངས་ནས་དམ་ཚིག་པ་
 ལ་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་གསུང་།

དམ་ཚིག་པའི་དོན་ནི། དམ་ཚིག་གི་སྐྱད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་ཐུལ་བའི་
 དེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་གནས་ལ་
 འཇུག་པར་མན་དག་སྟེ་མར་བཤད། བྱམས་མགོན་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་ནས། སྒྲུ་མའི་ལུས་ནི་ཐོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་འདི་ལ་དཔྱོད་ཤེས་ན་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེས་པ་
 ཐུལ་བྱིན་སྟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྲོ་མ་དང་དོ་རྩེ་འཁང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་བ་ནི། སྤྱི་འབྲུལ་དྲ་བ་
ལས། སློབ་དཔོན་དང་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ནི་མི་རྟག་གོ། །ཞེས་སྟགས་
རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
བྱ་ཡུལ་བའི་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་བས་བཟང་བའི་དོ་རྩེ་འཁང་རམ།
ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཞིག་ལྟགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ནི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་དངོས་
རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འཐོབ། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོའི་ལོ་
རྒྱུས་དང་། མར་པ་ལོ་རྩེ་ལ་སྟགས་པ་སྟོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་
ཀྱང་སྤྲོ་མ་ལས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་བཟང་བར་བལྟས་པ་དང་། སྤྲོ་མའི་སྟོན་དུ་ཡི་
དམ་གྱི་ལྟ་ལ་བྱུག་བྱས་པ་སྟགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུགས་པའི་ཉེས་སྟོན་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཁྱེད་སྤྱི་དུ་རིམ་ལྔ་ལས། འདི་ནི་རང་
བྱུང་བཅོམ་ལུན་འདས། །ལྟག་པའི་ལྟ་ནི་གཅིག་ཤུ་ཉིད། །མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་
བའི་ཕྱིར། །དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྟག་ །ཅེས་དོ་རྩེ་འཁང་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་
བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སྟགས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་སྤྱི་བས་གསུམ་མ་
ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་མཆོད་ཡུལ་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་
པོ་བྱའོ། །

སྤྲོ་མ་ལྟ་ཆོགས་མཆོད་པ་གལ་ཆེ་བའི་ རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།

། གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་གཉིས། སྤྲོ་མ་མཆོད་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་བསམ་པ་དང་། སྤྲོ་མ་མཆོད་ཚུལ་དངོས་སོ། དང་པོ་ནི་སྤྲོ་མ་མཆོད་པའི་
གཞུང་ཉིད་དུ། དེ་ནས་མགོན་པོ་ཁྱེད་སྤྱི་དུ་རིམ་ལྔར། མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སྤངས་ནས། སྐྱེ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམ། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་
མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འཕྱོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་མེས་
གཞན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་
ཤེས་བྱངས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིར་
བསག་སྦྱང་གལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་སྦྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཆོག་ས་
རྒྱབས་ཆེན་སྦྱར་དུ་རྫོགས་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་ནམས་སྦྱར་དུ་བྱང་བའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་འབྲུལ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པར་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་
མང་པོར་ཆོག་ས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསགས་དགོས་ལ།
སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་དེ་འབྲུ་བའི་དུས་རིང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བ་ལ་མི་
ལྟོས་པར་སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་སྤང་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོག་ས་ནམས་ཆང་
བར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ནི་རང་ཉིད་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྷན་
པའི་སྒོ་ནས་ཆོག་ས་གསོག་པའི་ཞིང་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ཆོག་ས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆད་མེད་
པ་ལུལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་ས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ནམས་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ལས། དེ་ནས་སྦྱབ་པོས་
དངོས་ཀྱིན་གྱིས། །དང་པོར་སྦྱོབ་དཔོན་མཉེས་པར་བྱ། །འགྲུབ་འདོད་ཤིན་ཏུ་
མཉམ་བཞག་པས། །རི་ལྷར་རུས་པས་སྐྱེ་མ་མཆོད། །ཅེས་དང་། སྦྱོབ་
དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ། སྦྱབ་པ་པོ་ལས་མཆོད་པ་ལེན། ཞེས་དང་།
བསོད་ནམས་རྒྱུང་བའི་སྦྱབ་པོས་ཀྱང་། །དེ་མཉེས་བྱས་པས་རྟེན་པར་འགྱུར། །
ཞེས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་མ་མཆོད་དགོས་
པ་དང་། དེ་མཆོད་ན་ཆོག་ས་སྦྱར་དུ་རྫོགས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་འཕྱོལ་པར་

གསུངས། སློབ་དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལུང་བྱི་མ་འདི་
གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱད་འབྲེལ་སྤྱོད་དོན་ཀྱན་གསལ་ལས་སྤྲིགས་མའི་དུས་སུ་ཏེ་རུ་
ཀ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སློབ་མའི་མཚན་བ་བཞེས་བ་དང་། ཚེ་
སྟོང་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུ་མི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་
དང་ལྷན་བ་ཞིག་མཇུག་ནས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་མཚན་ན། རྒྱལ་བ་
རྣམས་སློབ་དཔོན་དེའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སློབ་མ་དེའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་
ཅིང་ཚོགས་སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པར་མཛད་པས་ཚེ་སྟོང་ལ་མཚོག་འབྲུབ་པར་གསུངས།

གྲུང་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསོལ་བ། སློབ་དཔོན་
ལ་རི་ལྟར་བལྟ་བར་བསྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་རྒྱལ་བ། སློབ་དཔོན་
སྟོན་པར་གྱུར་པ་ནི། ཁངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་ཕྱག་མཛད་པ། བདག་ཅག་རྣམས་
ཀྱི་ལ་དང་མ། འདི་ཉིད་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ། དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཞེ་ན། དེ་
བཞིན་གསེགས་པས་བཀའ་རྒྱལ་བ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སངས་རྒྱས་དང་། རྡོ་
རྗེ་ཚེས་དང་གཟེ་བཞིན་དང་། བདུན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས། །
གང་བྱིར་དེ་ཡིས་དཀའ་བ་མེད། མིག་སྟོན་དང་ནི་རྒྱུ་མགྲོགས་དང་། རལ་
གྱི་ས་འོག་སྤྱོད་པ་དང་། རིལ་བྱ་དང་ནི་མཁའ་སྟོན་དང་། མི་སྣང་བ་དང་
བཅུད་གྱིས་ལེན། གང་བྱིར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡང་། མཉེས་པས་སྐྱུར་དུ་འཕྲོབ་
པར་འབྱུར། དེ་བྱིར་སློབ་དཔོན་དུང་གསེགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་རྣམས་
ཕྱག་མཛད་དོ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་རི་ལྟ་བར། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཟུགས་
འཛིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་དམིགས་ནས། སྤལ་པའི་གཟུགས་སུ་
གནས་པའོ། ཞེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་མཛད་
པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེ་མཚན་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མཚོག་ཕུན་མོང་གི་

དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་འཕྱོང་བར་གསུངས།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་
ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྒྲུབ་པོ་གཞན་ལ་མཚན་པ་ལོན། །དེ་མཉེས་དེ་ཡི་རང་གི་
རྒྱུ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོབ་མས་སྒྲུབ་མཚུལ་བཞིན་དུ་མཚན་
པའི་ཆོ་ཕྱོགས་བཅུ་ཉི་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་མ་དེའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་
མཚན་པ་བཞེས་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། སྒྲུབ་དང་ནི་དོ་
རྗེ་འཛིན། །གང་གིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་། །དངོས་གྲུབ་བསྐྱུས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན། །དེ་ཉིད་དེར་ནི་འདིར་འཕྱོང་གྲུར། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་སྒྲུབ་
མ། །བསྒྲོམ་དང་ལྡན་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །གཞན་དུ་དེ་ཉིད་ལྡན་གྲུར་གྱང་།
དངོས་གྲུབ་འབྲས་སུ་ལྷོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུབ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒྲོམས་ནས།
གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དངོས་གྲུབ་འཕྱོང་བར་འགྱུར་ལ།
སྒྲུབ་མ་ལ་དང་པ་མེད་ན་རྒྱུད་དོན་གཤམ་གྱང་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པར་གསུངས།
ཡེ་གཤམ་གྲུབ་པ་ལས། རྒྱུ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིས། གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མི་
འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་ཆོགས་གྱང་། །སྒྲུབ་མེད་ན་སྤྱིད་མཐར་
མིན། །ཞེས་གྲུ་ལ་བཏྲེན་ནས་ཆུའི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲོལ་བ་མཉན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ཀྱི་
དེ་མེད་པར་མི་རྒྱས་པ་ལྟར། དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་
པོར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནས། མཐར་འབྲས་སུ་ཐོབ་པའི་བར་སྒྲུབ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་
ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ཀྱི་དེ་མེད་པར་ཐོབ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོར་ན་རྒྱུད་
དོན་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་པ་ལས། དངོས་གྲུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །དོ་རྗེ་
འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་པར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲུབ་ཡོངས་
སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སྒྲུབ་མ་ལ་

དད་པ་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས། འདི་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་
ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་ནི་སྤྱི་མཐོང་ལ་འབྱོར་ལ་ངེས་པ་ལུ་ལ་ཕྱིན་སྟེར་རོ། །

དེ་ཡང་དབེར་ན། རྟུ་བ་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་ཅེས་པ་རྟུ་བ་མེ་ཁོ་ན་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་མེ་མེད་པར་རྟུ་བ་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་
དུས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཐོང་
དད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་དེ་མེད་པར་འབྱུང་ཐབས་མེད་ཅེས་པའོ། །
རྒྱལ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་
བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དཔོན་པའི་གྲས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྤྲེལ་གྱི་བར་
རྟུ་ཡང་དང་ཡང་རྟུ་བསམས་ལ་སྤྱི་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཆོད་
པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་བཤད་བ།

༥ གཉིས་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། ཕྱག་
འཆལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བྱ་རྒྱལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་ལྷ། སྤྱི་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྐྱར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ། སྤྱི་མ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་
འཆལ་བ། སྤྱི་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ།
སྤྱི་མ་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུ་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་
བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ། ལྟོགས་བརྩེ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་མ་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
མའི་སྤྱུལ་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས།

གང་གིས་སྤྱགས་རྩེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས།

སྒྲུ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་ལ།

རྩོམ་མཛད་སྒྲུ་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་སྒྲ།

དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པད་མོར་བྱག་འཆལ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་ལས། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྤྲད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་གྱུར་བ། །སྒྲུ་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི། །དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དེ་འདྲིར་ཆོག་གི་སྒྱུར་བའི་བྱུང་བར་བྱང་ཟད་མ་གཏོགས་དེ་ཉིད་བཀོད་པར་སྤྲད་པོ། །

དེ་ཡང་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། གཞན་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་ཉིད་སྒྲུ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་སྤྲད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་འདི་ཉིད་ལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་མཆོད་ཡུལ་སྒྲུ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་སྤྲོམ་འབྱུང་ལས། །མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྲད་ཏེ། །སྒྲུ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམས། །དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །སྒྲུ་མེད་མཛད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ནི། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རབ་མཆོད་ན། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་སྤུབ་མ་བསྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སྒྲུ་མ་ཚུལ་བཞིན་མཆོད་པས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་བཞག་ནས་སྒྲུ་མ་མཆོད་པ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། སྤྲོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་

འདི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས་རིམ་ལྔར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གསུངས། སྐྱ་མ་
 དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་བལྟ་བའི། རྒྱག་
 ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་ཞིག་དབང་སྐུར་སྐྱིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དོར་སེམས་ལྟ་བུར་
 བལྟ། །སྐྱ་མ་སྐྱལ་རྒྱལ་ལྟ་བུར་བལྟ། །དབལ་ནི་སྐྱ་མ་མེ་འདྲར་བལྟ། །སྐྱ་མ་
 སྟོན་པ་བས་ལྟག་བལྟ། །ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་མཉམ་པར་བལྟ། །རི་ལྟར་རབ་
 སྐྱོར་དང་རྒྱགས་གྱིས། སྐྱལ་གྱི་རྒྱལ་བོའི་སྤྱོ་བོ་ལས། །ཆོད་མེད་པ་ཡི་རིན་
 ཆེན་རྟེན། །དབལ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། རིམ་ལྔའི་
 རིམ་པ་དང་པོ་ལས། །རི་དབང་ཅེ་ལས་འགའ་ཞིག་ལྟར་གྱུར་ན། །ལྟར་བར་མི་
 བྱ་སྟམ་ཡང་ལྟར་བར་འགྱུར། སྐྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན། །གྲོལ་
 བར་མི་འགྱུར་སྟམ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་
 དྲིན་ལས་ལྟར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་དཔེ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་དང་།
 རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མྱད་པོ་ཆེ། །དྲང་ཞིང་གསལ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཆེ། །སྐྱ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི། །དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་འགྱུར། །
 ཞེས་སྐྱ་མའི་དྲིན་ལས་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ལྟར་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་དང་།
 རིམ་པ་གསུམ་པ་ལས། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་པའི་རིམ་ཞེས་པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་སྐྱ་མའི་དྲིན་དག་གིས། །འཐོབ་པར་གྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་
 མིན། །བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ། །གང་གིས་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་
 པ། །མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ། །དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །བདག་ལ་
 བྱིན་བརྒྱབ་རིམ་ཐོབ་པའི། །གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་བདག་ཉིད། །ཆོ་འདི་ཉིད་
 དུ་སངས་རྒྱས་ནི། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དང་མཇལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཆོ་འདིར་དོ་རྩེའི་

སྐྱུ་འཕྲོ་པར་འགྱུར་གྱི། རོ་རྩེ་སྐྱོ་བ་དཔོན་ཚུ་པ་བཞིན་མ་བསྟེན་ཅིང་དེས་རྩེས་
སྐྱུ་མ་བཟུང་ན། མདོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱུང་བ་ནི་ཅམ་བྱས་གྱུར་མཆོག་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་
པར་གསུངས། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ནི་ཆོ་འདིར་མཆོག་འགྱུབ་པའི་རྒྱུ་མཐར་
བྱུག་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་བྲིན་ལས་
བྱུང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱུབ་པར་མཛད་དོ། །

གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉལ་གྲང་། སྒྲ་མའི་ལུང་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་རབ་འབད་ན། །
 ལྷན་གཅིག་སྒྲེས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོགས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་
 སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལྷོས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 གང་གིས་གྲང་མི་རྟེན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཕྱིང་བ་
 ལས་ནི་ལམ་རིམ་པ་ལྷའི་གནད་རེ་རེ་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལ་ལྷོས་པར་
 གསུངས་ཏེ། ལུངས་རྣམས་དངས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་སྒྲོ་གྲོས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་དེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་མ་སྐྱལ་པའི་སྐྱར་བཟླས་ཏེ་དེའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་
འཆལ་བ་ནི།

རབ་འབྱམས་ཀྱི་འགྲུ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ནི།

གང་འདུལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་ཐབས་མཁས་མཆོག་།

དུར་སྒྲིག་འདྲིན་པའི་གར་གྱིས་རྒྱལ་རོལ་བ།

སྐུ་པ་མགོན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྐྱལ་པ་བསམ་གྱིས་
མི་ཐུབ་པ་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་མཐེན། །
འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་མ་གཡོས་པར། སྐྱལ་

བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་གྱིས། སྦྱོང་བ་མཛོད་པར་སྦྱོང་བ་དང་། དགའ་ལྷན་
གནས་ནི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུ་མས་སྤྱུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་
ལ་མཁས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་ལའོར་དགེས་རོལ་བ་དང་། འཛིན་འབྱུང་དགའ་
བ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་
རྫོགས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་དང་། བྱང་ཆུབ་འདས་པར་གཤེགས་
མཛད་ཀྱིས་ས། ལོངས་སྤྱུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སྤྱུ་སྦྱིད་པ་ཇི་སྦྱིད་གནས་པར་
སྦྱོན། ཅིས་དང་། བསྟོད་སྦྱོན་རྒྱ་མཚོ་ལས། བསྟོད་རྣམས་ཚོགས་རབ་རབ་
འབྱམས་རྒྱ་ལས་འབྱུངས་པའི་སྦྱུ་མཚོག་མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་བྱོད་གྱི་སྦྱུ། ཁམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཚོག་ཀྱན་དུ་དུ་མའི་འགོ་ལ་
མིག་འབྱུལ་བཞིན། ལ་ལར་བལྟམས་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆུ་
སྦྱོན་སྦྱོན་པ་བྱོད་གྱི་སྦྱུ་ཡི་ནི། བཀོད་པ་མཚོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་
འགོ་ཀྱན་ཀྱན་མཁྱེན་གྱུར་གྱང་བཟོད་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་
འདིར་བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པའི་ཆུ་བསྟན་པ་དང་མཉམ་དུ་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་
སྦྱུ་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་སོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་
མིག་འབྱུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་ཅིང་། གདུལ་བྱའི་ལས་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས་
སྦྱུལ་བ་སྣ་ཚོགས་སྦྱོན་པ་ནི། ཡབ་སྤྱིས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་
པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་གྱིས་ཆ་བྱད་གྱིས། ཁེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་
དོན་མཛད་དེ། འཛིན་རྟེན་རྣམས་གྱིས་རྫོགས་མི་རུས། བྱང་མེད་ཆ་བྱད་སྦྱོང་
བ་མཛད། ཏུད་འགོའི་སྦྱེ་གནས་ན་ཡང་གདའ། འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་
པའི་ཆུལ། འཛིན་པ་མི་མངའ་འཛིན་པ་ལྟར། རྫོངས་མེད་རྫོངས་པའི་
ཆུལ་བསྟན་ཏེ། སྦྱོས་པ་མ་ལགས་སྦྱོ་བའི་ཆུལ། ཞབ་མ་ལགས་ཞབ་ལྟར། །

ནམ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱོ་ཆོག་ས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད། །
ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྐྱུ་ལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་མཛད་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་
གྱུར་བ་ནི་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྐྱོན་
པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་མཆོན་དཔེས་སྐྱས་པའི་སྐྱུ་ཅན་མིའི་རྟེན་ལ་དུར་
སྒྲིག་འཛིན་པ་དག་སྒྲོང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡིན་ལ།
བདག་ཅག་ཐ་མལ་བ་ནམས་ལ་མཆོན་དཔེས་སྐྱས་པའི་སྐྱུ་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་
བའི་སྐྱུ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་དང་མཛད་པ་མཆུངས་པར་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་
དག་སྒྲོང་གི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོན་ཏེ་གདམས་ངག་འདོམས་པར་མཛད་པས་ན་
བཀའ་དྲིན་མཆུངས་པ་མེད་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་བྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་
རྒྱལ་བ་ནམས་སྤྱ་མའི་སྐྱུ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཞིང་
མཛད་པ་ཡིན་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་
ཞིག་ལ། །ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས།

རྒྱལ་བ་གཅིག་ཉིད་སྤྱ་མའི་ནམ་པར་བྱོན་པ་ཙམ་མིན་པར་བྱོགས་བརྩའི་
ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྤྱ་མའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱོན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགོན་མཆོག་དཔལ་དང་།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གདོན་
མི་ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམ་པར་སྐྱང་མཛད་ནམས་དོ་རྗེ་

འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་དམིགས་པ་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉོན་ཅིག །
 གང་ཡང་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་གསུམ་གྱི་དོ་རྗེའི་ཡེ་
 ཤེས་ལས་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དང་འབྲུད་ན་
 མཚན་པ་བྱེད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་ལ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན།
 བཙུག་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདག་
 བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། བཙུག་ལྷན་
 འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་
 གྲུབ་རྣམས་ཅི་ལ་གནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
 སྐྱེད་གསུམ་གསང་བའི་སྐྱེད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུས་དང་
 དག་དང་སེམས་དོ་རྗེ་ལ་གནས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ གསུམ་པ་སྤྱི་མ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེད་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་
 འཆལ་བ་ནི།

ཉེས་ཀྱན་བག་ཆགས་བཙས་བ་བྱུངས་ཐུང་ཞིང་། །

དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཚོགས་ཀྱི་གཉེར། །

ཐན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྟོན་གཅིག་ལ། །

རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལ། །

ཉེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེད་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་
 སྐྱེད་གཉེས་སུ་ཡོད་ཅིང་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་ནི་སྟོབ་གཉེས་ཀྱི་ཉེས་པ་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་སྤངས་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་དང་ཡན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་པ་དང་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཏེར་ཡིན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུ་མ་སྒྲུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་སུ་གུས་རྟོས་བཅས་ཟད་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བ་གསང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གནད་མཐའ་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་རྣམས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་དང་། བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་གནས་རྣམས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་གསང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སོ། །

ཚོས་ཀྱི་སྒྲུའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྟེ་གཙོད་པ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། ཁོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྒྲེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་བལྟ། འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ། ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ བཞི་པ་མཚོག་གསུམ་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཟུངས་ཏེ་
དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

ལྷར་བཅས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས། །

བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དམ་ཚེས་འབྱུང་བའི་གནས། །

འཕགས་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྷ་ར་པ། །

དྲིན་ཆེན་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་ནི། བཤད་རྒྱུ་
རྡོ་རྗེ་ཕྱིང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་དམ་ཚེས་དགེ་འདུན་དང་། །སྤྲ་མ་སྟོན་པ་སྟོབ་
དཔོན་དང་། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་སྟོབ་མ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཟུངས་པ་ནི། །
དྲི་མེད་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཚེས་ནི་དག་དུ་ཡང་དག་གསུངས། །སྤྲ་
ནི་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས། །ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས། །

བདེ་མཚོག་བཤད་རྒྱུ་སྟོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། །སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྲ་མ་
ཚོས། །སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་དེ་བཞིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ་སྦྱར་བའི། །
མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དྲ་བ་སྟོན། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ནི། །འདོད་པས་སྤྲ་
མ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའི་སྤྲ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། །དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཅུ་བ་སྟེ། །སྤྲ་
མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། །སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྲ་མ་ཚོས། །དེ་
བཞིན་སྤྲ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། །ཀྱི་གྱི་བྱེད་པོ་སྤྲ་མ་སྟེ། །སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར་ཏེ། །ཚོག་འདི་དག་ནི་འགྱུར་གྱི་བྱེད་ཅུང་ཟད་མ་
གཏོགས་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ། །

༥ ལྷ་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྒྲུབ་བཅས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་སྒྱལ་བར་
བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་ནི།

དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུར་བལྟས་པའི་སྒྲུ་མ་དང་། །

རིན་ཆེན་མཆོག་གསུམ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ། །

དད་ཅིང་མོས་པའི་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་བཅས། །

ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པའི་ལུས་སྒྱལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་དོ་རྗེ་
འཆང་དང་། སྒྲུ་མ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་རྣམས་དང་། སྒྲུ་མ་
འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྒྲུ་
མའི་སྒྱལ་བར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྟོན་པ་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱང་མཛད་ལ། རོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི། ཟུབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རོ་རྗེ་
སེམས་དཔལ། སྟིགས་དུས་མགོན་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་དུ། །གང་འདུལ་རི་
བཞིན་དུར་སྟིག་གར་གྱིས། རྣམ་རལ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་སྒྲུ་མ། ཞེས་
རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་སྒྲུ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོར་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གསུང་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ་རྒྱུར་བྱ་བ་ནི་སྟོ་
གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འཆལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི་རང་གི་ལུས་ཞིང་
གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྒྱལ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་
སྟེ་ཞབས་མཐིལ་ལ་མགོས་གདུགས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །

ངག་གི་ཕྱག་ནི་ལུས་རེ་རེས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་བཟོད་ཅིང་དབྱངས་གྱི་ང་རོས་གསོལ་འདེབས་གྱི་ཆོག་
བཟོད་པའོ། །

ཡིད་གྱི་ཕྱག་ནི་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དད་གུས་བྱེད་ཅིང་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་
པའི་སློ་ལྟས་འཆང་བའོ། །ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལ་
ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟོན་བཀུར་མཛད་ན། རང་གི་སློབ་མས་
ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་བསྟོན་བཀུར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་
སློམ། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་དོ་རྩེ་ཡི། སློབ་
དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས། ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་
པས། རྟེན་གསུམ་དུ་ནི་མཛོན་ཕྱག་འཆལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་
དཔལ་གསང་བ་འདྲས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་བདུན་པ་ལས། མདོར་བསྟན་ན།
ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཇི་སྟེད་འཁོད་ཅིང་འཆོ་ལ་སྦྱོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས།
སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོད་པས་ཡང་དག་པར་
མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེར་ཡང་འགྲོ་ཞིང་ངག་དོ་རྩེའི་ཡི་གེ་ཡང་འདི་
སྐད་དུ་འབྱིན་ཏོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་པའོ། །
བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བདག་
ཅག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་དམ་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྤྱི་རྣམས་ལ་ནི་འཁོར་བ་
འཛོམས། །རང་ལུས་ཆངས་པའི་འཛིན་རྟེན་གནས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོན། །དེ་ནི་སྤྱི་མ་
དཔལ་ཏེ་སྤྱི་མ་དཔལ་གཞན་མིན། །དཔལ་མེད་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དེ་

- 100 -

གི་དྲི་རོ་རྒྱས་པ་རྣམས་འཕྲོག་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ལའང་སེམས་གཤེད་བ་ལ་
སོགས་པའི་བར་ཆད་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པར་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུད་དང་།
རྒྱུད་རིག་པ་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་དང་། སྒྲུབ་ཆེན་གཞུང་དུ་མ་
ལས་གསུངས་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་དྲངས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་རྒྱུད་འགྲེལ་བ་
དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་འབུལ་བའི་ཚེ། སྒྲར་མཆོད་
པ་བྱིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཆེ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། མཆོད་ཡུལ། མཆོད་མཁའ། མཆོད་རྩལ་
རྣམས་སྤང་ཞིང་སྟོང་བ། སྟོང་བཞིན་སྤང་བའི་སྤང་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟ་ཞིང་
ལྟག་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་གྱི་སྟེག་ཏུ་བལྟས་ཏེ་མཆོད་པ་
རྣམས་འབུལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་
འཆར་བ་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་བའི་མདོ་ལས།
གཟུགས་སྟོང་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་
གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་
ཅན་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་བར་གསུངས་པ་དང་། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།
དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཆོགས་ལ་སྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་
ཡང་མིན། ཇི་ལྟར་འདིར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་
རྣམ་པ་སྒྲེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་
དག་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དཔུ་མའི་གཞུང་ལས་སྐྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་དང་། དོན་དེ་དག་གིན་ཏུ་གསལ་བར་དོ་རྗེ་འཆར་སྟོ་བཟང་ཆོས་
ཀྱིས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྤང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིས། །སྤང་བ་བདེན་གྲུབ་

མཐའ་འདི་དང་། ལྷང་བ་གཏན་མེད་མཐའ་གཉིས་སེལ། གཏན་མེད་མཐའ་
འདི་སེལ་རུས་ཏེ། ལྷང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། ལྷང་གཞི་ཚོས་ཅན་ལྷང་བ་
དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་མཐའ་སེལ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཕྱིར་ན་ནི། ལྷང་
ལས་ལྷང་བ་སྐྱེས་པ་འདྲ། ལྷང་ལས་ལྷང་བ་སྐྱེས་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། དེ་
བཞིན་ལྷང་བ་ལྷང་བྱུགས་བལྟས། ལྷང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ། ལྷང་བ་
ལས་ནི་སྐྱེས་པ་འདྲ། ལྷང་བའི་བྱུགས་ནས་བལྟས་ན་ནི། ལྷང་བ་སྐྱེ་འགག་
བྱེད་པ་དེ། ལྷང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས། ལྷང་བར་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འདྲ། །
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་
པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མི་བརྟེན་པར། འཇམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་རུས། ལྷང་
བའི་ངང་ནས་ལྷང་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་ཡུལ་དང་མཚན་
རྣམས་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་ལྷང་བའི་རྣམ་འགྱུར་
དུ་འཆར་བ་ལ་བསྟུང་། དེར་ཤར་བ་ན་ལྷང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྟུང་སྟེ། བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་མཚན་རྣམས་དེ་དང་དེར་ལྷང་བ་ཡིན་པར་མོས་པ་
བརྟན་པོར་བྱུང་། །

འདི་ནི་སྤྱི་མེད་གྱི་སྤྱིང་པོའི་ཡང་སྤྱིང་པོ་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་བྱུགས་དམ་
གྱི་མཐེལ། ལྷང་དུ་འཆང་བྱུང་བའི་ལྷང་ལམ་མཚོག་ཡིན་པར་གསུངས་གིང་།
བདག་ལྟ་བུའི་སྤྱན་རློངས་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞོག། གོ་ཡུལ་རྟེན་པ་ཡང་
གིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྤྱན་བརྒྱུད་དང་ལན་གཅིག་མཇུག་
བའི་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་མི་འདོར་བར་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་པའི་གོ་བ་དང་། མོས་
སྤྱོ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོ་ནས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་གསུང་ངོ་། འདི་ལྟར་བསམ་

ནས་ཁྱུ་བཞི་འབྲུལ་བ་ནི། གཞུང་ལས།

སྐུ་བས་མགོན་ཆེ་བཙུན་སྐུ་མ་ལའོར་བཅས་ལ། །

སྐྱ་ཆོགས་མཆོད་སྟོན་རྒྱུ་མཆོ་འབྲུལ་བ་ནི། །

བཀོད་ལེགས་རིན་ཆེན་འོད་འབར་སྟོན་ཡངས་ལས། །

དག་ཕྱིད་བདུད་ཅིའི་ཁྱུ་བཞི་དལ་གྱིས་འབབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། །དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྟོང་ཁ་ནས་
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཡོན་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་
ནུམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་འབྲུལ། དེ་ལྟར་སྤུལ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་བདེ་བ་
ཁྱུད་པར་ཅན་འབྲུངས་པའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་མཆོད་ལྷ་ནུམས་རང་གི་སྟོང་གར་
བསྟུ། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར་ནུམས་ལའང་རིམ་
བ་བཞིན་མཆོད་ལྷ་སྟོས་ནས་འབྲུལ་ཞིང་། མཆོད་པ་ཆར་བ་དང་མཆོད་ལྷ་སྟོང་
གར་བསྟུ། དེ་ཡང་ཞབས་བསིལ་ནི་ཞབས་འབྲུ་བ་དང་། ཞལ་བསིལ་ནི་ཞལ་
འབྲུ་བ་དང་། བསང་གཏོར་ནི་སྐྱུ་ལ་འཐོར་བའོ། །ཁྱུ་བཞི་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་འདི་
དག་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་མཆོག་
ནུམས་སུ། དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཡིད་འོང་བའི། །སྤྱགས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་མཆོག་འདི་
དག་ །བདག་གིས་དད་པས་འབྲུལ་ལགས་གྱིས། །བཞེས་ནས་བདག་ལ་བཀའ་
དྲིན་སྟོལ། ཅེས་སོགས་ཁྱུ་བཞི་འབྲུལ་ཚུལ་མཛོད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་
ནས་བཀོད་པར་སྟུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་ཐོང་བ་ལས། དེ་ནས་རང་ལྟའི་ནུལ་འབྱོར་གྱིས། །
མཆོད་ཡོན་སྟོན་དུ་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། མཆོད་ཡོན་མེ་ཏོག་སོགས་གྱིས་
མཆོད། ཅེས་གསུངས། །མཆོད་ཡོན་གྱི་རྣམ་ནི། དགྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་ཐོང་བ་ལས།

ཞི་བ་ལ་ནས་དང་། འོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་། ཀླ་ཤ་དང་། ཉི་ལ་དང་།
 འབྲས་ཡོས་དང་། བདུད་ཅི་དང་བཅས་པའི་དྲི་དཀར་པོའི་ཚུ་རྒྱལ་སྐོས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་ཡོན་གྱི་རྣམས་བདུན་དུ་གྲགས་སོ། །རྒྱས་པ་
 དང་དབང་དང་། མངོན་སྟོན་རྒྱལ་སྐོས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དང་། ཚུ་བཞི་རྒྱུ་
 པའི་ཚུལ་དང་། འབྲུལ་བའི་ཆོ་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་སྐོས་
 ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་གལ་
 ཆེ་བའི་དོན་རྩུང་ཟད་བཤད་ན། དག་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི་སྦྱར་ཚུལ་དག་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། ལྷག་
 པར་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་གྱི་ལྟའི་ཚུ་གསལ་ཚུར་མོས་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ནི། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དང་བ་དང་ནི་དྲི་མི་མངའ། །
 འཕྲང་ན་ལྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བསིལ་བ། ཞིམ་བ། འཇམ་བ། ཡང་བ། དང་བ། དྲི་བ་བ་མེད་པ།
 མགྲིན་པ་ལ་མི་གཞོད་པ། འཕྲང་ན་ལྟོ་བ་ལ་ཡན་པའོ། །

ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་གྱིས་དག་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་བཞེད་
 ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་ཚུལ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་དག་པ་སྟེ། སྤྲུགས་གྱི་མཚོད་ཡོན་
 ཞེས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སྤྲུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བྱེད་གསུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚོད་ཡོན་གསུགས་སུ་
 ཤར་བ་སྤྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་འབྲུལ་བའི་ཆོ། སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་བསྐྱེད་ཅུས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་དག་བྱ་གང་ཡང་

མེད་ཀྱང་། བདག་ཅག་ལས་སྒྲིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་སྒྲུན་དང་ནག་ཅོག་ལ་
སོགས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་ཆུ་དེ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་
བསམ་པའོ། །ཆུ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་སྒྱུད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བ་ནི།

སྤང་པོ་སེལ་མ་བྲེང་བ་སྒྲེལ་ལེགས་པ། །

མཛེས་པའི་མེ་ཏྲོག་ས་དང་བར་སྤང་གང་། །

དྲི་ཞེས་སྒྲོས་ཀྱིས་དུད་པ་བེད་ཅུའི། །

དབྱར་སྒྲེལ་སྒྲོན་པོའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ལྷ་ལམ་ལའེགས། །

ཉི་ཟླ་ནོར་བུ་རབ་འབར་སྒྲོན་མེའི་ཆོགས། །

སྤང་གསུམ་མུན་སེལ་འོད་ཟེར་ཅེ་དགའ་ཆོད། །

ག་ཐུར་ཅན་དན་གུར་གུམ་དྲིས་བསྒྲོས་པའི། །

སྒྲོས་ཆུའི་མཆོ་ཆེན་ཁོར་ལུག་ཀྱན་ནས་འབྲེལ། །

རོ་བརྒྱའི་བརྩུད་ལྷན་བཟའ་བཅའི་བརྩུང་བ་དང་། །

ལྷ་དང་མི་ཡི་ཞལ་ཟས་ལྷན་པོར་སྤངས། །

སྤྱ་ཆོགས་རོལ་མེའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པའི། །

བྱུང་བའི་གདངས་སྤྱན་འབྱུར་བས་ས་གསུམ་འགོངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཆུལ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མེ་ཏྲོག་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྒྲོས་ཏེ་སྤྱ་མ་ལྷ་
ཆོགས་རྣམས་ལ་ལུལ་བས། ལོངས་སྤྱའི་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་དབྲུལ་པའི་མེ་ཏྲོག་
གི་བྲེང་བ་དང་། ཆོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་བར་སྤང་ལ་མེ་ཏྲོག་གི་ཆོགས་
རྣམས་སྤྱ་བྱེ་ལྷ་བྱུད་དང་། བྲེང་བ་སྒྲེལ་བའི་དོ་གལ་དང་། སེལ་མ་སྤྱ་ཆོགས་

གཅུལ་དུ་བཀྲམ་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པ་དང་། མེ་རྟོག་དེ་དག་འོད་
འཕྲོ་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། མེ་རྟོག་གི་སྒྲ་བྲེ་དང་། བྲེང་བ་བར་སྒྲུང་ལ་འབྱུང་བ་
རྣམས་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་ཅིང་། དྲི་བཟང་པོའི་
དང་གིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་ལལ་པོ་ཆེ་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་ཞིང་། མཚོན་པ་ཆར་ནས་མཚོན་པའི་ལྟ་མོ་རྣམས་སྟོང་
གར་བསྟུ།

དེ་བཞིན་དུ་བདུག་སྒྲོས་འབྲུལ་བའི་ཆེ་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་མཚོན་པའི་ལྟ་
མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ། བདུག་སྒྲོས་ཀྱི་སྒྲོད་གསེར་དང་དབྱལ་དང་ཨིན་ཀྱི་
ལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོད་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ། ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་
ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སྒྲ་གཅིག་པ་དང་སྒྱུར་མ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྱུར་བའི་སྒྲོས་ཀྱི་དུད་པ་
དབྱར་དུས་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་གང་བ་སྒྲ་
མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་རྣམས་ལ་ཕྱལ་བས། དྲི་བཟང་པོ་དེ་དག་གངས་ལ་རེག་པ་ཅིམ་
གིས་ཐུགས་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་དེ་མཚོན་པས་
མཉེས་པར་བྱས་ནས་མཚོན་ལྟ་རྣམས་སྟོང་གར་བསྟུ།

སྒྲུང་གསལ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་རང་གི་སྟོང་ག་ནས་མཚོན་ལྟ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྒྲོས། མར་མེའི་སྒྲོད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་
མར་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་གངས་མེད་པ་དང་། ཉིམ་དང་ལྷ་བ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་
ཅད་གང་བ། འོད་གིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་པ་སེལ་བ། ས་འོག་དང་
གླིང་བར་གྱི་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་གིས་
སྒྲུང་རེར་བྱེད་པ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་དང་། སྒྲོན་མེ་དེ་དག་གི་འོད་ཟེར་

ཕན་ཚུན་དུ་འབྱུང་བ་ཅེ་དགའ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་འབྲིགས་
པ་ལས་འཁོར་ལོ་དང་གཡུང་དྲུང་དང་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པ་བཀྲ་ཤིས་པའི་
རི་མོ་སྣ་ཆོགས་དང་། གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་
བ་དེ་དག་སྟུན་གྱིས་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་
བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བསམས་ནས་མཆོད་ལྟ་རྣམས་སྟིང་གར་བསྟུ།

དྲི་ཆབ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་རང་གི་སྟིང་ག་ནས་མཆོད་ལྟ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་
ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ། ག་ལུར་དང་། ཅན་དན་དང་།
གུར་གུམ་དང་། ལྷ་ཏི་ལ་སོགས་པ་དྲི་བཟང་སྒྱུར་བའི་སྟོས་རྒྱ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་
འབྲིལ་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀ་ལ་སོགས་པར་དྲི་ཆབ་སྤུལ་བས་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དྲི་བཟང་པོའི་ངད་གྱིས་འགོངས་ཤིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་སྟེས་
བས་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བསམས་ནས་མཆོད་ལྟ་རྣམས་སྟིང་གར་བསྟུ།

ཞལ་ཟས་འབྲུལ་བའི་ཆེ་རང་གི་སྟིང་ག་ནས་མཆོད་ལྟ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྟོས། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྟ་ཡུལ་གྱི་
བདུད་ཅི་རྣམས་དང་། མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་བཟའ་བཙའི་བྱུང་པར་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ་ལྷན་པོ་ལྟར་དུ་སྤྲངས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་སྤུལ་
བས། ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྱ་གུས་ཞལ་ཟས་དེའི་བཙུང་རྣམས་བཞེས་པས་སྤྲུགས་
ལ་ཟག་མེད་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་དེ་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བསམས་ལ་
མཆོད་ལྟ་རྣམས་སྟིང་གར་བསྟུ།

འདིར་བཟའ་བ་ནི་སྤྱེ་དང་འབྲས་ཆེན་དང་ག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བཙའ་
བ་ནི་ཁམ་ལུ་དང་སྟར་ཁ་དང་རྒྱན་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཆོག་རིས་

གཞན་རྣམས་གོ་སླ་ཞིང། རོ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི། མངར་བ། རླུང་བ། བསྐྱ་བ། ལ་
བ། ཚ་བ། ལན་ཚ་བ་སྟེ་ཅ་བའི་རོ་དུག། །དེ་རེ་རེ་ལ་མངར་བའི་མངར་བ་
སོགས་དུག་དུག་ཏུ་བྱེ་བས་སོ་དུག། །དེ་རེ་རེ་ལ་འང་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་
མཆོག་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་རོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །

རོ་ལ་མོ་འབུལ་བ་ནི་རང་གི་སྡིང་ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སེལ་སྟན་
དང་། བི་མང་དང་། སྤིང་བུ་དང་། དུང་ལ་སོགས་པ་རོ་ལ་མོའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་
ཆོགས་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ནས་སྤྱ་གར་སོགས་བྱེད་ཅིང་རོ་ལ་མོ་
རྣམས་བརྟུངས་པས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རོ་ལ་མོའི་དབྱངས་ཀྱིས་
འགོངས་གིང་། རྒྱ་དབྱངས་དེ་དག་ལས་སྤྱ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་བྲགས་རྩེ་
བསྐྱལ་བ་དང་། རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དབྱངས་
རང་རང་གི་སྒྲིབ་དུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོ་ལ་བ་སོགས་མདོ་སྟེ་རྣམས་
ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམས་ནས་ཐུལ་བས་སྤྱ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་
བྲགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་དེ་གནས་ལྷགས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞགས་པས་སྤྱ་ན་
མེད་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བསམས་ལ་མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྡིང་གར་བསྟུ།

འདིར་མཆོད་པ་རེ་རེ་ནས་མཆོད་ལྷ་སྟོ་ཞིང་བསྟུ་བ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་
རྒྱུད་ལས། བརྟོད་ནས་དོ་རྩེ་སྟོ་བ་ནི། རྩོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་རྩོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་ལྟར་དུ་
རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་གསུང་དོ། །

མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་སྤྱ་
མ་ལྷ་ཆོགས་ལ་མེ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་རྒྱུད་

དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས། འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་སྟུན་དང་བྱ། །དགྱིལ་ལའོར་བ་དང་ཡང་
དག་ལྟ། །དགྱིལ་ལའོར་དབུས་སྟུན་དང་བ། །རང་གི་གདན་གྱི་དབྱེ་བ་
ལ། །བཞུགས་ཤིང་ཡང་དག་མཆོད་པར་བྱ། །རང་རང་སྒྲགས་དང་རིམ་རི་
བཞིན། །ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་སོགས་གྱིས་མཆོད། །ལའོར་ལོ་མཆོག་ནི་མཆོད་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་འདི་དོན་ལྟར་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་
འཛིགས་གཉིས་གྱི་དགྱིལ་ཆོག་རྣམས་སྟུ། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་དམ་པ་འདིས། དགྱིལ་
ལའོར་མཆོད་པ་བགྱིད་པར་འཆོལ། །ཐུགས་ནི་བརྟེ་བས་ཉེར་དགོངས་ལ། །
མགོན་པོ་མཆོད་པ་འདི་བཞེས་ཤིག །ཅེས་སོགས་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་
པ་འབུལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ཐུན་མོང་བ་
ལྟར་ན་ལྷ་རྩལ་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་ལྷ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཏོག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བྱེད་གསུང་དོ། །ཉེར་
སྟོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འབུལ་བའི་ཆེ་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་
བཅས་ཉེ་འབུལ་བར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདེ་
གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་ཆོག་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུང་།

འདིར་སྒྲགས་ལ་སོགས་པ་མ་མཛོད་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་སྟུན་མོངས་རྣམས་
གྱི་བརྒྱུད་བར་སྟུ་བའི་ཐུར་བསྐྱས་ནས་མཛོད་ཅིང་། དུས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྟུ་མ་
མཆོད་པའི་སྟོན་ནས་ཆོགས་མཆོད་བྱ་བ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་གྱི་བྱིད་བྱེད་པའི་
སྐབས་སྟུ་མ་མཆོད་པའི་སྟོན་ནས་ཆོགས་མཆོད་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་དོར་དེལ་
བརྒྱུད་ནས་ཉེར་སྟོད་སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་མཛོད་རྒྱན་ཡོད་དོ། །

འདིར་བཀོད་པའི་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་འདི་དག་ནི་གསང་
འབུལ་དང་བདེ་མཆོག་གི་མཆོད་ཐོང་རྣམས་གྱིས་གནད་བསྐྱས་པར་མཛོན་ཞིང་།

དེ་ལ་ལྟ་ཡི་མེ་རྟོག་ཅེས་སོགས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དང་། ཉིང་འཛིན་པེར་གྱིས་
 བྱིས་པའི་སྒྲིན་ལེགས་གཟུགས། །འབྲི་བྱིང་གཞོན་ནུ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲ་ཞིང་། །
 བཞིན་རས་རྒྱས་པས་སྒྲ་བའི་མཛེས་པ་འཕྲོག་། །ཡུལ་སྒྲོན་པོའི་མིག་ཅན་མཆུ་
 སྒྲོས་དམར་། །སྤྱེལ་ལེགས་མེ་རྟོག་སྤང་བ་འཛིན་མཛད་མ། །འདོད་པའི་བདེ་ལ་
 ཆགས་པ་མང་སྤྱལ་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་དགུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་། །
 ཉེར་སྒྲོད་ལྟ་མོའི་བདེ་བས་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་རྟོག་གི་
 གནས་སུ། དྲི་ཞིམ་བདུག་པའི་སྒྲོས་སྒྲོད་འཛིན་མཛད་མ། །རིན་ཆེན་འོད་འབར་
 སྤང་གསལ་འཛིན་མཛད་མ། །སྒྲོང་གསུམ་ངད་ལྗན་དྲི་མཆོག་འཛིན་མཛད་མ། །
 རོ་བརྒྱ་ལྗན་པའི་ཞལ་ཟས་འཛིན་མཛད་མ། །ཞེས་དང་། ཡིད་འོང་རོལ་མོའི་ཆ་
 བྱང་མཐའ་ཡས་ལས། །བྱུང་བའི་གདངས་སྟན་མི་འདྲ་དུ་མ་ཅན། །ཐོས་པས་
 ལུས་སེམས་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །སྒྲ་ཆོགས་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། ཉིང་འཛིན་པེར་ལེགས་མའི་
 མཆོད་སྤང་འདི་ནི་དགའ་ལྗན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲིང་འདེབས་པའི་ཆེ་གནས་
 གསུམ་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་བདེ་མཆོག་གི་མཆོད་སྤང་དུ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། ལྷ་
 མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་བྱགས་ལ་རྟོག་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷར་
 མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གསར་དུ་བསྐྱེད་དགོས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྤྱུབ་པ་པོ་རང་
 ཉིད་ཆོགས་རྗེ་གསལ་བའི་བྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་གོང་ནས་གོང་
 དུ་འཕེལ་བར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་བྱིའི་ཉེར་སྒྲོད་འབུལ་ཚུལ་ཡིན་ལ། བད་གི་
 ཉེར་སྒྲོད་འབུལ་ཚུལ་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་ལེའུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལས།

དེ་བཞིན་བྱི་དང་ནང་དང་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མི་དམིགས་པ། གཟུགས་ལ་
གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ནི། །ལྟ་ནམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཡུལ་ནི་ལྟ་ནི་ངེས་
གནས་ཏེ། །རྒྱད་ལྔ་རེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མི་ལམ་རྒྱུད་དང་ལྟན་པ་སྤྱ། །
འདོད་པ་ལྟ་ནམས་སྦྱོད་པར་བྱེད། །དབང་པོ་གང་དང་གང་ལམ་གྱིས། །སྦྱབ་པ་
པོ་ནི་ཡུལ་འཐོབ་པོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །མཉེས་པའི་བྱིར་ནི་
དབུལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་དག་འབའི་མེ་ཏོག་གིས། །རྫོ་རྗེ་ཉི་མ་པད་མ་འབྱུང་། །
མེ་ཏོག་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ། །རྫོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་མཆོག་ནམ་ཏོག་
རྩལ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིས་ནི། །ངེས་པར་བསྐྱེགས་པ་
དེ་ནི་སྦྱོས། །ཐུགས་ཀྱི་རྫོ་རྗེ་ལ་ནི་འབུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པས་རྫོ་རྗེའི་དབྱངས་སུ་མཛོད་པ་ནི། །གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཡི་རྩ་རྩ་
ལ་ལྟར། །ཤིན་ཏུ་སྦྱོ་བའི་རྫོ་རྗེའི་བྱང་བ་ཡིས། །བསྦྱོད་པའི་བད་མོ་ལས་འོངས་
མེ་ཏོག་དམར། །མི་བསྦྱོད་རྫོ་རྗེའི་ལྟ་ཚོགས་མཉེས་བྱིར་འབུལ། །སྦྱལ་བའི་
འཁོར་ལོ་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྐྱེགས་པའི། །ཡིད་འོང་དྲི་ཡི་དང་ལྟངས་སྦྱོས། །
ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཡིད་རབ་ཚིམ་བྱེད་པ། །མི་བསྦྱོད་རྫོ་རྗེའི་ལྟ་ཚོགས་མཉེས་
བྱིར་འབུལ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས། །རྩྭ་ཡིག་ཉི་མ་
གསལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན། །མི་ཤེས་མུན་འཛམས་སྤྲུགས་ཀྱི་མར་མེ་འདི། །མི་
བསྦྱོད་རྫོ་རྗེའི་ལྟ་ཚོགས་མཉེས་བྱིར་འབུལ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་
ལེགས་གནས་པ། །ཀྲན་ལྟར་དཀར་དྲི་ཡི་བྱུག་པ་ཡིས། །ལུས་ཀྱན་བྱབ་པའི་
བདེ་བའི་མཆོག་སྟེར་བ། །མི་བསྦྱོད་རྫོ་རྗེའི་ལྟ་ཚོགས་མཉེས་བྱིར་འབུལ། །མི་
ལམ་ཡུལ་ལ་རོལ་བ་རྗེ་བཞིན་དུ། །གང་གང་དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱང་ནས་
ནི། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་འོངས་སྦྱོད་ཟས། །མི་བསྦྱོད་རྫོ་རྗེའི་ལྟ་ཚོགས་མཉེས་

ཕྱིར་འབུལ། །སྟོམས་འཇུག་དགའ་བའི་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བ། །མི་ཤིགས་ཡི་གེ་
མཚན་གི་རོལ་མོའི་སྒྲ། །ཞུ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་སུ་ཤར་བ་རྣམས། །མི་བསྐྱོད་
དོ་རྩེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བད་དོ་རྩེའི་ལུས་
ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཚན་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་
པའི་ཚུལ་ཏེ། འདི་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་འདོད་ཡོན་འབུལ་བ་ནི།

གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་དཔལ་འཛིན་པའི། །

ཕྱི་ནང་འདོད་ཡོན་ལྷ་མོས་ཕྱགས་ཀྱན་བྱལ། །

ཅས་པ་སྟེ། རང་གི་སྟོང་ག་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་མེ་ལོང་དམར་
པོ་ངོས་གཉིས་པ་ཐོགས་པ། སྐའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བི་ཤང་སྟོན་པོ་ཐོགས་པ། དྲིའི་
ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་དྲིའི་དུང་ཚོས་ཐོགས་པ། རོལ་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བདུད་རྩིའི་ཞལ་ཟས་
ཐོགས་པ། །རེག་བྱའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་ན་བཟའ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ།
སྒྲ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་འདོད་ཡོན་དེ་དང་དེ་དག་སྒྲུལ་ཏེ་ཕྱགས་རྒྱད་ལ་ཟག་
མེད་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་མཚན་ལྷ་རྣམས་སྟོང་གར་བསྐྱེད་ མཚན་
པའི་ལྷ་མོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཅིང་
བཞིན་འཇུག་བག་དང་ལྡན་པ། ཟུར་གྱིས་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
གྱིས་མཛེས་པ། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་འདོད་ཡོན་ལྷའི་དགའ་བས་རོལ་བ།
གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ། སྒྲ་དབྱངས་སྟན་པ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་བཟང་བློ་
བ། ཤིན་ཏུ་མངར་བའི་རོ་མཚན་དང་ལྡན་པ། རེག་བྱ་འཇམ་པ། སྒྲ་མ་ལྷ་
ཚོགས་རྣམས་གྱིས་ཕྱགས་རྒྱད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་
ཅུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསམ་མོ། །

ཉེར་སྟོང་དང་ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འབྲུལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབས་ཆེན་སྐད་
གཅིག་རེ་རེར་གསོག་ཅུས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཆོག་ཀྱིས་སྟེ་
བའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་སོང་ནས་ལྷུར་དུ་མཆོག་འབྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་
ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་དང་
བརྒྱད་པ་ཀྱིས་ནས་གསུངས་ཤིང་། མཆོད་པ་དེ་དག་གི་ངེས་དོན་བྱུང་པར་
ཅན་ཀྱིས་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སོགས་ལས་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྟོང་འདོད་ཡོན་ཀྱིས་འབྲུལ་བའི་ཆེ་
མཆོད་པ་སྟེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་། ཡིད་གིས་སྒྲུལ་
བའི་མཆོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་བཅུའི་ཁྱིམ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་མཆོད་པ་
ཀྱིས་སྒོས་བསྐྱངས་ཏེ། གུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ལུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་བཀའ་སྟེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལ། ནང་གི་འདོད་ཡོན་
འབྲུལ་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དུག་རྩུ་བཞི་ལ་
མཁས། ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས་མཛེས་ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །བད་མ་ཅན་
སོགས་ལྷན་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་མཆོག་ཀྱིས་། མི་བསྟོད་དོན་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་
ཕྱིར་འབྲུལ། །ཟུར་གྱིས་བལྟ་ཁྱིམ་འཇུག་པའི་བཞེན་རས་ཅན། །དུག་ལྷན་ལ་
སོགས་ཡང་དག་སྒྲུ་ལ་མཁས། །བད་མ་ཅན་སོགས་ལྷན་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲུ་དབྱངས་མཆོག་།
མི་བསྟོད་དོན་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ། །ལྷན་ཅིག་སྟེས་དང་སྒྲུར་བ་
བཟང་བའི་དྲི། །གང་གི་ལུས་ལས་རྟག་ཏུ་ནམ་འབྱུང་བ། །བད་མ་ཅན་སོགས་
ལྷན་རྒྱུ་ཀྱི་དྲི་མཆོག་ཀྱིས་། མི་བསྟོད་དོན་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ། །
གང་ཞིག་ལྷངས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འཇུག། །འཇུག་པ་ལྟར་དམར་མ་མཆུའི་

སྒྲུང་ཅི་སྟགས། །པད་མ་ཅན་སྟགས་ཕྱག་རྒྱའི་རོ་མཚོག་རྣམས། །མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྩེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །གསང་བའི་སྒྲུང་ཅི་པན་ཚུན་སྒྲུང་བ་ཡི། །རེག་
 བྱ་ཕྱོད་བས་གཏུམ་མོ་བསྐྱལ་བྱེད་བ། །པད་མ་ཅན་སྟགས་ཕྱག་རྒྱའི་རེག་བྱ་
 མཚོག་ །མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །ཞེས་བ་དང་།

བདེ་མཚོག་གི་མཚོད་ཐེང་དུ། རབ་འབུམས་ཞིང་ན་རི་སྒྲིང་གཟུགས་མཆིས་
 བ། །ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བྱུང་ལྷ་མོ་ནི། །བཞིན་རས་མཛུམ་ཞིང་སྐྱུ་ཡི་མཛེས་
 བ་སྟོན། །གཟུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་མ་ཡིས་མཚོད་བ་ཡིས། །གང་ཤར་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་
 བ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་མར་ནི་ཤར་བའི་མཐུས། །མི་འགྱུར་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་རབ་སྐྱལ་ཏེ། །བདེ་སྒྲོང་མཚོག་གིས་ཏིང་འཛིན་རྩོགས་པར་ཤོག །དེ་
 བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱུར་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །

འདི་ནི་འདུས་པའི་ཙུང་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་བ་ལས། གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་
 ཤེས་བྱས་ནས། མཚོད་པར་བྱེད་པས་མཚོད་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་སྒྲུ་
 ཚོགས་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྐྱེད་མཛད་གཞི། །ཞེས་སྟགས་དང་། གཟུགས་
 སྒྲུ་རོ་ལ་སྟགས་བ་ལ། །ཏྲག་ཏུ་སེམས་ནི་སྐྱུར་བར་བྱ། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། །གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་བཏུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་
 དོ་རྩེ་ཐེང་བར་བཀྲལ་བ་ལྟར། གཟུགས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་དོ་རྩེ་མར་སྒྲོམ་བ་
 སྟགས་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་
 དུ་བལྟས་ནས་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཚོགས་མཚོད་བ་དང་། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་དབང་
 པོ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་སྟེ། མདོར་ན་གང་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་
 འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་བ་ནི་སྟགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མཐར་ཐུག་
 སྟེ། ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་

པའི་ངེས་ཤེས་བྱུགས་དྲག་ཅིང་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། བདེ་སྟོང་ཇེ་འཕེལ་དུ་
སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་བ་དང་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་བག་
ཆགས་འཛོམས་པ་སྟོབས་ཇེ་ཆེར་སོང་ནས་ཟུར་དུ་འཆང་བྱ་བའོ། །

དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གང་སྒྲུབ་ཐམས་
ཅད་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་མོས་པ་ཡིད་ཆེས་ཚུན་ཆད་གྱིས་འབད་
ནས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

༥ བཞི་བ་མཆོལ་འབྲུལ་པའི་ཚུལ་ནི།

བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་སྒྲིང་བཞི་ལྷན་པོར་བཅས། །

རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉི་བའི་རིན་ཆེན་སོགས། །

ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་པའི་སྟོད་བཅུད་ལུན་སུམ་ཆོགས། །

ལྷ་མིའི་ལོངས་སྟོད་འདོད་དགའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །

དང་བའི་སེམས་གྱིས་ལུལ་བྱུང་ཞིང་གི་མཆོག་ །

སྒྲུབས་མགོན་ཐུགས་ཇེའི་གཏེར་ལ་དབྲུལ་བར་བསྒྱེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཆོལ་གྱི་རྒྱ་ནི་རབ་གསེར་དབྲུལ་ལས་བྱས་པ་
དང་། འབྲིང་འཁར་བ་དང་ཟངས་སོགས་ལས་བྱས་པ་དང་། ཐ་མ་ས་དང་གིང་
སོགས་ལས་བྱས་པའང་རུང་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་གཡམ་པའམ་རྩོལ་
ལྷུ་པོའམ་གྲུ་བཞི་གང་རུང་གིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཁོར་
དག་པ་རྣམ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་བཀའ་བཞིན་
བྱ་བུལ་ལ་ཐེབས་ནས་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་བསག་སྒྲུངས་མཛད་པའི་ཆེ། ཇེ་
རིན་པོ་ཆེས་རྩོལ་རྩ་བ་གིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཁ་ངོས་སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་ངར་
གྱིས་བྱེ་བཞིན་དུ་མཆོལ་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་

པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་ནས་མ་འབྱོར་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དོར་བའི་ཀྱན་སྦངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འབྱོར་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒོས་མི་ཐོངས་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། འབྱོར་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོམ་སྤུང་འབྲུ་ལས་བྱ་མི་རྒྱས་པར་དོ་བའི་བྱེ་མ་སོགས་ལས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་རང་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། དུང་ཕོར་དྲི་མ་ཅན་ཞིག་དུ་སྤང་སྒོས་རེ་བཏབ་ནས། ཅན་དན་ག་སུར་སྒོས་གྱི་ཚུ་ཞེས་དམུས་ཡོང་གིས་མིག་ལྡན་ལ་མགོ་སྒྲོར་བྱེད་གསུང་བ་ལྟ་སུར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཆོམ་སྤུང་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་རབ་གསེར་དདུལ་སོགས་དང་། འབྲིང་དུང་དང་། མགོན་སུ་སོགས་དང་འབྲུ་བསྐྱེས་པའམ། མ་མཐའ་འབྲུ་གཙང་མ་དགོས་ཤིང་། ཡང་གོང་ལྟར་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་སོགས་གྱིས་འབྲུ་མ་འབྱོར་ན་དཀར་གོང་གི་བྱེ་མས་ཀྱང་རུང་གསུངས། དེ་ནས་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་མཆོལ་གྱི་ཆོག་ལས། བཞི་ལྷི་བ་རྒྱུ་བཅས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་ཉུག་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་བྱིམས་སོ། །སྦྱིན་དང་གོག་སྦྱར་བསལ་བ་བཟོད་པ་ཡིན། །བྱ་བས་མི་སྦྱོ་དེར་ཞུགས་བཅོམ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་སྒྲོད་ཅིག་སེམས་ནི་གཅིག་བྱེད་པ། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རི་མོ་གསལ་བའོ། །ཐུབ་པའི་མཆོལ་བྱས་པ་ཡིས། །ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་དྲུག་འཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། །དོན་ཡིད་ལ་དྲན་པར་བྱས་ནས། །མཆོལ་གྱི་ནང་བ་བྱུང་ལྟས་བྱུག་ཅིང་ཆོམ་སུ་རྣམས་དྲི་བཟང་གི་ཚུ་དང་བདུད་ཅི་ལྟས་སྒྲགས་ལ། །མཆོལ་གྱི་ཆོམ་སུ་ལ་ཉེར་གསུམ་མ་དང་། །སོ་བདུན་མ་སོགས་མང་ཉུང་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་ཡང་། །ཆོམ་སུ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་བ་དང་། །སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་བྱུ་ཡ་ཀ་ར་སོགས་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོ་དང་།

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་ཞིང་། དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་
 གྲུང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཆོམ་བྱ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་མཛད་ལ།
 སྒྲུ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འདིར་ཡང་ཆོམ་བྱ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་མཛད་དོ། །ཆོམ་
 བྱ་ཉེར་གསུམ་ནི། སྒྲིང་བཞི། སྒྲིང་སྟོན་བརྒྱད། རིན་ཆེན་བདུན། གཏེར་
 ཆེན་པོ། ཉི་ལྔ་གཉིས། རི་རབ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་མོ། །

མརྒྱལ་ཆོམ་བྱ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་རི་ལྟར་འབྲུལ་བའི་རྒྱལ་ནི། ཞི་བརྩ་བྱ་
 མི་ལྷ་མཉུ་། ཞེས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཞི་བརྩ་རེ་ཁེ་ལྷ་མཉུ་།
 ཞེས་པས་ཕྱི་ལྷགས་རི་ལྷ་བྱུད། དྲི་བཟང་དང་བཅས་པའི་བདུད་རྩི་ལྷས་སྐྱགས་
 པའི་ཆོམ་བྱ་དབུས་སུ་འགོད་ཅིང་། ཞི་ཉི་ལྔ་མ་བྱ་མི་ར་མེ་རྒྱ་མ། ཞེས་པས་
 དབུས་སུ་རི་རབ། ཤར་རྩ་མེ་ཉི་ག་འགོད་ཅིང་། ཞི་ཡི་བྱ་བ་བེ་དེ་རྩ་ལ་རྒྱ་མ།
 ཞེས་པས་ཤར་ལུས་འཕགས། ལྟར་འགོད་ཅིང་། ཞི་རི་ཐོ་སྒྲི་དྲི་བྱ་ལ་རྒྱ་མ། ཞེས་
 པས་ལྟར་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་། རུབ་རྩ་འགོད་ཅིང་། ཞི་ལི་ལྷ་པ་ར་གོ་ཅ་ར་རྒྱ་མ། ཞེས་
 པས་རུབ་བ་ལང་སྒྲིང་། བྱང་རྩ་འགོད་ཅིང་། ཞི་མི་ལྷ་པ་ར་གྱ་ར་མི་རྒྱ་མ།
 ཞེས་པས་བྱང་སྒྲི་མི་སྟན། ཤར་གྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང་། ཞི་ཡི་
 ལྷ་པ་དྲི་བྱ་ལ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་གྱིས་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ལྟའི་
 གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང་། ཞི་རི་ལྷ་པ་དྲི་བྱ་ལ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་
 གཉིས་གྱིས་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན། རུབ་གྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་
 ཅིང་། ཞི་ལི་ལྷ་པ་དྲི་བྱ་ལ་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་གྱིས་གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་
 མཆོག་འགོ། བྱང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང་། ཞི་མི་ལྷ་པ་དྲི་བྱ་ལ་
 རྒྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་གྱིས་སྒྲི་མི་སྟན་དང་སྒྲི་མི་སྟན་གྱི་ལྔ། དེ་ནས་སྒྲིང་
 གི་ནང་གི་ཤར་རྩ་འགོད་ཅིང་། ཞི་ཡི་ག་རྩ་རྩ་ལ་རྒྱ་མ། ཞེས་པས་སྒྲིང་པོ་རིན་

པོ་ཆེ། ལྷོ་ར་འགོད་ཅིང་། ཡོ་རྩ་རྩ་པ་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་ཁྱིམ་བདག་རིན་
 པོ་ཆེ། ལུ་བ་ཏུ་འགོད་ཅིང་། ཡོ་ལོ་ཨ་ཤ་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་ཏྲ་རིན་པོ་ཆེ།
 བྱང་དུ་འགོད་ཅིང་། ཡོ་ལོ་ལྷོ་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་
 ལྷོ་ར་འགོད་ཅིང་། ཡོ་ལོ་ལྷོ་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་
 ལུ་བ་ཏུ་འགོད་ཅིང་། ཡོ་རྩ་ཙ་ཀ་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ།
 ལུ་བ་བྱང་དུ་འགོད་ཅིང་། ཡོ་ལོ་མ་ཁི་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་ཁོར་ལུ་རིན་པོ་ཆེ།
 བྱང་ཤར་དུ་འགོད་ཅིང་། ཡོ་ལོ་མ་ཁྱོ་ནི་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་གཏེར་ཆེན་པོ།
 བད་གི་ཤར་དུ་འགོད་ཅིང་། ཡོ་སྤྱུ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་ཉི་མ། བད་གི་ལུ་བ་ཏུ་
 འགོད་ཅིང་། ཡོ་ཙ་རྩ་ཡ་རྩ་མ། ཞེས་པས་ལྷ་བ་རྩ་མས་སོ་སོའི་རྩ་མ་པ་རི་བཞིན་
 གསལ་བཏབ་ལ། ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་སྒྲིན་དུ་དམིགས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 ཆོག་གས་གྱིས་གང་བའི་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསམ།

ལྷག་པར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོག་གས་དང་བཅས་པ་
 མཆོད་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོག་གས་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་མཆོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་
 མོས་ལ། བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་གླིང་བཞི་ལྷན་པོར་བཅས། རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉི་
 བའི་རིན་ཆེན་སོགས། ཀྱན་དགའ་བསྟེན་པའི་སྟོང་བཅུད་ལུན་སུམ་ཆོག་གས། །
 ལྷ་མའི་ལོངས་སྟོང་འདོད་དགའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །དང་བའི་སེམས་གྱིས་ལུས་
 བྱང་ཞིང་གི་མཆོག་ །སྒྲུབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། །
 ཞེས་བརྗོད་དེ་སྤྲ་མ་ལྷ་ཆོག་གས་ལ་ལུས་བའི་མོས་པ་བྱའོ། །

སྤྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་ཆོག་གས་བཅད་རྒྱུད་པ་བྱེད་ཆེ་སྒྲགས་འབུལ་རྒྱས་པ་
 བྱེད་པ་དེ་ལྷར་མ་ལྷོགས་ཀྱང་། ཆོག་གས་བཅད་འདིའི་སྒྲུབས་སུ་ཆོམ་ལུ་འགོད་
 ལུགས་དེ་ལྷར་བྱའོ། །བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་ཞེས་པ་ནི་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་

ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆུའི་དགེལ་ལའོར། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི།
 གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་གླིང་བཞི་པ་རང་རང་གི་རྒྱ་མཚོ་རེ་རེ། དེར་གླིང་བཞི།
 གླིང་ཕྱན་བརྒྱད། དབུས་སུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་རོལ་མཚོ་བདུན་སྟེལ་མར་
 བསྐོར་བའི་དབུས་ན་རི་རབ་ཟུ་བཞི་པ། བྱེད་ཆུ་མཚམས་མན་དང་། བྱེད་ཆུ་
 མཚམས་ལས་གནས་དུ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། བང་
 རིམ་བཞི་ལ་གཞོན་སྟེན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས། བྱེད་ཐོགས། རྟག་ཕྱོས། རྒྱལ་
 ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་རྣམས་དང་། རི་རབ་སྟེང་ན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས།
 དབུས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་བཅས་པ་ལྷའི་ལོངས་སྟོན་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྟེང་
 ཐུག་གཅིག་ལ་སྟེང་དང་པོ། དེ་འདྲ་བ་སྟེང་ཐུག་གཅིག་ཅིས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་
 གཅིག་ནས་སྟེང་གི་བར་དུ་བབས་པའི་སྟེང་ལ་སྟེང་གཉིས་པ་དང་། དེ་ལོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ཅིས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཅིག་ནས་སྟེང་གི་བར་དུ་བབས་པའི་
 སྟེང་ལ་སྟེང་གསུམ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བྱེ་
 བ་ཐུག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་མཆུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྒྲོས་བསྐྱངས་ཏེ་འབུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཅམ་མ་ཟད་སྟོན་འདུག་ལས། ས་གཞི་བསྟར་བ་སྒྲོས་གྱིས་བྱུགས་པ་དེར། མེ་ཏྲུག་
 ཡིད་འོང་སེལ་མ་བཟུམ་པར་བྱས། །གཞུལ་མེད་པོ་བྱང་བསྟོན་དབྱངས་ཡིད་
 འོང་ལྷན། ལུ་ཏྲུག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འབྱུང་མཛེས་འབར་བ། །དཔག་ཡས་ནམ་
 མཁའི་རྒྱན་ཟུར་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་
 བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། རྣམ་མཁའི་མཐའ་གླས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོས་བསྐྱངས་ཏེ་མཆུལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་ཏེ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ནི། ལམས་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་
 རིན་པོ་ཆེ། སྒྲོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། སྒྲུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། བྱིམ་
 བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་ལམ་ལོ་རིག་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་གསེར་ལས་བྱས་གིང་། ཅི་བས་སྟོང་དང་
ལྷན་པ། རྒྱར་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱ་ཡོད་པ། མགར་བས་མ་བྱས་པ། ལམ་ལོ་ས་
བརྒྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་གིས་མཐུས་གྲུབ་པ། ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནམ་
མཁར་འཕགས་ཏེ་འགྲོ་བ། དཔག་ཚད་འབུམ་གྱི་ལམ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་བསོད་
པ། ལམ་ལོ་དེའི་མཐུས་ལམ་ལོ་ས་བརྒྱར་རྒྱལ་དབུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་
དང་བཅས་པ་གྲིང་བཞི་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྟ་གནས་རྣམས་སུ་བསོད་པར་
བྱེད་པ། གང་བས་མ་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་ལོ་དེའི་མཐུས་འགྲུབ་པ་ཞིག་གོ །

བོར་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱལ་བླ་ཕྱུ་ལས་གྲུབ་པ་ཟུར་བརྒྱད་པ། འོད་ཟེར་ཁ་
 དོག་སྣ་ལྷ་འཕྲོ་བས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་བར་དུ་མཚན་མོའང་ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་
 སྒྲུང་བར་བྱེད་པ། ཚ་བའི་ཆོ་བསེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གྲང་བའི་ཆོ་འོད་ཀྱིས་རྩོ་
 བར་བྱེད་པ། བོར་སུ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་གནས་པའི་སར་ནད་དང་དུས་མ་ཡིན་
 པའི་འཆི་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ། རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ལ་གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་
 བོར་སུ་དེའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་གོ །

བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ། ཏ་ཅང་མི་རིང་མི་བྱང་བ། ཏ་ཅང་མི་སྒྲོམ་མི་སྒྲེམ་པ། གཞུགས་མཛེས་པ། རྒྱལ་དུ་ཤིས་པ། ལྷ་ན་སྤྲུག་པ། ལུས་ལས་ཅན་དན་དང་ག་བྱར་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བཟང་གི་དང་དང་། ལ་ནས་སྤྲུལ་འེ་དྲི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ། གང་དུ་གནས་པའི་གྲིང་དེར་བགྲེས་སྒྲོམ་དང་ལྷ་དན་སེལ་བ། ལུས་ལ་རིག་པ་ཅམ་གྲིས་བདེ་བའི་མཆོག་སྟེར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ནད་

དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ། ལུང་མེད་གྱི་སྒྱུན་དང་བྲལ་ཞིང་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། སྤྱིང་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་
ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ །

སྐྱོན་བོ་རིན་བོ་ཆེ་ནི། སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་མི་འཆོ་ཞིང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་
པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་
ཤིང་སྐྱོང་ལ་མེད་པ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་གང་བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ། ལྷག་པར་དབྱང་ཚོགས་ཡན་
ལག་བཞི་གང་དུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་མཁས་པ། མདོར་ན་རྒྱལ་བོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཞིག་གོ །

སྤང་བོ་རིན་བོ་ཆེ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པ། མདོག་དཀར་པ། བོང་
ཆེ་བ། གངས་རི་ཆེན་པོ་འགོ་བ་དང་འདྲ་བ། སྤང་བོ་རང་བཞིན་པ་སྟོང་གི་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་བོས་བསྒྲོ་བ་ན་ཉི་མ་གཅིག་ལ་འཇམ་གྱིང་ལན་གསུམ་
འཁོར་བ། ལུས་ལས་དྲི་ཞིམ་པོའི་དང་འབྱུང་བ། ཅང་ཤེས་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་
བགྱི་བར་རུས་པ། འགོ་བའི་ཆེ་ཞོན་པ་པོའི་ལུས་མི་འབྱུག་པ། རྒྱག་ཆགས་
གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་དལ་གྱི་འགོ་བ། ལ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ །

རྟ་རིན་བོ་ཆེ་ནི། མདོག་དཀར་པ། ལྷའི་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མ་
དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རི་མོ་དུ་མས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཤེས་ཞོན་པ་པོ་གནོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་བསྐྱང་བ། ལུས་ལ་ནད་སོགས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་འཇམ་
གྱིང་ལན་གསུམ་འཁོར་བ། ཞོན་པ་པོ་ལུས་མི་འབྱུག་ཅིང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཞིག་གོ །

བྱིས་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་པ་སྟེ།
གསེར་དང་དཔལ་དང་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་གྱིས་མཛད་
གྱིས་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་འགོངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གླིང་དེའི་ས་ཕྱོགས་གསལ་མཛད་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་འགོངས་པ། འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། བཅ་ཡང་མི་
ཉམས་པར་བརྟན་པ། གཡོ་སྐྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་མི་བྱེད་
པ། གླིང་དེའི་སྐྱེ་བོ་གསལ་མཛད་གྱིས་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཅིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །

ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ནི། རལ་གྱི་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བགས་པ་ཉེ་
བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མལ་ཆ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཆལ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། བྱིས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གོས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷམ་ཉེ་བའི་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སོ།

དེ་ལ་རལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལ་ལ་རོལ་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཅི་བྱུང་ཡང་རལ་གྱི་དེ་བཟུང་བ་ན་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་གཞོད་འཆེ་བྱ་
མི་དགོས་པར་རལ་གྱི་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གསལ་མཛད་དབང་དུ་འདུ་བ་ཞིག་གོ །

བགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ཁྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བགས་པ་སྟེ། ཞིང་
དུ་དཔག་ཆད་ལྔ། རྒྱ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡོད་པ། མེས་མི་ཆོག་ །ཆར་གྱིས་བརྒྱན་
མི་བྱས། གྲང་བའི་དུས་སུ་དྲོ་བར་བྱེད། ཆ་བའི་དུས་སུ་བསེལ་བར་བྱེད། དེ་
ལུས་ལ་གོས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་འོད་ལྗར་
འོད་གྱི་སྐྱང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ །

མལ་ཆ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་མནན་ན་ནེམ་བྱེད་པ། བཏེག་ན་
ཡར་བྱེད་པ། མལ་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་བསམ་པ་ན་བསམ་གཏན་སྐྱར་དུ་ཐོབ་ཅིང་སྟོ་

གྲོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
གང་བྱུང་ཡང་མལ་ཆ་དེའི་སྡེང་ཏུ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་
པ་ཞིག་གོ།

ཚལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཚལ་དེར་ཕྱིན་པ་ན་ལྟའི་
ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཚལ་དེར་འབྱུང་ཞིང་། ལྟའི་བུ་མོ་མང་པོས་སེལ་སྟན་སྟ་
ཚོགས་དགྲོལ་བར་བྱེད་པ། ཚལ་དེར་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གོ།

བྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ལམས་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བྱིས་དེར་གནས་པ་ན།
 མཚན་མོའང་ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་འོད་འཕྲོ་བ། བྱི་ནས་བལྟས་ན་ནང་གསལ་བ།
 བྱི་ནས་བལྟས་ན་བྱི་གསལ་བ། ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།
 ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་མང་བོས་མཚོད་པ་བྱེད་པ། ལྷ་དན་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པ། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་
 གནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་གོ།

ལྷམ་འོན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་
འོན་པོ་ཆེའི་ལྷམ་ཞེས་སྟེ། དེ་རྒྱང་པ་ལ་གྱོན་ནས་རྒྱུ་སྟེང་དུ་སོང་ཡང་མི་བྱིང་
བ་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་ན་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡང་སྐྱར་དུ་འགྲོ་རུས་ཤིང་། དེའི་
ཆེ་ལུས་ལ་ངལ་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ཆེ་ནམས་མཆོལ་སྟེ་དུ་གསལ་བཟུངས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་
ལ་འབུལ་བ་སྟེ། ཚོགས་སྒྲབས་པོ་ཆེ་ཚོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་ནོ། །

༥ མརྒྱལ་ལ། ཕྱིའི་མརྒྱལ། བང་གི་མརྒྱལ། གསང་བའི་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གྱི་མརྒྱལ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནི་ཕྱིའི་མརྒྱལ་འབྲུལ་ཚུལ་ཡིན་ལ།

ནང་གི་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་སྤྱིར་བཞི་ཏི་

རབ་ལ་སོགས་པ་མཆོལ་གྱི་ཚུལ་སྤྲོད་དང་དེར་གྱུར་པར་མོས་ནས་འབུལ་བ་སྟེ།
 རོ་རྩེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཚས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །པགས་པ་རབ་མཛེས་གསེར་
 གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་། །ཐག་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཆུ་ཡིས་ཆག་ཆག་བཏབ། །ཤ་ཐག་མེ་
 ཏྲག་པང་ཐུང་ཚུལ་སྤྲོད་གྱུར། །ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གླིང་ཆེན་བཞི་དང་ནི། །
 ཉིང་ལག་གླིང་ཐུན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་བའི་དབུས། །ཁོག་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མང་བཅུགས་
 བའི་རྩེར། །མགོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཛེས། །མིག་གཉིས་སུན་
 སེལ་ཉི་མ་རྩེ་བ་དང་། །སྒྲིང་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། །དབང་པོ་ནང་
 ཁྲོལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། །ལྷ་མིའི་འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་སུན་སུམ་ཚོགས། །
 འདོད་དགའི་རྒྱ་མཚོ་མཆོལ་བཟང་པོ་འདི། །རྩ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་
 གསུམ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མ། །བསྟན་སྲུང་རྒྱ་
 མཚོར་བཅས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན། །ཐུགས་རྩེས་བཞེས་ནས་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་
 གུབ་སྟོལ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོལ་ནི། །རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 གསལ་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་
 གྱང་བསྐྱེད་པར་མོས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གླིང་བཞི་རི་
 རབ་སོགས་མཚོད་རྩེས་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་མོས་ནས་འབུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་
 མཆོལ་འབུལ་བ་ནི་ཚོགས་རྩོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱིན་དུ་བསྟགས་ཏེ། གསང་བ་
 འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། །ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས། །
 མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་ལ། །དངོས་གུབ་འདོད་པས་སྦྱོན་པའི་བྱིར། །
 ཉིན་རེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབུལ། །ཞེས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་
 གུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡང་

ཡང་འབྲུལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་པ་ལས།
དགྱིལ་ལའོར་མེ་རྟོག་བཅས་ཐལ་མོས། རྟོན་པ་སྒྲུ་མ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། །
ཞབས་ལ་སྒྱུ་བོས་བྱག་བྱའོ། །ཞེས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྒྲུ་མ་དང་ལྟ་ལ་བྱག་བྱ་བ་དང་།
མཆུལ་འབྲུལ་བ་སྐྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཏུ་ཡང་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་བྱིད་ཀྱི་སྟོན་
འགྲོར་མཆུལ་ཀྱི་བྱིད་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དགའ་ལྡན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
སྟོན་འགྲོ་བྱིད་ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་ཆོགས་གསོག་པ་མཆུལ་ཀྱི་བྱིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བ་སྒྱུ་བ་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི།

དངོས་བཤམས་ཡིད་སྒྲུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཆོའི་དོགས། །

སྒྱིད་ཞིའི་རྣམ་དཀར་ལས་འོངས་མཆོད་རྣམས་ཀྱི། །

འདབ་སྟོང་རྒྱས་པས་ཀྱན་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་། །

འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་རང་གཞན་ཀྱི། །

སྒྲོ་གསུམ་དགེ་བའི་མེ་རྟོག་ཅི་ཡང་བཀྱ། །

ཀྱན་བཟང་མཆོད་པའི་དྲི་བསུང་འབྲུམ་འཕྲོ་ཞིང་། །

བསྒྲུབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ལམ་ལྟའི་འབྲས་ལྡན་པའི། །

དགའ་ཆལ་རྩེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་མཉེས་བྱིར་འབྲུལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་སྒྲུར་བསྐྱགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་གསོག་
བར་འབྱུར་བའི་དགེ་ཆོགས་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཆལ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་
བཀོད་ནས་སྒྱུ་བ་པའི་མཆོད་པར་འབྲུལ་བའོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་

རྒྱལ་སྐད་དང་། ད་ལྟ་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་
 གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྐྱེད་ཚྗགས་གྱི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་འབུལ།
 འདི་ལ་ཉེན་འབྲེལ་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་གསུང་། རང་གི་དགོ་ཅ་
 འབུལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་བ་རྒྱལ་སྐད་སྒྲོས་
 བསྐྱངས་ཤིང་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་འབུལ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་
 མཁས་གྱི་འཕྱུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་
 ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཉེན་མཚན་
 དུ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོན་པའི་ཕ་
 རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པའི་བར་དུ་བསྐྱབ་
 བར་མི་རུས་གྱི། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོད་ཡང་དག་པར་ཚྗགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་ལ་འདུན་པ་དང་། དད་པ་དང་། རྟོན་དུ་གཉེར་པ་དང་། སྦྱོན་པ་འགོ་ཡང་
 རུང་། འབྲེང་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། སད་ཀྱང་རུང་། ཟ་
 ཡང་རུང་། འཐུང་ཡང་རུང་། ཏྲག་པར་རྒྱན་དུ་བྲན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་
 སྟེ་སྒྲོམས་ཤིག །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་
 ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་
 གིས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱས་ཤིང་གཞལ་ཏེ་ཅིས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཞིག །རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བའི་མཚོག་དང་། བམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་
 མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག །རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་

རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་པར་བྱ་བར་ཕྱལ་ཞིག །ཕྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱིད་དེ་
 ལྟར་བཞུགས་ན་རྒྱལ་པོ་ཡང་བྱེད་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱིད་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པས། ལན་དུ་མར་ལྟའི་ནང་དུ་སྒྲེས། ལན་དུ་མར་མའི་ནང་དུ་སྒྲེས་ཏེ་
 ལྟ་དང་མེར་སྒྲེས་པ་ན་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
 བྱིད་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་
 ལས་ལ་བྱི་བའམ་གང་བར་མི་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱལ་བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་ལ་བར་དམིགས་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུགས་དབྱུང་བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་བསྐྱེད་པར་དམིགས་པའི་བྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 གངས་མེད་པ་གསོག་པར་འགྱུར་ན་གང་དེ་ལྟར་མང་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དགོ་རྩ་རྣམས་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 ཚོགས་ལ་ཕྱལ་བས། སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྒྲན་མེད་པའི་
 བདེ་བ་བྱིད་པར་ཅན་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བཞིན་གྱིས་མི་ལང་བ་དག་

འབྲུངས་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་
 ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་གསར་
 ཏུ་ཐོབ་དགོས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སྐབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་
 སྤང་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པ་དག་ཐུགས་རྒྱད་ལ་འབྲུངས་ནས་ཐུགས་
 ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་བསམ་སྟེ་མོས་སྒོ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་ བལ་པོ་ཆེའི་དོ་རྩེ་རྒྱལ་
 མཚན་གྱི་བསྟོ་བ་ལས། སྤྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་
 རང་གི་དབང་པོ་དུག་ལ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་མཆོད་རྗེས་སུ་དམིགས་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས། དེ་ལྟར་བས་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་མཉེས་པར་བསམ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདིས་སངས་
 རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པའི་བདེ་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བདེ་བ་མཚུངས་པ་མེད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
 བར་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་
 འབྲུལ་གྱི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་ལེགས་
 པར་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུ་མཆོག་གི་མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་
 བ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་སྟོབས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིང་མི་སྤྱེ་
 བའི་བདེ་བས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་

ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་སུ་ཀྱན་ཏུ་
མི་སྟོན་པས་རྣམ་པར་མི་ལུགས་པར་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
དེ་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོལ། །ཞེས་
གསུངས།

དེ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་དགོ་རྩ་རྣམས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ལུལ་བས་དེ་དག་
གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་ཤིང་ས་ལམ་ལྷུར་ཏུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུན་
བྱེད་པར་མོས་པ་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ལུལ་བས་དེ་དག་
གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སོ་སོའི་གནས་ངན་ལེན་པ་མོ་རྣམས་ཀྱང་
དག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཏེ་ས་ལམ་ལྷུར་ཏུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པར་
མོས་པ་བྱ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཐམས་ཅད་བྱིར་མི་རུས་པས་སྟོ་
གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གོ་སྟོ་ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་
བར་སྟོན་པ། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཆོད་ཡོན་ཀྱན་ནས་འབྱིལ། །ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་
ཚུལ་བྱིམས་བདུག་སྟོས་སྟོན། །ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་དད་པ་སྟོས་ཆུང་མཚོ། །ཏིང་
འཛིན་བདུད་རྩིའི་ཞལ་ཟས་དམ་པ་དང་། །བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་པའི་སེལ་སྟོན་
སྟོ་འབྱིན་ཅིང་། ཀྱན་ནས་སྟོང་བཅེ་རྣམ་དབྱེད་སྟོབས་པ་ཡི། །གདུགས་དང་
རྒྱལ་མཚན་བ་དན་བསྐྱེད་བྱས་པས། །བདག་ལུས་གཞལ་མེད་ཁང་བཅུགས་
རབ་བརྒྱན་ནས། །སྟོང་དབུས་ཆུ་སྐྱེས་ཐིག་ལེ་འདབ་རྒྱས་ལ། །བརྟན་པར་
བཞགས་པའི་ཆོས་རྗེ་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། དེས་པར་འདུན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་
འདེབས་ན། འགྲོ་བའི་སྤྲ་མ་རྟག་ཏུ་མཉེས་གྱུར་ཅིག། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟག་ཏུ་
མཉེས་གྱུར་ཅིག། ཅིས་དང་། རྣམ་དག་བྱིམས་ཀྱི་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དབུས། །

ཀླ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རྩ་བ་ལས། གྲི་མེད་རིགས་པའི་ཡལ་ག་འབྲུམ་
 ཐུག་རྒྱས། །གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་ངེས་ཤེས་མེ་ཏོག་བཟ། །ལམ་གཙོ་གསུམ་གྱི་
 ཟེའུ་འབྲུའི་ཟིལ་མངར་ཆོགས། །ས་གསེར་རྩ་བ་མེ་སོགས་ས་ལམ་གྱི། །འབྲས་
 ལུས་རབ་མཛེས་དཔག་བསམ་དགའ་ཚལ་འདི། གྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་མཚོག་རྣམས་
 མཉེས་ཕྱིར་འབྲུལ། །རབ་བསིལ་སྒྲོང་བདུན་མཚོད་ཡོན་རྒྱ་མཚོར་འབྱེལ། །དད་
 པའི་མེ་ཏོག་རྩལ་བྲིམས་དྲི་ཞིམ་སྒྲིས། །ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེ་གཏོང་བའི་དྲི་ཆབ་
 དང། །ཤིན་སྒྲུངས་ལྡན་པ་ཏིང་འཛིན་བདུད་ཅིའི་ཟས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་
 རོལ་མོ་སྒྲ་ཆོགས་འབྲེལ། །ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་འདོད་ཡོན་སྒྲ་ཆོགས་བཅས། །མ་
 ཚང་མེད་པའི་མཚོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ་འདི། །རྩ་བ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་ཆོགས་རྣམས་མཉེས་
 ཕྱིར་འབྲུལ། །ཞེས་བཟྍེད་ཅིང་རང་གི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ལ་མཚོད་
 པ་སྒྲུལ་ན་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཆེའོ། །དེ་ཡང་ཆོག་དེ་དག་མི་བཟྍེད་ཀྱང་དངོས་བཤམས་
 ཡིད་སྒྲུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས། ཞེས་སོགས་བཟྍེད་པའི་ཆོ་དོན་དེ་དག་
 གསལ་བཏབ་ནས་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱའོ། །

ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་
 འབྲུལ་རྩལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྲུལ་རྩལ་ནི། །
 ལྷུང་ལྷུམ་མདངས་ལྡན་བཟང་པོའི་དྲི་རད་ཅན། །
 རོ་བརྒྱའི་དབལ་འཛིན་རྒྱ་རའི་བརྟུང་བ་དང། །

ཕྱགས་ཀྱི་ལྷ་དང་སྒྲོན་མ་ལྷ་ལ་སོགས། །

སྤྱད་རྟོགས་སྤར་བའི་བདུད་རྩི་རྒྱ་མཚོས་མཆོད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཇའི་བརྟུང་བའི་མཆོད་པ་ནི། ཕྱིའི་མཆོད་པའི་
ཁོངས་སུ་བསྟུས་ནས་འབྲིད་པར་མཛད་སྟོལ་ཡོད་ཅིང་། བྱང་མཆོད་ཀྱི་ཁོངས་
སུ་བསྟུས་ནའང་འགལ་བ་མེད་དམ་སྟུམ་སྟེ། བྱང་མཆོད་རྒྱལ་གཞི་རྒྱ་ཇའི་ཁྱུ་བ་
ལ་བྱར་རུང་ཞིང་། དགའ་ལྡན་བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་བཀའ་སྟོལ་འཛིན་
པའི་དམ་པ་གོང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཅེས་སྟུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་མང་པོས་བྱང་མཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་གཞི་རྒྱ་ཇའི་ཁྱུ་བ་ལ་མཛད་པར་ཡང་སྤྱད་དོ། །
རི་ལྷར་ཡང་རྒྱ་ཇའི་བརྟུང་བ་ནི་དྲང་སྟོང་གི་བརྟུང་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དྲང་སྟོང་གི་བརྟུང་བ་བརྒྱད་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། ཅོ་ཆ་
དང་། རྩ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྩ་བྱག་དང་། ཨ་བྱ་བྱ་དང་། ཨ་དུ་བྱ་དང་།
རྩ་བ་འགྱུར་དང་། རྩ་བ་རྩ་དང་། འབྲ་གོའི་བརྟུང་བ་རྣམས་ནི་སྟོན་གྱི་དྲང་སྟོང་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས་ཤིང་། ཐུབ་པས་གནང་བའི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་བརྟུང་
བར་གསུང་། རྒྱ་ཇའི་བརྟུང་བ་འདི་ཡང་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས་པའི་
བརྟུང་བ་དེ་དག་དང་ཆ་མཐུན་པར་ལོ་མའི་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་།
འདིས་ནི། སྟོ་གསལ་བ་དང་། སྟོ་ལྟེ་བདེ་བ་དང་། འགྲོ་ན་མགྲོགས་པ་དང་།
དགེ་སྦྱོར་ལ་འཇུག་པ་ན་རིག་པ་དྲངས་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་ཡོན་
ཏན་མང་པོ་བསྟུགས་ཞིང་། ལྷག་པར་དབལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་ཕྱི་དྲོ་ཐུན་ཆོད་དུ་
འཐུང་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་ཇའི་བརྟུང་བ་འདི་ལྷ་ལུ་བོད་ན་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་
བ་རྣམས་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ་ཞེས་མཉེས་མཉེས་མཛད་སྟེ། རྒྱ་ཇའི་མཆོད་པ་
འབུལ་བའི་རྩལ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རེ། གདམས་ངག་འདི་དང་མཐུན་པར་

སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ལེ་
ཤེས་ཀྱིས། ཨོྫེ་ལྷ་ཏྲུ། བདེ་ཆེན་ཀྱན་བཟང་ར་མཆོད་རྒྱ་མཆོ་འདི། །རྗེ་བཙུན་ཅ་
བའི་སྤྲ་མ་མཉེས་བྱིར་འབྲུལ། །ལྷུན་གྲུབ་བདེ་ཆེན་རྒྱས་པའི་ངང་ཉིད་ནས། །
སྤྲུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱིན་གྱིས་སྦྱབས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱུངོ། །

ནང་མཆོད་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནང་མཆོད་
ཀྱི་རྣམས་རྣམས་བསང་སྦྱང་བསྦྱང་ཅིང་སྦྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས། སྦྱིང་ག་ནས་ལྷ་མོ་རོ་རྩོ་རྩོ་མ་གྲངས་མེད་སྦྱོས་ཏེ། ཐོད་པས་བདུད་
ཅིའི་རྒྱ་མཆོན་ས་བཙུས་ཏེ་སྤྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་ལྷུལ་བས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་
མེད་བདེ་བ་བྱུད་པར་ཅན་བསྦྱང་བའི་མོས་པ་བྱུངོ། །

ཤ་ལྷ་ལ་ལྷུགས་རྒྱ་ལྷ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སྦྱོན་མ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེ་དག་སྦྱངས་
རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྤྲ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། རང་གིས་
ལོངས་སྦྱད་པས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལྷུར་དུ་འགྲུགས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་
ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཡང་གསང་རྣམས་བྱུད་པར་ཅན་འདི་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱིན་སྐྱབས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ལོངས་སྦྱད་ན། རང་གི་རྩོ་རྩོའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་
ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྣམས་བྱུད་པར་ཅན་དེ་དག་གིས་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་
རྣམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ལས་རུང་དུ་སོང་སྟེ། རྩོ་རྩོའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་པའི་མཐུས་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཆོ་འདིར་
འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཤ་ལྷ་ལ་ལྷུགས་རྒྱ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སྦྱོན་མ་ལྷ་

ཞེས་བསྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་ཀྱང་སྒྲོན་མའི་དོན་དེ་ལྟར་གྲ་བཤད་བདུད་
 ཅི་ལྟ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐ་སྟོད་དེ་ལྟར་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་སྟོམ་
 འབྱུང་ལས། ཤ་དང་ཆེལ་དང་དེ་བཞིན་བྲག་ །མཁས་པ་ཡིས་ནི་བཟུང་བར་བྱ། །
 རྒྱབ་པོ་དངོས་རྒྱབ་འདོད་པ་ཡིས། །ལྷགས་ཀྱང་ལྟ་ནི་རི་སྟོད་པའམ། །འདིར་ནི་
 གསལ་བ་གཙོར་བཤད་པས། རི་སྟེ་ཡང་དག་ཉིད་ན་གཟུང་། །བ་སྐྱང་ཤ་དང་ཏྲ་
 ཤ་དང་། །སྐྱང་པོའི་ཤ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། མི་ཡི་ཤ་དང་བྱི་ཡི་ཤ་ །མཁས་པ་ཡིས་
 ནི་གཟུང་བར་བྱ། རྩོམ་སྟེ་མཁས་དཔལ་གང་གསུངས་པའི། །སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་
 གྲགས་པའོ། །ཞེས་ཇུས་ནམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་ལ་ལྷགས་ཀྱང་ལྟ་
 དང་སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས།

སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་བྱ་ཡ་ཀ་རའི་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནམས་ལྷགས་
 ཀྱང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཉི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ལྷགས་ཀྱང་ནམས་
 མོ། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནམས་
 མོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འདི་ནམས་དོན་ཆེན་པོ་བྱ་བར་རུས་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོའོ། །ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ལྟ་ཉིད་དུ་
 མོས་པ་ནམས་ནི་སྒྲོན་མ་ལྟ་ནམས་དང་ལྷགས་ཀྱང་ལྟ་ནམས་མོ། །ཞེས་ཇུས་དེ་
 དག་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་དག་ལ་ལྷགས་ཀྱང་ལྟ་དང་སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་
 གསལ་བར་གསུངས་མོ། །

ནང་མཆོད་ཀྱི་ཇུས་ཤ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་པོ་དེ་དག་དངོས་སུ་ཆང་བར་མ་
 འབྱོར་ནའང་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རིལ་བུ་དེ་ནས་ནང་མཆོད་
 ཀྱི་རྒྱབ་གཞི་ཆང་ལ་སོགས་པར་བཏབ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རུང་ཞིང་དེ་ཡང་མ་

འབྱོར་ན་སྐྱབ་གཞི་ཆང་ཅམ་མམ། དེ་ཡང་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱབས་མ་
 བདེ་ན་རྒྱ་ཇའི་ཁུ་བའམ་ཐ་ན་རྒྱ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བ་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། སྐྱབ་གཞི་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་རྩི་ལྷར་མོས་
 བ་བྱས་ནས་སྐྱབ་རུང་བར་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ལས། ཤ་རྩམས་ཐམས་ཅད་མེད་
 ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་བསམ་བས་རྩམ་པར་བརྟག་ཅིས་གསལ་བར་གསུངས་
 ིོ། །དེ་ལྟར་ནང་མཚན་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས་སྒྲ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་འབྲལ་
 བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ལེའུ་བཞི་བ་ལས། བཤང་གཅི་ཁུ་
 བ་ཁྲག་ལ་སོགས། །ལྷ་རྩམས་ལ་ནི་དབྲལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་
 དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས། །ཞེས་དང་། རྩ་རྒྱད་ལེའུ་
 བརྒྱད་པར་སྒྲ་མ་མཚན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་། །བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་མཉམ་
 བཞག་ནས། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་ལའོར་དབྲལ་དག་ཏུ། །འདོད་ཆགས་སྒོ་ཅན་
 སངས་རྒྱས་ལ། །རིག་པའི་སྒྱུར་བ་དབྲལ་བར་བྱ། །ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྲལ་
 གནས་པར། །དཀྱིལ་ལའོར་བཀོད་པ་བསྒྲུལ་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 བདག་གིས་ལུས། །སྒྲ་མ་བཤང་དང་གཅི་བས་མཚན། །ཅིས་སྒྲ་མ་ལ་ནང་
 མཚན་དང་གསང་མཚན་གཉིས་འབྲལ་བ་གསལ་བར་གསུངས། །ཇི་ལྟར་འབྲལ་
 པའི་ཚོགས་བཅད་ནི། བཤད་རྒྱུ་རྩི་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། གསུངས་པ་གསང་འདུས་
 དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ། བདུད་རྩི་ལྷ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་དེ་ཉིད་
 མཚོག། །དཀྱིལ་ལའོར་མཚན་པ་བབྱིད་པར་འཆལ། །ཐུགས་ནི་བརྟེ་བས་ཉེར་
 དགོངས་ཏེ། །མགོན་པོ་མཚན་པ་འདི་བཞེས་ཤིག །ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་
 གདམས་ངག་འདིར་བཀོད་པའོ། །

རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་བྱ་བའི་སྐྱབས་དང་། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་ལ་

ཚུགས་མཚན་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ནང་མཚན་འབྲུལ་བའི་མཚམས་འདིར་མཛད་ལ།
 རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོའི་དགྲིལ་ཚོགས་ཀླུ་ཡང་ཚོགས་མཚན་བྱ་བའི་ཚུལ་
 མང་དུ་གསུངས། ཚོགས་ཀྱི་མཚན་པ་ནི་དམ་ཚོགས་ཉམས་ཆགས་སྒྲོང་བ་དང་།
 དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལུ་ཚོགས་ཀྱི་བྱིན་
 རྒྱལ་ལྷ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་ལྷ་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཚོགས་འཁོར་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་
 ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ག་པར་འདུས་པའི་ལེའུ་བཙུ་དུག་པ་
 ལས་ཚོགས་འཁོར་བྱ་ཚུལ་དང་། ཚོགས་འཁོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་
 ལྷ་དུ་འཐོབ་པར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས་ཚོགས་
 འཁོར་བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། ཚོགས་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ཚོགས་རྩལ་
 རི་ལུ་བྱ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་
 དང་། ཚོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་མཚན་ཉིད་རི་ལུ་བྱ་དགོས་པ་དང་། བྱ་བའི་དུས་
 དང་། རི་ལུ་བྱེད་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུང་བ་འདུས་པའི་བཤད་
 རྒྱད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་དང་། བདེ་མཚོགས་བཤད་རྒྱད་སྒྲོམ་འབྱུང་དང་། མཁའ་འགོ་རྒྱ་
 མཚོ་སོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ལྷ་ག་པར་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་རབ་ཏུ་ཉི་མ་
 རེ་རེར་ཚོགས་འཁོར་བྱ་བ་དང་། དེ་མ་ཐུབ་ན་ལྷ་བ་རེའི་ནང་དུ་བྱ་བ་དང་།
 མ་མཐའ་ལོ་རེའི་ནང་དུ་ཚོགས་འཁོར་རེ་བྱེད་དགོས་པ་དམ་ཚོགས་ཡིན་པར་
 གསུངས། ཚུལ་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མང་པོར་འགྱུར་བས་བྲི་
 མི་ལུས་ཞིང་། ཉེ་བར་མཐོ་བ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་བྱ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་
 བཀོད་ན་ཚོགས་རྩལ་གཙང་ཞིང་གྲུ་ལོམ་པ་བྲུག་ལེན་བཞིན་བཤམ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་
 དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་

ནམས་ཚོགས་ཏེ། སྤྲུལ་མཚན་པའི་སྐབས་འདིར་ཡིན་ན་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་དང་
གནས་བྱིན་བསྐྱབས་སོགས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་པས་འདིར་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་
སྟོན་མེད་གསུང་ཞིང་། ཡང་དམིགས་པ་གསལ་བའི་བྱིན་གནས་བྱིན་བསྐྱབས་
སོགས་བྱེད་ན།

ཨེ་མ་རྟོ་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ཆེ། །

ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཞིང་། །

གནས་ནམས་རྩོམ་ཞིང་ཐོ་བྱང་ཆེ། །

ཀྱན་བཟང་མཚན་སྟོན་རྒྱ་མཚོ་འབར། །

མོངས་སྟོན་འདོད་དགའི་དཔལ་དང་ལྷན། །

བརྩུད་ནམས་དཔལ་པོ་དཔལ་མོ་དངོས། །

མ་དག་འབྱུང་བའི་མིང་ཡང་མེད། །

དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་གོ། །

ཞེས་གནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། དེ་ནས་ཚོགས་རྣམས་ནང་མཚན་བྱིན་
བསྐྱབས་ལྟར་བསང་སྤྱང་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ།

དེ་ནས་ཚོགས་མཚན་དངོས་གཞི་ནི། །

རྟོ་ཏིང་འཛིན་སྐལ་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བསྐྱབས་པའི། །

ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་མཚན་རྒྱ་མཚོ་འདི། །

ཅ་བརྒྱད་སྤྲུལ་པའི་ཚོགས་ནམས་མཉེས་བྱིན་འབྱུང། །

ཨོ་ཨུམ་ཏུ།

འདོད་དགའི་དཔལ་ལ་རོལ་བས་ཚམ་མཛད་ནས། །

ཨེ་མ་རྟོ་བྱིན་བསྐྱབས་ཆར་ཆེན་དཔལ་ཏུ་གསོལ། །

རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབ་པའི།
ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་མཆོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།
ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་བཅས་མཉེས་བྱིར་འབུལ།
ཨྲི་ཨྲི་ཨྲི།

འདྲོད་དགུའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆེམ་མཛད་ནས།
ཨེ་མ་རྟོ་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།
རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབ་པའི།
ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་མཆོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།
དགོན་མཚོག་རིན་ཆེན་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་བྱིར་འབུལ།
ཨྲི་ཨྲི་ཨྲི།

འདྲོད་དགུའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆེམ་མཛད་ནས།
ཨེ་མ་རྟོ་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།
རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབ་པའི།
ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་མཆོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱང་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་བྱིར་འབུལ།
ཨྲི་ཨྲི་ཨྲི།

འདྲོད་དགུའི་དབལ་ལ་རོལ་བས་ཆེམ་མཛད་ནས།
ཨེ་མ་རྟོ། འཕྱིན་ལས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།
རྟོ། ཉིང་འཛིན་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབ་པའི།
ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་མཆོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།
མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་བྱིར་འབུལ།

ཨྱུ་རྩུ།

འདོད་དགའི་དཔལ་ལ་རོལ་བས་ཆོམ་མཛད་ནས། །

ཨེ་མ་རྟོ། འབྲུལ་སྒྲུང་སྒྲུག་བསྐལ་ནི་གྱུར་ཅིག །

དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཆོགས་ལུང་བཏེག་སྟེ།

ཨེ་མ་རྟོ། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་གཤེགས་བྱལ་ཏེ། །

དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དཔལ་བོ་ཆེ། །

རྣམ་བར་རྟོག་བའི་སེམས་བོར་ནས། །

ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་དུ་རོལ། །

ཅེས་བཛྲོད་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་འབུལ། དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་བོ་ཐམས་ཅད་
ལ་རིམ་གྱིས་འབུལ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆོགས་རྩལ་བཟུང་ལ། སློབ་
དཔོན་གྱིས།

ཨྱོ་རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བའི་བདག །

རང་ཉིད་སྒྲ་མ་ལྟར་གསལ་ནས། །

ཨྱུ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་འདི། །

རྩུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལས་གཡོ་མེད་བར། །

ལུས་གནས་ལྟ་རྣམས་ཆོམ་ཕྱིར་རོལ། །

ཅེས་བཛྲོད་ནས་ཆོགས་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་། ཨྱོ་མཁུ་སྒྲུལ། ཞེས་བཛྲོད།
ཆོགས་འཁོར་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱལ་ཡོད་པས་
དེ་དག་ལ་མ་མཐའ་ཡིད་ཀྱི་མོས་སྟོ་ཅམ་གྱི་སྟོ་ནས་སྒྲུངས་ཤིང་བག་ཆགས་

ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཚོགས་ལྷག་རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་ཟངས་གཞིང་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་
གཙང་མར་བཞག་ལ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དམ་ཅན་ཞིང་སྟོང་གི་
ཚོགས་སྟུན་དངས་ལ།

རྟོ། ཏིང་འཛིན་སྐྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརྒྱབ་པའི། །

ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚོགས་ལྷག་རྒྱ་མཚོ་འདི། །

དམ་ཅན་ཞིང་སྟོང་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་བྱིར་འབུལ། །

མོ་ལུ་རྟོ། །

འདོད་དགའི་དཔལ་ལ་རོལ་བས་ཚིམ་མཛད་ནས། །

ཨེ་མ་རྟོ་རྣལ་འབྱོར་འཕྱིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབས། །

རྟོ། ལྷག་པའི་འགྲོན་རྣམས་འཁོར་བཅས་གྱིས། །

ཚོགས་ལྷག་རྒྱ་མཚོ་འདི་བཞེས་ལ། །

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱས་པ་དང་། །

བསྟན་འཛིན་ཡོན་མཆོད་འཁོར་བཅས་དང་། །

ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལ། །

ནད་མེད་ཆེ་དང་དབང་ཕྱག་དང་། །

དཔལ་དང་གྲགས་དང་བསྐྱལ་བ་བཟང་། །

ལོངས་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་ཀུན་འཕྱོར་ཅིང་། །

ཞི་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །

ལས་གྱི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྟོལ། །

དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་བདག་ལ་སྐྱངས། །

དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་སྤོང་གྲོགས་མཛོད། །
 དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་དང་། །
 གཞོན་དང་བགལ་སྤྲུལ་མཛོད་པར་མཛོད། །
 མི་ལམ་ངན་དང་མཚན་མ་ངན། །
 བྱ་བྱེད་ངན་པ་མཛོད་པར་མཛོད། །
 འཛིན་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །
 འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། །
 བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །
 ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀྱན་འགྲུབ་ཤོག །
 ཅེས་བཛོད། །གཞན་ཡང་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཅི་རིགས་བྱུང་། །

གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་པ་
 འབྲུལ་རྒྱལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་པ་འབྲུལ་རྒྱལ་ནི།
 ཡིད་འོང་ལང་ཆོའི་དབལ་འཛིན་དུག་ཅུ་བཞིའི། །
 འདོད་པའི་སྦྱ་རྩལ་ལ་མཁས་ལུས་བྲམ། །
 ཞིང་སྦྱིས་སྤྲུགས་སྦྱིས་ལྷན་སྦྱིས་པོ་ཉའི་ཆོགས། །
 མཛོས་སྤྲུག་སྦྱ་མའི་བྱུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱལ་ནི། རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་
 ཞིང་སྦྱིས་དང་སྤྲུགས་སྦྱིས་དང་ལྷན་སྦྱིས་ཀྱི་པོ་ཉ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟོས་

སྐུ་ལ་ནས་སྒྲོ་ཞིང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྐྱགས་སྐྱེས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་མའི་རིགས་པར་ཕྱེ་ཅན་མ། རྟེན་ཅན་མ། སྤང་བོ་ཅན་མ། རི་དྲགས་ཅན་མ་
 བཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས། བོ་ཉ་མོ་དེ་དག་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་མཛེས་ཤིང་
 ཡིད་དུ་འོང་བ། ལང་ཚོ་བཙུ་དྲག་ལོན་པའི་ཉམས་ཅན། ཆགས་པའི་མིག་གིས་
 ལྟ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་དུ་མ་དང་། ལྟག་པར་སྤྲི་ཏིག་གི་རྒྱུ་བོ་འབྱུང་བ། ལུ་
 མ་རྒྱས་ཤིང་འབྱུང་ལ་བར་དོག་པ། གོས་ཅུང་ཟད་གྲོལ་ཞིང་རོ་སྤྲད་མཛེས་པར་
 རྟོན་པ། རོ་རྩེའི་རྒྱ་དབྱངས་སྟོན་པར་སྒྲོག་པ། ལུས་ལས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་
 བཟང་བྱོ་བ། སྤང་ཅི་ལྟ་བུའི་རོ་མངར་མཚོག་དང་ལྟན་པ། རིག་བྱ་འཇམ་པ།
 རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ། ལྟེ་བ་ཡངས་ཤིང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ། རོ་སྤྲད་དང་
 འདོམས་སྐྱག་པ། འགྲོས་དལ་ཞིང་སྐྱེག་པ། འདོད་པའི་རྒྱ་རྩལ་དྲག་ཅུ་རྩ་བཞི་
 ལ་མཁས་པ། རྒྱ་མ་མཁན་གྱིས་རྒྱལ་པའི་བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་སྤང་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྒྲོས། དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཞིང་གི་
 གཙོ་བོ་སྤྲུམ་སྤྱབ་དབང་རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཡུམ་རོ་རྩེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་སྐྱུག་
 མ་ལ་ཐིམ། དེའི་རྒྱུ་གྱི་སྐྱགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུད་པར་ཅན་འབྱུངས་པས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ། ཚོགས་ཞིང་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་སྤྲུམ་སྤྱབ་དབང་རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་གྱི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱགས་རྒྱུད་ཆོམ་ཞིང་མཉེས་པར་བསམ་མོ། །

རྒྱ་རྩལ་དྲག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི། སྤྲིར་རྒྱ་རྩལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། འདུལ་བ་
 ལུང་ནས་རྒྱ་རྩལ་དྲག་ཅུ་རྩ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། མདའ་འཕེན་པ་དང་། རལ་གྱི་
 འབྱུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་གྱི་རྒྱུད་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 འདིར་གསུངས་པའི་རྒྱ་རྩལ་ནི། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྲིག་ཐབས་ཀྱི་

སྐྱུ་རྩལ་བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འདོད་པའི་སྐྱུ་རྩལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་
 མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་བ་ལས། འབྱུང་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་
 དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པ་དང་། སིད་གྱི་སྐྱོག་པ་
 དང་། སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱང་དུ་འདུག་པ་སྟེ་སྐྱུ་རྩལ་གྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱད།
 དེ་བརྒྱད་ལ་ནང་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པས་དུག་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །
 དེ་དག་གིས་ཅིར་འགྱུར་སྟེ་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་སྐྱུ་རྩལ་དེའི་མཐུ་ལས་
 སྐྱུ་བ་པ་པོ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་ཆེན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྦྱོད་
 པར་བྱེད་ལ། ལྟན་སྐྱེས་རི་ཅམ་འཕེལ་བ་ཅམ་དུ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྤངས་རི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
 དེ་རི་ལྟར་འཕེལ་བ་ཅམ་དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལྟར་དུ་བཅོམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འདི་ལ་ཕོ་ཉ་ཞེས་བཛྲོད་དོ། །

སྐྱུ་རྩལ་འདི་དག་དང་ལུགས་གྱི་བརྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པ་དང་མིང་འདྲ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། ལུགས་གྱི་
 བརྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་སྐྱུ་རྩལ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྦྱོད་པའི་ཐབས་
 ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ནི་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་
 རྫོགས་པར་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱ་མི་རུང་ཞིང་། བསོད་ནམས་
 གསོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ལ། བླ་མེད་གྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་
 སྟོང་བ་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་བྱས་ཆོག་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་
 མེ་འབར་བའི་གྲོང་ལྟར་མཐོང་ནས་གཏིང་ནས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་

ལྷགས་དྲག་དང་། མཁའ་བྱེད་གྱི་མ་ཆུན་རྣམས་མེད་མཆོ་ཉམ་ངར་ལྷུང་བ་
 མཐོང་ནས། དེ་ནས་འདོན་པ་ལ་གྱིན་ཏུ་རིངས་པར་ཆས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་
 སེམས་ལྷགས་དྲག་དང་། མཆོན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་
 པར་བཤིག་རྩས་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲུས་ཤིང་། རིམ་བ་དང་
 པོའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུན་ཅིང་རིམ་བ་གཉིས་པའི་ཡང་དབེན་གསུམ་མཐར་
 ཐུན་པའི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་
 བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་རྒྱད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་
 དང་། ལྷག་པར་རིམ་ལྡེའི་དོན་འགྲེལ་སྦྱོང་བསྐྱུས་སྒྲོན་མེར་ལམ་གྱི་གོ་རིམས་
 དེས་བ་ཅན་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། སེམས་དབེན་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་
 སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་སྦྱོང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་གསང་སྤགས་ལ་འདོད་
ཡོན་ལམ་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཆང་དང་བྱི་
རྩོའི་ཁ་ཟས་དང་འདོད་པ་སྦྱད་པ་ལ་བག་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་
བསྐྱས་ཏེ་ངན་འགོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་
གྱི་ཆད་པ་དྲག་པོས་ཆེ་འདིར་ཡང་རིམས་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་འཆེ་
ལ་ང་བ་མང་པོས་ཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་གནོད་
པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་སོགས་སྟོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི།
འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་འཕེན་སྤྲུགས་གཞིལ་འགྱུར། །འོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ཏེ། ཅི་
དགའ་བར་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད། །ལ་ལ་སྒྲུ་དང་གར་ལ་དགའ། །དགོད་དང་སྒྲིག་

ལ་མཚན་ཏུ་གཞིལ། གྲི་དང་བྲང་བ་ལ་དགའ་ཞིང། རྟེ་བཞིན་འབྲིག་པ་ལ་
 དགར་འགྱུར། རྫོངས་པ་ལ་ལ་སྤང་བ་དང་། རྟེ་བཞིན་གཏི་མུག་ལ་རབ་
 གཞིལ། ལ་ལ་དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཞིན། ཤེས་པ་གཞན་དག་འདོད་པར་
 འགྱུར། ཉ་དང་ག་དང་དེ་བཞིན་ཆང་། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་བྲག་རྣམས་ནི། །
 རླེས་པ་སྒྲིན་པ་བྲུང་ཅིང་། མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲོག། མ་དང་སྤྱིང་མོ་ལ་
 སོགས་པ། བགྲོད་མིན་ལ་ནི་བགྲོད་པ་དང་། ལ་དང་མ་ཡང་གསོད་པ་དང་། །
 དེ་བཞིན་སོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་གསོད། རྩུན་གྱི་ཆོག་ཉིད་སྤྲོ་བ་དང་། བྲུང་
 པར་དུ་ཡང་བརྒྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མའི་ཐད་འགྲོ་ཞིང་། སྤྲོད་པ་གཞན་
 ཡང་བྲུང་པར་འགྱུར། ལ་ལ་དམ་ཆོས་སྤྲོད་པ་དང་། རྟེ་བཞིན་མཚམས་མེད་
 བྲུང་བ་སྟེ། རྩ་ཆོགས་སྟིག་པ་བྲུས་ནས་ཀྱང་། རྣམས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་
 པར་འགྱུར། ཞེས་ད་ལྟའི་དུས་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བཏགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་བག་
 མེད་དུ་སྤྲོད་པ་དང་། ལྷག་པར་འབྲིག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་
 རླེ་བོ་གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་བྲུང་བ་དང་། ཆང་དང་བྲི་དྲོའི་ཁ་བས་ལ་འཛུམ་
 མེད་དུ་སྤྲོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་ཞེས་ཆད་ལྟ་འཛིན་པ་
 སོགས་ལྟ་སྤྲོད་ངན་པ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སྤྲོད་པ་ངན་པ་སྤྲོད་པ་ལྟའི་དུས་ན་སྤང་བ་པལ་མོ་ཆེ་
 རྣམས་ལུང་བསྟན་ཅིང་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བཏགས་ནས་ཅིང་སྤྲོད་བྲུས་པས་འདི་བྱི་
 གཉིས་ཀར་ཕྱང་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱད་དེ་ཉིད་ལས། གཟེར་ནད་དུག་དང་སྤྲུང་
 པའི་དུག རྩ་ཆོགས་ནད་ནི་མི་བཟད་པ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟེར་གྱུར་ནས། །
 ཞི་བ་ཉིད་ནི་འདོད་པར་འགྱུར། འདོད་པར་བྲུང་བ་རྫོངས་པ་དེ། མི་བཟད་
 སྟིག་པ་བྲུས་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་ལ་མཚན་གཞིལ་རྣམས། ངན་སོང་གསུམ་

དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས།

གསལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་རྣམ་དག་བདག་ །ཅོད་
 པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པ། །ཐབས་བཟང་པོ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །འགལ་
 བའི་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་ལ། །གཞན་དུ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་གྱུར་པ། དེ་ནི་དུ་འབོད་
 སོགས་པར་འཆོད། །རི་ལྟར་མེ་ནི་འབར་གྱུར་པ། །དེར་ནི་རྩ་ཤིང་ལུང་པོ་དག་ །
 བཅུག་ན་ཐལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ལྷ་གུ་སོགས་པའང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་
 བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ། རོ་མཆར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱེད་པ། །རི་སྒྲིང་ནམ་མཁའ་
 གནས་བར་དུ། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དཔུལ་བར་འགྲོ། །རི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྒྲུལ་
 གཏུག་ལ། །སྟེན་དང་སྒྲགས་སོགས་མི་ལྟན་པར། །མྱོངས་པ་བདག་ཉིད་གང་ཅེ་
 བ། །གཤིན་རྗེའི་གནས་འགྲོ་འདོད་པ་ཡིན། །རི་ལྟར་མཐའ་མེད་རྒྱ་མཚོ་ལ། །
 བྱ་མེད་གཞན་ཞིག་འཇུག་འགྱུར་པ། །ཐབས་དང་བརྟེན་མེད་གྱུར་ནས་ནི། །
 རྒྱད་ཅིག་གིས་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡི་མཐའ་ཅན་རྒྱད། །ཡང་དག་
 རབ་སྒྲིན་སྤངས་གྱུར་པ། །རྒྱད་ཅིང་དམན་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །བྱས་ནས་
 མནར་མེད་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲགས་ལ་སྟེན་བཏགས་ནས་ཆང་དང་ཕྱི་
 རྩའི་ཁ་ཟས་དང་འབྲིག་པ་སོགས་ལ་བག་མེད་དུ་སྒྲོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་
 གྱི་བར་དུ་དཔུལ་བར་གནས་དགོས་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་
 སྟོན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

ཕོ་ཉ་མོ་དེ་དག་གི་ལུས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྟགས་དང་། གང་དུ་འབྱུང་བའི་
 གནས་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་། མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་
 པ་སོགས་བྱུང་བར་ཞིབ་པར་བདེ་མཆོག་ཅུ་རྒྱུད་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་སྟོམ་
 འབྱུང་དང་། རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདུས་

པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་། འཕགས་
ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྟུས་སྒྲིན་མེ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་པ་ འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་པ་
འབྲེལ་ཚུལ་ནི།

སྒྲིབ་བྲལ་ལྟན་སྒྲིས་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །

ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྒྲིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས། །

དབྱེར་མེད་ལྟན་གྲུབ་སྒྲིབ་སྒྲིས་བཟོད་ལས་འདས། །

དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚན་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྒྲུབ་སྒྲིབ་བའི་པོ་ཉ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གི་མཐུ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིས་ཀྱི་ལ་སྒྲིབ་བྲལ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་
བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གནས་ལུགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དབྱེར་མེ་བྱེད་པ་སྒྲིབ་མེད་བའི་
བདེ་བ་མཐར་སྒྲིབ་ལུངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པས་སྒྲིབ་སྒྲིས་ཀྱི་ཆོས་
པར་བསམས་ཤིང་། སྒྲིབ་མེད་བའི་བདེ་བ་མཐར་སྒྲིབ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་
མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིས་ཇི་དང་བྱིན་རྒྱབས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བའི་མཐུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་མོས་པ་བརྟེན་པོ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ནང་མཚན་དང་། གསང་བའི་མཚན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་

པ་འབྲུལ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི། དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་ཙུ་རྒྱུད་ལས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོག་མཆོད་པའི་ལེའུ་བརྒྱུད་པར།
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོ་བརྩམ། །རིན་
 ཆེན་ན་བཟའ་ལ་སོགས་པས། །བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད། །མཆོད་
 པ་རྣམ་ལྟ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་ལྟ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ། །རིན་ཆེན་
 འབྱུང་གནས་ན་རྒྱུང་མཆོག་ །རིན་ཆེན་སྣ་ཆོག་མཆོག་གིས་བརྒྱན། །སྒྲུབ་ཆོ་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་པའི་བྱིར། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་དབྲུལ་བ་བྱ། །ཞེས་སྒྱིར་མཆོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་སོ་ཉའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་
 དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལ་དབྲུལ་བར་བྱ། །
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུ་མ་ལ་འབྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་
 འགྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལོགས་པར་བསམས་ན་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱུང་
 ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ། །

ནང་མཆོད་འབྲུལ་ཚུལ་ཙུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པར་གསུངས་པ་སྟེར་བྱངས་ཟིན་
 ཅིང་། གསལ་མཆོད་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རུལ་ཕྱ་རབ་
 ལས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོས། དེ་དག་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པས་ལྟན་ཅིག་སྒྱེས་པའི་བདེ་བས་ཐུགས་ཆོམས་ཤིང་གསལ་བ་དང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བསམ་དགོས་པ་ཙུ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པར།
 སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྟོས་པས། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་དུ་བརྒྱན།
 ཅིས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་
 ཆེན་མཉེས། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་བྱང་བ་ལས་
 ཀྱང་། །ལུས་ཕྱ་ལོ་ནི་བརྩུ་དུག་ལོན། །གཟུགས་དང་སྒྲལ་བ་དག་གིས་བརྒྱན།

སྒྲོ་བསངས་མིག་ནི་ཡངས་པ་དང་། རྩིང་རྩེའི་བསམ་ལྡན་ཡང་དག་མོས། །
 དག་སྟན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ལ་ལྷག་པར་མོས། །
 ཞེས་སོགས་པོ་ཉའི་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ནས། དེ་ལྟ་
 སུའི་པོ་ཉ་མོ་དེ་དག་སྒྲ་མ་རྩོམ་རྩེ་འཆང་ལ་འབྲུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་པ་ནི།
 སྒྲ་མ་ལ་ནི་དབྲུལ་བར་བྱ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། འདི་དག་གྲང་མཚན་
 བྱེད་ཙམ་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་མཐའ་དག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་
 གསུངས་སོ། །

ཐྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པ་བཞི་པོ་དེའི་གནད་མཐའ་
 དག་པར་རྟོགས་པ་ལ། དང་པོར་དབང་གི་དུས་སུ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་པོན་རི་ལྟར་
 བཞག་ལུགས་དང་། ལམ་གང་དང་གང་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་དང་། དེ་དང་
 མཐུན་པའི་དབང་རང་རང་གི་དམ་ཚིག་སྟན་མོང་མིན་པ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་
 ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལན་ཆེ་ཡང་དབང་བཞིའི་དོན་ལས་མི་
 འདའ་བར་བུམ་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བཟུང་དབང་བཞི་པའི་ལམ་
 རིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་རི་ལྟར་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྒྱལ་བ་ཙུང་ཁ་པའི་སྟན་རྒྱད་རྩོམ་རྩེ་འཆང་རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མན་ངག་རྩོམ་རྩེ་འཆང་འདི་དག་ལ་སྟན་མོང་མིན་པའི་
 ཡིད་ཆེས་རྟོག་ནས་གདམས་པའི་མཚན་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །

སྟོན་དང་བདག་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ ལྟ་བུ་སྟོན་དང་བདག་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ནི།
 ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད་འཛོམས་པའི། །
 བཟང་པོའི་སྟོན་གྱི་བྱེད་བྱ་སྟོན་ཆོག་པ་དང་། །
 བྲིད་མཉམས་བཞི་བྱེད་བྱེད་བདག་བྱེད་འབྲུལ་ལགས་ན། །
 བཅའ་མཐའ་འི་སྟོན་འབངས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ལས་གྲུབ་
 པའི་ནད་སེལ་བའི་སྟོན་གྱི་བྲིད་པར་འི་སྟོན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟ་བུ་པར་
 བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ནི། བཤད་ཆུང་
 རོ་རྗེ་བྲང་བ་ལས་གསེར་དང་རིན་ཆེན་གོས་དང་ནི། མེ་ཏོག་བྲང་བ་སྟོན་ཆོག་པ་
 པས། མཚན་ནས་སྒྲུབ་པའི་མདུན་འདུག་ནས། སྒྲོབ་མ་ཡིས་ནི་འདི་སྐད་བཛོད། །
 དེང་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བདག་བྱེད་དུ། གཙོ་བོས་བདག་ནི་མཚན་པར་བཞེས། །
 དེ་ལྟའི་རྣམ་པས་མཉམས་ནས་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མཚན། སྒྲུབ་པའི་
 རོ་བོ་དོན་རྗེ་འཆང་། དེ་བྱེད་ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་མཚན། ཅེས་སྤྱིར་སྒྲུབ་པ་མཚན་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཚན་དགོས་པ་དང་། ལྟ་བུ་པར་རང་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་
 པ་གསལ་བར་གསུངས།

བདེ་མཚོག་ཅུ་ཆུང་ལས་ཀྱང་། གསེར་ནི་བརྒྱ་ཆོད་དཔུལ་བ་དང་། རིན་
 ཆེན་རྣམ་པ་སྟོན་ཆོག་པ་དང་། རས་ནི་བྲང་གྱུར་བརྒྱ་ཉིད་དང་། སྒྲུང་པོ་རྟ་དང་
 ཡུལ་ལའོར་དང་། རྩ་རྩུན་ནམ་ནི་གདུ་བ་དང་། མགུལ་རྩུན་སོར་གདུབ་དམ་

པ་དང་། །གསེར་ལས་བྱས་པའི་མཚོན་ཕྱིར་ཐོགས། །རྒྱུང་མ་བཟང་དང་བུ་མོ་
 ཉིད། །བྱན་པོ་བྱན་པོ་སྤྱིང་མོ་རྣམས། །ཕྱག་འཆལ་ནས་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །
 སློབ་མས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་བཞིན། །སློབ་དང་ལྟན་པས་སྤྲུལ་ལ། །བདག་ཉིད་
 དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་
 བྱན་དུ་བདག་ །བྱིད་ལ་བདག་ཉིད་དབུལ་བ་ལགས། །ཞེས་སྒྱུར་དབང་བསྐྱར་
 བའི་སྤྲུལ་ལ་མཚོན་པ་དང་། །ལྷག་པར་རང་ཉིད་བྱན་དུ་འབུལ་ཚུལ་གོང་ལྟར་
 གསུངས་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་ཡང་
 གསུངས་སོ། །

རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་དང་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་།
 རང་ཉིད་བྱན་དུ་འབུལ་བའི་གནད་ནི། སྒྱུད་འཇུག་ལས། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲུལ་རྣམས་
 ལ་བདག་གི་ནི། །བདག་གི་ལུས་ཀྱན་གཏན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི། །སེམས་པ་
 མཚོག་རྣམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག །ཀུས་པས་བྱིད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་
 བར་བགྱི། །བདག་ནི་བྱིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན། །བྱིད་ན་མི་འཛིགས་
 སེམས་ཅན་ལན་པར་བགྱི། །སྒོན་གྱི་སྡིག་ལས་ཡང་དག་འདྲ་བགྱིད་ཅིང་། །
 སྡིག་པ་གཞན་ཡང་སྒྲན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཚོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་
 ལས། བགྱོད་དཀའ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །བདག་གི་འགོ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་
 ཕྱིར། །རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱུད་ཅིག་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་
 བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་སྤྲུལ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་བྱན་དུ་སྤུལ་བ་ན་རང་
 ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། ཅི་བྱེད་སྤྲུལ་ལྟའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་
 ལ། །སྤྲུལ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་དོན་གཞན་མཛད་དུ་
 མེད་པས། །སྤྲུལ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཁུར་བྱིར་ཏེ་རང་ཉིད་ཉོན་

མོངས་པའི་སྒྱུད་པའི་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་གུང་མ་སོང་བར་ལཁོར་བ་མ་སྒྱུང་བར་དུ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྒྱུ་ངལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་བསམ་བློ་བརྟན་པོ་དགོས་སོ། །

དམ་ཚིག་གསུམ་བཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིམ་པའི་གནད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞིའི་
ནད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་མཁྱིམ་བད་ཀན་འདུས་ནད་དེ་ཙུ་བའི་ནད་བཞི། དེ་
རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་བརྒྱར་བྱེ་བས་ནད་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི། རད་དེ་དག་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ལས་ངན་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི། ལས་དེ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་
བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི། ལས་དེ་གསོས་བཏབ་ནས་ནད་དེ་དངོས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བཞི་ཡིད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་ལྟ་
ཚོགས་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱང་
བྲན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དོན་བསྟུས་པ་ལྟ་
བཅུ་པ་ལས། དངོས་གྲུབ་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་
བར། ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྒྲིམ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། མི་
ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། རྒྱུད་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། ཤེས་ཏུ་ཁྱུང་
པར་གྱུར་པ་ཉིད། རྩོ་དང་དེ་ནི་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་། རྩོ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ལ། རྟག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྩོ་འབྱུང་བ་སོད་རྣམས་ཚོགས་ཡིན་
ཏེ། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
གསུང་གིང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ཡང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་ལ། རི་
མིན་མཉེས་པར་གྱུར་བར་དུ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤྱ། རུས་ནི་རིང་
པོར་མཉེས་བྱེད་པའི། སྟོབ་མ་གཤམ་ཏུ་བྱི་མེད་པའི། རྩོ་ཉིད་ཡང་དག་རབ་སྦྱིན་
གནས། སྒྲིམ་འཛིན་བས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས། རྩོ་ནས་བགོགས་མེད་འཕྲོབ་

འགྱུར་བ། །ཞེས་དང་། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གྲས་པས་དུས་
གསུམ་དུ། །ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་། །རང་གི་ལུས་ལ་འང་སྟོས་མེད་
པར། །མརྒྱལ་སྟོན་འགོ་མཚོད་པ་བྱ། །དེ་ནས་སྤྱི་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པའི། །དེ་ཉིད་དམ་པ་བཞག་གས་མེད་པར། །སྟོབ་
མ་ཡི་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་
དག་ནས་སྤྱི་མ་མཚོད་པ་འབྲལ་ཚུལ་ད་ལྟར་བྱས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་
དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་མཚམས་འདིར་བྱང་སྟོམ་དང་སྟགས་སྟོམ་འཛིན་པར་གསུངས་པས།
དེའི་ཚུལ་ནི། །སྤྱི་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་གསལ་བར་དམིགས་ལ་སྦྱབས་འགོ་བྱ་
མོང་མིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པ་
ནི། །སྤྱི་མ་བྱུང་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལ་རང་གིས་རྩེས་སྟོས་
བྱས་པར་མོས་ནས། །དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བདག་སྦྱབས་མཆི། །ཞིག་པ་ཐམས་
ཅད་སོ་སོར་བཞག་ས། །འགོ་བའི་དགེ་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
ཡིད་གྱི་གཞུང་། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་གསུམ་པ་རྩོགས་པ་དང་མཉམ་
དུ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱས་སྟོམ་གྱི་སྟོམ་པ་ནམ་པར་
དག་པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱ། །འདི་འདྲ་བས་བྱང་སྟོམ་སྟར་མེད་གསར་དུ་མི་ཐོབ་
ཀྱང་། །སྟར་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་གསུང་།

སྟོམ་པ་ལེན་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
ཤུའི་པ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་ཨ་བྱུ་ཡ་ཀ་ར་སོགས་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཆེ་ཐོག་མར་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པའི་ཆེ་ཆོག་འདི་དག་གི་སྟོ་
ནས་ལེན་པར་གསུང་། །དོ་རྩེ་གྲུར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་

མང་པོར་སྟོན་འཇུག་འཛིན་པའི་ཚོག་རྒྱས་བསྐྱས་སྟེ་ཚོགས་གསུངས་པས་ཚོག་
འདི་ཁོན་ར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་མཛད་པ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་
ཨ་བྱ་ཡ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་ལྟར། ལམ་ལ་སྐྱུངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དབང་པོ་
རྣོན་པོ་དག་གི་ལེན་ཚུལ་ཡིན་པས། སྐབས་འགོ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་
ལ་ཇི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐབས་གསུམ་ནམ་ཡང་
མི་གཏོང་བའི་དམ་བཅའ་དང་། འགོ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་གཅིག་
ལུ་ལྟ་བུར་བལྟ་བའི་བྱམས་པ་དང་། འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཉམ་ཐག་
བ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྩེ་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་ལ་བྱམས་སྟོང་རྩེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཚན་གྱིས་ཐུལ་ནས་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གཅིག་ལུས་
བསྐྱུལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་
སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་། སྟོན་པའི་སེམས་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་རྒྱལ་
ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་འཇུག་
སྟེམ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་སྐགས་སྟུམ་གཟུང་བ་ནི། སྤྱི་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པར་
གསོལ་ཏེ། སྤྱི་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །བདག་ལ་དགོངས་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱིས་བ་ནི། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་
ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་
རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྱན་མེད། །དམ་

པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། རྩལ་བྲིམས་གྱི་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། དགོ་བའི་
 ཚེས་ནི་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྩལ་བྲིམས་གསུམ། སོ་སོར་བརྟན་
 བོར་བདག་གིས་གཞུང་། སངས་རྒྱས་ཚེས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། སྤྱོད་མེད་པའི་
 དགོན་མཚོག་གསུམ། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི། སྤྱོད་པ་དེར་
 བསྐྱེད་པ་གིས་གཞུང་། རྩོ་རྩེ་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཡི། རྩོ་རྩེ་རིལ་བུ་བྱུག་
 རྒྱལ་དང་། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཞུང་བར་བགྱི། སྤྱོད་པ་དོན་དག་ཀྱང་གཞུང་བར་
 བགྱི། རིན་ཆེན་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཡི། དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། ཉིན་རེ་
 བཞིན་ནི་དུས་དུག་ཏུ། སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྤྱིན། བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ལས་
 བྱུང་བའི། བརྒྱའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། སྤྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །
 དམ་ཚེས་སོ་སོར་གཞུང་བར་བགྱི། ལས་གྱི་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ལ། སྤྱོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་ནི། ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གཞུང་། མཚོད་པའི་
 ལས་ནི་ཅི་རུས་བགྱི། བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་སྤྱོད་མེད། དམ་པ་བདག་གིས་
 བསྐྱེད་པར་བགྱི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། བདག་གིས་སྤྱོད་པ་མ་
 ལུས་གཞུང་། མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱེད། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་
 བདག་གིས་དགོལ། དབྱུགས་མ་སྤྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་ཁོང་། སེམས་ཅན་ལྷ་
 ངན་བཟླས་ལ་འགོད། ཅིས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། གསུམ་པ་རྗོགས་པ་
 དང་མཉམ་དུ་སྤྲུགས་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱེད། །

དེ་ཡང་སྤྲུགས་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དུ་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་ལྟན་པ་དགོས་པས། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུད་བཞིས་སྤྲུག་
 སྤྱོད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་འཛིན་རྩལ་སྤྱོད་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་ཅིན་
 པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་གསལ་བཏབ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་

རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་སྟེ་པའི་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སྟོན་སྒྲུང་བར་མོས།

དེ་ལྟར་སྟོན་འཇུག་ལེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རིགས་ལྔ་སྟེ་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལའང་ཆོག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སྟོན་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ཁག་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས།དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ཤུགས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་རི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་ནི། རྣམ་སྒྲུང་གི་རིགས་ལ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། དམ་ཆོག་དྲག་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་པའོ། །

མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ལ། རྟོ་རྗེའི་དམ་ཆོག །བྲིལ་བུའི་དམ་ཆོག །ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག །སྟོན་པ་དཔོན་གྱི་དམ་ཆོག་སྟེ་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྟོན་པ། མི་འཛིགས་པའི་སྟོན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ། དུམས་པའི་སྟོན་པ་བཞི་ལ་དུས་དྲག་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་བྱེ་བྱ་སྟོན། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྟོན་པེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་འཛིན་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་གསུམ། མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པའོ། །དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་སྟོན་

པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱང་བ་དང་། མཚན་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་
གཉིས། དེ་ལྟར་སོ་སོར་དབྱེ་ན་མཐའ་ལས་ཀྱང་། སྟོམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་དམ་
ཚིག་བཅུ་དགུ། རིགས་ལྡེ་སྟེའི་དམ་ཚིག་ལ། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་། བསྐྱང་བའི་
དམ་ཚིག་། བསྟན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དམ་ཚིག་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱང་བར་ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་
བཀྲལ་ན་ཡི་གེ་གི་ན་ཏུ་མང་པོར་འབྱུང་བས་བྲི་མི་རུས་སོ། །འདིར་སྐད་སྟོམ་
སྟེར་མེད་གསར་དུ་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་
མཚན་པ་བྱང་བར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་སེམས་ཅན་
འཁོར་བའི་གནས་ནས་འདོན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གཅིག་
འཁོར་བའི་གནས་ནས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ནའང་ཐུགས་གིན་ཏུ་མཉེས་པར་འགྱུར་
བ་ལ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་
མཁའི་མཐའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ལས་བདག་
གཅིག་ཤུས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་དམ་བཅའ་ཞིང་། རི་ལྟར་དམ་
བཅས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྷུང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་བསྐྱང་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་
མཉེས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་མཚན་པའི་
མཚན་པ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་གསུང་གི་ཚིག་འདི་ནི་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་དང་། དོ་རྩེ་མཁའ་
འགོ་དང་། སྟོ་རྒྱ་ཏེ་སྟོགས་ལས་གསུངས་གིང་གཙོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བསྐྱར་བའི་ཚེ་འཛིན་རྒྱལ་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཚིགས་

མཆོད་པའི་ཆོ་ཡང་འཛིན་པར་ཨ་བ་ཏ་ར་སོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་
བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་
ཐབས་དང་དགྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུའང་སྒྲུ་མ་དང་དགྱིལ་ལའོར་བའི་ལྟ་ཆོགས་ལ་
མཆོད་པའི་ཆོ་སྒྲུ་གཟུང་འདི་དག་བྱ་བར་གསུངས། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་
ནས་གྲུབ་ཆེན་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྐས་རྣམས་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་འདིར་
སྒྲུ་མ་པ་གོང་མ་གཉིས་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །

བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བཤད་པ།

། གསུམ་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བྱ་བ་ལ་
ལྟ། བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་ཚུལ། ཆོས་ལའོར་བསྐྱར་བར་
གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།
བསྐྱོབ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་གཟུང་བྱས་ནས་བཤགས་པ་
བྱ་བ་ལ། དབེན་ས་པ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ལ་བསྐྱོ་
བགྱང་དང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས་བཤགས་
པ་བྱ་བར་གསུང་། དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་སྒྲུ་མ་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱས་
གང་རུང་གི་སྐོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་
པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཙུང་གི་
ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཙུང་དང་ཉེས་བྱས་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་
བརྟགས་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་པ་དང་། ཙུང་གི་

བཅུ་བཞི་དང་། སྒོམ་པོ་བརྒྱད་གྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟག། ཅུ་ལྷུང་དང་སྒོམ་པོའི་ཚིགས་བཅད་
 ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རམ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་
 དཀྱིལ་ཚིག་ལས་འབྱུང་བའི། སྒོ་བ་དཔོན་སྤྲེལ་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་
 བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་ཁྱོས་ནས་སྤྱན་རྣམས་ལ། ཉེས་པ་བརྗོད་
 བར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། །རྣམ་ཡང་ངེས་བར་
 སྤང་མི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །རང་གཞན་ཚས་ལ་མ་སྤྲོད་དོ། །
 ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་ཉིད་ནི་བསྟན་མི་བྱ། །བདག་ཉིད་
 ལུང་པོ་སྤྲོད་མི་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་སུན་མི་དབྱུང་། །སྤྱག་པའི་བྱམས་པ་རྟག་
 ཏུ་སྤང་། །ཆོས་ལ་ཚད་གཟུང་མི་བྱའོ། །དད་ལྡན་སེམས་ཅན་བསྐྱུ་མི་བྱ། །
 རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྟན་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་རྣམས། །སྒྲིན་
 གྱི་ཉེས་པ་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཅུ་ལྷུང་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་གོས་
 མ་གོས་བརྟག་པ་བྱ་བར་གསུངས། ཚིག་འདི་དག་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་
 གསུངས། སྒོམ་པོ་ལ་ཡང་ཚིག་དེ་དག་དང་འདོན་ཚུལ་འདྲ་བར་བྱེད་གསུང་།
 དེ་ནི་ཚིག་ཏུང་ཞིང་དམིགས་རྣམ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་ན་སྤྲགས་གྱི་
 ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་
 ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་ལྷུང་གིས་
 གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས་ཉེས་ལྷུང་ཅི་བྱུང་བ་རྣམས་སྒྱུང་ཕྱིར་གཞུང་ཉིད་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་སྒོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཤགས་པ་དང་། མ་མཐར་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩོ་འཛིན་
 མའི་སྒོ་ནས་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་བཤགས་སྒོམ་བྱ།

རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྒྱུང་ཕྱིར་ལྷུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་

སྟོབས་བཞི་ཚང་དགོས་པ་ནི། ཚེས་བཞི་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚེས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྟེག་པ་བྱས་ཤིང་
བསགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་གང་ཞེན་འདི་ལྟར་སྟེ། རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་།
གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །
ཞེས་གསུངས། འདིར་སྟོབས་བཞི་ཚང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་དགོ་སྟེག་
པའི་ལས། །བགྱིས་དང་བགྱིས་སྐུལ་ཡི་རང་ཅི་མཆིས་པ། །ཞེས་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མི་དགོ་
སྟེག་པའི་ལས་རང་གིས་དངོས་སུ་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་བགྱིད་དུ་སྐུལ་པ་དང་།
གཞན་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་ནི་སྟོན་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཁོང་པར་དུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་པ་དུག་པོ་
བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་སོ། །

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྟན་སྟར། ཞེས་པ་ནི་ཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་ཀྱན་
ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཏེ། མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་སྟེང་
དབང་ཚོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལྟ་ཆོགས་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྟོ་སྟོས་
བཅས་ཏེ་སྟོབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་
གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་ནི་ཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སྤྲུལ་སྟེང་ཆོགས་
ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་གཉེན་
པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་དང་། འགྱོད་སེམས་གྱིས་བཤགས་ཤིང་སྟན་ཆད་མི་
བགྱིད་སྟོམ་པ་ནོད། ཅིས་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་སྤྲུལ་ལྷོག་པའི་སྟོབས་ཏེ། གསུང་
གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་གོ་སྟོལ། །

སྒྲིབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་སྒྲིབ་ལ་འབད་ན་ནམ་སྒྲིབ་འབྱེན་ངེས་གྱི་
 ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་སྒྲིབ་ལུས་པར་གསུངས་ན། མ་ངེས་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་
 མོ་ནམས་སྒྲིབ་ལུས་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲིབ། ལྷག་པར་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་ཚིག་
 དང་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་བའི་སྒྲོ་ནས་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་
 སྒྲགས་གྱི་ལམ་ལ་འབད་ན་ལམ་པ་བཞི་དང་། མཚམས་མེད་ལྷ་ལ་སྒྲགས་པའི་
 ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནམས་ཀྱང་ལྷ་སྒྲིབ་ལུས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཙུང་ཆུད་ལེའུ་
 ལྷ་པ་ལས། མེས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སྒྲགས་པའི། སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་
 ཡང་། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། ཐེག་པ་མཚོ་གཤི་འདི་ལ་འགྲུབ། ཅེས་གསུངས།

དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་འདི་ནི་སྤྲིན་ལྷ་རྒྱུང་བ་ལ་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་ཤིང་འཆོག་
 ལ། །སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཐལ་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དཔལ་སྒྲ་མ། མཉེས་
 བ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྤྲིན་འཆོག་ཅེས་དང་། ལྷན་ན་རྩོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་
 ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་ནི་མ་རྒྱ་བ་གཉིས། །འཛིན་ཏེན་མིག་ཏུ་མཁས་པས་འདོད།
 དེ་བཞིན་སྟོབ་པ་འདི་ལ་ཡང་། །སྟོབ་དཔོན་དེ་ནི་མིག་འདྲར་འདོད། །དཔེར་ན་མེ་ཡི་
 །ཁམས་དེས་ནི། །བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གཤམ་
 པར་བྱ། །མི་གཤམ་བྱད་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ཡུང་ལས། འདི་ཡི་དོན་ལྟན་འགའ་ཞིག་ལ། །ཞེས་
སོགས་སྐར་བྲངས་པ་ལྟར་སྟོབ་མས་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་སྒྲ་མ་དེའི་ཡུས་ལ་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་དེ་བཞེས་པ་དང་། དེའི་མཐུས་
སྟོབ་མ་དེའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། བདེ་མཆོག་ཅུ་
རྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་གཞན་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་འབྱུང་ལམ་གྱི་སློག་ཏུ་བྱས་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ལྷུང་བར་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ལྷུང་བ་ནི་མཚན་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པ་དང་། རྟོག་སྐྱབ་རྣམས་
 ལྷུང་དུ་བྱང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྟོག་སྐྱབ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་
 ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བར་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་འབྲུབ་པོ། སློན་གྱི་དམ་
 བ་རྣམས་གྱི་གྲོང་གཞིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་བ་ལ་
 མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་ལས་སྐྱབ་ལྷུང་དུ་དག་སྟེ་
 ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། འབྲེལ་རིན་པོ་
 ཆེས་ཇོ་བོའི་བྱིས་ན་བཟས་ཐུགས་པས་ལས་སྐྱབ་དག་སྟེ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཐུག་
 མང་པོའི་བར་གྱི་སློག་ཆགས་གྲོག་སྤྱར་ཚུན་ཆད་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ཕྱ་མོའང་
 ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་གྱིས་ཤར་གསུངས་པ་དང་། རྟེ་
 བཅུན་མི་ལས་སྤྱི་ཆེད་སྟོན་ལ་མཐུང་དང་སེར་བས་མི་མང་པོ་དང་སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་
 གྲངས་མེད་བསད་པ་སོགས་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པའང་སྤྱི་མ་མར་བ་དང་
 མཛལ་ནས་སྤྱི་མཐོང་བསྟེན་བཀུར་ལ་འབད་པས་རྟོག་སྐྱབ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལྷུང་
 དུ་དག་ནས་རྫོགས་པ་མཚན་བརྟེན་པ་སོགས་སློན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་
 དུ་སྤྱི་མཐོང་བསྟེན་བཀུར་ལ་འབད་པས་རྟོག་སྐྱབ་དག་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྟེན་
 པའི་ཚུལ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

༡ གཉིས་པ་རྟེན་སྤྱི་རང་བྱ་ཚུལ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཡང་། །

མི་ལམ་རྟེན་བཞིན་སྤྱི་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

བདེ་དག་འཛིན་ཡང་འཆར་བའི་རྣམ་དཀར་ལ། །

བདག་ཅག་བསམ་པ་དག་བསམ་ཡི་རང་ངོ་ །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་བཟང་སྟོང་ལས་གང་ཟག་ལྷའི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་
 སྐྱེ་ཡི་རང་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་
 མལ་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཟག་ལྷ་པོ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སྐྱེ་
 རང་བྱ་བར་གསུངས་ལ། གང་ཟག་ལྷ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡང་
 མེད་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །གང་ཟག་ལྷ་པོ་དེ་
 འདིར་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སྐྱེ་
 ཡི་རང་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་རང་
 བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེར་བྱིར་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤར་འདས་པའི་དུས་
 གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱོར་བར་འགྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་དང་། ད་ལྟར་བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་སངས་
 རྒྱས་པའི་བར་གྱི་དགོ་རྩ་བ་ལྷོད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛོད་པ་ལྷོད་ཅིག་མཛོད་པ་
 རྣམས་དང་། ཆོས་དེ་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་
 པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷོད་ཅིག་བྱོན་པ་དང་།
 ཉན་ཐོས་ལྷོད་ཅིག་བྱོན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྷོད་ཅིག་
 བྱང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལྟ་བུར་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་གནས་ཀྱི་
 བར་དུ་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ལྷོད་ཅིག་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་གདུང་རིང་
 བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་རྟེན་ལ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་རྩ་བ་ལྷོད་ཅིག་བསྐྱེད་པ་

དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་དག་གིས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ལ་མཚོན་པ་སོགས་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྐྱུན་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་
 རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཇི་
 སྟེད་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལན་བདེ་འབྱུང་
 བའི་དགོ་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བསྐྱུས་ནས་གཞལ་ཏེ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའོ། །མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གནད་བསྐྱུས་ནས་འདིར། སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱི། བདེ་དགའ་ཅིར་ཡང་
 འཆར་བའི་རྣམ་དཀར་ལ། །བདག་ཅག་བསམ་པ་དག་པས་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་
 བསྐྱུས་ནས་གསུངས། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་
 བར་ལའོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་མཚན་མ་དང་བུལ་ཡང་། །མི་ལམ་ཇི་བཞིན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། །
 དེ་ལྟར་ལའོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་
 འཕགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་
 རིན་པོ་ཆེས་བྱུར་བྱུར་བཀའ་སྟེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་ཐུལ་བ་
 བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ཡང་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུགས་སོ། །

རྗེའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། འབད་པ་རྒྱུད་དུས་རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་སྐྱེད་

ལ། དགོ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུང་། བྱུང་པར་རང་གིས་སྟོན་བྱས་དགོ་བ་
ལ། རྩོམ་སེམས་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། སྟོན་བྱས་དགོ་བ་གོང་ཏུ་
འཕེལ་ལོ་ཞེས། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་
གཞན་ཡང་མང་ཏུ་མཐོང་བས་ན། སེམས་བྱོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་
ལེགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཐུལ་བྱུང་མཁུན་བརྩེའི་རྩ་འཛིན་འབྲུམ་དགྲིགས་ཏེ། །

མཐའ་ཡས་འགྲོ་འདིའི་ཕན་བདེ་ཀྱུར་འཛི་ཆལ། །

བསྐྱེད་དང་ཐུན་ཏུ་གནས་དང་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །

ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་དབབ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་བྱུང་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལྟ་ཆོགས་ལ་ཐུགས་
རྩེ་བསྐྱལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐས་ཀླས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་
དང་ཕྱི་མར་ཕན་བ་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། དམ་པའི་
ཆོས་གང་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་སྤྲུལ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་
ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ལྷོག་གྱུར་བ། འདི་འཆང་པ་ནི་དཀའ་
བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་སྤྲོད་དོར་མ་ཤེས་ན་གཞན་ལ་བསྟན་
ཏུ་མེད་པས་སྤྲོད་དོར་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྤྲོད་དོར་རི་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས།
གཏུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་ཅིང་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བརྩེ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཞིག་དགོས་ལ། མཁུན་བརྩེ་མཐར་ཐུག་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་ནི་སྤྲུལ་བྱུང་དབང་
དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་བྱོད་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་

བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ་ཞེས་གསུང་བྱུགས་དྲག་པོས་
གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །

འདིར་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། སློབ་ཟུང་དང་
པོའི་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཆང་། །ཀྱུན་ཁྱབ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །
ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་ལ་བརྩེར་དགོངས་ནས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་ལམ་
བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་ནས་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས། ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་
སྐབས་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཆེ། རིགས་ལྡ་དང་སྐྱུར་བའི་ཆོས་ལམ་བསྐྱོར་
བའི་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྟར་ཡང་མཛད་དེ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་
ལས། །ཀྱུན་ཁྱབ་བརྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་ལ་
བརྩེར་དགོངས་ནས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་ལམ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །སོར་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས། །ཀྱུན་ཁྱབ་བརྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །
ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་ལ་བརྩེར་དགོངས་ནས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་
ལམ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས། །ཀྱུན་
ཁྱབ་དོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་ལ་བརྩེར་
དགོངས་ནས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་ལམ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །མཉམ་ཉིད་
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས། །ཀྱུན་ཁྱབ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །
ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་ལ་བརྩེར་དགོངས་ནས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་ལམ་
བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས། །ཀྱུན་ཁྱབ་འཕྱིན་
ལས་རིགས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྟན་ནས། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱད་འགྲོ་ལ་བརྩེར་དགོངས་
ནས། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་ལམ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འདིར། བསྐྱེད་དང་ཡུན་དུ་གནས་དང་སྒྲེལ་བའི་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དུ་སྒྲུ་མ་ལས་གདམས་ངག་ལན་ཅིག་ཐོབ་པས་མི་ཆོག་
གི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ལམ་རིམ་པ་ལྔ་ལ་སྟོབ་
པའི་ཆོ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱིར་སྒྲུ་མ་ལ་བྱི་ནང་གསང་
བའི་མཆོད་པ་དང་མཆུ་ལ་སོགས་སུ་ལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་གདམས་ངག་
ཉན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། གསུང་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་
ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་སྟོན་ཅིང་དོན་གཤིབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེད། །

༥ བཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི།

དོ་རྩེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་མངའ་ཡང་། །

ཐུང་འཇུག་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཟ་མ་ཏོག །

བདག་ཅག་མོས་པ་ཇི་བཞིན་སྤྱད་མཐའི་བར། །

ཐུང་ན་མི་འདའ་ཏུག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྤྱད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལམ་མ་ཁོར་བར་
སྟོན་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། སྒྲུ་མ་མེད་ན་རང་གིས་ལམ་གོང་མ་
འགོད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་སྒྲུ་མ་ལ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྟོན་ས་
གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་གི་
མཆོད་དཔེའི་སྐུར་ཤར་བའི་དོ་རྩེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་དཔལ། བདག་ཅག་ཐ་མལ་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་ངོར་ཤར་བའི་གཞུགས་སུ་རགས་པ་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུ་འདི་ལ་
བརྟན་པར་བཞུགས་ནས། གཞུགས་སུ་རགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཐུང་ན་ལས་
འདའ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་ཇི་སྤྱད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ཅག་གི་
མགོན་སྐུ་བས་དཔུང་གཉིན་དུ་ཏུག་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་

འདེབས་པའོ། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་འདི་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགེས་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པའང་བྱེད་གསུང་སྟེ། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

འདིར་བཤད་པའི་དོན་རྗེས་སུ་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཙ་བཤད་གྱི་སྟངས་པོའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོ་མཐར་ཐིམ་ནས་དོན་རྗེས་ལས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་མཐུས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱུ་མཐུས་དབང་དུ་འདུས་ཏེ་དཔའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་མའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དེ་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་དག་པའི་རྒྱ་མའི་རྒྱ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱ་དེ་ནི་གུས་དོས་བཅས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད་པའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བརྒྱད་ཅུས་སྒྲིས་པ་འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་འགོངས་པ། ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུངས་སྐྱལ་པས་བྱབ་པར་བྱེད་པ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་རྣམས་པ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ནི་དོན་རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ། ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྒྱ་དེའི་རྒྱན་ལས་ངེས་པ་ལྟ་ལྟོན་གྱི་ཡོངས་རྒྱར་འཆང་རྒྱུའོ། །འདིར་མོས་པ་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟོན་གྱི་ཡོངས་རྒྱུད་རྫོགས་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་འདི་དག་ལ་ལོགས་པར་བསམས་ནས་དོན་རྗེས་འཆང་སྟོབ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྟོན་རྒྱུད་གྱི་མན་ངག་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་དོན་རྗེས་ཚིག་འདི་དག་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་པོའི་བཅུད་ཐུང་པའི་གདམས་ངག་མཚོག་ཏུ་ཡོད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ཚོགས་མཚོད་དང་བཅས་སྟེ་མ་ལ་བརྟན་ཞུགས་བྱེད་པའི་ཆོག་གསོལ་འདེབས་གྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་ལན་གསུམ་མཛད་དོ། །

། ལྷ་པ་བསྟོ་བ་བྱ་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་བསྟུན་པའི་ནུས་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས། །

བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མ་ཡིས། །

ཆོ་རབས་ཀུན་རྩ་འབྲལ་མེད་རྩེས་འཛིན་ཅིང་། །

ཟུང་འཇུག་རྩོམ་རྩེ་འཆང་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་
དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ནི་ཐོབ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་ནི་མཇུག། །དམ་པའི་
ཆོས་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་དལ་བ་དོན་དང་ལྟན་
པར་བྱས་ལ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་
ལ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །
དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་མཚོན་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་དགེ་བའི་
ཅུ་བ་དེ་དག་གི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མ་
སངས་རྒྱས་དང་སྐད་ཅིག་ཅུ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་གདམས་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་
པར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་རྩོགས་
ནས་རྩོམ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོའོ་སྟུམ་དུ་འདུན་
པ་ཤུགས་དྲག་བྱའོ། །སྒྲ་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྟོ་བ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་དབེན་
ས་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཚུལ་རྒྱས་པ་ཞིག་སྟུལ་ལ།
དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱ་སྟེ། ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནུས་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་བཤེས་གཉིན་ལ་མ་གྲུས་པ་སོགས་ཐུན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲུ་མཐའ་

དག་འགག་པ་དང་། ལམ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་
ནམས་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ནམས་ཆང་སྟེ་ལམ་ཡོངས་ཚོགས་ཐུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་
བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དུ་བྱུང་། །

ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་
ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་བསྐྱུངས་སྐྱུང་སྟེ་ལ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་
བསྐྱེད་བསྐྱུངས་སྐྱུང་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དག་རེ་རེས་
ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སྐྱིབ་པ་གང་དང་གང་སྦྱོང་བ་དང་། ལམ་གོང་མའི་
ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་ཕན་ཡོན་གང་དང་གང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་
ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མཐའ་དག་གིར་མ་རུས་པས། ལམ་བྱིད་རྒྱས་པ་
བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ལས་གེས་བར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་
མོང་མིན་པ་སྐྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་བྱེད་པར་ཅན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

ཐུགས་རྒྱད་བསྐྱེད་བསྐྱུངས་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དང་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ་བཞི།
ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་དད་གྲུས་གསལ་བཟུང་སྟེ་
མཚན་སྐྱགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་རྒྱད་བསྐྱེད་བསྐྱུངས་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཡོན་
ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཕྱི་ནང་
གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཐུར་རྒྱགས་གསོལ་
འདེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་ནས་ལག་ན་རྩོམ་རྩེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང་། སྒྲོན་ནི་ནམ་ཡང་
གཟུང་མི་བྱ། ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། སྒྲོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་
འགྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུ་མའི་སྒྲོན་རྩྱུ་གི་སྒྲོ་ཡེ་མ་ཤོར་བར་བྱའོ་
སྒྲུ་མ་དུ་དྲན་ཤེས་ཡང་ཡང་བསྟན་ནས་སྒྲུ་མ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟན་
པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་བཞིན་ལེགས་པར་
བསམ། བྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་མཆོན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་
འཛིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་། དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་ལམོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བ།
གསོལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྲུག་དུ་སྒྲོལ་བར་མཛད་པའི་
སྤྲུབས་གནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
བསམས་ལ། དེ་སྤྲུག་ལ་མེད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་བཅས་ཏེ་གདུང་ཤྲགས་དྲག་པོས་
དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་བ་གང་མང་བཏབ། ཅེས་གསུངས།

དེ་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྟན་ན་སྤྲུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ལས་སྒྲིབ་ལྟར་དུ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་ནང་གི་གཞོན་པས་མི་
ཚུགས་པ་དང་། ཆོགས་སྤྲུབས་པོ་ཆེ་སྒྲིབ་ཅིག་དང་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་རྩོགས་པར་བྱེད་
ཅུས་པ་དང་། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་དང་། བྱི་མ་ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་བ་དང་། གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་
བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་
བོར་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ། །

སྐྱབ་པ་པོ་ལས་མཚོད་པ་ལེན། །ཞེས་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབ་མས་སྤྱ་མ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་མཚོད་པའི་ཆེ་རྩ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་རྣམས་སྤྱ་མའི་ལུས་
ལ་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་པོ་དེའི་མཚོད་པ་བཞེས་ནས་ཚིགས་ལྷུར་དུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པར་གསུངས།

འདི་དང་འདྲ་བར་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་དུ་ཡང་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་སྤྱ་མའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སྐྱབ་མའི་མཚོད་པ་ལུལ་བ་རྣམས་བཞེས་
ཏེ་ཚིགས་ལྷུར་དུ་རྫོགས་པ་དང་། རྟིག་སྐྱིབ་ལྷུར་དུ་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་
ཏེ་ལུང་ནི་ལྷུར་དབྱངས་ཟེན་ཏོ། །རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་ཡི་དམ་རེ་རེ་ཙམ་སྤྱ་མའི་ལུས་ལ་བཞུགས་པ་ཙམ་དུ་མི་གསུང་
གི། །དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབ་མས་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་
སྤྱ་མ་མཚོད་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མ་དེའི་ལུས་ལ་ངེས་
པར་འཇུག་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། དེ་བས་དོ་རྩེ་སྐྱབ་དཔོན་གྱི། །
ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། །མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་གྱི། །བྱི་མའི་
དུས་ན་སེམས་དབའ་ཆེ། །དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །ལྟ་ཡི་མཚོད་པའི་
ཡོ་བྱད་གྱིས། །རབ་རྩ་འབད་དེ་སྤྱ་མ་བསྟེན། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
གསུངས། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་
དབལ་ལྡན་སྤྱ་མ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་རྟིག་བྲལ་དེ་བདག་སྟེ། །དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
པས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དཔྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལ་ངོ་མཚར་
མེད། །དེ་མཉམས་པ་ཡིས་བདག་ནི་མགུ་སྟེ་དེ་ལ་ཁྱོ་བའི་མེ་ཡིས་ཁྱོས་པ་ཞེས་པ་
ཆེན་པོའོ། །དེ་ནི་ད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་པ་བདེ་མཉམ་འབྲས་སྟེར་བུ་
རྣམས་དག་གི་ཕྱག་འོས་མཚོད་འོས་སོ། །ཞེས་སྤྱ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་

རྒྱལ་བ་རྣམས་དགེས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་འཕྱོང་བ་དང་། བསྟེན་རྒྱལ་ལོག་
ན་གདོན་མི་བཟང་ལུང་བཟང་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྒྲུབ་
མ་སྟོན་པ་སྒྲུབ་མ་མགོན། །སྒྲུབ་ཏོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཉིད། །སྒྲུབ་འི་ཞལ་སྒྲུབ་འི་བཀའ་
དྲིན་ལས། །མཆོག་གི་གནས་ནི་རྟོན་པར་འགྱུར། །ཆོ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །
དངོས་གྲུབ་རྟོན་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ས་བཅུ་ཡི་ནི་དབང་ལྷག་བདག་ །དེ་ཡི་བཀའ་
དྲིན་གྱིས་ནི་སྒྲུབ། །དེ་བས་སྒྲུབ་མ་ལས་ལྷག་གཞན། །སྟོན་པ་ཆེན་པོ་གཤམ་ཡོད། །
ཅེས་སྒྲུབ་མ་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་
དུ་ཐོབ་པ་དང་། །སྒྲུབ་མ་ལས་ལྷག་པའི་མཆོད་ལུང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། །དེ་
དག་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་ཅམ་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་
པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །མགོན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། བདག་བྱིན་
བརྒྱབ་པའི་རིམ་ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་སྒྲུབ་འི་དྲིན་
དག་གིས། །འཕྱོང་པར་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན། །བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པའི་རིམ། །གང་གིས་རྟོན་པ་མི་འགྱུར་བ། །མདོ་སྟེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ། །དེ་ཡི་
དལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །བདག་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་རིམ་ཐོབ་པའི། །གཙོ་བོ་སངས་
རྒྱུས་ཀུན་བདག་ཉིད། །ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཕྱོང་
པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུབ་མ་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བསྟེན་ན་དེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བྱུང་འཇུག་
གི་སྒྲུབ་རྒྱལ་ལོག་ནས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་འཕྱོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲུབ་མ་མ་
བསྟེན་ན་མདོ་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་ངལ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་མཆོག་འགྱུབ་
པའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས།

འཕགས་པ་ལྷའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཟུང་
བར་བྱ། །སྟོན་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་ཡི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །

འབད་པས་མཚོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་དོ་རྩེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། །མདོན་སུམ་
གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས། །རི་ལྷར་ལོར་བྱ་ཆུ་དྲང་གིས། །རྟོག་མ་ཐམས་
ཅད་དྲངས་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དང་བའི་ལོར་བྱ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་རྣམ་
པར་བྱང་། །ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲུས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལྷུར་དུ་རྟོགས་པ་
འཆར་བ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས། །གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་།
དམ་ཚིག་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །སྒྲ་མ་མཚོད་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །སངས་
རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་རྟོག། །དབལ་ལྷན་འདུས་པའམ་གཞན་དུ་བསྟན། །བཟུང་
མིན་བརྗོད་པའང་མ་ཡིན་པ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡང་དག་གནས། །ལུས་དག་
ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པ། །དག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་དྲན་པར་བྱ། །སྒྲ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
གིས། །དེ་ནི་ལྷུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་མཉེས་ལྷུར་
པས། །དངོས་གྲུབ་བཟང་པོ་ཀུན་སྦྱིན་བྱེད། །ཅེས་དང་། །དེ་ཕྱིར་འབད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །གྲུས་པས་སྒྲ་མ་མཚོད་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་མཚོད་པ་ལས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷུར་དུ་འཆར་བ་དང་།
སྒྲ་མ་མ་བསྟན་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་སྒྲ་མ་མཚོད་པ་ཉིད་ལ་
འབད་དགོས་པར་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། །གང་ལ་སྒྲ་མའི་དྲིན་
ཡོད་པ། །དེ་ཡི་དེ་ཉིད་མཚོད་རྟེན་འགྱུར། །གཞན་དུ་བྱིས་པས་ཡུན་རིང་དུ། །རྣམ་
པར་རྟོངས་པས་ཉོན་མོངས་འགྱུར། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཚས་ལྷུར་ཅིང་། །དག་
འདུན་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡིས་དྲིན་གྱིས་ཤེས་འགྱུར་པས། །དེ་བས་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །གཉིས་མེད་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། །ཁམས་
གསུམ་ན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལས། །ཆེ་བར་གྱུར་པ་གཞན་མེད་ན། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་

བཀའ་དྲིན་གྱིས། །དངོས་གྲུབ་མང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་རྩོམ་མཁས་
དཔལ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྷག་ཀྱང་འཆོལ། །སློབ་དཔོན་མཚན་པ་སྤྱི་
ན་མེད། །ཅི་ཅམ་རྣམས་པས་མཚན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
རྣམས་ལས་སྦྱིར་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྤྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་
པར་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོ་འདྲིར་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་བ་
པ་ནི་སྤྱི་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལ་སྟོན་པར་འབད་བ་དུ་མས་བསྒྲུབས་སོ། །

མདོར་ན་རྩོམ་མཁས་ཅད་མཁྱེན་པས། སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་
སྦྱེ་བ་དང་སྦྱོན་སྣ་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་
གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་བཞེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ།
ཞེས་དང་། སྦྱིར་ཐེག་པ་ཀྱན་དང་བྱུང་པར་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་སྤྱི་མའི་དམ་ཆོག་
མ་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་པའི་སྒྲོན་ནས་མཚན་དེ། མཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་མཉེས་པ་སྤྲོང་བ་ལ་འབད་བ་ནི་
གནད་དམ་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་
གཏིང་ནས་འདྲོངས་པ་ཞིག་བྱུང་། །

མ་བཞེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་
པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བཞེན་ཚུལ་ལྷག་ན་ནི་ཆོ་
འདྲིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཆོབ་དང་། བྱི་མར་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ནས་ཐར་པ་
དཀའ་བ་དང་། བརྒྱལ་པར་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་བཤེས་
གཉེན་དམ་པ་དང་མཇལ་བར་དཀའ་བ་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཆབས་ཆེ་བ་
འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡང་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་མྱོང་བར་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་འདི་འབྲུག་ན་མདོ་རྒྱད་
 ལ་ཐོས་བསམ་དང་དཀའ་སྤྱད་སྒྲིང་རུས་ཆེན་པོས་སྐྱབ་བ་དང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་འབད་བ་སོགས་ངལ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་བ་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པ་ནི།
 འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ལས། སྒྲིང་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོད་པ་དག། བསྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་
 བ་ཡོངས་མི་འབྱུར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་
 སྒྲོན་གསལ་ལས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དེ་དང་ཉེ་བའི་གྲོགས་གྱིས་ཀྱང་མི་འབྱུབ་
 བར་གསུངས་ཏེ། སྤུལ་བ་མ་ཅན་བཞིན་དུ་རང་དང་ཉེ་བའི་གྲོགས་ཐམས་ཅད་
 སུང་བར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གྱི་ཕྱོགས་
 ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་
 དེས་བར་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དེས་བ་མ་དྲོངས་ན་སྤྱུ་མ་ལ་དད་མོས་
 དང་། མཚོན་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་དང་གཞན་གྱི་
 ལད་མོ་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་འོང་། དེ་མ་བྱུང་ན་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་
 ལས་མི་འོང་ངོ་། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་སྒྲོན་གྱི་དམ་བ་རྣམས་གྱི་རྣམ་ཐར་བསམ་
 བའང་གལ་ཆེ་གསུང་། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་རྟག་ཏུ་རུས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱུ་མ་ལྟག་པར་བརྟུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་
 ཀྱང་དེས་ཆོག་པར་མ་མཛད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་ཆོས་
 འཕགས་ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྒྱུད་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པར་བསྟེན་ཅིང་མཚོན་
 བས་གཞན་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་མང་པོར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་གོ་འཕང་ཆོགས་ལམ་
 རས་ས་དང་པོའི་བར་ལོ་ཁ་ཤས་ལ་ཐོབ་པར་གསུང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་རྟོན་
 གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཇོ་བོ་ལ་གསོབ་བ་བཏབ་པ་བྱིན་རྒྱལས་ཆེ་
 བར་བྱུང་གསུང་བ་དང་། བྱ་ཡུལ་བས་སྤྱན་སྒྲའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་འབད་དེ། ཅུ་

ལེན་པ། མེ་གཏོང་བ། ཐལ་བ་འཕྲུག་པ་སོགས་བསྐྱེན་བཀྲུང་ལ་བརྩོན་པར་
 མཛོད་པ་ན་ལན་ཅིག་གོ་ཁའི་ཐལ་བ་སྒྲུ་བར་བསྐྱམས་ཏེ་འདོར་དུ་བྱོན་པ་ན་
 སྐྱུ་གྱི་གདང་སྒུ་ལ་ཞབས་བཞགས་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩིལ་ཏེ་སོང་།
 ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
 པར་གསུང་། གཞན་ལ་གདམས་པ་མཛོད་པ་ན་འང་དེང་སང་གི་དགེ་བཤེས་
 འདི་དག་གིས་ངས་སྒྲུ་མའི་ཞབས་ཏོག་བྱས་པ་འདི་ཆོས་སྒྲུ་མ་གོ་བ་འདྲ། ཞེས་
 པ་དང་། སྒྲུ་མ་ལས་བཟང་བའི་རྩི་རྩེ་འཆང་ངམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ལོགས་སྒྲུ་
 ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་པོ། །
 ཞེས་སོགས་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ཁོ་ནའི་དྲིན་
 ལས་ཐོབ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུང་། རྩི་བཅུན་ས་པཎ་གྱིས་རྩི་བཅུན་གྲགས་
 པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྒྲུང་གཡོག་ལ་འབད་པས་སྒྲུ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་སྒྲུ་
 ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེའི་མཐུ་
 ལས་བརྟེས་པར་གསུང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས། མདོར་ན་ཉམས་རྟོགས་
 ཆེ་རྒྱུང་གང་སྒྲིམ་གྱང་། །དད་པ་ཆེ་རྒྱུང་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་པས། །དངོས་གྲུབ་
 འབྱུང་གནས་དྲིན་ཅན་སྒྲུ་མ་ཡི། །ཡོན་ཏན་བསམས་ཤིང་སྒྲིན་ནས་མི་བལྟ་
 བའི། །གདམས་པ་འདི་ཉིད་མཐིལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། །དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གོགས་
 མེད་མཐར་བྱིན་ཤོག །ཅེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་དད་གུས་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྒྱུད་དགོས་པར་གསུང་།

རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ལམ་གྱི་སྟོག་དམ་པ་སྒྲུ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་པའང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་གོ་
 དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲུ་བ་ལྷ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅམ་དང་།

དམིགས་སྒྲོར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འབད་བ་ཙམ་གྱིས་ལམ་འདྲིའི་གནད་རྟོགས་པར་
 མི་བྱས་པ་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པའི་གདམས་པའང་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་
 རྩེ་ཙམ་ལ་སྤྱུངས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཐྱིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
 བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་
 ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་དད་གྱུས་ཤུགས་དག་ཏུ་སྒྱུར་ཞིང་། ལྷག་པར་
 བཀའ་བྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་མ་དེ་ཉིད་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་
 འཛིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་། དུན་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ།
 གསོལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱག་ཏུ་སྒྱུལ་བར་མཛད་པའི་
 སྤྱབས་གནས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 བསམ་ལ། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་སྤྱོད་ལྟས་བཅས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་དག་པོའི་
 སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། གཞན་ཡང་དགའ་ལྟན་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་
 ཉེ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་མའི་བཀའ་བྲིན་དུན་
 པའི་གསོལ་འདེབས་སོགས་འདོན་པ་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ལྷག་
 པར། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་ཐུབ་དབང་རྩི་རྩེ་འཆང་། །དམིགས་མེད་བརྟེན་པའི་
 གཏེར་ཆེན་རྒྱན་རས་གཟིགས། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་
 དབྱངས། །བདུད་དབྱང་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །གངས་
 ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྤྱོད་བཟང་གྲགས། །སྤྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་སྤྱོད་མ་
 སངས་རྒྱས་ལ། །སྒོ་གསུམ་གྱུས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །རང་གཞན་
 སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་རྣམས་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་པའི་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཅུ་སོགས་བྱའོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱམ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བྱགས་ཀ་ནས་
བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱུང་བྱེད་ཅིང་། ཚོགས་ཞིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་ཀྱང་བདུད་
ཅི་འབེབས་སྐྱུང་བྱེད། །དེ་ཡང་སྐྱམ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་
སྐྱུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་
ཅད་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཡང་དབལ་ལྡན་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་བསྐྱོས་པ། གསུང་བཅག་
པ། བྱགས་དབྱུགས་པ། མ་དད་པ་བརྟན་སྒྲོལ་བའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་
སྐྱམ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱུང་དང་སོལ་ཁྱུང་རྣམ་པར་དབང་
པོའི་སྒྲོ་དང་བ་སྐྱུའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་སངས་ཏེ་དག །ལུས་
དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། བྱུང་བར་དབལ་ལྡན་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
གསུང་བྱུང་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ལུས་སེམས་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་མཚན་སྟགས་གསོལ་འདེབས་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་
ནས་གསུངས་པའི་གསང་སྟགས་ཟབ་མོ་དག་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་ཏེ། འདིའི་
སྒྲོ་ནས་སྐྱམ་མ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་བྱགས་བསྐྱུལ་ཏེ་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཞི་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་གྱི་ལས་རབ་འབྱམས་བསྐྱུབ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཆར་འབེབས་པ་
དང་། སད་སེར་བསྐྱུང་བ། ལུས་པ་བསྐྱུབས་ཏེ་ས་བཅུད་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་
སོགས་དགའ་ལྡན་བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སང་གི་བར་
དུ་བྱག་ལེན་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་གངས་རིའི་བྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་

བདེ་སྲིད་ཀྱང་གསོལ་འདེབས་འདིའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །ལྷག་པར་རྗེ་སྤྲུལ་ལ་
མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ།
མ་དག་ལུང་ཅིང་མི་ཤེས་བསལ། །སྤྲུལ་མེ་ཞིང་གསུང་གིས་བསལ། །ས་
བོན་ལྷུང་བ་ལྷག་མཚན་ཟབ། །སྤྲུལ་པམ་རལ་གྱི་སྤྲུལ་པམ་རལ་གྱིས། །འཆད་
དང་ཚུད་དང་ཚུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷུང་གི་ཤེས་རབས་སྤོ་འཕེལ་གྱི་གདམས་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཉམས་སུ་སྤང་གསུང་།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་པ་ཐུབ་དབང་རྩོམ་ཆེ་འཆད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀའི་
ས་བོན་རྒྱ་ཡིག་ཡོངས་གྲགས་ལྷུང་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་
ས་བོན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་མི་རྒྱ་གིས་མཚན་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། སྤོ་ལྷན་
དང་པོ་ཡི་གེ་མ་ཞེས་མཚན་སྤྲུལ་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིག་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་
ཞིང་། གཙོ་བོར་ནི་མཚན་སྤྲུལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་འདིའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་སྤྲུལ་
བར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
ཆེན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཐས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། བ་སོ་
ཆོས་རྗེ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་ནས་གནང་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་གྲུབ་
ཆེན་ཆོས་རྩོམ་ཆེ་ལ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་གསུང་།

སྤྲིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་བྱང་སྤྲུལ་འདིར་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་
རྩོགས་སྤེལ་བ་ལ་ཐུབ་དབང་རང་ཉིད་དང་མཛད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་
བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་མིའི་རྣམ་པར་
བྱོན་པ་ཡིན་པ་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལྷུང་དང་། འཕགས་པ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་

གཉིས་ཀྱི་འང་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུ་མ་ཡིན་པར་
བཀའ་གདམས་སྐྱེགས་བམ་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་བྱིར་མཚན་
སྐགས་གསོལ་འདེབས་འདི་ལ། བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད། བྱང་ཡོན་ཏན་དེ་
ལྟར། གསལ་བ་ལྟག་པའི་ལྟ་གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ནུས་སུ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱི་སྒྲུབ་ནང་སྒྲུབ། གསལ་སྒྲུབ། དེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་དགུ་སྟོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐུན་མོང་མིན་པའང་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ། ཞི་བ་དཀར་བོ་པད་དཀར་འཛིན། ཅེས་སོགས་
འཇམ་དབྱངས་ཚོས་སྟོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལས་ཚོགས་བྱུང་བར་ཅན་
མང་དུ་ཡོད་དེ། ཞི་བ་པར་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བྱིན་དྲན་པའི་སྟོན་ནས་ གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བྱིན་དྲན་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྟོན་ནས་རྩ་བ་དད་པ་སྦྱང་ཞིང་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
ཚུལ་ལོ། །

དང་བོ་ལ་གསུམ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་
པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་པའི་སྒྲུ་མའི་ཡོན་ཏན་
བསམས་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲུ་མའི་ཡོན་ཏན་
བསམས་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །

མང་ཐོས་ནོར་བུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བལྟམས། །

དུར་སྤྱིག་འཛིན་པ་བྱུང་དབང་གཉིས་པའི་རྩེ། །

གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདུལ་བ་སྤུངས་བརྒྱུ་བ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་
ལྷན་འདུལ་བའི་ཚོགས་ཤེས། བླ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷོ་མ་ནི་དག་པ་དང་། ཚོས་
དང་ཟང་ཞིང་ཕན་འདོགས་ལ་བརྩོན་ཞིང་། དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྤྱི་མར་
བསྐྱུགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་བྱིམས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱིར་སྤྱོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།
བྱུང་པར་དགག་སྤྱི་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་ལ་
འདེབས་པ། སྤྱིར་སྤྱོད་མ་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་ནད་པ་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་
བ། ཉེ་འཁོར་དག་པ། ཚོས་སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་
ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམ་ལ་དད་པ་སྤྱོད་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་
པའོ། གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ནས་སྤོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་
ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ། འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་
སོགས་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་
བ་ལུང་གི་བར་སྤོམ་ལས། ལོ་བརྒྱ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཁས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བྱུང་དབང་གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་རི་
ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དེའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་

ལ་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། འཁོར་བཞིས་མདུན་དུ་བདར་བ་ཡིན། གདམས་དག་
 དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ཡིན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་
 པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་
 མཛོད་སྤང་བ་ཡིན། དག་སྤོང་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ན་འདུག་པ་ཡིན།
 དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་
 ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་གི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་ཕྱིར་
 བོ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་ཤིང་སྤྲོས་པ་ཡིན། འཁོར་བཞིས་མཛོད་སྤང་དུ་བསྐྱབ་
 ཡིན། གང་ཟག་འགྲོད་པ་སྤྱོས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དག་
 འདུན་གྱི་ནང་ན་བག་ཚ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན། ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཕྱིར་
 རྒྱལ་བ་ཚར་གཙོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་
 ངས་སྤང་བ་སྤྱོས་པ་དང་། གསལ་བ་སྤྱོས་པ་དང་། འོད་སྤྱོས་པར་མཐོང་།
 ཕྱོགས་དེར་ང་ཕྱགས་བྲལ་རྒྱུ་དུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་ངས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་
 མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་རྩལ་བྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་འདི་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་རུང་བ་ལ་
 ལྷ་ཕྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་དགོས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྟན་
 མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ངས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 གནད་རྣམས་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལོ། །

འདུལ་བ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པ་ནི། དཔལ་ཨ་ཏི་ཤའི་
 ཞལ་ནས། རེད་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོ་འཕྲུབ་བ་སྤྱོད་པར་བྱུང་ན་
 རྟེན་སྟོན་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོགས་ནས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ། རྟེན་སྟོན་

གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན།
 དེད་བྱི་ཀ་མ་ལ་སྤེལ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ནས་མ་བཀག་
 གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། མདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་
 འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་།

དེ་ལྟར་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙང་བ་གཅིག་
 དུས་མི་ཆོག་པར་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་བློས་པ་དང་ལྟན་པ། ཏྲགས་ཆ་
 ལུགས་མ་ཉམས་པ། འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་
 མང་པོ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་འཆོལ་བའི་ཆོ་
 གང་བྱུང་མི་བྱ་བར་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བཅའ་ལ་སྟོམ་པ་དང་གདམས་
 ངག་གི་བཀའ་དྲིན་ཞུ། དེ་ནས་རྒྱན་དུ་སྟོན་པར་བལྟ་ཞིང་རང་ལ་གདམས་
 ངག་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བལྟ་བ་དང་།
 འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་འདི་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་
 སྟོགས་མའི་དུས་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྟན་པའི་བཤེས་གཉེན་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇུག་པ་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ་སྟམ་དུ་
 དད་པ་ལྟང་ལྟང་བའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།

གང་དང་ལྟན་ན་བདེ་བར་གསེགས་པའི་ལམ། །

སྟོན་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུལ་ན་པ། །

མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །

ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་
ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ནི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་
པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་སྟུག། །དེ་ཉིད་རབ་རྒྱུ་ཉོགས་པ་སྒྲིམ་མཐས་ལྟན། །
བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲིམ་བ་སྒྲུངས་ལ་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུལ་བ་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ། ཞི་བ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲུབ་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པ། རང་ལས་ལུང་ཉོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལྷག་པའོ། །དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་
ལ་མང་དུ་བྲོས་པའི་ལུང་གིས་སྟུག་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཉོགས་པ། གདུལ་བྱ་ལ་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ་མཐས་པ། སྦྱིར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཆེ་བ། གདུལ་བྱའི་
དོན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་
དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་པར་འདིར་བཀོད་ན་མང་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྲུམ་གྲས་པར་
གོ་བ་བསྐྱེད་ལ། ལག་རྒྱ་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་ཐད་ཀར་
དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་།

དེ་ཡང་ཆོམས་ལས། དམན་པ་བསྟོན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །
ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟོན་པས་སོ་ན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟོན་པས་དམ་པ་བྲོབ་
འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོ་གྱུར་བསྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་
ཕྱ་མོ་རའི་ངོས་ནས་ལྷག་པས་མི་ཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཆ་མཐའ་དག་ནས་ལྷག་པ་

ཞིག་དགོས་ལ། གཙོ་བོར་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྱིམ་ས་ལ་གཅེས་སྒྲུབ་སུ་བྱེད་
 བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡོད་ཅིང་ལག་ལེན་
 ལ་ཅི་ཐེབས་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་དུ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་མི་ཤེས་པར་ལམ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་ཕྱད་ན་ནི་ལམ་
 ལོག་པར་ལུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོད་ངན་རྣམས་གོས་ནས་སྤང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ཡང་གང་དང་ཉེ་བ་དེའི་སྟོད་པ་འགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོག་པ་ལ་
 སོགས་པ་དྲི་ངན་གྱི་སྟོད་ལ་དྲི་ངན་བློ་བ་དང་། ག་ཐུར་དང་གྱུར་གྱུམ་ལ་སོགས་
 བ་གང་དུ་བཞག་པའི་སྟོད་ལ་དྲི་བཟང་གི་ངད་བློ་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པ་
 བཞིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བླ་མ་ནི་རྒྱལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདུང་འཛོལ་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་པ་པོ་
 ཡིན་པས། གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་བླ་མ་ལ་ནི་ཕྱགས་བཅུའི་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟོན་བཀུར་བར་མཛད་ན་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 དེས་ན་ཐོག་མར་ལོགས་པར་བརྟགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ནོར་བ་སྟོན་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབད་པ་དུ་མས་བཅུལ་
 ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཞུས། དེ་ནས་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་
 པར་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྟོན་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་
 གསུངས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་
 ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྟོང་བ་དྲག་པོ་བཏོན་ནས་དད་པ་བྱགས་དྲག་བསྒྲུམས་ཤིང་
 གསོལ་འདེབས་བྱུང་། །

གསུམ་པ་རྩོམ་ཐེག་པའི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྟོན་ནས་གསོལ་བ་

འདེབས་ཚུལ་ནི།

སྒྲོ་གསུམ་ལེགས་བསྐྱམས་སྒྲོ་ཆེན་བཟོད་ལྟན་དང་། །

གཡོ་དང་སྒྲུ་མེད་སྒྲགས་དང་རྒྱད་ཤེས་ཤིང་། །

དེ་ཉིད་བཅུ་བྱུང་བྱི་དང་འཆད་མཁས་པའི། །

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲུ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་པ་
ལས། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ལྟན། བཟོད་ལྟན་དང་ལ་གཡོ་སྒྲུ་མེད། །
སྒྲགས་དང་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་ཤེས། སྒྲིང་བཅེར་ལྟན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །
དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། འདྲིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། སྒྲགས་
བཤད་པ་ཡི་སྒྲུར་བ་ཤེས། རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དབང་པོ་དུལ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་སྟེ་ལེགས་པར་སྒྲོམ་པ།
ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གནོད་བྱེད་དང་། དཀའ་སྤྱད་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་
རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་དྲང་བ། གཡོ་སྒྲུ་མེད་པ།
སྒྲགས་དང་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་སྟོན་གྱི་སྒྲུར་བས་བགོགས་བཞེས་ཀྱིས་པ།
སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བ། སྒྲུར་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྟག་པར་
ནང་རིག་པ་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ། དེ་ཉིད་བཅུ་བྱུང་དང་ལྟན་པ། དཀྱིལ་
འཁོར་ཐེག་མཚོན་གྱིས་བྱི་བའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་
ལམ་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྱི་དང་། ཟུད་པར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ལ་དད་གུས་བརྟན་པོ་དང་ལྟན་པ། དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒྲོ་བསྐྱམས་
པས་དུལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །
དེ་ཉིད་བཅུ་བྱུང་ནི། རྡོ་རྗེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས། བྱིར་བཞེས་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་

ག་དང་། གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁ་སྐྱོར་འབྱེད་པའི་ཚྭ་ག་དང་། གཏོར་མ་དོ་རྗེའི་བཟུངས་པ་དང་། དྲག་བྱལ་སྐྱབ་པའི་ཚྭ་ག་དང་། རབ་ཏུ་གནས་དང་དགྱེལ་ལའོར་སྐྱབ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། དགྱེལ་ལའོར་ཉིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྟངས་སྟབས་འདུག་རྟངས་བཟུངས་བཟོད་དང་། སྦྱིན་སྒྲིག་མཚོད་པ་ལས་སྐྱོར་དང་། སྐྱར་བསྐྱབ་པ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། བྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟར། བྱང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། བྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་སྟེ། བྱང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། བསྐྱར་ལའོར་བསྐྱོམས་ནས་བྱིར་བསྐྱོག་ལ་མཁས་པ་དང་། ལའོར་ལོ་བྱིས་པ་ལུས་ལ་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱིར་བསྐྱོག་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུམ་དབང་དང་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་དབང་བཞི་བ་བསྐྱར་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དག་པོ་སྐྱར་མ་དང་ཕྱལ་བའི་ཁ་སྐྱོར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཏོར་མའི་ཚྭ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡིད་བཟུངས། དོ་རྗེའི་བཟུངས་པ། དམ་ཚིག་གི་བཟུངས་པ། བྱོགས་ཀྱི་བཟུངས་པ། བྱོ་བའི་བཟུངས་པ། བྱོས་པའི་བཟུངས་པ། གོང་བུའི་བཟུངས་པ་སོགས་བཟུངས་པའི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་བྱུབ་ན་སྒོག་ཚྭ་བྱ་བ་དྲག་བྱལ་གྱི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པ་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་ཚྭ་ལ་མཁས་པ་དང་། དགྱེལ་ལའོར་སྐྱབ་མཚོད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སོ། །

བྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། དགྱེལ་ལའོར་བྱི་བའི་རྒྱལ་དང་ནང་དུ་དགྱེལ་ལའོར་སྒོམ་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་། དང་པོ་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཁས་པ་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཡས་བརྒྱུང་དང་། གཡོན་བརྒྱུང་དང་། ས་ག་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། མཉམ་པའི་སྟབས་ལ་སོགས་པ་སྟངས་སྟབས་རྣམས་ལ་མཁས་པ་དང་། དོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱུང་དང་སེམས་

དཔའི་སྒྱེལ་གྲུང་ལ་སོགས་པ་འདུག་སྐྱེངས་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱེས་བཞེད་
ལ་མཁས་པ་དང་། སྒྱུན་སྒྲིག་ལ་མཁས་པ་དང་། མཚན་པའི་ཚོགས་ལ་མཁས་
པ་དང་། ལས་སྒྱུར་ལ་མཁས་པ་དང་། གཤེགས་གསོལ་སོགས་སྒྱུར་སྐྱེད་པ་ལ་
མཁས་པ་སྟེ་བཅུའོ། །

དེ་ལ་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཚང་དགོས་
ཤིང་། སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་པ་ལ་ནི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཚང་དགོས་
པར་གསུངས་སོ། །བཤད་རྒྱུད་དོན་སྟེ་བྱེད་པའི་ལུ་རེ་ལྟ་བུ་ལས། ཞི་བ་ལ་
སོགས་ལས་ལ་བྱང་། རྒྱགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཚོགས་ཤིག་། ཚོགས་ཉི་ཤུའི་བྱ་བ་
བསྐྱབས། །དེ་ནི་སྒྲུབ་མར་མཛོན་པར་བསྐྱབས། །ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་དག་ཅིང་སྒྱུན་པ་
གཏོང་། །བཞེད་དང་བཅོན་འགྲུས་མཚོགས་དང་ལྟན། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྒྲུབ་ལ་
ཞེན། །ཤེས་རབ་ལྟན་ཞིང་བཞོལ་མཁས། །སྒྲུབ་མའི་ཕྱིར་ནི་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །
དཔལ་ལྟན་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བཞེད། །ནང་དུ་གསལ་འདུས་ལ་རབ་དགའ། །
ཕྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུད་པ། །དེ་ལྟའི་མན་ངག་རིམ་པ་ཡིས། །སྟོབ་མ་རྣམས་
ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ། །དེ་ནི་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་གསུངས། །ཞེས་དཔལ་གསལ་བ་
འདུས་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་
ལ་སྟོབ་པ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་
ནང་དུ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུར་བ་ཞིག་
དགོས་པར་གསུངས།

དོན་གྲུར་ཀྱི་ལུ་བརྒྱུད་པ་ལས། དོན་སྟོབ་དཔོན་མཚན་ལྟན་ཉིད། །དེ་
ཡི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས། །སྒྱུབ་པ་པོ་ལ་འགྲུབ་པོ་ཀྱི། །བརྟན་ཞིང་ཟབ་
མོའི་ཚོས་ལྟན་དང་། །རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱན་ལ་མཁས། །སྒྱུན་སྒྲིག་

དགྱིལ་འཁོར་སྤྲུགས་ཤེས་ཤིང་། །རབ་གནས་གཏོར་མའི་ཡ་རོལ་སོན། །དེ་
 ཉིད་བཙུ་བོ་རྣམ་པར་རིག། ཉན་ཐོས་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་
 པའི་རིམ་པར་གྲུས། །གཟུགས་ལྡན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། །དགྱིལ་འཁོར་
 འདྲི་མཁས་བཟླས་པར་ལྡན། །ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་། །སྤྲུགས་དང་
 རྒྱུད་གྱི་རབ་སྦྱོར་གྱིས། །འཛིག་ཏེན་རྣམས་ལ་བདེ་སྟེར་བ། །དེ་འདྲའི་བླ་མ་
 དངོས་བྱས་ནས། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་སྦྱང་མི་བྱ། །ཞེས་དོ་རྩེ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཚང་བ་དང་། །ལྷག་པར་སྤྲུགས་གྱི་ཅུ་ལྷུང་གིས་
 མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས། །སྒོ་གསུམ་ལེགས་བསྐྱམས་སྒོ་ཆེན་བཟོད་
 ལྡན་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་སྦྱ་འབྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་དང་། དོ་རྩེ་
 སྦྱིང་བོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་དོ་རྩེ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་
 ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་བླ་མ་ལྟ་བུ་པར་བསྐྱུས་པ་ལྟར་བཀོད་པར་སྤྲང་ལ།
 ཆོག་གི་སྦྱོར་བའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་རྒྱུད་ཆོག་རི་བཞིན་དུ་མཛད་
 ཅིང་། གསུང་འདིའི་དོན་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་
 ཚུལ་དང་། རྒྱུད་གྱི་དོན་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་
 པས་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེའོ། དེས་ན་ཐོག་མར་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཆོ།
 བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས། རི་ལྟར་རིན་ཆེན་བརྒྱར་བ་དང་། །གསེར་ནི་
 བཟླག་དང་བཅད་པས་བརྟག། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྦྱོབ་མ་ཡང་། །ལོ་ནི་བཙུག་ཉིས་
 བར་དུ་བརྟག། དེ་ཕྱིར་ཡན་ཚུན་དེ་ལྟ་བུས། །དེས་ཀྱང་དུ་ནི་དེ་ལྟར་བརྟག། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱི་དང་སྒོ་བ་བྲད་པ་བཞིན་དུ་གང་བྲད་བྲད་ལ་མི་བསྟེན་
 པར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་སྟེ་མ་ལས། ཅུང་ལྡན་དབང་གིས་བླ་མ་སྦྱོན་དང་

ཡོན་ཏན་འདྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་
ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་དབྱུང་ནས། །བུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པར་
འགྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆུད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ཚང་བ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟེན་དཀའ་ཡང་མཚན་ཉིད་མ་
མཐའ་ཙམ་ཚང་བ་ཞིག་འཕྲོལ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས།
སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་
ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །རིང་པོ་མཐོང་
བའམ་མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སྟོམ་པ་གསུམ་
ཀྱི་བཅས་མཚམས་ཀྱི་སྤང་དོར་མ་ནོར་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་སྤྲ་མར་འཛིན་པ་ཡིན་
ཀྱི། །སྤང་དོར་མི་སྟོན་ན་མངོན་གཤམ་དང་རྩུ་འཕུལ་སྟགས་ཡོད་པ་སྐད་བྱེད་པ་
ལ་སྟོ་གཏད་མི་རུང་བར་གསུངས།

སྤྲ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་། །སྟོ་ལྟ་སྟོ་བ་མས་སྤྲ་མ་ནི། །སྟིང་རྩེ་མེད་ཅིང་
སྟོ་ལ་གཏུག། །ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་མ་བསྐྱམས་དང་། །སྟོམས་དང་བཅས་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་སྟགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྟོ་ལྟ་རྣམས་
ཀྱིས་སྤྲ་མ་གང་བྱུང་བསྟེན་མི་རུང་བ་དང་། །ལྷག་པར་སྟོམ་པའི་བཅས་མཚམས་
མི་བསྐྱུང་བའི་བག་མེད་ཅན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཆུད་
མང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྟིང་སྤྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། །གདམས་
ངག་འདིར་སྟོམ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་ཉིད་མཛད་པ་ནི་གནད་གིན་
ཏུ་ཆེ་སྟེ། །རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་དང་གསང་བ་སྟེ་ཆུད་སྟགས་ཆུད་སྟེ་དུ་མར་སྟགས་
ལ་འཇུག་པ་ལ་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཉིན་དུ་དགོས་པར་གསུངས་

ཤིང་། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་མེད་པར། དེ་ལྟར་ཆོག་ཉི་ཤུའི་ལས། གང་གིས་དེ་
 ཤེས་འགོ་བའི་སྒྲ། །དག་སྟོང་དོན་རྗེ་འཛིན་པས་བྱ། །ཞེས་དབང་བསྐྱར་བའི་
 སྟོབ་དཔོན་དག་སྟོང་དོན་རྗེ་འཛིན་པས་བྱ་བར་གསུངས། དུས་འཁོར་དབང་ལོའི་
 འགེལ་པར་བྱངས་པ་ལས། དེ་ཉིད་བརྩ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །གསུམ་ལས་དག་
 སྟོང་མཚོག་ཡིན་འབྲིང་། །དག་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས། བྱིམ་ན་གནས་པ་ཐ་
 མའོ། །ཞེས་དག་སྟོང་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དུས་
 འཁོར་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ། དག་སྟོང་དང་། དག་ཚུལ་དང་། བྱིམ་
 པ་རྒྱམས་ལ་དབང་སྟེགས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་པར་བྱ་བ་དང་། དབང་དངོས་
 གཞི་ལའང་མང་ཉུང་མཛད་པ་སོགས་མཚོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་
 གསུངས། འགེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་དུ་ཡུལ་དེར་དག་སྟོང་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་བཞུགས་
 བཞིན་དུ་བྱིམ་པའི་དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་དང་། རབ་གནས་གྱི་ཆོ་
 ག་སོགས་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། བྱིམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་དག་སྟོང་དོན་རྗེ་འཛིན་
 པས་བྱག་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ་
 བྱུངས་རྒྱམས་བྱངས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་བཞག་གོ །

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་རྩོམ་ཆེ་བ་བཟོད་
 པའི་ཆོ། སྟོམ་པ་གསུམ་རྒྱམ་པར་དག་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གཙོ་བོར་བཟོད་དེ། ཚུལ་
 འདི་དག་ལ་སྟོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྒྱམས་གྱིས་ལེགས་པར་བསམས་ན་བསྟན་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་
 པའི་དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྒྱམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། ཡིད་
 ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྒྱིར་
 སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་འདུལ་བར་མ་ལུས་ཤིང་། བསྐྱལ་བཟང་འདི་
 ལ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲག་ནས་ཡལ་བར་དོར་
 བའི་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོའི་གདུལ་བྱ་དམུ་མོད་བདག་འདྲ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལམ་
 བཟང་སྟོན་པར་མཛོད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་བྱིན་དང་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེའོ་སྟུམ་དུ་གྱས་པ་ཆེན་པོས།

སངས་རྒྱལ་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི།

མ་རུང་གདུལ་དཀའི་སྒྲིགས་དུས་འགོ་བ་ལ།

བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་ཡི།

སྒྱུབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཞེས་བཅོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་ཐུགས་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་བཟང་
 གི་སངས་རྒྱལ་སྟོང་པོ་འདིས་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོའི་དྲུང་
 དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། རང་རང་གི་ཞིང་བཟུང་བའི་ཆོ། ཅོད་ལྡན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་
 དུས་འདི་སྟུམ་ཀྱང་གཟུང་མ་ལུས་པར་དོར་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱུ་ཐུབ་
 པ་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡལ་བར་བོར་བའི་འགོ་བ་དམུ་མོད་ཅན་དེ་རྣམས་
 བདག་གཅིག་ཐུས་གདུལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཅོད་ལྡན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་དེར་
 བདག་འཛིང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལུ་བརྒྱ་མཛོད་
 ནས་ཞིང་འདིར་བྱོན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་
 ཡང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་སྒྱུབས་མགོན་སྒྲུབ་

མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་ད་ཡན་ཆད་དུ་གསུང་དུ་
མེད་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཆད་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ན་བཀའ་དྲིན་
དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྲུག་ལོ་བ་དང་། མིག་
ནས་མཆི་མ་ལུགས་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་དད་གྲུས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས།

ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་རྒྱབ་གྱུར་ཏེ། །

མགོན་སྐུབས་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། །

རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཉི་བར་སྐུབ་མཛད་པའི། །

སྐུབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་བཛྲོད་ཅིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་ཀྱང་
འདུལ་བར་མ་རུས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་
བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་པཎ་གྲུབ་བགྲང་
བ་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུལ་བར་མ་རུས་པར་ལུས་
པ་སྟོགས་མ་ལས་ཀྱང་སྟོགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་དམ་ཆོད་གདུལ་དཀའི་
འགྲོ་བ་བདག་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྐུབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་
བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་
ཡིན་ཞིང་། སྐུབས་མགོན་སྤྱི་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་
མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོམས་པར་
མཛད་པས་ན་བཀའ་དྲིན་རྣམ་ཡང་ལམོར་ཐབས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་
ནས་གསོལ་བ་ཐུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་པོ། །བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྐྱེད་
པའི་སྐུབས་འདིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། འདི་ནི་བདག་གི་དགོ་བཤེས་

ཆོས་སྒྲུབ། །ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྟོན་ལམ་ཡོངས་སྟོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་
 འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྟ་བུ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟ་བུས་
 མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡོན་ལག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན། །དགོ་བཤེས་འདི་དག་
 གཞོན་པ་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ །ཀྱ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདུད་ཅིའི་ཆར་
 འབབས་ལྟ་དབང་བཟུ་བྱེད་འདྲ། །ཟླ་ཉི་ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །
 ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དག་དང་གོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ། །
 རྒྱ་མཚོ་བཞེན་དུ་མི་ལུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྟོན་དང་མཉན་པ་འདྲ་
 བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བདག་གི་སྟོ་སྟེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆུབ་སྟེད་བྱེད་པ། །འདི་
 དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་
 འདིར་འོངས་སོ། །འཛིག་ཏེན་སྟོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་
 དང་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབས་མིག་ཡིན་ཞེས། །
 དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་བསྟོན་བཀུར་བྱེད། །ཅེས་སྟོན་གཞོན་ཅུ་ནོར་
 བཟང་གིས་སྤྱ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཇི་ལྟར་མཛོད་པ་དེ་
 ལྟར། །ནོར་བཟང་ཞེས་པ་རྣམས་རང་ལ་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་
 དང་བཅས་མིག་མཆི་མ་ལུགས་བཞེན་དུ་འདོན་ཞིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་
 རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གྲུས་པ་ཅི་སྟེ་བྱ་བར་གསུང་། །འདིར་ཆོག་དེ་དག་
 དངོས་སུ་མི་བཟོད་ཀྱང་། །གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོ་དོན་དེ་རྣམས་བསམས་ནས་
 བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་གྲུས་པ་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །རྩོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པོས་སྤངས་ཤིང་། །ད་ལྟ་

ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་ན། །འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱིས། །གདུལ་བར་མ་རུས་མགོན་སྐུབས་མེད་པའི། །བདག་ཅག་སྟིགས་མའི་
 འགོ་བ་དག་ལ། །ཀུན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱབ་པའི། །རྩེ་བཙུན་སློ་
 བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། །བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་
 བ་དང་། ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་རའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །མེ་འབར་བའི་འོབས་སུ་
 མཆོངས་བ་དང་། །ལྷགས་གཟེར་རྣོན་སྟོང་གིས་ལྷག་པ་སོགས། །སྟོན་ཐུབ་པས་
 དཀའ་སྤྱད་རྩེ་ལྟར་མཛད། །ལར་དེང་སང་འབད་རྩེ་ལ་ཆེར་མེད་པར། །ཆོས་
 མདོ་རྒྱུད་ཟབ་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག །པ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལས་ཐོབ། །དྲིན་
 འཁོར་ཐབས་མ་མཆིས་ཐམས་ཅད་མཁུན། །རྒྱ་དེས་ན་བྱང་སྟོང་པོའི་བར། །
 བདག་སྟོ་གསུམ་ལོངས་སྟོད་དགོ་ཆོགས་བཅས། །རྩེ་ཁྱོད་མཉེས་བསྐྱབ་ཕྱིར་
 འབུལ་ལགས་ན། །ཐུགས་བརྩེ་བས་དགུས་བཞིན་བཞེས་སུ་གསོལ། །སྟོན་
 བསྐལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས། །པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེས་ཡང་ཡང་བསྐྱབས། །
 ད་སྤྱར་ཡང་བྱང་རྩེ་ལྟར་པོའི་བར། །སྐུབས་གཞན་ན་མེད་དོ་སྤྱུ་མ་རྩེ། །དུས་
 གནས་སྐབས་ཅི་འདྲར་གྱུར་གྱང་རུང་། །སྤྱང་བདག་གི་སྦྱིད་སྤྱག་ལེགས་ཉེས་
 ཀུན། །རྩེ་སྤྱུ་མ་ཁྱོད་རང་མཁུན་ལགས་པས། །ཐུགས་བརྩེ་བའི་ལྷགས་རྒྱས་
 གཟུང་དུ་གསོལ། །རྩེ་སྤྱུ་མའི་མཛད་པ་ཅིར་སྤྱང་ཡང་། །སྟོ་ལྷག་རྟོག་རྩང་ཟད་
 མི་སྟེ་བར། །ལམ་ཟབ་མོ་སྤྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དུས་གཏན་གྱི་མདུན་མ་
 གྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་གྱང་བསམ་མོ། །

དེ་ནས།

དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས། །

གང་གི་བསྐྱའི་ཐུག་གཅིག་ཅུ་ཡང་། །

བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལགས་བསྐྱལ་ས་པའི།

སྐྱུང་སྐུ་མཁོན་ལྷན་པ་རྩེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྤངས་ཏྲོགས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐོ་
དམའ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ལྷག་པ་སུ་ཡང་མེད་
ཀྱང་། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ལས་སྤྱ་མའི་བ་སྤྱའི་སུ་ག་གཅིག་ལྷག་པར་གསུངས་སོ་སྤྱམ་དུ་དད་གུས་
བསྐྱེད་ཞིང་། རང་གི་ངོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱས་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱིན་སྐབས་ཆེ་བ་དང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་
བསྐྱབ་དགོས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་གྲང་སྤྱ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིའི་མཐུ་ལས་
ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པས་ན་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་
སྤྱམ་དུ་གསོལ་བ་ཐུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །

སྒྲོབ་མའི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཁིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོབ་མའི་བ་
སྒྲུ་གཅིག་ལྟག་པ་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་
ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་སྤྱ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཕྱོགས་
བཅུ་ན་རི་སྟེད་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྒྲུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱ་པོ་རི་སྟེད་པ་དེ་
བས་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་བ་སྒྲུའི་སྤྱ་ག་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་བྱུང་བར་དུ་
འཕགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་སྤྱ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པའོ། །སྟེ་བའི་གནས་སྒྲུ་ཀྱང་པ་ནས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱ་
ཏ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བས་མཆོད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་

ནུམ་པར་བཞུགས་པས་མཚོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱིའི་
ཁུང་བུའི་ཅེ་མོ་ལ་མཐོང་བའི་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་དཔོན་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚོད་པ་བྱེད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

སྐྱེ་བུ་འདི་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལས། གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་བས། །སློབ་དཔོན་བ་སྤྱིའི་ཁུང་
གཅིག་མཚོག། །དེ་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་མཚོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མན་སྟེར་ལམ་མ་
ནོར་བར་སྟོན་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་རྒྱལ་བ་ནུམ་པར་མཚོད་པའི་གནས་
སུ་མཛད་ན་སློབ་མ་ནུམ་པར་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་དགོས་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་
རྒྱད་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ། །

ཕྱིན་པ་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ སློན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

གསུམ་པ་ཕྱིན་པ་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་པ་
གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ་བཞི། ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་པ་གསོལ་བ་
འདེབས་ཚུལ། ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།
གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་པ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། བདེ་

གཤེགས་སྐྱ་གསུམ་རྒྱུ་གི་ལམ་ལོ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ལ་སྒྲུ་མ་
 རྣམས་གི་གསུང་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་གངས་མེད་བྱོན་པས་མ་སྤུལ་
 བའི། ཞེས་པ་ནས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་བར་བྱེའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་གསོལ་
 འདེབས་དང་། བྱོད་གི་ཕུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ནང་གི་ཡོན་
 ཏན་བཟོད་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། སྒྲིབ་མེད་
 ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་ཡོན་ཏན་བཟོད་
 པའི་གསོལ་འདེབས་སུ་བྱ་ཚུལ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱུ་གངས་མེད་ཅེས་པ་ནས་
 དུས་གསུམ་བྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གི་བར་བྱེའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གསུམ་ཞེས་སོགས་དང་། བྱོད་གི་ཕུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་
 གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་གསོལ་
 འདེབས་སུ་མཛོད་ཚུལ་དང་། ཡང་བདེ་གཤེགས་སྐྱ་གསུམ་ཞེས་སོགས་འདི་
 ཡན་བྱེའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱོད་གི་ཕུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་
 ཤེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་མེད་
 ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསལ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་
 ཀའི་གསོལ་འདེབས་སུ་མཛོད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་གདུལ་
 བྱ་རང་གི་མོས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དོན་འདུའོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་གྲོས་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་དག་གི་བསྐྱེད་དོན་མཛོད་ལུགས་གི་སྟེང་ནས་མདོ་སྤྲུགས་
 གི་ལམ་སྒྲི་དང་། ལྷག་པར་སྤྲུགས་གི་ལམ་རིམ་གཉིས་གི་གནད་ལས་བརྩམས་
 ཏེ་གོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་སྒྲུང་ངོ་། །

རི་ལྷར་ཡང་འདིར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། རྩོགས་བཅུའི་ཞིང་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྒྲིགས་
མ་ལུ་བདོའི་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་
རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཅག་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་པའི་
གཞུགས་སུ་སྤྱལ་ཏེ་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་འབྱིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྤྱགས་རྗེ་ཆད་མེད་དོ་སྐམ་དུ་གྱུས་པ་
བསྐྱོམ་ཞིང་།

བདེ་གསེགས་སྐྱ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །

ཐབས་མཁས་སྐྱ་འཕུལ་དྲ་བའི་འཛོལ་ལས། །

ཐ་མལ་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་མཛད་པའི། །

སྐབས་མགོན་སྤྱགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་བཛྲོད་དོ། །བདེ་གསེགས་སྐྱ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི།
རྒྱལ་བ་རྣམས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ཆོ་ཆོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྤྱལ་
སྐྱ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་
སྐྱ་དོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨོྭ་དང་། གསུང་དོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨུཾ་དང་། སྤྱགས་དོ་རྗེའི་ས་
བོན་ཧྱཱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱ་བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱགས་བྲམ་མེད་ཀྱི་སྐབས་གསུང་དོ་རྗེ་ལོངས་
སྐྱར་བྱེད་པར་གསུང་བ་སོགས་གསང་བ་མཚོག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་
མང་ཡང་མ་སྒྲིས་སོ། །སྐབས་དོན་སྐྱ་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་
དང་། སྐྱ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དོན་འདྲ་
ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི། རྩོན་བྱང་རྒྱལ་མཉམས་དཔལ་
ཤྱགས་འཆང་གིས་ཤར་རྩོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་

ནས་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཆོད་
 པ་དང་ཆོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིལ་ཆད་དང་དབྱེ་
 གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མོ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དང་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 སྟོང་དུ་སྒྲུལ་ནས་བལྟས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲིལ་དཔག་ཆད་འབྲུམ་
 ཐུག་དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲིལ་ཆད་མ་མཐོང་ཞིང་། གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་
 མོ་བལྟར་མ་རུས་པ་ན། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་སྟོང་ཕྱགས་སུ་
 སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གསལ་གྱི་ཁྱེད་ཕྱི་བཟུང་གྱི་མ་སྟོང་འདས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་ཏེ་བལྟས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་
 སྒྲིལ་མ་མཐོང་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་དབྱེ་གཙུག་ཏོར་མ་མཐོང་ཞིང་། སྒྲིལ་ཆད་མ་
 གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་ཞིང་དེ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་བཟུང་
 དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོང་པོ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྒྲིལ་ཆད་དང་
 དབྱེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མོ་ཅམ་ན་མཐོང་ཞུས་པ་ན། རྒྱུ་མཐོང་མ་ཟད་གྱི་བར་
 དུ་མཐོང་མི་རུས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་མཐོང་ཆད་ནི་ཇི་ཅམ་པ། སངས་
 རྒྱུས་གསུགས་ཀྱང་དེ་ཅམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོའི་དབྱེ་གཙུག་ཀྱང་། །
 རྒྱུ་མཐོང་ཁམས་དང་མཚུངས་པ་ལགས། རྒྱུ་མཐོང་ཇི་སྟོང་ཁྱེད་ཀྱང་པ། །
 སྒྲིལ་ཀྱང་དེ་སྟོང་ཁྱེད་པ་ལགས། སྒྲིལ་ཇི་སྟོང་ཁྱེད་ཀྱང་པ། འོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 བོ་དེ་སྟོང་ཁྱེད། འོད་ཀྱིས་ཇི་སྟོང་ཁྱེད་ཀྱང་པ། གསུང་གིས་ཀྱང་བོ་དེ་སྟོང་
 ཁྱེད། གསུང་གིས་ཇི་སྟོང་ཁྱེད་ཀྱང་པ། ཐུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བོ་དེ་སྟོང་ཁྱེད། །
 ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ནི།
 འཕགས་པ་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་ཐུས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་གསུང་ཆངས་པའི་
 དབྱེངས་ཀྱིས་ཇི་ཅམ་ཁྱེད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་རི་རབ་གྱི་ཅེ་དང་། ཕྱིའི་ལྷགས་རི་

མུ་ཁྱུང་སོགས་སུ་བྱིན་ནས་ཉན་པ་ན་གསུང་སྒར་བཞིན་དུ་ཐོས། དེ་ནས་རྩུ་
 འཕྱལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་རྩལ་བྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་གྱི་ཁྱུང་དགུ་
 བཅུ་ཅུ་དགུའི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་
 མཚན་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱབ་ནས་ཉན་པ་ན། བྱ་རྟོན་སྤང་བོའི་རིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཉན་པ་དང་ཁྱུང་མེད་པར་ཐོས། ཞིང་དེ་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་སྐྱུ་དབག་ཚད་
 ཅུམ་པ་ཞིང་དེའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལུས་དབག་ཚད་བྱེད་ཅུམ་ཡོད་
 པས། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་ལྟང་བཟེད་གྱི་སྟན་
 གདུ་བུའི་ངོས་ལ་འཆག་ཅིང་འདུག་པ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་
 མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་བྱུག་གིས་རེག་ཅིང་། འདི་འདྲ་བའི་སྟོག་ཆགས་རྒྱང་དུ་དགོ་
 སྟོང་གི་གཟུགས་ཅན་ལྟང་བཟེད་གྱི་གདུ་བུའི་ངོས་ལ་འགྲོ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་
 ལ་མཚན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ་ན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་འདི་མི་མཛེད་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤུ་ཐུབ་
 པའི་ཉན་ཐོས་རྩུ་འཕྱལ་ཅན་གྱི་མཚོག་དེ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྟམས་པར་མ་བྱེད་
 ཅིག་གསུང་། དེ་ནས་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་རྩུ་འཕྱལ་བསྟན་ཏེ་ཞིང་དེ་སྐྱེལ་གྱིང་
 གཅིག་གིས་བྱབ་པར་བྱས་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞིང་འདིར་
 འོངས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནི། གསལ་གྱི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་
 གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྩུ་དང་ཤིང་ཐམས་ཅད་མེར་
 བསྐྱོགས་ཏེ་ཐལ་བ་རྣམས་གསལ་གྱི་ཁྱུང་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སུ་སྐྱོགས་ནས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་དགྲུགས་ཏེ། དེ་ནས་བཏོན་ནས་དེ་

བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཐལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་རེ་རེ་ནས་འདི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གང་གི་ཡིན། ཡུལ་གང་གི་ཡིན། རྩ་བའི་གང་དང་གང་གི་ཐལ་བ་
 ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་པ་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཅིག་ཅར་
 གཟིགས་ཏེ། ཐལ་བའི་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩ་དང་བའི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 རྩ་བ་དང་། རྩོད་བྱ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འབྲས་བུ་འདི་དང་
 འདིའི་ཐལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པར་མཛད་གསུང་།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་མཁའ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དཔེ་
 ཅམ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་གཟུང་མི་ཞུས་པ་ནི། བསྐྱུགས་འོས་བསྐྱུགས་བསྟོད་
 ལས། བྱོད་འབའ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱུང་པ་ལགས་ཀྱི།
 བྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྟག་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁའ་པས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་
 པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཚད་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཚུངས་
 སོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་
 པའི་ཚད་གཟུང་ཞུས་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་བའི་ཚད་གཟུང་བར་མི་ཞུས་པའོ། །

མདོར་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པས། བྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
 ཡི། ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྐས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། རི་ཅམ་བཞུགས་ཀྱང་སྟོ་ཡི་
 ཡུལ་མིན་ན། ཚད་སྐད་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོས་ཅི་འཆལ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་རྣམས་བདག་
ཅག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སོ་སྟེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ལ་སྤང་དུ་
རུང་བའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་
མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ན། ཐུགས་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུལ་ཆད་
མེད་པས་བདག་ཅག་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་བའི་གཞུགས་ག་
རུས་རྩོས་བཅས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དད་
གུས་བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །

འདི་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བར། ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོགས་དུས་སུ་ཐ་མལ་བའི་
གཞུགས་འཛིན་པ་ནི་རྟག་གཉིས་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མང་པོར་གསུངས་
ཤིང་། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་སོགས་མདོ་སྟེ་མང་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རི་
ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། མངས་སྤྱོད་གས་པས་མ་བཞོན་
དོ། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་སྟོན་གྱི་གྲོང་གཞིས་ཀྱང་། དེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་
སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་འང་གདུལ་བྱའི་བསམས་པ་དང་བསྟན་
ནས་ཐ་མལ་བའི་གཞུགས་མང་དུ་བསྟན་ཏེ། སོར་ཐེང་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་རང་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀླ་
པོན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དུ་སྐྱུལ་ཞིང་། མོ་འུ་འགལ་སྟོན་
པོ་ཆེན་པོར་སྐུལ་བ་དང་། དྱི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཟ་རང་
བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུལ་བ་སོགས་ཐ་མལ་བའི་གཞུགས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་མཛད་པ་མདོ་སྟེ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ནུས། །

བདེ་གསེགས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་དང་། །

ཁྱོ་བོའི་དབང་བོའི་རང་བཞིན་མཆོག་གསུམ་གྱི། །

བདག་ཉིད་སྒྲུ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་གྱི་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་བདག་ཅན་
སྒྲུ་མོངས་ནུས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་རང་དང་སྒྲུལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་
བརྒྱུད་ཡང་ནང་གི་ཡུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་ནུས་ནི་ཐ་མལ་བ་མིན་པར་རིགས་ལྷ་
ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་བརྒྱུད་དང་ཁྱོ་བོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་གསུམ་
མ་ཡུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ་སྒྲུ་མ་དུ་དད་གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་
པའོ། །འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་པར་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་སྒྲུབས་སུ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
ཚུལ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྩལ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །

དཀྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོ་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །

རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་དྲོ་རྩེ་འཛིན་པའི་གཙོ། །

སྒྲུང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསང་བ་ལྟར་ན་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་དྲིན་ཅན་ཙུ་
བའི་སྒྲུ་མ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་རི་སྒྲེད་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་སྒྲུལ་བྱེད་དང་བདག་ཉིད་ཡོན་ཞིང་།

མདོར་ན་ བྱུགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་བྱབ་བདག་
 རྗེ་རྗེ་འཆང་ཞེས་མཚན་དུ་བཏགས་པར་བསམས་ནས་མོས་གྲུས་བྱུགས་དྲག་བྱ་
 ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི།
 མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སྤྱི་འཛིན་ཆེས་ཕྱ་ནོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་ནི། །
 རྣམ་དག་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་འོང་། །རབ་དཀར་རྩ་བེར་བྱེ་བས་འབྱུང་
 པའི་སྒྲ། ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ལ་བྱུག་འཆོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ནང་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་རྣམས་
 རྒྱུ་རྒྱུར་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 འཆར་ཞིང་། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ལས་
 ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲ་འགྲུབ། སྒྲ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་ལས་ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ངས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲ་ཐོབ། དེ་ཉིད་
 ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་རིགས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པར་འཆར་བར་གསུང་། རིགས་
 བརྒྱ་ནི་རྣམ་སྤྱང་གི་རིགས་ཉི་ཤུ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཉི་ཤུ། འོད་དཔག་མེད་
 ཀྱི་རིགས་ཉི་ཤུ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཉི་ཤུ། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཉི་ཤུ་སྟེ་
 བརྒྱའོ། །རིགས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་དེ་ཉིད་རིགས་ལྷར་འདུ། དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་
 གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱུ་ན་
 གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་སྟེ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་འདུའོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ནི་གསང་བ་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཡིན་
 བས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལ་གསང་བའི་གསོལ་འདེབས་སུ་གསུངས་སོ། །
 བཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དངོས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

- 207 -

པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནས་འདི་རྟོགས་པ་སྒྱིར་སྒྲུ་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་དང་། བྱད་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཅུ་བཤད་གྱི་དོན་ལ་འབྲིས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ་། །

སྒྲུ་མ་ཚོས་སྒྱུར་བལྟ་བ་ནི་སྒྲགས་སུ་མ་བཟང་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། བོད་དུ་བྱངས་ཟིན་པ་ལྟར་དོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱུ་བ་ཆེན་དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་སྒྲུ་མ་ཚོས་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་པ་དང་། དེས་དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་འདི་དག་རང་བཟོར་མཛད་པ་མིན་གྱི། རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་ལམ་མོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྤང་བའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྒྲོན་མའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་འོད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྒྱུ་བའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྒྱུ་བས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་གནས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་དཔུང་གཉེན་ནོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་གྲིང་ངོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་མའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་མའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་ཕྱིན་ཡོངས་གཏད་གྱི་ལེའུ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་མདོར་

ལས་གེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཚས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་བདེ་ཆེན་ལྟན་སྦྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་
 ཉིད་པ་མིན་པ། བྱོད་ཞབས་བསྟན་ཅིང་བྱོད་གསུང་བོས་པས། །མདོན་སུམ་
 འགྱུར་མཛད་བཀའ་དྲིན་སྟེ་མེད། རྡོ་བཙུན་སྟོ་བཟང་ཚས་གྱི་རྒྱལ་མཚན། བཀའ་
 དྲིན་ཆེན་པོ་སྟེང་ནས་དྲན་པས། སྟོ་གསུམ་དང་བས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །
 སྦྱིབ་བྲལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྟན་སྦྱེས། །ལྷུང་དུ་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱི་སྟོབས་ཤིག །
 ཅས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷུང་ལྷུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉིང་དེ་ འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་རྒྱལ།

བཞི་པ་ལྷུང་ལྷུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་
 ལེན་རྒྱལ་ནི།

བྱོད་ནི་སྟོ་མ་བྱོད་ནི་ཡི་དམ་བྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཚས་སྟོང་སྟེ། །དེང་ནས་
 བཟུང་སྟེ་བྱང་རྩལ་བར་དུ་བྱོད་མིན་སྦྱབས་གཞན་མི་འཚོལ་བས། །འདི་དང་
 བར་དོ་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་སྦྱགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་གཟུང་མཛོད་ལ། །སྦྱིད་
 ཞིའི་འཛིགས་སྟོལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་སྟོལ་གཏན་གྱི་གྲོགས་མཛོད་བར་གཙོད་
 སྦྱངས། །

ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་སྦྱགས་དཔལ་ཏུ་གདབ་བོ། །དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱལ་ནི། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྟོ་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 སྦྱབས་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་རེ་ས་གཞན་ལ་

མེད་པའི་སྒྲོ་ལིང་བསྐྱར་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་པའོ། །འདྲིའི་
སྐབས་སུ་སྒྲོ་མའི་ཞབས་ལ་ཆེར་གྱིས་འདུས་ནས་སྒྱི་བོས་གཏུགས་ཏེ་གསོལ་བ་
འདེབས་གསུང་། དེ་ཡང་དྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲོ་མ་ཁྱོད་ནི་སྒྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམ་ཐག་བདག་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལས་དྲངས་ཏེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་འབྱེད་ཐྱིར་རང་དང་སྐལ་བ་འཆོམ་པའི་སྒྲོ་མའི་རྣམ་
པར་བྱོན་པ་ཡིན་པས། ད་དུང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པས་
བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་སླེབ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་སྟོན་དང་དུ་གསོལ། ཁྱོད་ནི་
དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲོ་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་
ཡིན་པས་བདག་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྦྱར་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བདག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྦྱར་དུ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། གནས་གསུམ་གྱི་དབང་བོ་དང་མཁའ་
འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྣམ་
རྟོག་ཡིན་པས་ན་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་། མཁའ་འགྲོ་
མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
ལམ་སྟོན་དུ་བཞུགས་པའི་གྲོགས་མཛད་དུ་གསོལ། དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་དང་ཡུལ་
ཉེར་བཞིར་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་སྒྲུང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲོ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྦྱུ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་ན། ཁྱོད་ནི་ཆོས་སྦྱོང་
མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཕྱི་ནང་
གི་འགལ་རྒྱུན་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུང་དུ་གསོལ། མདོར་ན་འདི་ཕྱི་
བར་དོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལས་ལྷག་པའི་རེ་ས་གཞན་

ན་མེད་པས་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་སྤྲུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་བརྒྱུང་ལ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གདུང་སྤྲུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ་
པོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ཚུགས་སུ་གསོལ་འདེབས་སྤྲུགས་དྲག་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བྱས་
ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལོན་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་གྱི་གནས་རྣམས་ལས། །

བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་ཁ་གསུམ། །

རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བྱུང་ནས་བདག་ཉིད་གྱི། །

གནས་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པ་ལས། །

སྒྲིབ་བཞི་དག་ཅིང་རྣམ་དག་དབང་བཞི་ཐོབ། །

སྐྱ་བཞི་ཐོབ་ཅིང་སྒྲ་མ་གཉིས་པ་ཞིག །

དགྲེས་བཞིན་ཐིམ་པས་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་པར་གྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་གདུང་སྤྲུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མ་བྱབ་དབང་དོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་སྤྲུགས་གཉིང་ནས་དགྲེས་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་ཨོ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་
རྒྱན་བབས། རང་གི་སྒྲིབ་པོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་ཞེན་སྒྱུངས། ལུས་པའི་དབང་
ཐོབ། སྐྱལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། སྒྲ་མའི་མགྱིན་པའི་
ཞུམས་བདུད་ཅི་དམར་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་མགྱིན་པར་ཞུགས། རང་གི་སྒོ་
ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་རྒྱུང་སྤྲུགས་ཐ་དད་དུ་
འཛིན་པའི་སྒྲིབ་ཞེན་སྒྱུངས། གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ཡོངས་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་

ལུས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། སྤྱ་མའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་བདུད་ཅི་སྒོན་པོའི་
 རྒྱན་བབས། རང་གི་སྡིང་གར་ཞུགས། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་
 སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་གང་སྒྲུང་བདེ་སྡིང་དུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་
 མ་སྦྱངས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཆོས་སྐུ་འབྲུག་པའི་ལུས་པ་བཞག་
 པའི་མོས་པ་བྱ། སྤྱ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་
 དམར་མཐིང་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བབས། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཞུགས། སྒོ་
 གསུམ་ཐུན་མོང་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་
 པོ་ཆེ་ཐོབ། འབྲས་བུ་བྱང་འཇུག་འབྲུག་པའི་ལུས་པ་བཞག་བྱུང་སྐྱམ་པའི་མོས་
 པ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །བསྐྱེད་དེ་ཙམ་དང་། ཡང་དབང་བཞི་སོ་སོའི་བརྟན་དོན་
 འཕྲོད་ངེས་སུ་བྱ་བྱིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཙམ་བྱེད་ན། སྤྱར་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་དུ་བཏབ་ཅིང་། བདག་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་
 སྤྱར་དུ་བྱང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དེའི་སྒྲིན་བྱེད་དབང་བཞི་བྱད་
 པར་ཅན་བསྐྱར་དུ་གསོལ་སྐྱམ་དུ་མོས་པ་དང་། ལྷག་པར་བུམ་དབང་བསྐྱར་དུ་
 གསོལ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་བཏབ་པས། སྤྱ་མ་བྱབ་དབང་
 རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་
 རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྦྱན་དངས། སྤྱ་མ་བྱབ་དབང་
 རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོས་དབང་བསྐྱར་པའི་དགོངས་པ་མཛད། སྦྱན་མ་ལ་སོགས་
 པའི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་
 རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་སྡིང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། སྤྱ་གར་མཛད་
 ཅིང་རོལ་མོ་བརྟུངས། མེ་ཏོག་དང་གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབས། ཕྱག་
 གིས་ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་བབྱང་བའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་

ཅིས་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར། གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱི་ཤིས་བ་བཟོད། བློ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་མཚམས་
 སྤྱ་ལའོད་ནས་བགལས་བསྐྱད། ཞོ་སཐ་ཏ་ཐུག་ཏ་ཨ་ཁྱིའི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་གྱི་ཡེ་
 རྒྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཚུ་རུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས། བདུད་
 ཅིའི་ཚུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སྒོག་གཅོད་བ་དང་། མ་བྱིན་བ་ལེན་བ་དང་།
 མི་ཚངས་བར་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་བ་ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་བསགས་པའི་སྤྱི་གླིག་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་
 པའི་སྤྱང་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཅན་ལྟའི་སྤྱར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས། ཚུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཡར་
 ལུད་བ་ལས་སྤྱ་མའི་ངོ་བོ་མི་བསྤྱོད་པས་དཔུ་བརྒྱན་པར་བསམ། དེས་ལུས་
 པའི་དབང་ཐོབ། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམ་གསུམ་སྤྱར་བསགས་སྤྱང་ཞིང་བྱི་
 མ་སྤྱམ་བ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱང་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་ལུང་པས་ན་སྤྱ་
 དོ་རྩེ་སྤྱོད། བསྤྱོད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་བ་བསྒོམ་བ་ལ་དབང་། འབྲས་ལུ་
 སྤྱལ་པའི་སྤྱ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་བ་བྱད་པར་ཅན་བཞག་སྤྱང་སྤྱམ་དུ་བསམས་ཤིང་།
 དབང་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེམས་པས་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
 མོས་བ་བྱའོ། །

དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་སྤྱ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་བྱགས་
 དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་བདག་ལ་གསང་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་སྤྱམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལུས་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
 ཕྱག་མ་དང་སྤྱེམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོར་མཚམས་དང་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
 ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱན་དྲངས། སྤྱ་མའི་སྤྱི་

བོར་ནས་ཞུགས། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་སྒྲུ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡབ་
ཡུམ་གི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་གི་ཚོགས་དང་། སྒྲུའི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་
ཡུས་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིས་གང་ཞིང་། ལྷག་པར་མགིན་པའི་གནས་སུ་བདུད་
ཅི་དཀར་དམར་དཔག་མེད་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱན་ཕྱ་མ། ཚོག་
རྒྱུའ། དག་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་
ཅད་དང་། བྱུད་པར་རྒྱུད་སྒྲགས་སོ་སོར་སྒྱུར་ཞིང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
སྒྱུར་ས། ཡུས་དྲུངས་གསལ་འོད་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ལྷག་པར་ཅ་རྒྱུད་
ཐིག་ལའི་ཁམས་ནམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དག་མ་དག་གི་སྦྱུ་ཡུས་སྒྲོམ་པ་
ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་འོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱུ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་
བྱུད་པར་ཅན་བཞག། གསང་དབང་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་དུ་དགའ་བ་བསྒྲོམ།

དེ་ནས་ཡང་སྒྲུ་མ་བྱུང་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་བྱགས་དྲག་
པོའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གི་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་སྟམ་དུ་ཡིད་
གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲུ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཡུམ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་གི་
དབང་ལྷག་མ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ། རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་
གསལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་དང་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་དང་། མཚོག་
དགའ་དང་། བྱུད་དགའ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་ནམས་རིམ་
གིས་ཐོབ། ལྷན་སྦྱེས་གི་དུས་སུ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་དང་བཅས་པ་འགགས་ཤིང་།
སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་ཡུགས་སྦྱོར་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ལ་ཚོས་གི་སྦྱུ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་
མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་འདི་ནི་སྒྲོ་གཅིག་གི་སྦྱང་ནས་གཟུགས་

སྐྱེད་ང་ཚོས་སྐྱ་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་སྤྱ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་
 ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱུང་འདུག་བསྐྱབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལྷན་སྦྲེས་བསྐྱེད་ཅུས་ན་རབ་དང་། དེ་མི་ཅུས་ཀྱང་
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཁྱེད་པའི་བསྐྱེད་ཅུས་ན་དེའི་སྤྱིང་ནས་བསྒྲུལ། དེ་ཡང་མ་ཅུས་ན་
 མ་མཐའ་ཚིག་རྗེས་འབྱུང་པའི་གོ་བའི་སྤྱིང་ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྤྱིང་བ་བཏོན་ཏེ་
 སྤྱགས་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཐོབ། བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་
 པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྱིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་།
 བྱུང་པར་གང་སྤྱང་བདེ་སྤྱིང་དུ་འཆར་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་སྦྱངས། ལམ་འོད་
 གསལ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་སུ་བདེ་ཆེན་ཆོས་སྐྱེ་འགྱུབ་པའི་ཅུས་པ་
 བྱུང་པར་ཅན་བཞག་སྤྱང་སྒྲུམ་དུ་དགའ་བ་བསྒྲུལ།

དེ་ནས་ཡང་སྤྱ་མ་སྤྱབ་དབང་ངོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གྲུས་བྱགས་དྲག་
 པོའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ལ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་དུ་གསོལ་
 སྒྲུམ་དུ་ཡིད་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱ་མ་སྤྱབ་དབང་ངོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
 ཞལ་ནས། བྱུང་གྱི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ལྷའི་སྐྱར་སྤྱང་
 བཞིན་པའི་དུས་ན། སེམས་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་
 རེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་འདི་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
 མཐར་ཐུང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་
 རང་སྤྱང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་པའི་ལུས་ཅན་དང་། དེའི་དུས་ཉིད་ན་སྤྱགས་
 ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་དགའ་བ་དང་སྤྱིང་པ་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་
 འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་
བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དབང་བཞི་པ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་ངོ་
སྤྲད་ཅིང་། སྒྲུབ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པའི་སྒོ་
ནས་སྒྲུབ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས། ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་གཉིས་སྒྲུང་
འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་འོད་གསལ་སྟོང་བའི་ངང་དུ་ཞུགས།
འོད་གསལ་དེ་ལས་ཆུ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་སྤྲད་ཅིག་གིས་ཟུང་འཇུག་དང་
པོའི་མགོན་པོའི་སྒྲུབ་ལངས། སྒྲུབ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་གསུང་
ཐུགས་དང་རང་གི་སྒོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་མོས་པ་བརྟན་
པོས་མཉམ་པར་འཛིག་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེས་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ།
སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུངས། ལམ་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་
པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཏུ་
འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་བྱད་པར་ཅན་བཞག་བྱུང་སྟུང་དགའ་བ་བསྒྲོམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ་དེ་ནི་བདེ་
གསལ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་འཇུག་དེ་མིན་
ཡང་སྦྱིའི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆོག་
སྒྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་འང་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་
ནས་སྦྱོང་ན། སྒྲུབ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྦྱིའི་གནས་ལྟར་འཛིགས་བྱེད་
རིགས་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ལས་རིགས་ལྟ་ཆད་དེ་བུམ་དབང་བསྒྲུབ་པ་སོགས་དབང་
བཞི་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་
པོས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་ན། དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། འདུས་
པའི་དགྲིལ་ཚོགས་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེད་པ་ནི་དོ་རྗེ་
འཆང་སྒོ་བཟང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང། །

ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མེད་པ་བྱེད་ན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་
བདེ་མཆོག་གི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང། ཁྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་
དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་རྒྱུད་གྱི་མན་
ངག་གྲུབ་ཆེན་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
པས། དོན་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱུང། །
སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་འདི་དག་
ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་བསྐྱུགས་
པ་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང་། བདག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་གསུལ་ལམ་ལ་བག་
ཆགས་འཛིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མེད་མི་རུང་དུ་མཛད་ཅིང་ཡང་ཡང་བྱ་
དགོས་ཚུལ་དང་། མ་མཐུང་ཉིན་རེར་ཆར་རེ་མ་ཆག་པ་དགོས་ཞེས་འདོམས་
པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཁྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་སྒྲ་ནས་རང་བྱུང་འཇུག་དང་པོའི་
མགོན་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་པ་དེ་གའི་ངང་ནས་སྐྱུ་གསུལ་བསྐྱུ་བ་འཇུག་
མ་སྟོང་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲ་མ་
དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་གསུལ་ཀར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཡིག་གི་

མཐར་ཐུགས་ཐེང་མགོ་བྱེན་དུ་བསྟན་ཅིང་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བ་མར་མའི་ཐེང་བ་
 ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུ་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟང་ལྟང་བར་སྐྱོག་བཞིན་པ་ཞིག་གསལ་བ་ཏུ་བ་ལ།
 ཐུགས་ཐེང་ཕྱི་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སྟོན་གྱི་འཛིག་
 ཏེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་མ་དག་པ་སྤངས་ཏེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་
 ཁང་དུ་གྱུར། ཡང་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། དེགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཕོགས་པས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་སྐྱེའ་རྣམས་སྤངས་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱར་
 གྱུར། རང་དང་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕུགས་ཀྱི་ཐུགས་
 ཐེང་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྐྱོ་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འབེབས་
 པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཐུགས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །

བསྐྱེད་བྱའི་ཐུགས་ནི་ཐོག་མར་སྤྱ་མའི་མཚན་ཐུགས་བསྐྱེད་བར་གསུངས་
 པས། བདག་གི་སྤྱ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཇོ་ཡུལ་གྱི་རུ་སྐྱ་མ་ཏི་རྩྭ་ན་སྐྱི་རྩྭ་
 ཞེས་པ་འདི་བསྐྱེད་བར་མཛད་ཅིང་། སྐྱོབ་མ་ལའང་འདིའི་དམིགས་པ་སྟོན་
 ལ། ཐུན་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཐུན་མཚམས་རྣམས་སྤངས་མཚན་ཐུགས་འདི་
 རང་བསྐྱེད་བར་མཛད་དོ། དེ་ནས། ཇོ་སྐྱ་ནི་སྐྱ་ནི་མདུ་སྐྱ་ནི་ཡེ་སྐྱ་ ཞེས་ཐུབ་
 དབང་གི་གཞུངས་ཅི་མང་བསྐྱེད། དེ་ནས། ཇོ་ཡུལ་བཟོ་རྩྭ་རྩྭ་ ཞེས་དོ་རྩེ་
 འཆང་གི་གཞུངས་ཅི་མང་བསྐྱེད། དེ་ནས། ཇོ་ཡུལ་རྩྭ་ མང་དུ་བསྐྱེད་བར་གསུང་
 རོ། དེ་ལ་སྤྱ་མའི་མཚན་ཐུགས་བསྐྱེད་བ་ནི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཞིག་སྟེ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་སྤྱ་མའི་མཚན་ཐུགས་འདྲེན་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་
 བྱིན་རྒྱལ་ཆེ། ཞེས་གསུང་། གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྐྱོས་
 ལོ་རྒྱས་མང་དུ་སྤྱང་རོ། དེ་ཡང་སྤྱ་མའི་མཚན་ཐུགས་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་ཆུང་ནི་

སློབ་མ་རང་གི་དད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སློབ་མའི་ངོས་ནས་སླ་མ་དེ་སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་སློབ་ཐག་པ་ནས་བལྟ་ཞིང་མོས་གུས་བཙོས་
 མིན་ཞིག་ཡོད་ན། སླ་མའི་ངོས་ནས་རྒྱད་མཐོ་དམའ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སློབ་
 མ་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་སླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བྱིན་རླབས་ལྷུར་
 བ་འབྱུང་།

སློབ་མའི་ངོས་ནས་དད་མོས་མེད་ན་སླ་མ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཡིན་ཡང་
 བྱིན་རླབས་གང་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། བོ་དོ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས། སླ་མ་བྱིན་རླབས་
 ཆེ་དང་རྒྱུད་བ། །དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། །བྱས་གཞོ་མེད་ཅིང་ཡིད་མ་
 ཆེས་ན། །འཇམ་དཔལ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཡང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་
 ཡང་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གུས་ཤིང་བྱས་གཞོ། །ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སླ་
 མ་མིན་ཡང་། །དེ་ལ་དེ་ཡི་བྱིན་གྱིས་རླབས་འཇུག། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 འདི་དག་ལ་སློན་དག་བཙོས་པ་ལ་དད་པའི་ཆུན་མོ་ཞིག་ལ་མི་ཞིག་གིས་བྱིའི་
 སོ་ཞིག་བྱིན་ནས། འདི་དག་བཙོས་པའི་ཆེམས་ཡིན་བྱས་པས། ཆུན་མོས་ཡིད་
 ཆེས་བྱས་ནས་རྒྱན་དུ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་དུ་བཏབ་པས། བམ་ཞིག་
 བ་སོ་དེ་ལ་རིང་བསྐལ་དང་འོད་འཕྲོ་བ་སོགས་བྱུང་སྟེ། ཆུན་མོས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
 པ་སོགས་ཀྱི་གྲོང་གཞི་མང་དུ་སྒྲུང་བས། སློན་གྱི་བྱུང་བ་དེ་དག་བསམས་ནས་
 གྲུང་ངེས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཐུབ་དབང་གི་གཞུངས་སྒྲགས་འདི་ལན་རེ་བསྐྱས་པས་
 གྲུང་བསྐྱལ་བ་བྱི་ཐག་མང་བོའི་སྒྲིབ་འདག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་།
 རོ་རྩེ་འཆང་གི་གཞུངས་འདི་ནི་མཆོག་སྐུ་བའི་ཐབས་སུ་དཔལ་འདུས་པ་རྩ་
 བཤད་ཀྱི་རྒྱད་ཀླམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེ་ལྷ་རྩྱུ་ གསུམ་ནི་

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་
གསུངས་པའི་གཞུངས་སྒྲགས་ཟབ་བྱུང་ཅན་དེ་སྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཐུ་འདི་ལ་ཡོད་དེ། གཞུངས་སྒྲགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞི་
རྒྱལ་དབང་དྲག་གི་ལས་གང་བསྐྱབ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་རྒྱལ་གིང་། དེར་
མ་ཟད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱལ་དབང་དྲག་གི་ལས་
ཆོགས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་འབད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བ་
སྒྲུ་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱབས་ན་དེས་པར་འགྲུབ་པར་འདུས་པའི་རྩ་
རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས། ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་པའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་རྒྱལ་དབང་དྲག་
གི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་རྒྱལ་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་གསུམ་རྒྱུད་དང་སྐྱུར་བའི་རྩོ་
རྩེ་བཟུངས་པའི་མཐུ་ལས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱུར་དུ་
བསྐྱབ་རྒྱལ་པས་ན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྩོར་བཟུངས་འདི་
ལ་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་སྟེ་ལ་བའི་རིན་པོ་ཆའི་བཟུངས་པ་
ཞེས་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་སོ། །

འདི་ནི་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པས་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་སྒྲུ་
མས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་དགོས་པར་གསུངས་གིང་། དཔེན་ས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་རྩོ་རྩེ་
འཆང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གསུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་འདི་
དག་ལ་མན་ངག་གི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་སྟངས་ལས། འཇམ་མགོན་
སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་སྐྱབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་མཆོད་
པའི་ཆོག་འདོན་གཤེས་པས་ཆོག་པར་མི་བྱ་བར། མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་
པ་རྣམས་རྩད་བཅད་ལ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཙམ་མིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་

ནས་དངས་ཏེ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཟུང་དུ་གསོལ། །བཞི་པ་མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སློ་སྦྱོང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁྱེད་ལ་གཉེས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟེན་ནས་སློ་རི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྲུལ་ལྟ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པས་མི་གནོད་ཅིང་། གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུབ་པ་སོགས་རྒྱལ་བས་ཕན་ཡོན་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་དང་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་སྟེ་སྤྲུལ་ལ་བརྟན་སྟོང་སོགས་བྱས་ན་ནི་མཚམས་མེད་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྟོན་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པར་འབྱུངས་དགོས་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཆོ་བ་སོགས་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འཕུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་སློ་རྩེ་ཆེག་བསྐྱེད་གྱི་འདུན་པ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྒྲོས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་ཅི་བྱུང་
 བྱ། མདོར་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཉམ་ཐག་བདག་འབྲེན་
 པའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཡིན་པར་བསམས་ལ་
 སྒྲོན་ཏོག་གི་སྒྲོ་ཡེ་མ་ཤོར་བ་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་
 བསྐྱེད་ལ། སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་
 བས་རང་ལ་སྒྲུར་ཕན་བཏགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་
 བའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་
 མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྐྱོམ།

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བདེ་ལེགས་
 གྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་
 གྱིས་ཞིང་ཆོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་མ་བུར་ན་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཉན་ན་ཆོག་མི་ཟེན། བསམས་ན་
 འོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲོའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་
 ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། ཞིང་མཆོག་དམ་
 པ་འདི་འདྲ་དང་མཇལ་བཞིན་དུ་འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་གྱི་རྩ་བ་འཛུགས་ཕྱིར་
 དགོ་བའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པར་མི་བྱེད་པར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་བདག་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུན་པའམ་སྤྱིང་རུལ་བའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞིང་ས།
 བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྟེན། སངས་
 རྒྱས་དངོས་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདིའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བ་

དང་། དག་གིས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་བརྗོད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་དངོས་
 བོས་མཚོད་པ་དང་། དགའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་བཙུན་སླ་
 མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་པར་དུ་དགྱེས་བཞིན་གཟུང་
 དུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་སླ་མ་ལ། །

མཚོད་ཅིང་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས། །

བདེ་ལེགས་རྩ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས། །

དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཐུགས་དག་དུ་བཏབ་པས་སླ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་ག་ཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པས་
 སྤྲིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོན་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲིག་སྦྱིབ་སྦྱངས། །ལུས་
 དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། སླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་
 པ་དང་། དགའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་གྲུས་པ་དང་། མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་
 མཉེས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྟོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་རང་ག་ཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །

གཉེས་པ་བསྟོན་ནས་སློ་རི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉེས། ལམ་ཐུན་མོང་
 བ་ལ་སློ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། །
 དང་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྦྱེས་སུ་རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་

བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། སྦྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་དང་། སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་ལོ། །

སྦྱིས་བྱ་ཚུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་བཤད་པ།

དང་པོ་སྦྱིས་བྱ་ཚུང་བྱ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས།
འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བདེ་
བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་དམིགས་སྒྲོར་གཉིས་སྤྱེལ་
ནས་དམིགས་སྒྲོར་གཅིག་རྒྱ་མཛད་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མགོན་པོ་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལྷགས་ལྟར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་
ངག་རྒྱ་བསྟུས་ནས་འདོམས་པར་མཛད་དེ། དེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་རྒྱ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུས།
དེས་འབྱུང་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་པའི་ཐབས་དང་། སྤྱི་མའི་སྣང་
ཤས་ལྷོག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་མཛད། དེའི་དང་པོ་ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་
པའི་ཐབས་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆོ་ལ་ལོང་མེད་པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པའི་
ཆོ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྷོག་ ཅིས་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་དམིགས་སྒྲོར་བྱང་
རྒྱ་སྤྱེལ་ནས་སྒྲོམ་ཚུལ་གསུངས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་

སྒྲོར་སྒྲོན་ལ་བྱུར་དུ་མཛད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་མཛད།
 རྒྱལ་སྐུས་ཞི་བ་ལྷས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 བསྐྱབ་བསྐྱས་དང་སྦྱོད་འཇུག་གཉིས་མཛད་དེ། གཞུང་དེ་གསུམ་གར་དལ་
 འབྱོར་གྱི་དམིགས་སྒྲོར་སྒྲོན་ལ་བྱུར་དུ་ཡོད་པས་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དེ་དག་
 དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་དགོངས་
 པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པས་དམིགས་སྒྲོར་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོར་གསལ་བར་གསུངས།

དོ་རྩེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར་དམིགས་
 སྒྲོར་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་སྦྱོང་ཚུལ་མཛད་པ་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པའི་
 གནད་ཡིན་པར་ཉམས་མགུར་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དལ་བའི་རྟེན་འདི་
 ཡིད་བཞིན་ནོར་ལས་ལྷག་ །འདི་འདྲ་རྟེན་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན། །རྟེན་དཀའ་
 འཛིག་སྤྱི་ནམ་མཁའི་སྒོ་ག་དང་འདྲ། ཚུལ་འདི་བསམ་ནས་འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་
 ཀུན། །སྒྲུབ་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྦྱིང་བོ་
 ལེན་པ་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་
 བྱིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ནི་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་དག་ཡིན་ཏེ། དལ་བ་དོན་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། ལྷུར་དུ་
 འཛིག་ཅེས་པ་ཅམ་གོ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ། སོ་
 སོའི་དམིགས་པ་བསྐྱངས་པ་ལས་ལག་རྩེས་གང་འབྱུང་ནམས་ཤེས་པ་གིན་ཏུ་
 དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དོ་རྩེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདམས་
 ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་སྦྱིར་སྒོ་གོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་

དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་ནི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

འདིར་དམིགས་ནམ་དངོས་གཞི་སྒྱུར་ཚུལ་ནི་སྒྲུབ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་
ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྱུར་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་
བར་འཁོར་ཞིང་། བྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་སུན་པའི་སྒྲིང་དུ་
འབྱུངས་འབྱུངས་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་དང་མཇལ་པའི་
རྟེན་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་ཐོབ་མ་བྱུང་བ་ལ། ད་རེས་སྒྲུབ་པ་དམ་པའི་སྒྲགས་རྗེས་
ལས་དགེ་སྤྲིག་གི་སྤང་སྤང་གོ་བར་རུས་ཤིང་ཆོས་སྒྱུད་པ་ལ་ཁོམ་པའི་དལ་བ་
འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ། ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བྱིད་དང་ནང་གི་རྒྱུན་ཐམས་
ཅད་ཆང་བསམན་འབྱོར་བ་སྟེ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ།
རྟེན་འདི་དོན་གྲིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལྟ་མའི་རྟེན་དང་འཁོར་བའི་སུན་
ཆོགས་རི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས། མཐར་ཐུག་
གི་དོན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྐྱབ་རུས།
དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེའི་སྒྲུ་ཡང་
ཆེ་བྱང་འདི་ལ་བསྐྱབ་རུས་པས་ན་སྟོང་གསུམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་བྱར་བྱར་
བཀའ་བ་རྟེན་པས་ཀྱང་དཔེར་མི་རུང་བར་ལྟག་པར་དོན་གྲིན་ཏུ་ཆེ། ད་རེས་
ལན་གཅིག་རྟེན་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་འབད་ནས་སྟོང་པོ་མ་སྤངས་ན་སྤྲར་རྟེན་
འདི་འདྲ་གྲིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་སྟེ། ཁབ་རྩེར་ཡུངས་ཀར་ཆགས་པ་དང་། ཤེལ་གྱི་
ཁང་པའི་ངོས་ལ་སྒན་མ་གཏོར་བ་ཆགས་པ་ལས་ཀྱང་དལ་བའི་རྟེན་འདི་རྟེན་
པར་དགའ། ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་
རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་རྟེན་འདི་འདྲ་རྟེན་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཆོད་དུ་གསུང་། དེ་

ཡང་རྟེན་འདི་འདྲ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྒྱ་མང་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ན། རང་གི་ཁ་ཐབ་འདིས་ནི་ཚུལ་
བྱིམས་བསྐྱར་འདོད་ཀྱིས་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱུང་པར་མི་འདུག་ན་
ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་
ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་འབད་ན་སྤྱར་རྟེན་འདི་འདྲ་རྣམ་ཡང་འཐོབ་
པར་མི་རུས་སོ་སྟམ་དུ་བསམ་ལ་སྤྱི་འགྱུར་བ་ཅི་ཐོན་བྱ། །དེ་ལྟར་བསམས་
ནས་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟོ་རྟེན་ལུས་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བཏང་བར་སྤྱི་བོ་ཅིག་སྤང་བར་བྱའོ། །

སྤྱི་བོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱི་མ་སངས་རྒྱས་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟན་ནས།
དེས་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདམས་པའི་སྤྱི་བོ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ། ཆོ་
གཅིག་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་འདུན་
པ་བྱགས་དག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་མ་འབད་ན་རྟེན་འདི་ཡུན་རིང་མི་
གནས་པར་ངེས་པར་འཛི། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རུས།
ཆོ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་སྤྱར་དུ་འཛད། གསོན་པའི་སྐབས་འདིར་
ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གཡང་བ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད། སྤྱིར་འཛམ་སྤྱི་
པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད། འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཏུ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་
རྒྱུང་བས་ན་དེ་རིང་རང་ཡང་འཆི་ཉེན་ཡོད། དེ་རིང་ལྟ་སྤྱི་གི་ན་ནི་གཉེན་ལུས་
ལོངས་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཞིང་། འཆི་ཆོ་ཕན་ངེས་པ་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྱི་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་སྟོན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདམས་པའི་སྤྱི་བོ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་

ཉམ་བུད་ལུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེན་དུ།

ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་རྒྱུ་པའི་དཔལ་འབྱོར་འདི།

རྟེན་དཀར་ལྷུང་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས།

དོན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བས་མི་གཞིང་བར།

དོན་ལྡན་སྒྲིང་བོ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བས།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྤྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་མ་ལྟ་ཆོག་ས་
 སྤྱི་མ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ལན་གཅིག་རྟེན་པའི་དལ་འབྱོར་
 གྱི་རྟེན་འདི་ལྟར་དུ་འཛིག་ཅིང་གི་ནས་གར་སྟེ་ལ་རང་དབང་མེད། ལས་དཀར་
 བཀ་གི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་ན་བདག་གི་སྟོང་པ་འདིས་
 བེ་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བ་ལས་འོས་མ་འདས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེས་ན་ནི་ཆ་གང་
 བཀའ་སྤྱོད་པ་གོ་ལ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྟེན་བསྟན་ལ་མེ་འབར་བའི་སྟོང་དཀྱིལ་
 དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་སྟགས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་། གནས་དེར་སྐྱབས་
 བཅའ་ཡང་མི་རྟེན་པས། འཛིག་ས་པ་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་གིག་ད་ལྟ་འཆོལ་
 དགོས། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་ན་དེ་
 ལས་སྟོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་མེད་པས་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་སྤྱི་མ་
 དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མཐོར་གཏོང་དམར་གཏོང་ཅི་བྱེད་

ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རེ་སྟག་ཞན་ན་མེད་པའི་སློ་ལྟས་འཆར་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགོ།
 སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་བསྐྱབ་ཞིང་།
 ལྟག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་དུ་དཀར་ནག་གི་སྒྲུང་དོར་ལ་མ་འབད་
 ན་ངན་འགོའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་མི་རྣམས་པས་སྟོག་སུམ་ལ་དཀྱིལ་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་སྟེ་སྟོག་སྟོང་དགོ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་བཞེན་དུ་འབད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
 རྣམས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

ངན་སོང་སྟག་བསྐྱལ་འབར་བའི་མེས་འཛིགས་ནས། །

སྟོང་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །

སྟོག་སྟོང་དགོ་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ། །

བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱུངས། དེ་
 དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། །

སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་

སློ་སྟོང་ཚུལ་བཤད་བ།

། གཉིས་པ་སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློ་སྟོང་ཚུལ་ལ་
 གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སློ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ལ་

སྒྲོ་བ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་སྒྲོ་མ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་
བསམ་སྟེ། བདག་གིས་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
བཞིན་དུ་དཀར་ནག་གི་སྒྲུང་དོར་ལ་འབད་ན་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ལས་ཐར་
ཏེ་བདེ་འགོའི་ཏེན་ཞིག་ཐོབ་ཅུས་མོད་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་མ་ཐར་
བས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྒྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་
བར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
ནས་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་དང་། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་
པར་མནར་ཞིང་། ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་
བས་གཏིང་དང་མཐའ་མི་མངོན་པའི་སྒྲིད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཏིང་ནས་
སྒྲོ་ཞིང་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། བཙོན་རར་ཚུད་པའི་མི་གནས་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་
པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་བྱགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་དུད་འགོ་
རྣམས་ལའང་ཡོད་ཅིང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་
ཡིད་བསམ་པ་ནི་བྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྒྲོང་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་བསམ་པ་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཐར་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མི་འགྱུར་བས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་རྣམས་ལའང་གཏིང་ནས་སྒྲོ་ཞིང་
ཡིད་འབྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པས་སྒྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་ལྟ་བུ་ཡང་།
སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མི་འབར་
བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་གྱི་སྒྲོ་བྱགས་དྲག་སྒྲེ་བར་སྒྲུ་མ་
ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་དུ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་བསྐྱོང་བྱས་ཏུ་ལྟུགས། །
 ལྟུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྒྲིན་མང་པོས་གཅོས། །
 མཐའ་མེད་འཛིགས་རུང་སྒྲིད་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །
 ཐར་འདོད་ལྟུགས་བྱས་སྒྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ལྟུགས་བྱས་ཏུ་བྱུང་བ་པས་སྤྱ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་སྒྱུའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྱ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ལྷགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་
 སྒྱུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྱེས་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཐར་པར་བགྱོད་པའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། སྤྱ་མ་ལྟ་སློམ་བཞིན་
 པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འཁོར་བ་སྒྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
 བསམ་པས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཕྱོད་བ་ཐོན་ཏེ། དེ་ལས་ཐར་འདོད་ལྟུགས་བྱས་སྒྱེས་
 ནས་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འདིའི་རྩ་བ་ཅི་
 ཞིག་གྱུ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་པ་ན། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡིད་ན་ནི་གཞན་
 དུ་ཤིས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྒྲུང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་
 ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་
 ལྟུག་བསྐྱལ་འདི་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལས་ཉོན་ཐམས་
 ཅད་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྱེས་འདི་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་རྩ་
 བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། བདག་འཛིན་འདི་བསྒྲོག་པ་ལ་འདིའི་འཛིན་
 སྒྱུངས་གྱི་ལུས་རྩ་བ་ནས་སྒྱུང་བའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་
 ལ་སྒྱེད་གོས་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་འབྱུང་བ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ནུས་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས།
 དེ་འོང་བ་ལ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 མང་བ་སྟེ་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་ལེགས་པར་བཀའ། །དེ་ཤེས་ངོ་ཆ་བྲིལ་
 ཡོད་ཀྱིས་བྱ་ར་གཡེང་མེད་དུ་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ནོར་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཚུལ་རྒྱུ་ཀྱི་གཞོན་པ་སྒྲིབ་གཅིག་གྱང་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བྱེད་ཀྱིས་པར་སྒྲིམ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུང་བ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

བཟོད་དགའ་བཙོན་ར་འདྲ་བའི་ལམ་པ་འདི། །

དགའ་བའི་ཚལ་ལྟར་མཐོང་བའི་སྒོ་སྤངས་ནས། །

བསྐྱུང་གསུམ་འཕགས་པའི་ནོར་གྱིས་མཛོད་བཟུང་སྟེ། །

ཐར་བའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲིམ་ལྟ་ཚོགས་ནུས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤངས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྒྲུབ་པར་བསམ་མོ། །འདིར་བསྐྱུང་གསུམ་འཕགས་པའི་ནོར་གྱིས་མཛོད་
 བཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བསྐྱུང་བ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། འཕགས་
 པའི་ནོར་ནི་བདུན་སྟེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བྲིས་པ་དང་། གཏོང་
 པ་དང་། ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲིལ་ཡོད་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུན་ནོ། །འདི་
 དག་ལའང་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་འུར་བྱ་བ་
 སོགས་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་སྤྲོད་ནའང་མང་བས་མ་སྒྲོས་སོ། །

སྒྲུབ་པུ་འབྲིང་གི་ལམ་སྟོན་པའི་ཚོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྟུག་བདེན་

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ།
འགོག་བདེན་ཐར་པ་འཐོབ་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་སློབ་ཚུལ། དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་ངོ་བོ་ལ་སློབ་ཚུལ། དེའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་རྣམས་མེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་
པར་ཆོག་ཏུ་བྱུང་བསྐྱབས་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ན་དོན་
གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའོ། །

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཕ་བ་ སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཕ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་།
སྟོང་རྟོན་བདུན་མའི་སྟོན་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྟོན་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་ཚུལ་དང་། སྟོན་སེམས་དང་
འཇུག་སྟོན་ལོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་བའི་གདམས་ངག་གི་བདག་པོ་ནི་ཇོ་བོ་
རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྟོང་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་སྟངས་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་
མན་ངག་བདུན་གྱིས་སྟོན་ནས་སེམས་སྟོང་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་
སྟོན་ནས་སེམས་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་གདག་གི་སྟོན་སྟོང་ཡང་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་བས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མིའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྟོག་རྒྱ་གསུངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཅུ་བ་ཅན་ཏེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་གནས་པའི་གཞི་མེད་པར་གསུངས། མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་མང་པོར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་བགོད་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐེག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཞིང་འདི་ལའང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་ལ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཐབས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་མན་ངག་གི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་བསྒྲོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཅན་གྱི་མི་དང་། མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ཤི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མར་བསྒྲོམས་ཏེ་དེའི་དྲིན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་ལ། ལྷག་པར་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་དུ་ལམ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་ཏེ་ཡིད་འོང་བྱམས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་

བ་ལྟས། བསྐྱབ་བརྟམ་དང་སྦྱོང་འཇུག་གཉིས་ཅུལ་དུ་བརྟོན་ནས་བཤད་ལ།
 ཅུལ་དེ་ནི་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་རེན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་དང་། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ་གཏམ་རྒྱུ་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་གྲིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གཉིས་པོ་དོ་རྗེ་འཆང་སློ་བཟང་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་ཉམས་ལེན་ལུས་
 གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་ཐོག་མར་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཙོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅུལ་གསུངས། དེ་ནས་བདག་
 གཅིས་འཛིན་གྱི་སྦྱོན་དང་གཞན་གཅིས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་པའི་སྒོ་
 ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་ཅུལ་སྤར་ལས་ཀྱང་ཤུགས་
 དྲག་པ་དང་བརྟན་པ་བསྐྱབ་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ཏུ་མ་ནས་བསྒྲུལ།
 དེ་ནས་དམིགས་སྒྲོར་དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འགྲུབ་
 ཅུལ་སྦྱོན་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་གྱིས་བཀྲལ་
 བའི་ལམ་གྱི་གནད་དེ་དག་གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ། རོ་རྗེ་འཆང་སློ་
 བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གྲིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་གནད་རྒྱམས་
 དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོན་རྒྱུད་གྱི་མན་ངག་གི་སྦྱིང་ནས་
 འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཅུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་ན་གདམས་ངག་
 འདི་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་སྦྱོའོ། །

དེས་ན་འདིར་དམིགས་རྒྱུད་ཅུལ་ནི། སྤྱི་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་
 ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་
 པ། ལས་འབྲས་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱམས་བསམས་པས་འཁོར་བ་མཐའ་
 དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ནས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་

ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ན་ལམ་ཐར་བར་ལྷན་མོད་ཀྱང་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མ་རྒྱན་རྒྱུ་མེད་པའི་གཙོ་བོ་རོང་ན་
ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་རང་གཅིག་སྤྱི་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི་
ཁྱེད་མེད་མ་རབས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་ཞིང་། རང་ཡང་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་པར་དམན་ལམ་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱར་སངས་
རྒྱས་རྒྱུ་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ངེ་ཅམ་བསྐྱལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་
དཀའ་བར་གསུངས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ནས་བསམ་རུང་ཐོག་
མ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པར་འདུག་པས་ད་ལྟ་ཉིད་
ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་
དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དགོས། དེ་
སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མེད་པའི་གཉེན་དུ་སྒྲིམ་དགོས། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་
ཡིན་པས་མར་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་སྒྲིམས་པ་ཞིག་དགོས་
པས་ཐོག་མར་བཏང་སྒྲིམས་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྒྲིམས་
པའི་བཏང་སྒྲིམས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉེན་དུ་མཚུངས་པར་བལྟས་ནས་བསྐྱབ་པ་
དང་། དགྲ་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
རྒྱུ་མེད་ཉམ་ཐག་པར་མཚུངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་སྐྱབ་པ་སོགས་རིགས་
པའི་སྒྲིམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། གདམས་ངག་འདིར་ནི་ཉམ་ཐག་འགོ་བ་འདི་ཀྱན་
ཞེས་གཙོ་བོར་ཉམ་ཐག་པར་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དེ་བསམས་ནས་བཏང་སྒྲིམས་
སྐྱབ་པར་གསུངས།

དེ་ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་ལས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོ་གཏི་ཐུག་ལྟོངས། །གཡང་ས་

མང་བའི་ལམ་དུ་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བརྟེན་འཆའ་བ། བདག་དང་གཞན་རྟག་
 ཟུང་ན་གཞི། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཚུངས། །ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་
 ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་བསམ་ནས་ཆགས་སྒྲུབ་མི་བྱ་བར་སེམས་སྟོམས་པ་དགོས་
 ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་
 བར་དམིགས་ལ་དེ་དག་གི་རང་ཚུལ་ལ་བལྟས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
 པའི་གཏི་མུག་གི་ལིང་རྟོག་མཐུག་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྟོངས་པས་གར་འགྲའི་
 གཏོལ་ནི་མེད། ཉན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྒྲི་ནས་བྱན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་
 བར་གཡང་ས་ཆེན་པོར་གོམ་པ་ནི་ལྷོགས། སྤྲུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་ནི་
 མནར། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་བསམས་ནས། འདི་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཐག་
 འདི་རྣམས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བབྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བབྱང་ནས་
 ཆགས་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་མི་འདུག་པས་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་བྱའོ་
 སྟམ་དུ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམ་མོ། །སེམས་སྟོམས་པ་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་
 བདག་གིས་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་བདག་གི་ཅིར་མི་འོང་བ་
 མིན་བདག་གིས་མ་ཆུན་ཤ་སྤྲུག་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་བསྟོམ།

དེ་ཡང་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་ལན་བརྒྱར་བྱིད་ཀྱི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་བ་དང་། ས་དང་མར་མ་གྱུར་བ་གང་
 ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་དང་། འཁོར་བའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་ངོ་འབྱོད་པར་
 བྱ། དེ་ནས་མ་ཆུན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་ཡང་ཡང་བྱས། མ་
 བས་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཆོ་འདིའི་མས་ཇི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱངས་པས་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་མ་ཆུན་བྱིན་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གིས་

ལའོར་བའི་གཙོང་རོང་ཉམ་ཐག་འདི་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་བྱིན་བཞོ་
བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བཏང་སྒྲོམས་མར་ཤེས་བྱིན་བྱན་བྱིན་གཞོ་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོམ་པས་
ཇི་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་གཅིག་ལ་མ་དེ་སྟོང་དུ་གཅིས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་
དང་། བཅེ་བ་ཇི་ཙམ་སྒྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་
པར་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཤིང་ཡངས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྱེ་
ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་སྒྱེས་པ་ན་སྒྲུབ་ཡང་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལས་ལའོར་བའི་གནས་
ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྱེ་བར་གསུངས་པས།
དེ་ལྟར་དུ་ཆུད་ལ་སྒྱེ་བར་སྒྲུབ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ་སྒྲུབ་དུ།

ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་བདག་གི་མ། །

ཡང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསམ་ནས། །

སྒྲུག་པའི་བྱ་ལ་བཅེ་བའི་མ་བཞིན་དུ། །

བཅོས་མིན་སྟོང་རྗེ་སྒྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དུག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུབ་ལྟ་ཆོག་གསུངས་ཀྱི་སྒྱུའི་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་ལ་སྒྱེ་
བར་བསམ་མོ། །འདིར་སྒྲུག་པའི་བྱ་ལ་ཞེས་པ་དང་། བཅོས་མིན་སྟོང་རྗེ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་སྒྱེས་པའི་ཆོད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོམ་རིམ་ལས། གང་གི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་
རྒྱུ་ལས་སྟོང་རྗེ་རང་གིས་རང་གིས་འཇུག་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་

འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་འཇགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་ཀྱང་། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་དྲིན་ཅན་མར་ཤེས་
 བས། །ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བྱུང་ཏེ། །རང་བདེ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
 ལས་ཡིད་ལོག་སྟེ། །སྤྱིང་རྗེ་ཚེ་ལ་མེད་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོ་སྒྲུང་དོན་བདུན་མའི་སྒྲོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒྲོམ་
 ཚུལ་ལ། དོན་ཚན་བདུན་སོ་སོར་ས་བཅད་བཀོད་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ན་ཡི་གེ་
 ཤིན་ཏུ་མང་བ་དོགས་པས་བྲི་མི་རུས་ཤིང་། དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་རྣམས་མ་ཆད་པར་
 གདམས་ངག་འདིའི་རྩ་ཆོག་དང་བསྟུན་ནས་མདོར་བསྟུས་ཞིག་བཞུང་ན། སྒྲོ་
 སྒྲུང་གི་གདམས་ངག་འདི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟས་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བལ་པོ་ཆེ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་མང་པོའི་
 དོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱིགས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒྲོམ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་
 གསུངས་པ་དེའི་མན་ངག་རྣམས་འཆོལ་བྱིར་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤས་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་
 ལ་གྲུ་གཟིངས་བཅས་ནས་དཀའ་བ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་གསེར་གླིང་དུ་བྱོན་ཏེ། སྤྱི་མ་
 གསེར་གླིང་པ་ལ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རིང་གསན་པས། ལུས་པ་གང་བྱོར་ཐུགས་
 སུ་རྒྱུད་པ་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོག་ཆོས་སུ་གནང་བས་
 དཀའ་གདམས་གོང་མའི་སྒྲོག་ཆོས་སུ་གྲགས། དགེ་བཤེས་འཆད་ཁ་བ་ལ་དེ་
 རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བའི་དཀའ་བབས་པས་དོན་ཚན་བདུན་དུ་ས་བཅད་མཛད་ནས་རྒྱ་

ཆེར་སྒྲེལ་བ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་དོན་བདུན་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། །

དོན་ཚན་བདུན་ནི། སྟོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྟན་པ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་གཉིས་སྒྲུང་བ། རྟེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་
ལེན་དེལ་ནས་བརྟན་པ། སྒྲོ་འབྱོངས་པའི་ཚད། སྒྲོ་སྒྲུང་གི་དམ་ཆོག། སྒྲོ་སྒྲུང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་ནམས་སོ། །

དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་
རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནམས་བསམ་བ་སྟེ། དེལ་
སྟོན་འགྲོ་རྟེན་ཆོས་བཞིར་གྲགས། རྟེན་འདི་ནི་སྒྲེས་སུ་རྒྱུང་འབྱོར་གི་སྐབས་སུ་
བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ།
སྟོན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་མང་པོར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་སྟོན་དུ་བྱས། དེའི་
རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་མཛད་དེ། དེ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་འགྲུབ་ཞིག་ལ་སྟོན་ལ་
ལྟ་བ་བསྒྲོམས་ནས། དེ་ནས་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ཆོག་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་ནི་སྟོན་ལ་ཐབས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་ལྟ་བ་
བསྒྲོམས་ན་གོ་དཀའ་ཞིང་ཉན་ཆེ་བ་དང་། གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པས།
རྫོང་པོས་ལམ་སྒྲོན་དུ། ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་
རབ་ནམ་བསྒྲོམ་པ། ཞེས་དང་། སྒྲོ་སྒྲུང་ཅུ་ཆོག་ཏུ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་
བ་སྟུང་། ཅིས་སྟོན་ལ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས། དེ་ནས་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་
གསུངས་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་ཏུ་ཡང་དལ་འབྱོར་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་
སྟོན་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིན་དུག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་སྒྲོམ་
ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་བཞིན་

དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས། རོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གདམས་ངག་
འདིར་ཡང་ལྟ་བ་བསྒྲམ་ཚུལ་སྟོན་དུ་མ་གསུངས་པར། སྟོན་ལ་ཐབས་གྱི་ཆ་རྣམས་
བསྟན་ནས་ལྟ་བ་སྒྲམ་ཚུལ་འོག་ཏུ་མཛད་དོ། རོན་ཚན་གཞན་རྣམས་ནི་གཞུང་
གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འགྲུར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་སྒྲམ་ཚུལ་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་
བ་སྒྲམ་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་བཞེས་བ་སྒྲམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་བོ་
བདག་གཞན་མཉམ་བ་སྒྲམ་ཚུལ་ནི། སྟུག་བསྐྱལ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །
ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་བ་འདི་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པའི་ཚུལ་
དང་། རོན་དམ་དུ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྦྱོད་
འཇུག་གཉིས་ཀར་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཤིང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་
རོན་དམ་པར་མཉམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
མཉམ་པའི་ཚུལ་དང་བདག་གཞན་བཞེས་བའི་ཚུལ་ཡང་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་ལས་
འབྱུང་ངོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ཚུལ་ལྟ་གསུངས་ཏེ། དེ་
དག་ཞིབ་ཏུ་བཀྱལ་ན་མངས་སྤྱོད་གསུངས་པས་མ་སྦྱོས་ཤིང་། གདམས་ངག་འདིར་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བཞེད་པ་དེ་དག་གནད་བསྟུས་ཏེ་མཛད་པས། དེའི་
དམིགས་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། སྤྲ་མ་ལྟ་སྒྲམ་བཞེན་པའི་ངང་ནས་རང་གི་མཐའ་སྒྲོར་
དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་
དང་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྟུག་བསྐྱལ་མི་
འདོད་པ་ཤིང་སྟུག་ཏུ་མཚུངས། ཐ་ན་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ་བ་མི་ལམ་གྱི་ནང་ཚུན་ཆད་
དུ་འང་སྟུག་བསྐྱལ་གཏན་ནས་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་སྟུག་བསྐྱལ་ཇི་
ཙམ་རྒྱུང་ཡང་མི་འདོད། བདེ་བ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྟུག་

བསྐྱལ་མི་འདོད་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གིན་ཏུ་སྒྲོངས་གིང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་
 གྱིས་སྒྲོ་བས་བདེ་བའི་རྒྱལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་
 ངང་ཚུལ་དེ་ལ་བསམས་ནས། མ་ཆན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱ་དགེ་བ་དང་
 འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྣ་རེ་མཐོང་ཡང་གིན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་དེ། མ་ཆན་འདི་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་
 ལྷན་པར་སྒྲུ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

ལྷག་བསྐྱལ་སྒྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །
 བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་གེས་མེད་པར་ནི། །
 བདག་དང་གཞན་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་མིན་ཞེས། །
 གཞན་བདེ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་ས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱེངས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
 ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲོམ་བ་ལ། ཐོག་མར་བདག་གཅེས་འཛིན་
 ཀྱི་སྒྲོན་བསམ་པ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྷ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
 ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་ཏུ་ཞེན་
 བར་འགྱུར། །ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་པས་སྒྲོན་རྣམས་སྤྱི་བ་བར་
 བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྤྱོད་པ། །ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན། །
 དེས་ན་བདག་ལ་མཛོན་ཆགས་པ། །དེ་སྤྱོད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་འདིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་
བར་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱར་ཞིང་། ད་དུང་གདོན་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་སྤྱར་
ཡང་ལའོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ལས་འོས་མ་འདས་ཏེ། ལའོར་
བར་གནས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འདི་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་བྱུང་།
ཆོ་འདིར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་འདི་
ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་། མདོར་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སློ་འདིས་སྤྲུག་པ་དང་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་། དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུག་དང་འབྲེས་
པའི་ཟས་བཞིན་དུ་ཆུད་ཐོས་པར་བྱེད་དེ། སློ་ངན་འདིས་ཟེན་པའི་དབང་གིས་
དགེ་ཙུ་ཅི་བསགས་ཀྱང་ལའོར་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ལའོར་
བ་ལ་སློ་ནས་ཐར་འདོད་སྤྱེས་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་འདིའི་དབང་གིས་
དགེ་ཙུ་ཅི་བས་དམན་ལམ་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྲོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སློ་ངན་འདི་ལ་ཕུང་བྱེད་ལྷག་པའི་མགོ་ཅན་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ཕྱི་ཀྱན་དུ་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་སློ་ངན་འདིའི་དབང་
དུ་སྐྱད་གཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་སྟམ་དུ་ཞེ་དམ་དག་པོ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་
པར་སྤྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་དུ།

རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདི། །

མི་འདོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་མཐོང་ནས། །

ལེ་ལན་འདས་ལ་ཁོན་དུ་བབྱུང་བྱས་ཏེ། །

བདག་འཛིན་གདོན་ཆེན་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབས།

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྤྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྤྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་སྟོམ་བཞིན་
པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ལས་འབྱུང་བས་རང་གཅེས་འཛིན་
གྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་ཕྱིན་ཆད་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྟོག་ལས་
ཀྱང་གཅེས་པར་བཟུང་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
གཅེས་འཛིན་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུམ་ན། གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོའི་རྟོན་ཡང་
སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་འཐོབ་དགོས། བཟུང་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་
སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་འབྱུང་། ཆེ་རིང་བ་དང་།
གཟུགས་བཟང་བ་དང་། དབང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བའི་སྟོན་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་འབྱུང་ངོ། །

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་
གཞོད་འཆོ་བྱས་པས་དཔུལ་བར་སྟེ། དེ་ལས་ཐར་ཏེ་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཆེ་བྱང་
བ་དང་། ཉན་མང་བ་དང་། གཞོད་འཆོ་ཆེ་བ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་།
མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོག་གཅོད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་
དང་། ཆེ་རིང་བ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་འབྱུང་། དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མ་བྱིན་པས་སྤངས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་སྟེར་མི་རུས་པར་
སེར་སྟོ་བྱས་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ་བ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དཔུལ་ཁིང་ལོངས་
པ་སོགས་སྟུག་བསྐལ་ཁོ་ན་འབྱུང་། མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་

ཕན་བདགས་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་བ་ཆེ་བ་སོགས་བདེ་སྤྱོད་ཁོ་ན་འབྱུང་།
 སེམས་ཅན་ལ་སྤྱོད་བརྗོད་བྱས་པ་ལས་དྲུག་འགྲོར་སྤྱོད་བ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་
 རིགས་དམའ་བ་དང་། ཀྱུན་གྱིས་བརྟམས་བ་དང་། དབང་ཚུང་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་
 སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་འབྱུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མགྲུ་བར་
 བྱས་ཞིང་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་རིགས་མཐོ་བ་དང་། དབང་
 ཆེ་བ་དང་། ཀྱུན་གྱིས་གོང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྤྱོད་ཁོ་ན་འབྱུང་། མདོར་
 བ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་
 གཅེས་བར་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་། ལུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་
 ལས་འབྱུང་། དེ་ཙམ་མ་ཟད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་སེམས་ཅན་
 དྲིན་ལས་འབྱུང་སྟེ། མ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱོད་
 པ་གཏོང་བ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་མི་སྤྱོད་དོ། །

དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་
 ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །རྒྱལ་ལ་གུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། །
 སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་བྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགེལ་དུ་ཡང་། སེམས་ཅན་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། གོ་འཕང་སྤྱོད་
 མེད་རྟེན་འགྱུར་ན། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་གང་། །ཆོངས་དང་དབང་པོ་དྲག་
 པོ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་བས་བསྟན་དེ་དག། །སེམས་ཅན་ཕན་པ་ཙམ་ཞིག་
 གིས། །མ་དྲངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་འདིར། །འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །
 ཅེས་གསུངས།

དེས་ན་མ་ཁྱེད་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་

ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
ལས་ལྷག་ཅིང་། སྒྲུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལྷ་བུའོ་སྟེ་སྒྲུ་མ་དུ་གཅིས་གིང་མངས་པའི་
སྟོང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས། འདི་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟེ། །
བུམ་པ་བཟང་ཡིན་འདོད་འཛིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་དང་སྒྲུ་མ་བཞིན། །དེ་དག་
བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ལུང་དང་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བལྟས་ནས་ནི། །
སེམས་ཅན་ཀུན་ནི་བདག་གི་སྟེ་སྟོང་པའི། །དམ་པའི་ལག་ཏུ་དགོ་ལེགས་ཐམས་
ཅད་ནི། ལུན་མི་རིང་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྲུང་རི་ཐང་བའི་སྟོང་སྟོང་ལས། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །དོན་མཚོག་སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །
ཏུག་ཏུ་གཅིས་པར་འཛིན་པར་ཤོག །ཅིས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་
གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲུ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་
སྟེ།

མ་རྒྱལས་གཅིས་བཟུང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་སྟོ། །

མཐའ་ལས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྟོར་མཐོང་ནས། །

འགོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་དགའ་ལངས་ཀྱང་། །

སྟོག་ལས་གཅིས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་འཆ་
ལས་བདུད་ཅིའི་སྐྱ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། །རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱུངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱུད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། །

དེ་ལྟར་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་
ཡོན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་མ་ཁྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་
རྗེ་བྱུགས་དག་པོ་སྐྱེས་པ་ནི། བདག་གིས་མ་ཁྱ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་ཁོར་
བའི་གནས་ནས་སྒོ་ལ་བ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་
པར་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་རུས་སམ་མི་རུས། མི་རུས་
ན་ནི་འབད་ཀྱང་ངལ་བ་འབྱས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རུས་ན་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
སྒྲམ་དུ་བརྟག་དགོས་ཏེ། སྒྲན་པོ་རྣམས་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཟེར་བའི་ཆོག་ཙམ་གྱི་
རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་གོས་དང་ལྗན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་
ཆོག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པར། བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མེད་དང་།
དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་རུས་མི་རུས་བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེདི་བསམ་པ་ངེས་པར་
བསྐྱེད་རུས་ཏེ། དཔེར་ན། རང་གི་དག་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་
འདོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཀྱང་། བྱིས་མཐུན་ནས་ཤིན་ཏུ་མཛོལ་བར་གྱུར་པ་
ན་དེ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མྱོད་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་སྒོ་སྐྱེ་
བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

བདག་གཞན་བཞེ་བའི་དོན་ནི། རང་གི་ལུས་དང་གཞན་གྱི་ལུས་བཞེ་བ་
དང་། རང་གི་སེམས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་བཞེ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་
རུས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་གཞན་
ཡལ་བར་འདོར་བའི་སྒོ་གཉིས་གོ་ས་བཞེས་ཏེ། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པའོ། །

མདོར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་
བར་མཛད་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་འདྲ་ཐོབ། བདག་
ཅག་བྱིས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཞན་ཡིལ་བར་དོར་ནས་རང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་བས་
ལའོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་ལུས་ནས་སྟུག་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་མར་སྦྱོར་བ་འདི་བྱུང་བ་
ཡིན་པས། ད་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་
བཞིན་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་རྒྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་
སྟུམ་དུ།

མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་། །

ཐུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི། །

སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས། །

བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཐུགས་དྲག་དུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྒྱམས་ཀྱི་སྦྱུའི་
ཆ་ལས་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་
དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སྦྱེས་བར་བསམ་མོ། །

རྒྱལ་འདི་ནི་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱུན་
གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱུན་རང་
བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་
བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བྱུང་བར་
སྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་

ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། ཅེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བརྟེན་པའི་ཉེས་
དམིགས་བསམས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྟེན་སྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲིལ་བྱུགས་དང་།
བསམ་པ་དེ་གོམས་ན་ངེས་པར་བསྐྱེད་ཅུས་པར་མཐོང་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་
བརྟེན་ངེས་པར་དུ་སྒྲིམ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་བྱུགས་དཔག་པོ་སྒྲིམ་པ་ན། སྒྲ་མ་ལྟ་
སྒྲིམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
ཅིང་བདེ་བ་འདོད་ན་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བདག་གཅེས་
འཛིན་འདི་ཡིན་པར་འདུག །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་
གཅེས་འཛིན་ཡིན་པར་འདུག་པས་ད་ནི་བདག་གིས་སྦྱིང་གི་དགྲ་པོ་བདག་འཛིན་
འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་སྐྱད་གཅིག་གྲུང་མི་བཏང་བར། རང་གཅེས་འཛིན་
སྐྱར་མ་སྐྱེད་པ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་རྣམས་རྒྱན་བཅད་པར་བྱ། །མ་ཀླན་
སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྐྱར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེས།
སྐྱེས་ཟིན་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་
ལ་ཉམས་ལེན་སྦྱིང་པོར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲོ། །

མ་རྣམས་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །

དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །

ཉམས་ལེན་སྦྱིང་པོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱུགས་དཔག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུང་ཆ་

ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤྱདས། །
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་སྟེ་བར་བསམ་མོ། །

ཚུལ་འདི་དག་ནི་སྒོ་སྒྱུར་ཅ་ཚིག་ལས། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་
གདལ། །ཀྱུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
དེ་ལྟར་བསམ་ནས་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཞིང་ཡངས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྤར་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་པ་དང་།
བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་ཅིང་། མ་ཀླན་རྣམས་ལའོར་བའི་གནས་ན་ཉམ་ཐག་
པའི་ཚུལ་བསམ་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འཕེལ་རྟེ། བདག་གིས་ཐབས་གང་
བྱས་ན་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལའོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ལས་ཐར་
བར་བྱེད་པར་རུས་སྟམ་དུ་བསམས་པ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ནི་
དགོ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་རེ་སྟེ་བའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ནམ་ཡང་ལའོར་བ་ལས་
ཐར་བའི་དུས་མེད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས། ད་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་མ་ཀླན་འདི་ཐམས་ཅད་ལའོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལས་ཐར་བར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་ལེན་སྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
རུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་དུ།

དེས་ན་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཤུགས་རྩེ་ཅན། །

མ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྤྲིག་སྒྱིབ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱུན། །

མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། །

བདག་གིས་བདེ་དགོ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས། །

འགྲོ་གྲུབ་པ་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། སྤྲུལ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
 ལ་སྦྱེ་བར་བསམ་མོ། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་སློ་སྦྱང་གི་
 སྒྲིང་པོའི་ཡང་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པས་འདི་བསྦྱེད་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱེས་པའི་
 རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་ལ་ཤུགས་རྗེ་བསྒྲུལ་
 ཞིང་འཕོད་པའི་ཆོག་སྟོན་དུ་བཏབ་པས་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་
 གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་མ་མཐའ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་
 འདེབས་བྱེད་དགོས་པར་གསུང་སྟེ། ད་ལྟའང་དེ་མྱོང་བ་རྣམས་ལ་གསོལ་
 འདེབས་འདི་ལན་གསུམ་དུ་མཛེད་རྒྱན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཏོང་ལེན་སྒོ་མ་ཚུལ་ནི། སྤྲུལ་ལྷ་སྒོ་མ་བཞིན་པའི་ངང་
 རས་རང་གི་མཐའ་སྒོར་དུ་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་གསལ་བར་དམིགས་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་མ་རྒྱན་འདི་རྣམས་འདི་ལྟར་སྤྲུག་བསྒྲུལ་གྱིས་
 ཉམ་ཐག་པ་སྒྲིང་རེ་རྗེ་སྒྲིམ་དུ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་གཏོང་
 ལེན་བསྒོ་མ་པ་ལ། སྤྲུལ་མ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་རང་གི་སྤྲུག་བསྒྲུལ་ཡང་
 མི་བཟོད་པ་འདི་འདྲ་ན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྒྲུལ་རི་ལྟར་ལེན་ནུས་སྒྲིམ་དུ་འཛིགས་
 སྤྲུག་བྱུང་ན། སློ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་ལ་རང་གི་མ་འོངས་པའི་སྤྲུག་བསྒྲུལ་
 རྣམས་ལེན་གསུངས། དེའི་རྩལ་ནི་སྤྲོ་དྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཡིན་ན་ཕྱི་དྲོ་རང་ལ་ཕྱིར་རྒྱུའི་
 སྤྲུག་བསྒྲུལ་རྣམས་ད་ལྟ་རང་རྒྱད་ལ་སྤང། སང་ཕྱིར་རྒྱུའི་སྤྲུག་བསྒྲུལ་རྣམས་

དེ་རིང་གི་ཐོག་ཏུ་སྒྲུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དང་། ལོ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཆོ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་རྒྱུའི་སྟུག་བསྐྱེད་རྣམས་ད་ལྟའི་ཆུང་སྒྲིང་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །
 དེ་ལ་གོམས་ནས་སྒྲོ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ན་ཐོག་མར་རང་གི་ཆོ་འདིའི་མ་མདུན་དུ་
 བསྒྲོམས་ནས་དེ་ལ་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་གི་སྣ་བྲག་གཡས་
 བསྒྲུང་སངས་ཀྱིས་འབུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་
 འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སོང་བ་མ་དེའི་སྣ་བྲག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་པས་མ་
 དེ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་བྱས་སོང་སྟུམ་དུ་དགའ་བ་
 བསྒྲོམ། རྒྱང་ཚུར་རུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་མ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟུག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་སྒྲ་གིས་སྒྲ་བཞུར་བ་བཞིན་དུ་ནག་ལིང་ལིང་ཆད་ནས་མའི་སྣ་བྲག་
 གཡས་པ་ནས་ཐོན། རྒྱང་གི་ཚུར་དངས་ཏེ་རང་གི་སྣ་བྲག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་
 སྒྲིང་ནང་དུ་གཅེས་འཛིན་གནས་པའི་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་གཅེས་འཛིན་ཐུལ་
 ཀྱིས་བརྒྱག། མ་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་སོང་
 སྟུམ་དུ་དགའ་བ་བསྒྲོམ། དེ་ལ་སྒྲོ་འབྱོངས་པ་ན་པ་ལ་སྟགས་པའི་གཉེན་གཞན་
 རྣམས་ལ་གཏོང་ལེན་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་རི་ཆེར་བཏང་སྟེ་
 རྣམ་མཁའི་མཐའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་ལེན་དེ་ལྟར་དུ་
 བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དུས་གསུམ་དགོ་བ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚུར་སྒྲུངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་སྒྲིབ་
 དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་སྟོང་
 ཀྱི་འཛིན་ཏེན་རྣམས་ལ་བཏང་ཞིང་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཚུར་སྒྲུངས་པས་སྟོང་

ཐམས་ཅད་དག་ནས་དག་པའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་པ་ཅན་ལྟ་བུ་གསུམ་ཏུ་གྱུར།

ད་ནི་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བྱུང་བས་དེ་
དག་ལ་སྐྱམ་དུ་དག་ལ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲུམ། འདི་དག་གྲུང་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུས་ནས་ཅུང་
ཟད་གཅིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་
སྒོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲུམ་ཚུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་ངག་སྟེ། འདི་ལ་
དམིགས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། འདིའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ནམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ཚུལ། སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞབས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་བྱེད་
ཚུལ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནམས་གྲུང་སྒོ་
སྒྲུང་གི་འབྲིང་ཡིག་ཏུ་བྲིས་བྲིན་ཏོ། །

སྤྱི་མ་བཤད་པའི་གཏོང་ལེན་བསྒྲུམ་ཚུལ་དེ་ནི་སྒོ་སྒྲུང་ཅ་ཆོག་ཏུ། གཏོང་
ལེན་གཉིས་པོ་སྒྲེལ་མར་སྦྱངས། ལེན་པའི་གོ་རིམ་རང་ནས་བརྩམ། །དེ་གཉིས་
རྒྱང་ལ་བསྒྱུན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

སྒོ་སྒྲུང་གི་དོན་ཆོན་གསུམ་པ་རྒྱུན་ངན་ལས་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་མི་དག་བཙུའི་
བདག་འབྲས་ཤིན་ཏུ་བདོ་བས་གང་ཞིང་། བཙུད་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་བསམ་
རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་མེད། བྱ་རྒྱལ་ས་ངན་གསོག་པ་ལས་མེད། དེའི་དབང་གིས་
ནག་ཕྱོགས་ལ་དག་ལ་བའི་ལྟ་གྱུ་འབྱུང་པོ་ནམས་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས། སྤྱི་མ་ཆོས་
བྱེད་ཡོངས་ལ་གཞོན་འཆོ་མང་། བྱེད་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་
ནམས་ལ་སྒོ་སྒྲུ་ཆོགས་ནས་རྒྱུན་ངན་རུ་འཛིངས་པའི་རྒྱབས་འདིར་སྒོ་སྒྲུང་གི་
ཆོས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཉམས་ལེན་མེད་ན་ཆོས་མཐར་ཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ལ་
ལ། སྒོ་སྒྲུང་འདིའི་སྒོ་ནས་འགལ་རྒྱུན་ནམས་མཐུན་རྒྱུན་དུ་བསྐྱར། བར་ཆད་

ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར། གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱུལ་མ་
བྱེད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུར་བསམས་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་པ་
ཞིག་བྱང་ན་རྒྱེན་ངན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པའི་གྲོགས་སུ་འཆར་བར་
གསུངས་པས། རྒྱེན་ངན་ལམ་དུ་འབྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

དེས་ན་རྒྱེན་ངན་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་བ་འདི་ལ་བསམ་པས་བསྐྱུར་བ་དང་།
སྦྱོར་བས་བསྐྱུར་བ་གཉིས། བསམ་པས་བསྐྱུར་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་གཉིས་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱེན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། རང་ལ་གཞོད་པ་དང་
སྟུག་བསྐྱུལ་གང་བྱུང་ཡང་གཞན་སུ་ལའང་ལེ་ལན་འདེལ་ས་མེད་ཀྱི། བདག་
འཛིན་འགོང་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་འདོད་རྒྱ་མེད་
དེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་སྤྲུལ་མའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་ལུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
རང་གི་ལས་ངན་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་འདུག་པས་བདག་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བའི་སྒྲོ་
འགག་བྱིར་སྤྲུལ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་ལུ་འདིར་
ཟད་པར་འདུག་པས་གོ་བཅད་དོ་སྟམ་པ་དང་། ཡང་འདི་ལྟར་དུ་གཞོད་པ་དང་།
སྟུག་བསྐྱུལ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་
ཀྱི་གཞོད་པ་སྟུག་བསྐྱུལ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྒྱུད་སྤྱིང་དུ་སྦྱིན་པར་གྱུར་
ཅིག་སྟམ་དུ་གཏོང་ལེན་བསྒྲུལ་མོ། །

ཡང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ལ་འདི་བདག་གི་ཆེ་རབས་
སྒྲོན་མའི་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ག་སྟུག་ཡིན་པ་ལ། བདག་གི་ལས་ངན་པས་བསྐྱུལ་
ནས་བདག་ལ་གཞོད་པའི་ལས་བྱས་པས་འདི་དག་དཔུལ་བར་འགོ་བར་འདུག།
བདག་ནི་འདི་དག་གིས་དགོ་སྦྱོར་གྱི་བསྐྱུལ་མ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲོགས་སུ་

འགོ་བར་འདུག་པས་དོན་དུ་ན་འདི་དག་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་སོང་། བདག་འདི་དག་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་སོང་འདུག་པས་བདག་གི་མ་ཁན་འདི་རྣམས་སྟོང་རེ་རྗེ་འདི་དག་གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྒྲིན་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགོ་འདི་དག་ལ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་གཏོང་ལེན་བསྒྲུམ། ཡང་གཞོད་བྱེད་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ནི་རང་གི་ལུས་ལིངས་ཀྱིས་སྒྲོས་བཏང་ལ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲོས་ཆོས་མཛད་ཡོངས་དང་། ཡང་སྒྲོས་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་སྒྱུ་སྒྲུད་དུ་ངའི་ག་ཁྱེད་ལ་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་བྱེད་ཅག་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་སྦྱིར་བ་ཡིན་པས། ག་ལ་དགའ་བ་ག་ཟླ། ཁྱེད་ལ་དགའ་བ་ཁྱེད་ལ་འབྲུངས། རུས་པ་ལ་དགའ་བ་རུས་པ་མུར། ཅི་འདོད་པ་བྱིར་ཞིག། ཅིས་བཟོད་ཅིང་སྟོས་མེད་དུ་སྒྲོས་བཏང་ལ་བྱེད་ཅག་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་གྲོགས་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་དང་། སྦྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངའི་གཅིས་འཛིན་འདིའི་ཐོག་དུ་སྒྲིན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅིས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཟོད།

གཞན་ཡང་སྦྱུག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་ལྟ་བར་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཆུང་སྦྱོང་འདུག་ལས། གཞན་ཡང་སྦྱུག་བསྐྱལ་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲོ་བས་དྲིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟེ། སྒྲིག་ལ་འཛེམས་ཞིག་དགོ་ལ་དགའ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་རྒྱུན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གྲོགས་སྦྱུང་རྒྱུར་ཅི་བྱུང་བྱེད། །ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ནས། སྟོན་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། །གདོན་རང་གི་སྟོང་ལ་གནས་བཅས་ནས། །ལུས་བདག་མེད་གཅིག་ལ་བདག་དུ་བཟུང་། །འབྲལ་ཕན་པའི་ཟོལ་གྱིས་བསྐྱས་བྱས་ཏེ། །ང་དཔུལ་བར་བསྐྱེགས་པ་བགྲང་།

ལས་འདས། །དུས་དེ་རིང་སྒྲུ་མའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས། །དབང་བདག་འཛིན་འགོང་
 པོའི་མཚན་རིག་པས། །སེམས་སྒྲོས་བྲལ་གཏུག་མའི་ངོ་བོ་མཐོང་། །བྱུང་
 བྱུང་རིག་པའི་གཞོན་ནུ་དང་། །ཡུལ་འོད་གསལ་ཚེས་དབྱིངས་མཛེས་མ་མཛལ། །
 དབྱིངས་རིག་པ་དབྱེར་མེད་ཐབས་ཤེས་འབྲེལ། །འདི་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་
 གྲོགས་སུ་བཟང་། །ཞེས་དང་། །ཡང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཚེས་ནུམས་ཀྱན། །སྒྲུ་
 ཅམ་གྱིས་སྒྲུ་མའི་རོལ་བར་མཐོང་། །དེ་མཐོང་བས་ཨ་མཐས་འཆིང་བ་གཞིག།
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བདེ་སྟུག་དང་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་གང་
 ཤར་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟས་ཏེ་སྒྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆར་ཅི་ཐུབ་བྱའོ། །

མདོར་ན། །སྟོག་འཛོལ་ཆེ་འབྱོར་བྱུང་བདེ་སྟུག་དང་། །ཡང་བསྟོན་སྒྲུང་སྟན་
 དང་མི་སྟན་སོགས། །གང་བྱུང་ཡང་སྒྲུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན། །ཨ་ལ་ལ་ཅི་བྱས་
 སྒྲོ་བ་དགལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྟེན་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་
 བསྐྱལ་མ་དང་ཚེས་བསྐྱལ་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། །རྟེན་
 བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་བརྗེ་མི་རུས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟུར་དུ་བསྐྱོད་
 པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བའི་སྟོན་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ཚུལ་ནི། །སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ལྔ་ན་
 བའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟེ། །ཚོགས་བསག་
 པ། །སྟོག་པ་སྦྱོང་བ། །གདོན་བགོགས་ལ་གདོར་མ་སྟེར་བ། །ཚེས་སྦྱོང་ལ་འཕྲིན་
 ལས་འཆོལ་བའོ། །དེ་བཞིའི་སྟོན་ནས་རྟེན་ངན་ལམ་དུ་འབྱོར་ཚུལ་ནི། །ནད་གདོན་
 ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ངན་བྱུང་བ་ན། །སྟུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་ན་
 བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་སོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་མས་བདེ་མཛེད་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་
 བསམས་ལ། །སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་མཚོན་པ་དང་མཛུལ་ཐུལ་ལ། །བདག་ན་བར་

ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བས་རྟུ་གསོལ། གསོས་པ་ལེགས་ན་གསོས་པར་
བྱིན་གྱིས་བསྒོ་བ་རྟུ་གསོལ། ཤི་བ་ལེགས་ན་འཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བསྒོ་བ་རྟུ་གསོལ།
ཞེས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱའོ། །སྤྲིག་པ་སྤྱད་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་
དུ་བསྐྱར་བ་ནི། ཁྱོད་སྤྲིག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་དེའི་སྤྲིག་པ་སྤྱད་ས་ཤིག་པའི་
བརྟེན་མཛད་པར་འདུག་སྟེ་མ་དུ་བསམས་ལ་སྒོ་བས་བཞིའི་བཤགས་སྒྲུབ་ལ་འབད་
དོ། །གཏོན་བགགས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་སྐྱར་བ་ནི། གཏོན་
བྱོད་གཏོན་བགགས་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ལ། བདག་ཆེ་འདིའི་གསོལ་ར་ལ་
གཡེངས་ནས་ཆོས་མ་དུན་པ་ལ་བྱོད་ཅག་གིས་དགོ་སྤྱོད་གྱི་བསྐྱེད་མ་བྱས་པས་
བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་རྟུ་སྤྲིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
དགོ་སྤྱོད་གྱི་བསྐྱེད་མ་མཛད་ཅིག་བྱས་ལ་གཏོར་མ་སྤྲེར་རོ། །

ཆོས་སྤྱོད་ལ་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་ནི། མཚན་གཏོར་ལུལ་ལ་སྤྱར་བྱ་མ་ལྟ་
ཆོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྒྱུན་དན་ལམ་དུ་བསྐྱར་ཆུལ་དེ་དག་ལ་མ་གོམས་པ་དང་། སྤྲིང་སྒོ་བས་ཆུང་བས་དེ་
ལྟར་མི་རུས་ན། རྒྱུན་བཟང་དན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་བསག་སྤྱད་ལ་འབད་ཅིང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་གསོལ་
འདེབས་སོགས་བྱའོ། །རྒྱུན་དན་ལམ་དུ་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་འདི་ལ་ནི་གངས་
རིའི་ཁྱོད་འདིར་སྤྲིན་བྱིན་པའི་དམ་པ་མང་པོས་རོ་སྒྲོམས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་།
ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྒྲོམས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། སྤྲིད་སྤྲིག་ལམ་འབྱེར་དང་། ཐུག་
འཕྲད་ལམ་འབྱེར་ཞེས་པ་སོགས་ཟབ་བྱད་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་མང་དུ་མཛད་པ་

རྒྱལ་ལྷ་ག་དང་བཅས་པས་འདྲུ་བ་ཡིན་པས། རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྒྲན་རྒྱུ་
འདི་ལ་སྒྲིང་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱ་འདོད་པ་རྒྱལ་གྱིས་མན་ངག་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་
གཏིང་ཚུགས་པར་བྱའོ། །

སྒྲོ་སྒྲོང་གི་དོན་ཚན་བཞི་པ། ཆོ་གཅིག་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་བསྒྲན་པ་ནི།
མདོར་ན་བཟང་ངན་སྒྲུང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོབས་ལཱའི་ཉམས་
ལེན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཆོ་གང་གི་ཉམས་ལེན་དང་། འཆི་ཁའི་
ཉམས་ལེན་གཉིས་ཡོད་པས། འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། ཆོ་
གང་གིས་ཉམས་ལེན་སྒྲོབས་ལཱར་དེལ་བ་ནི། འཕེན་པའི་སྒྲོབས། གོམས་པའི་
སྒྲོབས། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྒྲོབས། སུན་འབྱེན་པའི་སྒྲོབས། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
སྒྲོབས་རྒྱལ་སོ། །

དང་པོ་འཕེན་པའི་སྒྲོབས་ནི། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དང་། བྱུང་བར་མ་
གི་བར་དང་། ལྷ་ག་པར་དེ་རིང་ཉིན་ཞག་ལྷགས་འདི་ལ་དག་པོ་བདག་འཛིན་
འགོང་པའི་དབང་དུ་སྐྱད་གཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
རྒྱལ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱའོ་སྒྲོམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་བའོ། །

གོམས་པའི་སྒྲོབས་ནི། དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
མན་ངག་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་
བྱས་ནས་དུས་ཀྱི་དུ་སྒྲོ་སྒྲོང་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྒྲོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མ་སྒྲེས་
པ་བསྒྲེད། སྒྲེས་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བྱིར་ཆོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྒྱུང་ལ་འབད་
བའོ། །སུན་འབྱེན་པའི་སྒྲོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མི་མཐུན་བྱོགས་
བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་འཁུར་འཛམས་བྱེད་པའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ནི། དགོ་

སྒྱུར་གང་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་རྒྱར་བསྐྱོད་གིང་སྒྲོན་ལམ་
འདེབས་པའོ། །སྒྲོབས་ལྷ་པོ་འདི་ནི་ཆེ་གང་གི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་བྱིས་
བའི་གདམས་པ་ཡིན་གསུངས་སྟེ། དེང་ནས་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་
ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་དུ་འཛོལ་ས་མེད་
པས་ཉམས་ལེན་ལ་སློ་ཅེ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

སྒྲོ་སྒྱུར་གི་དོན་ཚན་ལྷ་པོ་སྒྲོ་སྒྱུར་བའི་ཚད་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་
འཕེལ་བའི་ལམ་བསྐྱར་ཏེ། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་སྒྲོ་སྒྱུར་ཅུ་ཆེག་ལས། ཆོས་ཀྱན་དགོངས་པ་གཅིག་
ཏུ་འདུ། །དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་
བསྟེན། །ཡོངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ།
མདོར་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་སྒྱུར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་རྒྱུན་
བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་ཐུབ་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྒྲོམ་པ་ལས་མི་ཉམས་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་གཞན་གྱི་སྟན་བཟང་པོ་
བཤམས་པ་དང་། གྲས་པས་བསྟེན་བཀྱར་སོགས་ཇི་ཅམ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་
ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་དུས་དེའི་སྐབས་རང་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
ཅིང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ། རྒྱ་མའི་བསྐྱེད་ཁྲིད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒྲོ་བ་
ཤུགས་དྲག་པོས་སྒྲུང་བ་བུན་ལོང་ཐོངས་པ་ཡིད་གཏིང་ནས་འགྱུར་བ་རྒྱུན་རིང་
པོ་སྒྲོ་བ་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདེ་སྟག་བཟང་ངན་སོགས་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཡང་འབད་ཅོལ་ལ་མི་སྟོས་པར་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྱུར་གོགས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས།

འབྲུལ་ལ་གང་ཐུག་སྒྲོམ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྱུར་ཅ་
 ཆོག་ལས། །ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དག་ཅ་གསུམ། །སྒྲོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་གིས་
 སྒྱུར་། །འབྲུལ་ལ་གང་ཐུག་སྒྲོམ་ལ་སྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དེ་
 འདིར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྒྱུར་བ་
 བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་ལའང་དོན་གྱིས་ཆང་ཡང་། སྒྲོ་སྒྱུར་
 དང་གདམས་ངག་འདི་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ནི་
 བྱང་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བྱི་ནས་མི་དང་མི་མ་
 ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་སོགས་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་བཟང་ངན་གྲོ་བྱུར་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་
 ཡང་། དེའི་དབང་དུ་སྐྱད་གཅིག་ཀྱང་མི་བཏང་བར་སྒྱུར་དག་སྒྱུར་གྱི་གྲོགས་སུ་
 འབྱེར་ཅི་བྱུང་དང་། ལྷག་པར་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དང་གྲོགས་སུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་
 ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་གྲོ་བྱུར་དུ་ཕྱད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་དུ་འདོད་ཆགས་སྒྱུས་
 བ། དེ་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་སོང་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་མ་ཁན་སེམས་ཅན་ཇི་
 སྟེད་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་རྒྱུད་སྟེང་དུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་
 གིས་བདེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ཁན་སེམས་ཅན་ཀྱིས་ལ་བཏང་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་
 གཏོང་ལེན་སྒྲོམ། ཡང་གྲོ་བྱུར་དུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཆོག་ངན་སྒྲུབ་སོགས་ཡུལ་
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཕྱད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྒྱེས་པའམ་སྒྱེས་པར་དོགས་པ་བྱུང་
 བ། རྒྱུན་དེའི་དབང་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་བཏང་བར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་མ་ཁན་སེམས་
 ཅན་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ལེན།

རང་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བའི་གཏོང་
ལེན་བསྒྲིམ། ཡང་ཡུལ་བཏང་སྒྲིམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་གནས་ལུགས་མི་
གསལ་བའི་གཏི་མུག་གི་དབང་དུ་སོང་ན། རམ་མཁའི་མཐའ་བྱལ་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཏི་མུག་དང་དེས་སྦྱིས་བའི་མུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཚུར་
སྤང་། རང་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་ཡར་གཏོང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་སྒྲོ་བུར་བ་
གང་དང་གང་བྱུང་ཡང་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་
བསྐྱར། རྒྱུན་སྒྲོ་བུར་བ་ལམ་དུ་སྐྱར་ཚུལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར།
ནད་དང་གཏོན་དང་མུ་གེ་དང་གཡང་ས་དང་གཅན་གཟན་གྱི་གཞོན་པ་སོགས་
རྒྱུན་དན་སྒྲོ་བུར་བ་གང་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲག་པར་མི་བྱ། དངངས་པར་མི་བྱ་
བར་དང་དུ་སྤངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་སྒྲོ་བུར་བས་
གཞོན་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞོན་པ་དང་མུག་
བསྐལ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་འདིས་གོ་ཚད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་
གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་ལུས་འདི་གཅན་གཟན་གྱིས་ད་ལྟ་བོས་ཀྱང་།
དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་གཅན་གཟན་དང་མུ་གེ་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་འདི་
དག་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་བཅུད་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལུན་པ་ཞིག་ངེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་
ཞིང་སྦྱོན་ལམ་གདབ་བོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། ཞིབ་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་མལ་པར་མི་
གཏང་བར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཚུབ་གྱི་སེམས་འཕེལ་

བའི་ཐབས་སུ་བསྐྱར་ཅི་ཐུབ་བྱ། སྦྱོད་ལམ་གྱི་མན་ངག་རྒྱས་པར་སྦྱོད་ཡུལ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་དགོན་མཚོག་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་
 འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་མཚོད་རྟེན་ནམ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
 པའི་སྒྲུ་གཟུགས་ལ་མེ་ཏོག་གམ། བདུག་པའམ་སྦྱོས་གསོལ་ན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་པའི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་དྲི་ང་བ་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསལ་གསལ་པའི་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་དྲི་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས། །དེ་ཕྱག་བདར་ཞལ་
 ཞལ་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་མི་སྟུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། སྦྱོད་ལམ་མཛེས་པར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས། །དེ་མེ་ཏོག་གི་གདུགས་གསོལ་
 ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་
 བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཐུར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས། །དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འགྲོ་
 ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་གཟུང་
 བ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཐུར་འབྱུང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་གདོན་ཏོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་གནས་ཁང་གི་
 སྒོ་འབྱེད་ན། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒོ་དབྱེའོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་སྒོ་གཙོད་ན་འདི་ལྟར་ངན་འགོ་
 ཐམས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་བཙན་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་འདུག་ན་འདི་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་རྩལ་གྱི་སྦྱིང་པོ་ལ་དགོད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 དོ། །དེ་སྒོ་གཡས་པས་ཉལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྩ་བུ་ལས་འདའ་བས་ཡོངས་སུ་རྩ་བུ་ལས་འདའོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 དོ། །དེ་དེ་ནས་ལྷང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ནས་
 ལྷང་བ་རྣམས་ལས་བསྐྱང་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལུས་ཀྱི་ཆེད་ལ་འགོ་

ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་འགྲོས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་
 ཅིག་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་དེར་འདུག་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་གི་ཟུག་རྩ་དབྱུང་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དོ། །དེ་བརྒྱ་ཤལ་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་མོངས་
 པའི་དྲི་མའི་སྒྲིན་རྣམས་བརྒྱའོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལག་པ་སྟུལ་ན་
 འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་ང་བ་རྣམས་བསལ་ལོ་
 སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་རྒྱུ་པ་འབྲུ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་ལོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
 དེ་སོ་ཤིང་ཟ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་
 ལོ་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡན་པ་དང་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་བསྡོའོ། །དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
 འཛིན་རྟེན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་ཤོག་ཅིག་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་
 ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་བསྡོའོ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ་ཞིབ་པར་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྟོ་སྟོང་གི་དོན་ཆོན་རྒྱག་པ་སྟོ་སྟོང་གི་དམ་ཆོག་ལ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ༡
 སྟོ་སྟོང་ཁས་སྒྲངས་དང་མི་འགལ་བ། ༢ ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བ། ༣ ཕྱགས་རེར་མ་
 ལུང་བ། ༤ བསམ་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་
 གོགས་ཆོས་མཐུན་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ། ༥ གཞན་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་མི་བྱ་
 བ། ༦ གཞན་གྱི་སྒྲིན་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་རྟོག་པ། ༧ ཉོན་མོངས་གང་ཆའི་
 གཉོན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟོན་པ། ༨ སྟོ་སྟོང་བྱས་པས་རྟོད་བརྒྱུར་སྟན་གྲགས་འོང་

དུ་རེ་བ་སོགས་རང་དོན་དུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་བ། ༩ དགེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་
འཛིན་དང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་མ་འདྲེས་པར་བྱ་བ། ༡༠ གནོད་བྱེད་ལ་ཁོན་
འཛིན་མི་བྱ་བ། ༡༡ གཤེ་བ་ལ་ལེན་དུ་གཤེ་བ་སོགས་མི་བྱ་བ། ༡༢ གནོད་
ལན་མི་བྱ་བ། ༡༣ གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པའི་ལས་མི་བྱ་བ། ༡༤
རང་གི་སྦྱོན་དང་ཁག་ངན་གཞན་ལ་མི་འགེལ་བ། ༡༥ སྤྱིའི་ལོངས་སྦྱོད་རང་
དགོས་ཀྱི་དབང་བྱར་བྱེད་པའི་བསམ་སྦྱོར་སྤྲོད་བ། ༡༦ སྦྱོ་སྦྱོང་འདྲེ་གདོན་ལ་
ལན་དུ་རེ་བ་ཅམ་དུ་མི་བྱ་བ། ༡༧ སྦྱོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་རྣོ་མ་སེམས་མི་
བྱ་བ། ༡༨ རང་སྦྱོད་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་སྟུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་ངན་སྤྲོད་
བ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །

དོན་ཚན་བདུན་པ་སྦྱོ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། ༡ ཟས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཞན་པན་གྱི་སེམས་ཁོ་ནས་བྱ་བ་
ལ་བསྐྱབ་པ། ༢ གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་མཉམ་
བརྗེའི་སེམས་འདིས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། ༣ དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་གཤམ་དུ་བསྡོ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ༤ སྦྱོད་
སྟུག་གང་བྱང་ཡང་སྦྱོ་སྦྱོང་གི་གོགས་སུ་འབྱེར་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། ༥ སྦྱོར་དམ་
ཚིག་ཐམས་ཅད་དང་བྱེད་པར་སྦྱོ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་སྦྱོག་དང་བསྡོས་ཉེ་བསྐྱབ་བ་
ལ་བསྐྱབ་པ། ༦ ཉོན་མོངས་སྦྱོད་མ་ཐག་གཉིན་པོ་བསྟེན་ཅིང་བྱིན་ཆད་རྒྱན་
གཙོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ༧ ཚོས་རྒྱལ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པ་དང་། རང་
གི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་དེས་པར་དགོས་
པའི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ༨ སྤྲོ་མ་ལ་མོས་གུས་མ་ཉམས་
པ་དང་། སྦྱོ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོ་བ་མ་ཉམས་པ་དང་། སྦྱོ་མ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཉམས་

པར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ། ༩ སྒོ་གསུམ་དག་བ་དང་མ་བྲལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༠ ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྒོ་སྒྱུར་བ་ལ་
 བསྐྱེད་པ། ༡༡ གང་གར་ཐམས་ཅད་སྒོ་སྒྱུར་གིས་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ།
 ༡༢ རང་གི་འགྲན་ལྷ་སྟགས་སྒྱེད་ཀྱང་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཕྱག་སྟེ་བྱམས་སྟེང་
 རྩེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༣ རྒྱུན་བཟང་ངན་ལ་མ་སྟོས་པར་དུས་དྲག་དུ་སྒོ་
 སྒྱུར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༤ སྟེང་པོ་བསྐྱེད་ནས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༥ དགོ་སྒྱུར་མི་རུས་གིང་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་སྐྱག་རུས་ཆེ་བ་སྟགས་
 གོ་ལོག་དུག་སྒྱུར་བ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༦ ཉམས་ལེན་ལ་ཆེས་འཛིག་མི་བྱ་བར་
 རྒྱན་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༧ ཆོས་ཆོས་མི་བྱ་བར་སྒོ་ཅེ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་སྒྱུར་
 བ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༡༨ རྟོག་དཔྱོད་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྒྱུར་བ་ལ་བསྐྱེད་
 པ། ༡༩ གཞན་ལ་ཡུས་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༢༠ ཆོག་ངན་ཅུང་ཟད་རེ་ལ་གོ་
 ལོང་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༢༡ ཆོས་བྱེད་པ་ལ་འོར་ཆེ་འདོད་པ་སྟགས་གཏམ་
 རྟན་གསལ་གྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བསྐྱེད་པ། ༢༢ ཅུང་ཟད་རེ་ལ་འགྱུར་ཕྱོག་
 རྟོན་བ་དང་དགོ་སྒྱུར་ལ་དང་པོར་གསར་སྣང་ཅུང་ཟད་བྱས་ནས་འབོར་བའི་
 ཡུད་ཅམ་པ་མི་བྱ་བར་སྒྱུར་བ་བརྟག་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲུབས་གིང་། དོན་
 ཚན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་སྒྱུར་གི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་
 ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཅུང་མ་ཟོས་པར་དོན་ལྡན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་
 པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་སྟམ་དུ།

སྒྱུར་བཅུད་རྟོག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ། །
 མི་འདོད་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆར་ལྟར་བབས་གུར་གྱང་། །

ལས་ངན་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ནས། །
 རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་ཡོངས་པར་གྱིས་སྒྲོབས། །
 མདོར་ན་བཟང་ངན་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཡང་། །
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲོབས་ལྟའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ལམ་བསྐྱར་ཏེ། །
 ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
 སྦྱར་བ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། །
 འབྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྒྲོམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། །
 སྒྲོ་སྦྱང་དམ་ཚིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱིས། །
 དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྤྲུལ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །

ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་སྒྲོན་སེམས་དང་
 འཇུག་སྒྲོམ་ལེན་ཚུལ་བཤད་བ།

གསུམ་པ་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྤྲུལ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་
 པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཞོ་རྣམས་

བསྐྱོམས་པས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་
 དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡན་ཡོན་རྣམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པས་མ་ཁྱན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་ལུ་ལྟར་གཅེས་གིང་ཕངས་པ་དང་། མ་
 ཁྱན་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བསམས་པས་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 སྒོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྐྱོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེས་ཡིད་རང་དབང་མེད་
 པར་བསྐྱོད་པ་ན། བདག་གིས་མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྲིད་ཞིའི་རྒྱད་
 པ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ལྟག་
 བསམ་བསྐྱོམ། འོ་ན་བྱིད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་རྒྱས་པ་མི་འདུག། །དེར་མ་ཟད་
 དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆེ་བ་མ་
 གཏོགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་སྤྲུལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་
 གྲུས་པ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་འབད་ཚུལ་མེད་པར་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྟན་
 པའི་གསུང་དབྱངས་སྐད་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་
 སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་རྒྱས་པ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཤམ་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྒྲིང་
 པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་གིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ལུ་
 གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་རིང་མེད་པར་འཇུག་པས་འདུལ་
 པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བ། འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་
 བྱུང་ཅིང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་འོད་ཟེར་རེ་རེ་ཅམ་སྒྲོས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ།
མདོར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་། སྟོན་གྱི་རིགས་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་དེས་ན་
རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱས་པར་སླ་མ་ལྟས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

གཏོང་ལེན་རྒྱུ་ལ་བསྟོན་པའི་འབྲུལ་འདེགས་ཅན། །

བྱམས་དང་སྟོང་རྗེ་ལྟག་པའི་བསམ་བ་ཡིས། །

འགོ་རྣམས་སྟོན་མཚོ་ཆེ་ལས་སྟོལ་པའི་བྱིར། །

བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཉིད་འབྱོརས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སླ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུང་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་སྟེས་པར་བསམ་མོ། །

བཞི་པ་སྟོན་སེམས་དང་འདུག་སྟེ་ལེན་རྒྱུ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་མན་
ངག་བདུན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ལྟོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་
ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྦྱོང་བ་དྲག་པོ་ཐོན་པ་ན་སྟོན་སེམས་གཟུང་པའི་ཚོགས་བྱའོ། །དེ་
ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་

གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། མཚོད་པ་ཅི་འབྱོར་བཤམས་ནས་སྐྱབས་འགོ་ཐུན་མོང་
མིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་གཟུང་བར་བྱའོ། ། ཇི་ལྟར་གཟུང་
བའི་ཆོ་གའི་ཚུལ་ནམས་ནི་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསལ་ཞིང་། ལྷག་
ལོན་མཐོང་བ་རྒྱད་པ་ལྟར་མ་ཉམས་པར་བྱའོ། །

སྟོན་སེམས་བཟུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོ་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཡན་
ཡོན་དན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་རེར་ལན་
དུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོས་མི་སྟོང་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
གསོག་པ་སྟེ། ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལ་སྟོབ་པ་དང་།
ཕྱི་མར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནག་པོའི་
ཆོས་བཞི་སྟོང་ཞིང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་སྟེ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་རྒྱད་ལ་སྟོབ་ཅིང་། རོ་བོ་རྗེས། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྟོར་འཇུག་
འདོད་པས། བུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །
བསྐྱལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ཀྱི་གཞུང་གིང་། རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྟེན་དམ་པ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གུང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་
ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་
བྱ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྟོམ་
པའི་ཁུར་གཟུང་བར་རྟུས་པ་ན་འཇུག་སྟོམ་སྒྲངས་ལ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ལ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བོ། །

འཇུག་སྟོམ་ལོན་པའི་ཆོ་ག་ལ་རྒྱས་བསྐྱས་དང་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ། བྱང་
སའི་ཚུལ་བྱིམས་ལེའུར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོད་འཇུག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་

ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོན་
མཚོག་བརྟེན་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁར་
གྱུར་པའི་ཚོ་བླ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་སྒྲོན་དུ་
བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་རྒྱས་བསྐྱེད་
སྟེ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚོག་གི་བྱེད་པར་མ་གཏོགས་དོན་ནི་འདྲ་སྟེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་པར་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དཔའ་དུ་བཞག་སྟེ་སྤར་འདས་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་སྒྲོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་
སྤྲུལ་བཅུ་ན་བཞགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་སྒྲོབ་
པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་
སྤར་དུ་སྒྲོལ་བའི་བྱིར་རྒྱས་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོད་པ་མཐའ་དག་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཞིང་། འཇུག་སྒྲོམ་བཟུང་ནས་ཅུ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
ཉིས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་གིས་མ་གོས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྒྲོམ་
པའི་བསྐྱེད་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲོད་པ་མཐའ་
དག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། དག་བ་ཚོས་སྤྲུལ་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་དུ་འདུ་བས། དེ་དག་ལ་བཙོན་པ་
ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་པར་སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་
གསོལ་སྟམ་དུ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་བཀོད་གཅིག་ལམ། །

རྣམ་དག་རྒྱལ་སྤྱོད་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཤིང་། །

ཐེག་མཆོག་རྩལ་བྱིམས་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ། །

བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱུགས་དུག་ཏུ་བཅུ་པ་པས་བླ་མ་ལྟ་ཆོག་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེའི་
ཆ་ལས་བདུད་རྩིའི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས་རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་
སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤྲུལ་གང་གི་སྒོ་
ནས་འཇུག་ཀྱང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་འདི་ངེས་པར་ལེན་དགོས་ཤིང་།
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་འདི་བཞེས་ནས་དེའི་བསྐྱེད་
བྱ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ཤི་སྤྲུལ་ཡིན་པས་གདམས་ངག་འདིར་ཡང་།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཀོད་གཅིག་ལམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་པ་འདི་
ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྲུལ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་ནས་སྒྲིམ་པ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར། སྒོ་གོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་འདིའི་
བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཅམ་མི་རུས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་
པའི་རྩལ་བྱིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ངེས་པར་བལྟས་ནས་སྒྲིམ་པ་དགོས་སོ། །

རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱི་སྟོད་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ དུག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་པ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱི་སྟོད་པ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཟབ་མོད་བུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ །སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ། ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྟོབ་ཚུལ། བཟོད་པ་སྟོབ་ཚུལ། བཅོམ་གྲུས་ལ་སྟོབ་ཚུལ། བསམ་གཏན་ལ་སྟོབ་ཚུལ། ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱི་སྟོད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་འབྲས་ཁུ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཐུར་དུ་སྟོལ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོབ་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པ་ཡལ་བར་དོར་ན་གིན་ཏུ་སྟོད་དེ། སྟོད་འདུག་ལས། བདག་གིས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱི་རྒྱབ་པར་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱན་བསྐྱུས་པས། །བདག་གིས་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྲུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱི་སྟོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྟར་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཏུ་འདུ་བར་ཇི་བཅོམ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ་བྲང་ངེས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱི་སྟོད་པ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལོ། །ཡོངས་སྟོད་དང་། དགེ་ཚུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་

གཏོང་བ་དང་། སྤྱང་བ་དང་། དག་བ་དང་། སྤེལ་བ་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་བཅུ་
གཉིས་པོ་དེར་ཐམས་ཅད་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་
ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་འདིར་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཡར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མཛད་དེ། འདི་ལའང་ཡར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་ཚན་
ཏུ་དུག་དུག་འདྲ་བའི་ཚུལ་དང་། ཡར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལའང་དམ་པ་དུག་ལྡན་དུ་བྱ་
བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཉམས་
དམས་པས་མདའ་འཕེན་མིག་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་ནི་གདམས་
ངག་འདིའི་ཆོག་དོན་འདི་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་ཞིང་། མདོའི་དོན་གིང་
ཏྲ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བཀལ་བ་ལྟར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འདི་
ལྟར་སྤྱོད་དགོས་སོ་ཞེས་བྲིད་ན་ནི་སྤྱོད་ལུག་པ་དང་ཁུམ་པར་འགྱུར་བ་ཆེས་
མང་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་པའི་སྤྱོད་པོ་འདི་དག་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་
རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པ་དང་ས་ནས་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་
པ་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་སེར་སྒྲ་སྤངས་པ་ཅམ་དང་། གཞན་ལ་རྩ་ས་
བྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། གཏོང་སེམས་
ཀྱི་རྩ་ལ་རྫོགས་པས་སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་གཏོང་
སེམས་སྤེལ་བའི་མན་ངག་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་དང་།
ཡོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་། དག་ཅུ་གཏོང་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལུས་གཏོང་

ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་ལ་སྦྱོར་
 བ་རྣམས་ལ་གསུམ་ཡང་ཚད་སྟེ། ལུས་ལོངས་སྦྱོད་གཏོང་བ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོར་པ།
 སོ་སོའི་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲག་བསྐྱེད་རྣམས་ཞི་བར་བསམས་པ་མི་འཛིགས་པའི་
 སྦྱོར་པ། དགོ་ཅ་གཏོང་བ་ནི་ཚོས་གི་སྦྱོར་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །བྱང་ས་ལས་
 ལོངས་སྦྱོད་དཔག་མེད་སྐྱེལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐབས་མཁས་གི་སྦྱོར་བ་གཏོང་ཚུལ་ཡིན་པར་
 གསུངས། བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྦྱོད་འཇུག་གཉིས་སུ་ནི་གཏོང་བ་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ལ་
 བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། རྒྱལ་སྐྱེས་གི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལྷུང་དུ་རྫོགས་
 པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་སེམས་སྟེལ་
 བའི་མན་ངག་གི་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བའི་ལར་ཕྱིན་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་གིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་དུ།

ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དུས་གསུམ་དགོ་ཚོགས་བཅས། །

སེམས་ཅན་རང་རང་འདོད་པའི་དངོས་བསྐྱར་ཏེ། །

ཆགས་མེད་གཏོང་སེམས་སྟེལ་བའི་མན་ངག་གིས། །

སྦྱོར་བའི་ལར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ལྷགས་དཔག་ཏུ་བཏང་བས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་སྦྱའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
 དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་རྒྱད་
 ལ་སྦྱོས་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་

འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷུང་དུ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་
ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་ནི། རྣམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས། དག་པ་ཆོས་ལྟ་བུ་གི་ཚུལ་བྱིམས། རེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་མོ། །རྣམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་གི་རྣམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས། བྱང་རེམས་གི་རྣམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས། གསང་ལྟགས་གི་རྣམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ།

སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིལ་ནི། སྒྲིལ་བ་དུན་ལ་ཁོར་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་
དགེ་ཚུལ་ལ་སྒྲིལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྒྲིལ་འདས་སོ་དུག་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་
ནམས་དང་། བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །དགེ་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་གྱིས་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཙུག་གསུམ། གཞན་ཡང་གཞི་བསྐྱེད་གྱི་
ལྷ་བ་སྤྱ་རགས་མཐའ་ཡས་པ་ནམས་ལ་དགག་སྒྲིལ་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་
པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིལ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཙུག་ལྷ་བཙུག་དང་ཉེས་བྱས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དུག །གཞན་ཡང་ཚུལ་
གྱིས་སྒྲིལ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་པ་སྤྱ་རགས་མཐའ་ཡས་པ་
ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པའོ། །སྒྲིལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིལ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་དེ་དག་སྒྲིལ་
གི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྲིལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དང་། ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲིལ་བ་ནི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གྱི་
ཚུལ་གྱིས་སྒྲིལ་དང་། དོན་བྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིལ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་

ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཚུལ་བྲིམས་
ཀྱི་ཕར་བྱོན་ཇོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱོན་གྱིས་
བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྤྲུགས་སྟོམ་པ་ཡི། །

བཅས་མཚམས་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་། །

དགོ་ཚེས་སྟུང་དང་སེམས་ཅན་དོན་བསྐྱབ་པའི། །

ཚུལ་བྲིམས་ཕར་བྱོན་ཇོགས་པར་བྱོན་གྱིས་སྒྲ་བས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུང་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས་
དེ་དེའི་ཇོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
སྦྱེས་པར་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། སྒྲ་མ་ལྟ་སྟོམ་བཞིན་པའི་དང་ནས་
འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་
ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་བཟོད་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

བཟོད་པ་གསུམ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ། སྤྲུག་བསྐྱལ་
དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཚེས་ལ་ངས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རྣམས་སོ། །བཟོད་པ་
དེ་དག་སྟོམ་པ་ན་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལགས་
པར་བསམས་ནས་སྟོབ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་སྟོམ་པ་ཞིག་དགོས་པས་བཟོད་
པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རྟེན་

དེ་ལ་གཟུགས་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་མཐོ་
 རིས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་པ་ལ་ཆེར་བཟོད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། མཐོང་ན་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཟོད་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་ལ། བཟོད་པའི་ཉམས་
 ལེན་མེད་ན་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །
 ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པོ་འཇོ་དབང་དུ་སོང་ན་ནད་དང་
 གཞོན་འཇུག་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་ཆོ་ཐུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཉམས་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཤི་ནས་དཔྱལ་བར་ལུང་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་། ལྷག་པར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། ཁོང་
 ཁྱོད་དབང་དུ་སོང་ན་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྒྱལ་དེ་དག་ལ་བསམས་ནས་བཟོད་པ་སྦྱོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་
 བསྐྱབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ཚོགས་སུ་བསམས་ཏེ། སྦྱོ་བྱུགས་ཆེན་པོའི་སྦྱོ་
 བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དབྱར་ལངས་ཏེ། གཤེ་བ་
 དང་། མཚང་འབྱུ་བ་དང་། བཞིགས་པ་དང་། ཤ་སེན་མོ་ཅམ་རེ་རེ་ནས་བཅད་
 དེ་བརྟེན་འཚོག་དུ་མས་མནར་བཞིན་དུ་སྦྱོག་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་
 བསམ་པ་སྐད་གཅིག་ཀྱང་མི་སྦྱོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བུམས་སྦྱིང་རྒྱ་
 མ་ཉམས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོ་བྱུགས་མ་ཉམས་པར་བྱེད་ན། གཞོད་
 བྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲ་མོ་ཅམ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་སྦྱོད་པ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་སྦྱུང་དུ་ཁྱོད་པ་
 འགོག་པ་དང་བཟོད་པ་བསྦྱོམ་པ་ལ་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཆེན་པོ་བསྦྱོད་དོ། །དེ་ཡང་
 གཞོད་བྱེད་ལ་ཁྱོད་པ་མི་བྱ་སྦྱུང་པའི་སེམས་སྤར་བྱུག་ཅམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་
 པས། ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྲུལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིང་སྦྱོབས་བསྦྱོད་དགོས་ལ།

དེའི་རྒྱལ་ནི་རང་གི་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་
 དག་ལ་འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་མ་ཁྱེད་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གདོན་
 གྱིས་བརྒྱམས་པས་དེ་ལ་རྒྱལ་དུ་མི་གནས་པར་སྟོན་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་
 གཉེན་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་གཞོད་པ་བྱེད་ཅིང་། སུ་རང་ལ་འང་ཚིག་རན་སྟེ་པ་
 དང་བདེག་འཚོག་སོགས་བྱས་པ་ན་མ་ཁྱེད་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མི་སྟེ་པར་མ་ཟད།
 ལྟག་པར་ཡང་སྟོང་རྗེས་སྟེན་ནས་ངའི་མ་ཁྱེད་མོ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ནད་གདོན་
 འདི་ལས་ཐར་བར་བྱས་སྟེ་དེའི་ཐབས་ལ་རྩལ་བ་བྱེད་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རང་
 ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཁྱེད་ཤ་སྟག་
 ཡིན། མ་ཁྱེད་འདི་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་ནས་རང་དབང་
 མེད་པར་སྟོང་རན་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། བདག་ཁོང་ཁྱོད་དུ་ག་ལ་རུང་། ལྟག་
 པར་ཡང་སྟོང་རྗེས་གནས་སུ་འདུག་པས་ཐབས་གང་གིས་མ་ཁྱེད་འདི་རྣམས་
 ཉོན་མོངས་པའི་འདྲེ་གདོན་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱ་མཉམ་དུ་ཕན་པ་བསྐྱབ་
 པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །ཡང་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
 པས་སྟག་བསྐྱལ་བྱུང་བ་འདིས་བདག་གི་སྟོན་གྱི་ལས་རན་རྣམས་ཟད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། གཞོད་པ་དང་སྟག་བསྐྱལ་འདི་དག་བཟོད་པར་བྱས་པས་བདག་
 གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དོན་དུ་བདག་གི་སྟོན་
 སྟོང་སྟོང་བ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་འདུག་པས། གཞོད་བྱེད་
 དུ་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ནི་སྒྲ་མའི་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རྗེས་ལྟར་ཡང་བདག་གི་དགོ་
 པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུག་སྟེ་པ་དང་། འདི་དག་ནི་བདག་ལ་ཕན་བྱེད་དང་
 བདག་འདི་དག་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྤང་འདུག་སྟེ་པ་བསྟོམ་མོ། །

སྟོམ་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ། །

སྟན་པ་ལུགས་པ་མིན་དེ་ལྟར། ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། ཉོན་
མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པས་
ཀྱང་། འདི་དེར་སེམས་ཅན་སྟོན་མིན་གྱི། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོན་ཞེས། །
རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་མཁས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་དག་ལ་ལུགས་མི་བྱེད། །
ཅེས་པ་དང་། སྟེས་རབས་ལས། གང་ཞིག་རང་གི་ཆོས་ཉམས་མི་སེམས་པར། །
བདག་གིས་སྟེས་སྟེས་ཐུང་ཐུང་ནི་ཞུགས་འདྲ་ལ། །འདི་ལའང་བདག་གིས་བཟོད་
པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དྲིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནོ། །

ཡང་རང་གི་རྟོག་བཀུར་སྟན་གྲགས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གཞོན་བྱེད་བྱུང་
ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་མི་བྱ་བར་མ་ཟད་འདི་ནི་བདག་རྟོག་བཀུར་སྟན་གྲགས་ཀྱི་
འཆིང་བས་བཅིངས་པ་གྲོལ་བྱེད་དང་། བདག་ལམོར་བར་ལམོར་བ་ལས་སྦྱར་
དུ་ཐར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུག་པས་དྲིན་གྱི་ཉེ་ཆེའོ།
སྟམ་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོད་འཇུག་ལས། དེ་ཐུར་བདག་གིས་བསྟོད་
སོགས་ནི། །གཞིག་ཐུར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ། །དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་
དུ། །ལྟར་བ་སྦྱང་ཐུར་ཞུགས་མིན་ནམ། །བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །
རྟོག་དང་བཀུར་སྟེས་འཆིང་མི་དགོས། །གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ། །
དེ་ལ་བདག་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོ། །བདག་ནི་སྦྱག་བསྐྱེལ་འཇུག་འདོད་ལ། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་བཞིན། །མི་གཉོང་སྟོ་འཕར་ཉིད་ཀྱུར་པ། །དེ་ལ་
བདག་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་མ་རྟོག་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་ཁྱོ་བའི་སེམས་སྒྲིབ་
ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་ཅིང་། གཞོན་བྱེད་ཅི་བྱུང་ཡང་གིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་

ནོར་ལྷ་ལྷ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བལྟས་ལ་མཚོན་པ་དང་གཞོན་ལན་
 དུ་ཕན་པ་བསྐྱབས་ཏེ་མ་ཆན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་སྦྱིབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་རྒྱད་ཉིད་དུ་སྤང་། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་མ་ཆན་རྣམས་ལ་བྱིན་ལ།
 སྡོན་སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་གཞོན་སྦྱོན་སྦྱོན་ལྡུ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་
 དུ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་གཅིས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་
 ཕན་འདོགས་གིང་། མཐར་མངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཡང་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་སྦྱོན་
 པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕན་སེམས་དང་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་བཟོན་པའི་
 ཕར་བྱིན་སྦྱར་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྤྲོ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ཁམས་གསུམ་སྦྱིད་དགུ་མ་ལུས་ཁྱོས་སྦྱར་ཏེ། །

གཤེ་ཁིང་མཚང་འབྲུ་བརྟེན་ཁིང་སྡོག་གཅོད་ཀྱང་། །

མི་འབྲུགས་གཞོན་ལན་ཕན་པ་བསྐྱབ་བྱེད་པའི། །

བཟོན་པའི་ཕར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་དུ་བཏབ་པས་སྤྲོ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྡུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
 ལ་སྦྱོས་པར་བསམ་མོ། །འདིར་ཁམས་གསུམ་སྦྱིད་དགུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་
 ཁམས་ནས་གཞུགས་ཁམས་དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་དང་། འདོད་ཁམས་
 ཉིད་དུ་སྦྱིབ་སྦྱེ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ཁམས་ནས་ཁམས་གསུམ་
 དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱི་རྒྱལ་གསུམ་སྦྱེ་དགུ་ལ་

བྱེད་པར་སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་འགའ་ཞིག་ནས་གསུང་འདུག་པས་དེ་ལྟར་རམ། ཡང་
ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འགའ་མེད་འཁོར་ལོ་དང་། ཟླ་རྒྱུད་མོ་འཁོར་
བ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ངལ་གསོ་མེད་པར་འཁོར་ཞིང་སྒྲིབ་སྒྲུངས་པ་
ཡིན་པས་ན་སྒྲིབ་དགུ་ཞེས་པ་མང་ཆོག་ཏུ་བྱུང་། །

གདམས་ངག་འདིར་རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་རྒྱབས་
པོ་ཆེ་སྒྲིབ་རྒྱལ་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒྲོན་ནས་བཟོད་པ་གསུམ་གྱིས་གངས་དང་མིང་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆང་སྟེ། གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པ་དང་།
སྒྲུག་བསྐལ་དང་ལེན་གཉིས་ཆང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཆོས་ལ་ངས་སེམས་ཀྱི་
བཟོད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་མདུ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས།
གོང་གི་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལ་དེ་དག་གྱང་ཆང་བར་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་བཙོན་འགྲུས་ལ་སྒྲོབ་རྒྱལ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་དུ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་
བཙོན་གྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱུང་། །

བཙོན་འགྲུས་གསུམ་ནི། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དག་བ་སྒྱུར་པའི་བཙོན་
འགྲུས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་
ན་ཆེ་འདིའི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོབ་པ་
དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་འོང་སྒྲུམ་དུ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་
ནས་བཙོན་གྲུས་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱུགས་བསྒྲིབ། སྒྲོམ་རྒྱལ་དངོས་ནི་བསྐལ་པ་

ཆེན་པོ་སྟོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་གྲངས་
 མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་སྤྲུལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྲུལ་བསྐལ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་བ་
 བར་འགྱུར་ན་ཡང་སྟོབས་པར་བྱས་ཏེ། རྫོགས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ།
 བརྩོན་འགྱུས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་
 སྤྲུལ་བསྐལ་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་བུ་ཆོས་སྤྲུལ་དུ་གོ་ཆ་གྲོན། དེ་ནི་བྱང་ས་ལས་
 གསུངས་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་གྱས་ཆོས་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཡང་སྟོབས་མི་བཟད་པའི་
 མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་སྟོབས་པ་དང་། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་
 ལོ་འབྱུང་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྟེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་
 ལ། དེ་འདྲ་བ་གཞུང་གི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གིས་སེམས་
 ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྟོང་བ་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་བ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་ཞུས་པ་སྟོན་གཅིག་
 ཀྱང་མི་སྟོང་བར་བརྩོན་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་བྱའོ་སྤྲུལ་པ་དང་། བར་ཐྱིན་བསྐུས་པ་
 ལས། རྫོགས་འཁོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཅུམ་དུ། རྒྱ་ཆེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་
 མཚན་གྱུར་ལ། །དེ་འདྲ་བསགས་པས་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི་ བསྐལ་བ་རྒྱ་
 མཚོའི་ཆུ་ཐིགས་གྲངས་སྟོད་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སེམས་གཅིག་སྟེ་འགྱུར་
 ལ། །དེ་འདྲའི་རྣམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་། །བསྐྱབ་དགོས་གྱུར་གྱང་སྟོང་
 རེས་སྟོབས་པ་མེད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྟོན་ལུག་མེད་པར་བསྐྱབ། །ཅིས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་དང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱང་བསྟེན་ཅིང་། འདི་ལའང་དགའ་
 བའི་འདུ་ཤེས་དང་ཡུན་རིང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟེན་ན་ནི་སྟོང་སྟོབས་དེ་

མཐར་ཕྱིན་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་སྦྱིད་ལྷག་པའམ་ཞུས་པར་འགྱུར་ལ། དཀའ་བའི་
 འདུ་ཤེས་མེད་པར་ཆ་བས་གདུངས་པའི་སྤང་ཆེན་པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟར་
 ཤིན་ཏུ་སྒོ་བ་དང་། ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཁས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
 བགྱང་། །གལ་ཏེ་རིང་བར་འདུ་ཤེས་སྟུག་བསྐྱལ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ། །ཡང་དག་
 ཚོས་བསྐྱབ་བྱེད་ཆེ་ཡུན་རིང་སྟུག་བསྐྱལ་འགྱུར། །དེས་ན་བརྩོན་འགྱུས་པ་རོལ་
 ཕྱིན་ཉམས་ལེ་ལོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ནས་བཟུང་
 རྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱ་ན་མེད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར། །ཉིན་མཚན་གཅིག་ཙམ་
 དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་བྱེད་ན། །མཁས་པ་གསལ་བས་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པ་
 རིག་པར་བྱ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་རི་རབ་རི་བཤིག་པའི། །རྗེས་ལ་
 བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལས། །ཅི་སྟེ་སྒྲོ་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་ཆད་ཀྱང་
 སེམས་བྱེད་ན། །དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེ་ལོར་གྱུར་བ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་དེ་ནི་
 འདི་ཙམ་ཆོད་ལྟ་ཅི་དཀའ་ཞེས། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་རི་རབ་ཐལ་བར་བརྒྱག་
 སེམས་བསྐྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པ་
 རྟེ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།

འདི་ལ་དོན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་དཀའ་སྦྱད་མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྟུམ་པ་
 བྱང་ན་རེས་པར་སྦྱིད་ལྷག་པ་དང་ཞུས་པར་འགྱུར་བས། དོན་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་མི་
 འབྱུང་བར་ཁོང་ནས་སྒོ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་
 ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཏྲ་ཞོན་ནས། །བདེ་ནས་བདེ་བར་
 འགོ་བ་ལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལྷག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤེང་

བ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་བ་ལ་དུས་བྱང་ཡང་། །བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སྒོས་ཅི་
དགོས། །སྤྱག་བསྐལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་
གནང་། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད། །ཡིད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་ག་ལ་ཡོད། །
དེ་ནི་སྒྲིང་རྗེས་འཛིན་རྟེན་སྤྱག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །དེ་བས་
སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས། །སྒོ་དང་ལྷན་བ་སྦྱིད་མི་ལུག་ །ཉིས་ཟད་ཡོན་ཏན་
དོན་དུ་ནི། །འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབད་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་སྒོ་བས་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསྐྱེད་ནས་ན། སྤྱག་བསྐལ་མེད་
བ་བདེ་བར་འཆར་བ་དང་། དེ་རིམ་གྱིས་འཁོལ་བ་ལས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། གང་
སྒྲིང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་བྱིན་
ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། །རྒྱལ་སྤྱོད་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལས་ལ། །
བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒོས་ཅི་
དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་ས་དང་པོ་བ་ཡན་ལ། རང་གི་དབུ་
སྒོང་བ་བྱང་ཡང་དེས་བྱུགས་ལ་བདེ་བ་འཆར་བ་དེ་ཙམ་ཉན་རང་རྒྱུ་ལས་ཞི་བའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ལའང་བདེ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གོ་
ཆ་གྱོན་ཞིང་སྒྲིང་སྒོ་བས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་མན་ངག་
གི་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལས་ཆོང་དགོས་ཏེ། མན་
ངག་གི་གནད་མེད་ཅིང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་ལས་ཆོང་ན་བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་ལུ་
ལ་འབད་ཀྱང་ས་བྱོད་མི་འོང་བ་ནི་དཔེར་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱད་འདུལ་བ་འདི་
རང་གལ་ཆེ་སྒྲིམ་ནས་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་སྒོངས་པའི་ཉན་མོངས་ལ་ཟོན་བྱེད་
བ་མ་ཤེས་པས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་གང་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཉེས་

ལྷུང་གི་རྒྱུད་བཅོམ་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གཡུལ་འབྱེད་པའི་ཆེ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་
དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ་ཡར་དབྱ་པོ་འཛོམས་པ་དང་རྩེ་ལུས་སྟོག་ལ་མི་གཞོད་
པ་གཉིས་ཀའི་ཐབས་ལ་འབད་བ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་
པའི་ཆེ་ཡང་མོས་པའི་སྟོབས་དང་། བརྟན་པའི་སྟོབས་དང་། དགའ་བའི་སྟོབས་
དང་། རྟོག་པའི་སྟོབས་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ལེ་ལོ་དང་ཁོང་བྱོ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་
མོངས་རྣམས་ཡར་ལ་འཛོམས་པ་དང་རྩེ་ཉན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱེད་སྤྱོད་ཞིག་གིས་
ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཐབས་རྩལ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་
པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་སེམས་ལ་སྟོབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིད་ལུག་དང་ཞུམ་པ་
འགོག་ཅིང་། སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྟོབ་པར་བྱས་
ཏེ་བྱང་རྩལ་སྦྱབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ལྟར་བྲལ་ས་
ཏེ་བཙོན་འགྲུས་གྱི་ཡར་བྱིན་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་
སྒྲུ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་བྱིར་ཡང་མནར་མེད་པའི། །

མེན་པ་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་གནས་དགོས་ཀྱང་། །

སྦྱིང་རྩེས་མི་སྟོབ་བྱང་རྩལ་མཚོག་བཙོན་པའི། །

བཙོན་འགྲུས་ཡར་བྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱས་སྟེ་དུག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གྱིས་སྦྱའི་
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྷ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་རྣམས་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་
དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་

སྒྲིམ་པར་བསམ་མོ། །འདི་ལའང་དངོས་སུ་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་སྟོབས་རྒྱབས་པོ་
 ཆེ་ཉིད་སྒྲིམ་རྒྱལ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་གཞན་གཉིས་ཆོག་ལ་
 གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཆང་སྟེ། དག་བ་བསྐྱབ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་གི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་
 དོན་བྱེད་ཆང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གསུང་འདི་དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྒྲིད་ལྷག་
 ཅིང་ཁུམ་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་སྟོ་བ་དང་སྒྲིང་རྩེ་གཉིས་གྱི་སྟོ་ནས་འགོག་རྒྱལ་
 སོགས་གལ་ཆེ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་མང་དུ་སྒྲུང་སྟེ། འདིར་ཆོག་མངས་
 སུ་དོགས་པས་སྟོ་གོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་གདམས་ངག་འདི་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོའི་གཞུང་དང་སྐུར་ཏེ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ནི། སྒྲ་མ་ལྷ་སྟོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
 འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྐུར་དུ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྱི་
 བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་ལ་གང་དུ་སྟོམ་པའི་གནས་དང་། ལུས་གནད་རི་
 ལྟར་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐར་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱལ་བས་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། མདོར་
 བསྐྱར་ན་རི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུལ།
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང་། ཡུལ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་ཆོག་ལ། དེ་ཡང་ནང་དུ་ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་
 དམིགས་རྟོན་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་རྟེན་དང་

ཤིང་ཁུ་སོགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཉིང་དེ་
འཛིན་ནི་སེམས་བྱུང་དུན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ནང་དུ་ཡིད་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
ནས་སྒྲེབ་ཡིན་གྱི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཏེན་དབང་གས་གྱི་ཡུལ་དུ་འཆར་
བ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིར་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གནས་
ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲོམ་བྱས་དང་ཉེ་ཆེ་བའི་སྟོང་བ་ཙམ་
མིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་དམིགས་
པའོ། །དམིགས་ཡུལ་གནས་ལུགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ན།
བྱུང་པར་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་ཆོག་པ་དང་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་
པ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་དེ། ཅེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་རྒྱུ་པས་བར་དུ་
གཙོད་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིང་བས་བར་དུ་གཙོད་
དོ། །དེ་ལ་བྱིང་བ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བའི་
ངར་དང་ལྡན་པར་སྒྲུང་བའི་ཆེ་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བའི་ངར་ཅུང་ཟད་
ཞན་ཏུ་སོང་བ་ན་བྱིང་བ་ཐུ་མོས་ཟེན་པ་དང་། དྲངས་ཆ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་
གསལ་བའི་ངར་ཤོར་ཏེ་མེད་ན་བྱིང་བ་རགས་པ་དང་། དྲངས་པ་ཙམ་དེ་ཡང་
མེད་ན་བྱིང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

རྒྱུ་པ་ནི་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས། རྒྱུ་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་མཚན་མའི་
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་ནམ་པར་མ་ཞི་
བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
གཟུགས་སྒྲུ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་ནས་རྒྱག་པའི་

སེམས་བྱུང་ཞིག་གོ །

དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གིང་རྟ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ལ་མོ་ཆེར་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གོགས་
 བྱིང་ཞོད་གཉིས་འགོག་ཚུལ་གསུངས་གིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལམ་
 རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཚུལ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་ལ། དོ་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར། བྱིང་ཞོད་རྣམ་པ་གཡེང་བའི་སྟོན་ཞེས་བྱིང་
 ཞོད་གཉིས་ལས་འོགས་སུ་རྣམ་གཡེང་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་
 དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་གནས་སྟོང་ཚུལ་དེའི་བརྒྱ་མཚོན་པ་ཙམ་
 ཞིག་མཛད་པར་མཛོན་ཏེ། དེར་ནི་སེམས་གནས་སྟོང་བའི་ཆེ་རྣམ་གཡེང་འཕྲོ་
 བ་འགོག་ཚུལ་ཅུ་བཏོན་ནས་མཛད་དོ། །

འོ་ན་ཞོད་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། རྣམ་གཡེང་འཕྲོ་བ་འགོག་ཚུལ་ལ་བྱུང་
 བར་ཅི་ཡོད། ཞོད་པ་ཉིད་འཕྲོ་བ་ཡིན་པས་ཞོད་པ་ལས་འོགས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡང་
 ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། དེ་ནི་བྱུང་བར་གིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཞོད་པ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཡང་། ཞོད་
 པ་ལས་འོགས་སུ་འཕྲོ་བ་མང་དུ་ཡོད་པས་འཕྲོ་བ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལོ། །དེ་ཡང་
 ཞོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་བྱུང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ལ། འཕྲོ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕྲོ་བ་ཙམ་དུ་མ་བྱུང་། ཞེ་སྤང་
 གི་སྒྲོ་ནས་འཕྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕྲོ་བ།
 ཡང་ཉོན་མོངས་མིན་པར་དགོ་བའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ། དགོ་མི་དགོ་གང་ཡང་མིན་
 བར་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཕྲོ་བ། ཡང་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་སོགས་མང་
 དུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པས་དེ་

དག་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ནི་དགའ་ལྡན་སྟུན་ཆུང་གི་མན་
 ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་གནས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་
 ཡོད་དོ། རྒྱལ་དེ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟ་
 མཚན་པ་ཅམ་ཞིག་ཡང་ཡང་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་རྟོག་པ་
 རོས་འཛིན་གསུངས་པའི་མཁུག་ཏུ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་སྟོན་སེམས་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་
 བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་རྟོག་པ་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྟོན་སེམས་གཡེང་བ་ནི་རྟོག་
 པ་མིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆོན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཡེང་ཡིན་ལོ། །དག་
 བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དག་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་
 འཕྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དྲི་བ་ལྟག་
 བསམ་རབ་དཀར་དུ་ཡང་རྟོག་པ་དང་འཕྲོ་བ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་མི་གཅིག་
 ན་བྱུང་བར་གང་ཡིན། ཞེས་དྲི་བ་མཛད་ཅིང་། དེའི་དྲིས་ལན་སྟོབ་བཟང་བཞད་
 བའི་སྒྲུབ་དབྱངས་ལས། འཕྲོ་རྟོག་མི་གཅིག་རྟོག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཆར་
 གཏོགས་མ་ཞི་བར། གུན་ལས་བརྟུས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། འཕྲོ་བ་དེ་ལས་རྒྱ་
 ཆེ་སྟེ། ཞེ་སྤང་སྟགས་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་འང་ཡོད། གཉིས་ཀས་འཛིན་སྟོམ་མ་བཟང་
 ཀྱི། །དབྱེད་སྟོམ་ལ་ཡང་བར་དུ་གཅོད། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས།

འཕྲོ་བ་འགོག་རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་ནི་དགའ་ལྡན་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་བྲིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
 དང་། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་གནས་ལུགས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བྲན་པ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟོན་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ།

ནང་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། རྒྱན་དུ་འཛིན་པ། སྒྲན་ཏེ་འཛིན་པ། ཉེ་བར་འཛིན་པ།
དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་བར་སེམས་གནས་དགུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་ཏེ་
བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ཐུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲ་
མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

བྱིང་རྫོང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒྱོན་སྤངས་ནས། །

ཆོས་ཀྱན་བདེན་པས་སྒྲོང་བའི་གནས་ལུགས་ལ། །

ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །

བསམ་གཏན་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤངས།
དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
ལ་སྒྲེས་པར་བསམ་མོ། །བསམ་གཏན་ལ་ཆོ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་
པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་དང་། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་རྟེན་དང་། འཛིན་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དག་གི་གྲངས་རྣམས་མ་གསུངས་པ་ནི་གདམས་དག་
འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
ཆོ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
འདི་བསྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ལས་འབྱུང་། འཛིན་རྟེན་དང་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་སྒྲོམ་པ་པོ་དེ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐོབ་
གྱི་ཁྱད་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀ་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོང་
རྒྱ་མཛད་དོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་དམིགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་ཚུལ་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ལྟ་སྒྲོང་
འདུ་བྱེད་བརྒྱད། བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་གོགས་བྱིང་ཚོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་
བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲོམས་པ་ལས་སེམས་གནས་དགུ་
རིམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། མཐར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྒྱུངས་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་ལ། དེ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་གྱི།
དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་མི་རུས་པས། སྒྲུར་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་དེ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་དབྱོད་པ་གཅིག་ཤུ་བྱས་ན་སེམས་ཕྱིར་གཡེང་ནས་སྒྲུར་གྱི་གནས་ཆ་
གཞིག་ཅིང་། གསར་དུ་འང་གནས་ཆ་མི་ཐོབ་པས་ཞི་གནས་ལས་ཉམས་ཏེ་ཞི་
ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་གཅིག་ཤུ་བྱས་ན་སྒྲུར་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོང་པ་ལས་ལྷག་

མཐོང་སྐྱབ་ཚུལ་མེད་པས་དེའི་རྒྱན་ལ་ཇི་ཙམ་བཞག་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པ་
 མི་མིན་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་སྤར་གྱི་གནས་ཆ་དེ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་ནང་དུ་
 ཉེའུ་རྒྱུང་འབྱུག་པ་ལྷར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་དོན་ལ་
 དབྱད་ཅིང་། དབྱད་མཐར་ངེས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་བརྟན་པོའི་ངང་དུ་ཅུང་ཟད་
 འཛིག་ །ཡང་དཔྱད་པ་སྟེ་དབྱད་འཛིག་གཉིས་སྟེལ་མར་བྱ། དེ་ལྷར་རྒྱན་བསྐྱངས་
 བསྐྱངས་པས་མཐར་དབྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཆ་འདྲན་ཐུབ་པ་
 ཞིག་འབྱུང་། དེ་ནས་ཀྱང་བསྐྱངས་པས་དབྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་དང་
 མཉམ་དུ་ཤིན་སྐྱངས་འདྲན་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་ལུས་སེམས་ཤིན་
 སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་
 འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་གསུང་རོ། །

དེ་ལྷ་བུའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟླགས་ཏེ། རྗེའི་
 ཉམས་མགུར་དུ། ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་འཁོར་བ་ཡི། ལྟ་བ་གཅོད་
 པའི་རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞི་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཇི་
 ཙམ་དབྱད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་བསྐྱོག་པས། ཡིན་ལུགས་སུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ། གཡོ་མེད་ཞི་གནས་ཏེ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ནི། མཐའ་བྲལ་དཔུ་མའི་
 རིགས་པའི་མཚོན་རྟོན་གྱི། མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་
 བྱེད་པའི། ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྟོ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད། ཅིས་དང་། ཅེ་གཅིག་གོམས་པའི་ཉིང་འཛིན་
 བསྐྱབ་པ་ནི། སྟོས་པར་ཅི་འཚལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པ་ཡི། སོ་སོར་རྟོགས་པ་
 ཡིས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ལ། གཡོ་མེད་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡི། ཉིང་

འཛིན་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་ཞི་ལྷག་གཉིས། །ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་
 རྒྱལ་སྡེ་མཚན་ནོ། །རྒྱལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས། །ཐར་
 འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱབས་འཛུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་
 བ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་
 གཙོད་པའི་གཉིན་པོ་མཐར་ཐུག་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་
 ཅན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་རི་ལྟར་བསྐྱགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟར་དུ་འགྲུབ་
 པར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

དེ་ཉིད་སྐྱོ་སྐྱོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །

དྲངས་པའི་ཤིན་སྐྱབས་བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ། །

དོན་དམ་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས། །

ཤེས་རབ་ལར་བྱིན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་ས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱིའི་ཆ་
 ལས་བདུད་ཅི་སྟེ་ལྟ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱབས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
 ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་སྒྲོམ་
 བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་རྒྱུར་དུ་སྐྱུར་
 སྟོང་གཉིས་ཚོགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་
 བཞག་ཏུ་སྐྱང་ངོར་ཀྱན་རྟོག་གི་ཚས་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཇན་མ་མཁའ་

ལྷ་ལུའི་སྟོང་སང་དང་། དེས་ངོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པའི་དེས་
ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དམ་པོ་གཉིས་ཚོགས་སུ་བསྐྱུངས་ནས་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་
རི་རབ་ཁང་བྱིམ་སོགས་དང་མི་དང་དྲུད་འགོ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་གང་
གར་ལ་བལྟས་པ་ན། སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་ལུར་རང་ཤུགས་
གྱིས་འཆར་བའོ། དེ་མིན་ཡང་དེ་ལྟར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

དེ་ཡང་རྒྱན་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་ལུ་འདི་ལ་དཔེའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ།
སྐྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་སྐྱུ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། གཞུགས་བརྟན་
དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་གདམས་
ངག་འདིར་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་གསུམ་གསུངས།
དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་དང་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ།
དཔེའི་སྟངས་དུ་རང་ལ་ཉམས་སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། རང་ཅག་བོད་ན་སྐྱུ་
མ་བྱེད་པ་མ་དར་བས་སྤྲ་མས་བརྟན་པའི་ཆོག་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཙམ་
ལས་རང་ལ་སྐྱུ་མ་རི་ལྟར་སྣང་བའི་ཉམས་སྟོང་མེད་ལ་མི་ལམ་དང་གཞུགས་
བརྟན་གཉིས་འཆར་བཞིན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་སྟོང་བ་ལ་རི་ལྟར་འཆར་བ་དེའི་
སྟངས་ནས་བསམ་ན་འཆར་སྤོ། །

དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེས་བསམས་པ་ནི་སྣང་སྟོང་
གཉིས་ཚོགས་ལ་དེས་པ་འདྲན་པ་ལ་བསྐྱབས་པར་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གཤགས་
བས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་གཞུང་མང་པོར་
གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་འདི་བྱུང་ཆེ་བར་གསུངས། རོན་
དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་དོ་རྗེ་འཆར་སྟོབ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་
འདིར་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་གཙོ་བོར་གསུངས། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་མཚོན་ནང་གི་སྒྲུ་གཟུགས་བཞིན་དུ་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་ཞིང་། རི་ལྟར་སྤང་
བའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ན་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་སྤང་ཡང་བདེན་པ་མེད་
པ་རྒྱན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་ཤེས་རྟེན་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་
བྱིན་པར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

བྱིན་ངོ་ཚས་ནུམས་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་དང་། །

དང་བའི་མཚོན་ནང་སྒྲུ་གཟུགས་རི་བཞིན་དུ། །

སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །

སྒྲུ་མའི་ཏིང་འཛིན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱུགས་དུག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལ་ཚོགས་ནུམས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྤངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
ལ་སྒྲིས་པར་བསམ་མོ། །

ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། སྒྲུ་མ་ལྟ་
སྒྲོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་སྤྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ།
དེའི་ཕྱིར་དུ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མཐར་བུག་པ་ལསྒྲུལ་བ་མེད་པ་བཅུལ་ཏེ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱལ་བས་ཤེས་
 རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་
 བྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འདི་
 རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྦྱོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་བྱི་
 བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་བྱི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཤིང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གཏི་མུག་འདི་
 ཡིན་པས། གཏི་མུག་བཙུག་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་བྱུགས་ཀྱིས་
 འགག་པར་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ནི་གཅིག་བཙུག་པས་ཅིག་ཤོས་
 མི་འཛོམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་ཞེ་སྤང་མི་འཛོམས། ཞེ་
 སྤང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་འདོད་ཆགས་མི་འཛོམས་པ་ནི་ཆོག་གསལ་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་རྒྱས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལྟས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་
 རི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། གཏི་མུག་བཙུག་པས་བཙུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་
 གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་
 ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ལྟར་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
 མོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས། འདི་
 རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱལ་བ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་

བཞིན་དུ་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་རིགས་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་འདི་འཕྲོལ་དགོས་གྱི། མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་
ཡབ་སྐུ་གྱི་རིགས་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཟབ་
མོའི་དོན་འདི་རྟེན་པར་མི་རུས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས། སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་སྐྱབ་
ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི། བྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་
རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །
ཞེས་གསུངས། མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་གདམས་པ་ཟབ་
ཟབ་སྟུན་སྟུན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་པར་མི་རུས་པ་ནི། དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་
གྱི་དྲིས་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས་ཀྱང་། མདོར་ན་གྲུ་སྐྱབ་ལུགས་
བཟང་གི། །ལྟ་དང་འགལ་བའི་ལྟ་བ་དེ། སུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷན་ཞེས། །
ཅི་འདྲས་ཇི་ཅམ་བརྗོད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །ཐར་པ་ཅམ་
ཡང་མི་ཐོབ་ཅེས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །སྒྲ་བའི་ཞབས་གྱིས་
བཞེད་པ་བཞིན། །ལུགས་པར་གསུངས་ཞེས་ཐལ་མོ་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་གྱིས་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་
བ་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རིགས་པ། རྒྱལ་དབྱེད་པ་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ།
འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྒྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་
གངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་གནས་ལུགས་སྟོང་

བ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། ལྷ་བ་རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་དེས་པ་དྲངས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བརྩོན་པ་དང་། ལྷ་བ་ལ་དེས་ཤེས་དྲངས་པས་མཚན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་གིས་ཀྱང་འཆིང་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་ཡང་
 མ་ཟད་ལྷ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དེས་པ་དྲངས་པ་ན་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་
 པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་བ་དང་།
 ལྷ་བ་ལ་དེས་ཤེས་དྲངས་པས་ལྷ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་
 བ་སྟེ། ལྷ་བ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་ལྷ་བ་རྟེན་པར་འཆར་བ། ལྷ་བས་ཡོད་
 མཐའ་སེལ་ཞིང་ལྷ་བ་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཞིག་འོང་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཟབ་མོའི་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་ཡབ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཚན་པ་ཆད་མེད་པ་
 ལུལ་ཏེ། གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་འདེབས་པར་མཛད་པས་མགོན་
 པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་སྤྱིར་མདོ་སྐྱགས་
 ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་བ་རྟེན་པར་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 ལྷ་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་ལྷ་བ་མེད་མཐའ་སེལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་
 མོའི་ཚུལ་འདི་མགོན་པོ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་འདོམས་པར་
 མཛད་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རི་བཞིན་ཤུགས་སུ་རྒྱུན་ནས་རྗེ་བརྩམས་འཇམ་
 དཔའི་དབྱངས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གདམས་པའི་ལྟ་བའི་གནད་རྣམས་ཆོགས་བཅད་དུ་
 མཛད་པ་ནི། གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱ་འབྲས་
 རྣམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོགས་ཡིན་ཀྱན་ཞིག་
 བ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །ལྷ་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་

མེད་པ་དང་། རྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། རི་མྱིད་སོ་སོར་སྒྲང་
བ་དེ་མྱིད་དུ། འདྲུང་བྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། ཁམ་ཞིག་རེས་འཛིག་
མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་སྒྲུར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། རེས་ཤེས་
ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱན་འཛིག་ན། རྟེན་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་རྟོགས་པ་
ལགས། གཞན་ཡང་སྒྲང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རྟོང་པས་མེད་མཐའ་
སེལ་ཞིང་རྟོང་པ་ཉིད། རྟུ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། མཐར་
འཛིན་ལྟ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་བྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོན་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་
ལས། འཛིག་རྟེན་ཆུང་པ་རི་སྟོང་པ། རྟེན་ཆེ་ལྟ་བ་མ་རིག་སྟེ། གང་ཞིག་མཐོང་
བས་དེ་ལྟོག་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུངས། རྟེན་ཆེ་སྟོང་པ་ལྟ་
བ་ཡིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གནད་
ཉིད་དུ། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་འགྱུར། ཞེས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཐུགས་གཉིང་ནས་ཕྲོགས་པའི་བསྟན་པ་རྟུ་ཆེར་མཛོད་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་
འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་འགལ་མེད་དུ་ཤར་བ་ལ་ནི་རྟུལ་བས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོར་རྟུ་ཆེར་བསྟན་ཤིང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་
འདི་ཤེས་ནས། རྟུ་དང་འབྲས་བུ་འཐད་པ་གང་། རྟོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་
མཆར། རྟུ་དང་བས་ཀྱང་འདི་མདྲ་བྱུང་། ཞེས་དང་། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག་འདྲ་
མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། ཁངས་
རྟུ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གསུང་བ་འདི་ཉིད་རབ་དང་། ཡུལ་དང་།

མཚོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ལམོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་
 རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ
 མེད་དུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒོས་བྱས་དང་ཉེ་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་མཉམ་
 དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་གིང་། སྟོང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་འགལ་
 བ་མིན་པར་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་གྲུ་རྒྱབ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 འདི་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་སྒྲ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་དུ།

ལམོར་འདས་རང་བཞིན་རུལ་ཙམ་མེད་པ་དང་། །

རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་བ་མེད་པ་གཉིས། །

ཐན་ཚུན་འགལ་མེད་གོགས་སུ་འཆར་བ་ཡི། །

གྲུ་རྒྱབ་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་ཐུགས་དཔག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱེདས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
 ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་གིན་ཏུ་རྟོགས་པར་
 དཀའ་ཞིང་། མ་རྟོགས་ན་མདོ་སྐྱགས་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་ལམ་གྱི་སྒོག་མི་
 རྟོད་ཅིང་། སྟོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཇི་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་མིག་དང་བྲལ་བའི་མི་བཞིན་
 དུ་ལམ་བཟོད་མི་རུས་པར་གསུངས་ལ། གདམས་ངག་འདིར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་

པ་སྒྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་བཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པར་བྱིན་
 དུག་གི་མཐུག་ཏུ་ས་ཁོང་དམིགས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་མཛོད་ནས། ལྟ་བུ་དེ་འཆོལ་
 བའི་ཚུལ་དང་། བཅའ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་མ་མཛོད་པ་ནི།
 དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་སློལ་ཕྱག་ཆེན་ཅུ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་
 ལམ་ཏུ་ལྟ་བའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གསལ་བར་མཛོད་ཅིང་དེ་ནི་སྒྲ་
 མ་མཆོད་པའི་གདམས་ངག་འདི་དང་ཟུང་ཏུ་སྒྲེལ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་
 ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་པར་མཛོད་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ནི་ལྟག་གམ། དབུ་མའི་ལྟ་བའི་
 བར་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་གདམས་ངག་འདིའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་ལ་རི་ལྟར་བོན་པ་
 དང་། མན་ངག་ཞལ་ཤེས་རྣམས་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་སྒྲོ་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ལམ་དེ་དག་གི་གནད་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་
 སུ་བྱུང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐུན་མོང་མིན་པ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲགས་
 ལམ་ཟབ་མོའི་སྒྲོད་རུང་ཏུ་བྱ་བ་དང་། སྒྲོད་ཏུ་གྱུར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་
 དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་
 དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི། །དྲིན་ལས་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཆོའི་འཛིངས་བཀའ་
 ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ནི་ལྟག་གི་བར་ལམ་ཐུན་
 མོང་པ་ལ་སྒྱུངས་པས་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ།

སའི་དབང་ལྷག་གི་དབལ་ལའང་མི་ལམ་དུའང་འདྲོད་པ་མི་སྤྱེད་ཅིང་། འཁོར་
བའི་ལུན་ཚྲིག་ས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཀུན་དུ་ཐར་བ་དོན་
གཉེར་སློབ་ལྷག་ས་དྲག་དང་། མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་མ་ཁྱེན་
ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་རང་ཉམས་ལ་དཔག་ས་ཏེ་མ་ཁྱེན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ངང་
ཚུལ་བསམས་པ་ན། མ་ཁྱེན་རྣམས་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་ཆུད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བཟོད་སྤྲུག་ས་མེད་པས་མནར་བའི་ཚུལ་དེ་མཐོང་བས། དེ་དག་ལ་གས་མི་
བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྤྱོད་ཅིང་། བདག་པས་
གཞན་གཅིས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་
པ་མཐའ་དག་ལ་སློབ་ཅིང་། རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་བྱིར་དུ་ཡང་བསྐྱེད་
བ་ལུ་མེད་པའི་བར་དུ་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་ཀྱང་ཁུམ་པ་མེད་ཅིང་བཙོན་པ་
མི་འདོར་བའི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་པ་ན་སྤྱད་
ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་འཛང་རྒྱ་བ་གིན་ཏུ་རིངས་ནས། མ་ཁྱེན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ལས་སློབ་བྱིར་ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་
དམ་པ་སྤྱ་མེད་དོ་རྩི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

སྤྱ་མེད་གྱི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློ་ནི་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས།
དོ་རྩི་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་
འོད་དགོས་ཏེ། དབང་མ་ཐོབ་པར་ཆུད་དོན་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གཉིས་སློམ་པ་
སོགས་བྱས་ཀྱང་མཚོག་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད། སྤྲུག་གྱི་གསང་བ་ཟབ་མོ་ལ་
དབང་མེད་པར་རང་དགར་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཉེས་པས་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བར་
ཆུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་
པ་ལ་དོ་རྩི་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཐོག་མར་དོ་

རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབད་པ་དུ་མས་འཛོལ་དགོས་ཏེ།
 ཉིན་གཅིག་འཛིགས་སར་འགྲོ་བའི་སྒྲུབ་མ་ལ་འང་སྒྲོ་གཏད་བྱུང་མི་བྱུང་ལེགས་
 པར་བརྟག་དགོས་ན། སྒྲིང་ཞིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སར་འཁྱེད་པའི་སྒྲུབ་མ་ནི་གང་བྱུང་གིས་མི་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོས། དེས་ན་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ནོར་བུ་ལེན་འགྲོ་བ་ལ་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ལམ་
 རྒྱལ་ཡོད་པ། སྒྲིང་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ། སྒྲོ་གཏད་བྱུང་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་
 པ་ལྟར། གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་བྱུང་འཇུག་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 ནོར་བུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པ།
 རྒྱགས་གྱི་ལམ་རྒྱལ་ཡོད་པ། མན་ངག་དང་ལྡན་པ། རང་ལ་བྱུགས་རྩེ་ཆེ་བ།
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་གཏད་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་
 ཞིག་ཉིད་པ་ན་སྒྲུར་ལམ་བུ་མོང་བའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་ཚུལ་བྱས་ཏེ། དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ། རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཀྱང་སྒྲོབ་མ་དེ་སྒྲོད་དུ་རུང་མི་རུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྒྲོད་དུ་རུང་བར་
 མཐོང་ན་རྩེ་སྒྲོབ་སྐབས་སྟེ། ཐོག་མར་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུ་པའི་གདམས་ངག་བྱིན།
 སྒྲོབ་མ་དེས་ཀྱང་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུ་པ་མཉན་ཏེ་ཚིག་བཟུང་ཞིང་དོན་ལ་བསམས་ཏེ།
 དེ་ནས་བཤད་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཏེ།
 དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཐོག་མར་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། བྱུང་སེམས་
 གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། རིགས་ལྟའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དམ་ཚིག་
 དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བར་ཁས་སྐྱུངས་ཤིང་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བུམ་
 དབང་གི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་
 རྒྱལ་པའི་སྒྲུ་དང་ཞིང་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་བྱུང་བར་ཅན་

བཞག་ །དེ་ནས་དབང་ཕྱི་མ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་
 ཡོངས་རྫོགས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཤིང་། འབྲས་ཁུ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲི
 ཚས་སྒྲི། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའམ། ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲི་རྣམས་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་
 བར་ཅན་བཞག་ །གཞན་ཡང་དབང་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བགེགས་བར་ཆད་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་
 པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཐབ་སྟེ་ལམ་རིམ་
 གཉིས་སྒོམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་ལྟར་དུ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་སྒྲིག་པར་
 བྱེད་དོ། །

དེས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ལམ་གྱི་སྟོན་འགོ་ཙམ་དུ་མི་གཟུང་གི་ །ལམ་
 རིམ་གཉིས་འབྲས་ཁུ་དང་བཅས་པའི་གནད་མཐའ་དག་དབང་གི་སྐབས་སུ་
 གཞི་ཐིངས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དང་པོར་སྒྲགས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་ནས་བཟུང་མཐར་
 སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དབང་གིས་ཞིག་ནས་ཐོན་
 པ་ཞིག་དགོས་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་
 དང་སྟོམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་རྒྱད་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་ཞུགས་ཏེ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་འཆོལ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་
 རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གང་དུ་ཡོད་ས་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མཚོན་ན།
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱད་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱད་དུ་ལམ་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཆང་བར་བཞུགས་ཀྱང་། མཐའ་དུག་དང་རྒྱལ་བཞིས་
 རྒྱས་བཏབ་པས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་
 ཀྱང་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་མི་རྟོག་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་

ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་བྱེ་སྟེ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་ཐུག་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱེ་མ་དང་དོ་རྗེ་བྱེད་བཤུགས་པའི་བཤད་རྒྱུ་རྣམས་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་བྱེ་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤད་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ད་དུང་ལམ་ཀྱི་གནད་རྣམས་རྟེན་མི་རུས་པས། བཤད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་ཤེས་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་རྒྱུ་ཀྱི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མན་ངག་དེ་ལ་སྦྱངས་པས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་དེས་པ་ལྟག་པར་དུ་བསྐྱེད་རུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ན་མེད་པའི་མན་ངག་ཟུར་པ་ཞིག་སྤྲོ་མའི་ངག་རྒྱུན་ན་ཡོད་པར་གོ་ཁོང་། བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་མན་ངག་འདི་ཉིད་མཆོག་གོ་སྟུང་དུ་བཟུང་ན་ནི་རང་ཉིད་ལམ་བཟང་པོ་ལ་བགྱོད་མི་རུས་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་དུ་ཆེ་བས། སྒྲོ་བྱེས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་ཡིད་མི་རྟོན་པར་ཅ་བཤད་སྒྱུར་པའི་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྒྱུད་སྟེ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་བྱིའི་སྟོན་པ་གཙོད་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྦྱས་ནས་མ་བཤད་པའི་གདམས་ངག་ཟུར་དུ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་གཙོགས་མེད་ཅིང་སྦྲགས་ཀྱི་

གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་བ་དང་། དེ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་
 བའི་གོགས་ཀྱིས་ནས་དེ་རྣམས་སྤྱར་དུ་རྒྱབ་པའི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དུག་
 བཞིན་དུ་སྤངས་པར་བྱ་ལ། སྤྲེལ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་
 རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཟབ་
 གནས་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཡོད་ས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་ཙ་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་
 ལ། དེ་གོ་བ་ལ་སྤྲེལ་དགོས་ཤིང་། སྤྲེལ་སྤྱད་གང་ལྟར་ལྟར་ནས་བཤད་པས་
 མི་ཆོག་གི། བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཙ་རྒྱུད་བཤད་ཤེས་པ་
 ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མན་ངག་ནི། ཙ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་དེ་སྤྲོབ་མའི་
 རྒྱུད་ལ་གོ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཟེར་བས་ཞལ་ལས་ཤེས་ལུགས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བ་བྱ་ཡི། རྒྱུད་རྣམས་སུ་བྱི་བར་ཡངས་ནས་དེ་དག་ཏུ་མ་བཞོན་
 པར་རྒྱ་ཁུང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུད་པ་ལ་མི་གཞུང་ངོ་། །དེས་ན་མན་ངག་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་རིང་དུ་སྤྱངས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སོགས་ཆད་ལུན་གྱི་གཞུང་
 ལ་བལྟས་པ་ན་རྒྱུད་དོན་དུ་མ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་དགོས་ཀྱི། གདམས་ངག་
 རྩེར་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ན་ངེས་པ་ཅི་ཡང་སྟེར་མི་རུས་པར་སྤང་ན་སྟོ་
 སྟོན་དང་དོན་སྟོན་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བའི་དྲགས་སོ། །སྤྲེལ་དང་མཚན་ཉིད་
 གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་རྟ་རྒྱུག་པའི་སྟོན་དུ་གང་དུ་རྒྱུག་པའི་རྒྱུག་ས་སྟོན་པ་
 བཞིན་དུ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་དེ་ནས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་མོད་
 ཀྱང་། སྟོང་ནས་སྤྲོབ་པ་བྱེད་འདོད་པས་སྤྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱངས་
 བ་བཞད་གང་གྱི་གནས་སུ་ལྟ་ཞིང་། རྒྱུད་སྡེ་ལ་མང་དུ་སྤྱངས་པ་དང་མ་སྤྱངས་

པ་གཉིས་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་བའི་དུས་སུ་སྒྲུང་བས་ཐར་པ་
འདོད་པ་དག་གིས་སྒྲོ་ཞིབ་མོས་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱོས་ཞིག །ཅེས་གསུངས།
ཡང་བོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྒྲོམ་བྱེད་པ་ལ་
ལམ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་འཆོལ་དགོས་ཞེས་སྟན་བསྟུལ་མཛད་པའི་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་
རབ་དཀར་དུ། གདམས་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་པ་
རྣམས་ལ་རྩི་ལྟར་ཡིན་དྲི་བ་མཛད་པ་ན། དེའི་དྲིས་ལན་སྒྲོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲོ་
དབྱངས་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་། །དགོངས་འགྲེལ་མཁས་
གྲུབ་གཞུང་ལུགས་དོན། །འདོར་བ་བདག་ཅག་མི་ལམ་དུ། །མི་འདོད་བྱིར་ན་
མན་ངག་ཏུ། །གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་རབ་དང་། །མཐུན་ན་ལེགས་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཆེ། །འདོར་སྒྲུས་གདམས་ངག་རྣམས་ལ་འབབ། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

དེས་ན་བཤད་སྟུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་སྟུང་ཀྱི་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་པའི་
མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་བ་ཀྱིས་བསྟུང་རིམ་སྟོན་པ་ལ་མདོར་
བྱས་དང་མདོ་བསྟེ་ཚྲགས་རིམ་སྟོན་པ་ལ་རིམ་ལུང་གཞུང་མཛད་དེ། མན་ངག་
གི་མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་། འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་
སྟུང་བསྟུས་སྟོན་མེ། ལྷ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་སོགས་
དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚྲགས་པ་ད་ལྟའི་གདུལ་བུ་
རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྒྲ་བར་མཛད་པ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་མེ་གཅིག་པུ་རིམ་ལྷ་
གསལ་བའི་སྟོན་མེ་དང་། རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བ་ཀུན་
ཀྱི་གནད་རྣམས་པར་བྱེ་བ་སོགས་རྩེའི་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་རྣམས་ཡིན་
ལ། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟིང་ནས་བསྒྲུབ་པ་བུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་

འདི་ལྟ་བུའི་མན་ངག་གི་མཆོག་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་
 བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ངེས་པར་ལེན་འདོད་ན་ལམ་རྒྱས་ཅན་གྱི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་
 བྱས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་གྱི་ཚོར་
 བྱ་ངེས་པར་འཆོལ་བར་འདོད་ན་རྒྱད་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་གསང་ཆེན་རྒྱད་ལྟེ་རྒྱ་མཚོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་འཆོལ་དགོས་
 མོ་ཞེས་གདམས་ངག་འདིར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་
 གྱི། ་དྲིན་ལས་རྒྱད་ལྟེ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིངས་བཀལ་ཏེ། ་ཞེས་པ་འདིས་དོ་རྩེ་སྒྲ་བ་
 དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་ལྟེ་ཁུངས་མ་ནས་འབྱུང་བའི་
 དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་འཕྲོབ་དགོས་པ་དང་། རྒྱད་དོན་ལ་མཁས་
 པའི་སྒྲ་མ་དམ་པར་བརྟེན་ནས་རྒྱད་ལྟེའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་གནད་
 ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གོ་ཡུལ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་བརྟན་ཏེ། །

དེས་ན་དོ་རྩེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་དོ་རྩེའི་ཆོག་
 འདི་དག་གི་གསུང་གི་ཟུར་རེ་རེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་སྟོན་པ་དེ་
 ཡང་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟན་རྒྱད་གྱི་མན་ངག་གི་སྟངས་དུ་འབབ་པའི་ཚུལ་
 འདི་དག་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།
 དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་རྣམས། ་སྟོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབས། ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྒྱུངས་ནས་སྟགས་
 ལ་ཞུགས་ཏེ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩ་བ་དམ་ཆོག་
 དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ན་དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ་ཅུས་པ་ནི། རྩ་ལྟར་བཅུ་བཞི་པ་

ལས། རྒྱལ་ས་པས་དེ་དག་སྤངས་ན་ནི། དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་འཕྲོལ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་པར་དག་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བསྐོམས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རབ་ཆེ་འདི་དང་། འབྲིང་
 བར་དོ་དང་། ཐ་མའང་སྐྱེ་བ་ཁ་གས་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་
 ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱུངས་ཏེ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
 གསུངས་ཏེ། ས་ར་ཉས་ཐོད་པའི་འགོལ་པར་དྲངས་པའི་གསང་བ་མཛོད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལས། དབང་བསྐྱུར་ཡང་དག་སྒྲིན་ལྟར་ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱུར་
 འགྱུར། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྐོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ། །
 གང་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས། །སྐྱེ་འདིར་
 ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོལ། །རེ་ཞིག་དམ་
 ཚིག་ཉམས་པ་ན། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་གི། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟོད་པར་
 དཀའ། །ཞེས་དང་། དམ་ཚིག་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ལྟངས་པ་མེད་ཀྱུར་ན། །
 སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་། མ་བསྐོམས་
 ཀྱུར་ཀྱང་ལྟངས་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱུངས་པར་ཡལ་བར་དོར་ན་ནི།
 དངོས་གྲུབ་མི་འཕྲོལ་བར་མ་ཟད་འདི་ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་ལྟངས་
 བཅུ་བཞི་པ་ལས། གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་
 གཞུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་བསྐྱེལ་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་
 དམུལ་བར་འགོ། །ཞེས་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་ནི་ཆེ་འདིར་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་

ལ་སོགས་པ་དུ་མས་འཆེ་ཞིང་ཡང་བ་དུ་མས་མནར་ཏེ། ལྷུང་དུ་འཆི་བ་དང་།
 ཤི་ནས་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་བར་གསུངས། དམ་ཆོག་ཉམས་པས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་
 ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་གྱང་མི་བཞེས་པ་ནི། ལྷ་གསང་ཐེག་ལའི་རྒྱད་ལས། ལྷགས་
 གྱི་དངོས་གྲུབ་དོན་འདོད་པས། །དམ་ཆོག་སྤང་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །གཞན་དུ་
 བྱས་ན་ལྷགས་མཁན་གྱིས། །ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་འགྲུབ། །ལྷ་རྣམས་
 གྱང་ནི་དམ་ཆོག་གི། །གསོལ་ཡང་བཞེས་སུ་མི་གནང་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་འདི་རུ་
 ལྷག་བསྤུལ་ཆེ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དཔུལ་བ་རྣམས། །དམ་ཆོག་སྤྱོད་པ་འདས་པ་
 ཡིས། །ཚྭ་ལ་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་
 བ་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་ལྷགས་གྱི་སྟོམ་བཞུས་ཅི་བྱས་གྱང་ཡི་དམ་དང་སྤང་མ་
 མཉེས་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དེ་ལ་མཁའ་འགོ་དང་ག་ཟ་དུ་
 མས་འཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡི་དམ་རྣམས་གྱིས་གྱང་སྐྱབས་མི་བྱེད་པ་ནི། བདེ་མཆོག་ཙ་
 རྒྱུད་ལས། དམ་ཆོག་འཛོམས་ཞིང་ངན་སྤྱོད་པ། བྲམ་ཟེ་གསོད་པར་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། །ཤིག་སྤྱད་ཚྭ་ལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། བསྐྱུས་འགྱུར་ངན་པའི་བདག་
 ཉིད་དེ། །མཁའ་འགོ་མ་ཡིས་ཐོས་གྱུར་གྱང་། དེ་ལ་ང་ནི་སྟོབ་མི་བྱེད། །གསང་
 བ་པོ་ཡི་ནང་ན་ནི། རྒྱབ་པོ་དེ་ནི་ལྷགས་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་གཤིན་རྗེ་གསེད་
 གྱི་རྒྱད་རྟོག་བདུན་ལས་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོག་རྒྱལ་བཞིན་དུ་མི་སྤང་བར་གསང་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱི་མཛེས་
 གྱང་ནང་རུལ་བ་ཤིང་ཐོག་ཀྱན་མན་དེ་དང་མཚུངས་པར་མན་ངག་སྟེ་མར་
 གསུངས། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་པོ་རྟེན་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་མི་སྤང་
 བར་གསང་ལྷགས་གྱི་ཆོགས་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི་མཛོ་ཅན་ནང་འབྱས་
 ཞེངས་པ་ལ་ཕྱི་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་བཀའ་བ་ལྷ་ལྷུང་ཤིན་དུ་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་

གསུངས། དེ་ལྟར་ཆུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ནས་དམ་ཆོག་མི་
 གྲུང་བ་ལ་ནམ་པ་ཀྱན་ནས་སྤྲད་ཅིང་། དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་གྲུང་བ་ལ་ནམ་
 པ་ཀྱན་ནས་བསྐྱུགས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་དམ་ཆོག་དང་
 སྒྲུབ་པ་སྟོན་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་བསྐྱུང་དགོས་པ་ནི། སྒྲུབ་འབྱུང་ལས། ཅི་སྟེ་
 དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་ན། སྟོན་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །འཆི་བའི་དུས་
 ལ་བབ་ཀྱང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་
 པ་སྟོན་དང་བསྒྲུབ་ཏེ་བསྐྱུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྟོན་ལས་
 ཀྱང་གཅིས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་པ་ངོ་མ་ཤེས་ན་བསྐྱུང་རྒྱ་མཐོང་པས། ཆུད་དོན་ལ་
 མཐས་པའི་སྒྲུབ་པ་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནམས་
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འདིར་བསྐྱུས་དོན་ཅུ་ཞེས་བཀོད་ན། དེ་ལ་དམ་
 ཆོག་དང་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། རྩི་རྩེ་འཆང་གིས་སྐྱུགས་ཀྱི་སྟོན་ཞུགས་
 པ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཅས་
 པ་དང་། འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱ་མི་རུང་ཞེས་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་
 ནམས་བསྐྱུང་ཞིང་སྟོང་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་རི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་
 འདའ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་ལྟོག་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཐ་
 དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆོག་དེ་ལ་རིགས་ལྟ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་། སོ་སོའི་དམ་ཆོག་གཉིས་སུ་
 ཡོད་ཅིང་། རིགས་ལྟ་སྟེ་དམ་ཆོག་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་བསྐྱེད་
 ན། ཟུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་བའམ་བཟའ་བའི་དམ་
 ཆོག་། བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་། བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ། །

འདིར་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། བཟའ་
བཏུང་གི་ལྷ་དང་བཏུང་ཅི་ལྷར་མོས་ནས། དྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། ལྷ་ལ་མཚོན་
པ་དང་། རང་གིས་འོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱད་ནས་བཤད་པ་
ལྷར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །བསྐྱུ་བའི་དམ་ཚིག་ནི་ཅ་ལྷང་བཅུ་བཞི་དང་། སྒྲོམ་
པོ་བརྒྱད་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུ་
ཞིང་སྤོང་བའོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ནས་ཐུན་དུག་
དུ་རང་རྒྱད་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་སེམས་
བསྐྱེན་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ཡུལ་དུས་དབང་གིས་གང་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་དབྱ་
ཤེས་བསྐྱེན། ལྷང་བས་མ་གོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཅ་ལྷང་བཅུ་བཞི་བ་ལས། དེ་
བས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་ནས། བདག་ཉིང་མ་འབྱུལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། མི་ཤེས་པ་དང་མ་གྲུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་
བ་སྟེ། ལྷང་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་བཞི་པོ་དེ་བཀག་ནས་བསྐྱུང་བའོ། །བསྐྱེན་པའི་
དམ་ཚིག་ནི་སྒྲགས་པའི་རྟགས་རྩི་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་དང་། བགྱང་ཐྱིང་དང་། ཅང་
ཉེའུ་དང་། ཁ་འྲི་ག་དང་། ཀླ་ལྷ་ལ་དང་དགང་གཟར་སྒྲགས་དང་། ལུམ་པ་དང་།
རྒྱན་དུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྩིས་རྣམས་འཆང་
བའོ། །འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་འགྲུབ་ན་རབ། མ་མཐའ་ཡང་རྩིས་
དང་བགྱང་ཐྱིང་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། དམ་ཚིག་གི་རྩིས་གཞན་རྣམས་རི་མོར་
བྲིས་པ་ཅམ་ཞིག་ངེས་པར་འཆང་དགོས་པར་བདག་གི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་
གསུང་ངོ་། །རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཅ་བའི་དམ་ཚིག་ཅ་
ལྷང་བཅུ་བཞི་སྤོང་བ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཅ་ལྷང་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
གཙོད་པའི་ཐམ་པ་ཡིན་པས་དེས་མ་གོས་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དེ་

མ་ཐག་ནས་བསྐྱེམ་དགོས་པ་ནི། སྤྲུལ་ལྷ་བཙུ་བ་ལས། དེ་ནས་སྤྲུགས་སོགས་
 བྱིན་པ་ཡི། དམ་ཆོས་སྣོད་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུ། ཚུ་བའི་ལྷ་བཙུ་བ་བཙུ་བ་ཞི་ནི། བསྐྱེམ་
 དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་དང་། ཚུ་ལྷ་བཙུ་བ་ཞི་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
 བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། སྤྲུགས་པས་འབད་དེ་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་ཚུ་ལྷ་བཙུ་
 གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། གལ་ཏེ་གོས་ནའང་དེ་མ་ཐག་བཤགས་ཏེ་སྤྲུ་
 ཡང་སྤོམ་པ་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས། ཚུ་ལྷ་བཙུ་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་
 བོ་སྤྲུལ་ལ་སྣོད་པའི་ཚུ་ལྷ་བཙུ་བ་གོས་པ་ལ་ལྷག་པར་དུ་བསྐྱེམ་དགོས་ཏེ།
 དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲུལ་པའི་དམ་ཆོག་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དངོས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུ་བ་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འདིའི་ཐད་དུ་ཉེན་འབྱེལ་མ་
 འཕྱུགས་པ་ཞིག་སྤྲུལ་བའི་ཚུ་ལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། རོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
 བོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། དམ་ཆོག་དང་སྤོམ་པ་སྤྲུག་དང་བསྤོམ་ནས་བཟུང་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འབད་དགོས་ལ། ཟུང་བར་དུ་ཚུ་ལྷ་བཙུ་བ་
 གོས་ན་ཆུང་ཆུང་ཐོས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེ་ཏུ་སྤྲུལ་དཀའ་བར་གསུངས་པས་དེས་མ་
 གོས་པ་ལ་འབད་བ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་། ལྷ་བཙུ་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་
 འབད་ལ། ལྷ་བཙུ་བ་ན་ཡང་སྤྲུལ་ཆོས་བཞིན་དུ་བཤགས་བསྐྱེམ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པར་
 བྱེ། ཞེས་དང་། ཆུང་དང་དགོངས་འབྱེལ་རྣམས་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུ་
 བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་དམ་པ་སྤྲུལ་རྣམས་གྱིས། སྤྲུ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤོམ་པ་ལ་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་བཞེད་པ་ཡང་ཚུ་ལྷ་བཙུ་
 དང་བོའི་སྤོམ་རྣམས་པར་འཆད་པ་སྤྲུལ་ལྷ་བཙུ་བའི་དམ་ཆོག་བཟུང་བའི་ནང་དུ་
 འདུ་ཞིང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གལ་ཆེ་བོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རིགས་ལྷ་མོ་སོའི་དམ་ཚིག་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྒོམ་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་བརྩ་དགུ་ཡོད་པ་སྤར་སྒོམ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལྷ་སྒྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་སྒྲིང་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་
 མ་མཚོད་པའི་གདམས་ངག་འདིར་གཙོ་བོར་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚང་སྟེ། ཐོག་
 མར་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱབས་འགྲོ་
 ཏུས་དུག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཚིག་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་།
 སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སེམས་བསྐྱེད་ཏུས་དུག་ཏུ་བཟུང་དགོས་པར་གསུངས་
 པ་དང་། རིགས་ལྷའི་སྒོམ་གཟུང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བར་ཁས་སྤངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པའི་བཏང་
 སྒོམས་དང་བུམས་པ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ཏུ་སྒྱུན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་
 རང་ནས་མི་འཛིགས་པ་དང་བུམས་པའི་སྒྱུན་པ་འདིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཟང་ཟིང་
 དང་ཚོས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྱུན་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་
 ནས་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་དོར་དྲིལ་བཟུང་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་
 དམ་ཚིག་དོ་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། །དེ་
 ནས་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་
 བཟུང་བ་དང་། སྒྲ་མ་ལྷ་བརྩུ་པའི་དམ་ཚིག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ལོ། །
 དེ་ནས་སྒྲ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཚོད་པ་
 འབུལ་བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱར་ཉིན་རེར་དགོན་མཚོག་མཚོད་པ་དང་
 སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཕྱག་མཚོད་སོགས་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། རིགས་
 ལྷའི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་མཚོད་པ་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། །
 དེ་ནས་སྒོམ་བཟུང་བྱ་བས་ནི་རིགས་ལྷའི་དམ་ཚིག་ལ་བསྒྲོ་བཤང་བྱ་བ་འགྲུབ་

བོ། །དེ་ནས་སྒྲུབ་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱོ་བགྲང་བྱ་བས་ནི་དོན་འགྲུབ་
 གྱི་དམ་ཚིག་དང་། བྱང་སེམས་སྒྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷག་པར་རྩ་བ་དང་
 ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ་བསྐྱོ་བགྲང་བྱ་བ་འགྲུབ་བོ། །

ལྷང་བཤགས་འདོན་པས་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་
 གསུམ་དུ། །ལུང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྟེན་
 བས། །ལྷང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། ཞེས་བྱང་སེམས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་པ་
 དེ་འགྲུབ་བོ། །སྒྲུབ་ལྟ་ཚེགས་ལ་མཐུལ་འབུལ་བ་ནི། སྒྲུབ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས།
 ད་གྱིལ་འཁོར་མེ་དོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སྟོན་པ་སྒྲུབ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིང་། །
 ཞེས་སྒྲུབ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ལ་མཐུལ་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །
 ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྒྱུད་དང་
 སྒྲུབ་ལྟ་བཅུ་པ་ནས། སྒྲུབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་
 པ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །ཐྱི་ནང་གསལ་བའི་ཚེས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་།
 རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལྟ་ཚེགས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིས་བསྐྱུས་
 པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་བ་ནི། འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཚིག་སྒྱུར་
 རྒྱལ་ལོ། །རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པས་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུབ་པ་
 བསྐྱང་བ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཚིག་རྒྱལ་བྱིམས་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པ་འགྲུབ་བོ། །
 གནས་ལུགས་སྒྱུར་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པས་ནི་གཙོ་བོར་ཐུགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། རྩ་
 ལྷང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱེད་པ་སོགས་སྐྱགས་གྱི་དམ་ཚིག་
 མང་བོ་འགྲུབ་བོ། །

དམ་ཚིག་སྒྱུར་རྒྱལ་གཙོ་བོ་ནི། མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་

བསྐྱེད་པའི་ཞེ་དམ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མཐར་ཐྱིན་པར་གསོལ་འདེབས་བྱེད་
པའོ། །དེ་ལྟར་གདམས་ངག་འདི་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྒྱད་དང་གྲུབ་
ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པའི་གཙོ་བོ་དག་ཚང་བའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་
རྒྱད་དོན་ལ་འདྲིས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་ན་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་དང་
ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །

གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཐུན་ཐུག་ཏུ་སྐྱོང་དགོས་པའི་
གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རིགས་ལུ་སྤྱི་དང་སོ་སའི་དམ་ཆོག་རྒྱད་
ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་དག་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
གངས་རེའི་ཁྲོད་འདིར་སྡོན་མེད་པའི་གིང་རྩའི་སྒོལ་བྱེ་བ་བོད་ལ་གསེར་ཆོས་
སུ་གྲགས་པ་དག་གིས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་བཀའ་རྒྱུད་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
མན་ངག་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་མཚན་པའི་གདམས་ངག་འདིའི་དབྱ་ཞབས་ཀྱན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྐྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་མི་སྟོན་པ་གང་
ཡང་མེད་ཅིང་གནད་རྣམས་ཚང་བར་སྟོན་པས་ན་རེ་རེ་ནས་ངོ་སྤྱད་དེ་དམ་ཆོག་
སྐྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་གདམས་ངག་འདིའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱགས་ལམ་ལ་བཞུད་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འོང་ནའང་འདིར་ཡི་གེ་
མང་བས་འཛིགས་ནས་བྲི་མ་རྒྱས་པས་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་
ངག་འདི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
གཞུང་རྣམས་དང་སྦྱར་རྟེ། མོས་སྒྲོ་ཙམ་མིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱངས་
པའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེན་པར་བྱའོ། །

མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེ་གས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཚན་

ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། དབང་དུས་སུ་
ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་བསྐྱུང་
བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྤྱི་མ་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

དེ་ནས་རྩོམ་པའི་དེད་དཔོན་གྱི།

དྲིན་ལས་རྒྱུད་སྤེལ་མཚོའི་འཛིངས་བཀལ་ཏེ།

དངོས་གྲུབ་ཅུ་བ་དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པ་རྣམས།

སྟོག་ལས་གཅིས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ས།

ཞེས་གསོལ་བ་བྲུགས་དུག་ཏུ་བཏབ་པས་སྤྱི་མ་ལུས་ཚིགས་རྣམས་གྱིས་སྐྱའི་
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུབ་ལྟ་འདྲ་བའི་དབང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྐྱུངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་
ཚུལ་དངོས། བསྒྲོམས་ཀྱང་བཅན་ས་མ་བཞིན་ན་འཕོ་བ་བྱ་བའི་ཚུལ། ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་མས་རྩོམ་སུ་འཛིན་པར་སྟོན་ཅིང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ཕྱིར་
ཚིགས་ཞིང་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་།
རྟོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བྱི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུམ་
དུ། །བསྐྱུར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
ལ་གནས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་
སློབ་དགོས་ཤིང་། གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མཚོག་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ།
དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་
སློམ་དགོས་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་སློབ་དུ་མ་སོང་བར་རྫོགས་རིམ་བསློམ་སློ་བྱས་ཀྱང་
རྫོགས་པ་རྗེས་མཐུན་ཕྱ་མོ་འདྲ་སྟེ་བ་སྲིད་ཀྱི། རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པ་ཡོངས་
རྫོགས་སྟེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་
ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེར་
སློབ་དུ་མ་སོང་བར་འགྲུབ་ཐབས་མེད་དོ། །

བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སྤང་བར། བསྐྱེད་རིམ་སློབ་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་རིམ་
བསློམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་ལྟར། བསྐྱེད་
པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། ཐབས་
འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྷ་ལུར་གསུངས། ཞེས་
སྐྱས་ལ་འཛིག་པའི་ཆེ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བུ་འོག་མ་ནས་ཡར་རིམ་གྱིས་འཛིགས་
དགོས་པ་ལྟར། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལའང་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བར་གསུངས། འཕགས་པ་ལྟའི་སྟོན་བསྐྱེད་སྟེ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་
བསྐྱབ། དེ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ནས་དྲན་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་
པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ནས་རྟག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་རིམ་
ཕྱ་མོ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ནས་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནས་མཐར་
ཟུང་འཇུག་གི་བར་ལམ་རིམ་གྱིས་བཞུད་དགོས་ཚུལ་དང་། ལམ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་

སྟོན་ཏུ་མ་སོང་བར་སྤྱི་མ་རྣམས་བསྟོད་ཐབས་མེད་པར་ལུང་རིགས་གྱི་ལམ་
ནས་བྱངས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སྤྱི་ཡང་
རིམ་གྱིས་སྟོབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གདམས་ངག་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རིམ་བ་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དང་པོའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་
པོ་སྟེར་རོ། །ལམ་གྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་འདི་དག་ནི་འབྲུལ་ས་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་
རྟོགས་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་བ་ལས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རིམ་བ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ལྟ་གཅིག་གི་རྒྱར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བཟུང་བ་མིན་གྱི། རྒྱར་གཞི་
ལ་སྟོད་བཅུད་རིམ་ལྟེ་ཞིང་འཛིན་པའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལྟེ་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་
དགོས་ལ། དེ་ལའང་ཐོག་མར་སྟོད་བཅུད་གཞིག་ཅིང་སྟོངས་པའི་རིམ་བ་དང་
མཐུན་པར་སྟེད་རིམ་གྱི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་འཆི་བ་ཆོས་རྒྱར་འབྱེར་བའི་
ལམ་འབྱེར་དང་། དེ་ནས་བར་དོ་ཡོངས་རྒྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་དང་། རྒྱ་
བ་རྒྱལ་རྒྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་རྣམས་རྒྱད་ཐོག་ཏུ་འདྲེས་ངེས་བསྐྱོམས་ལ།
སྟོད་བཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་
ཡོངས་རྟོགས་བསྐྱེད་ཏེ། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ། མཆོད་བསྟོད་བསྐྱེས་པ་
དང་བཅས་པ་ཆང་བར་སྟོམ་དགོས་སོ། །

འདི་ལའང་རྒྱས་བསྐྱེས་གཉིས་ལས་རྒྱས་པ་ནི་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱད་ལེའུ་

བརྩ་གཉིས་པ་ལས་བསྟན་བརྒྱུ་པ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་
 བར་སྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ནི་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན་དོ་རྗེ་
 བཞི་དག་གིས། །བརྩལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྟན་པ་བྱ། ཞེས་དོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་
 གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
 བྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་ཅིང་། ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷག་པའི་
 ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་སྐར་སྒོན་འགྲེའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྤྲ་མ་དང་དྲུག་ལ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་
 ཆོད་མེད་པ་ལུལ་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་
 ཆོགས་སྐབས་ཆོན་རྫོགས་པ་དང་། བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་སྒོ་བ་
 བའི་ཆོ་བྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ལྟན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་
 དང་། གཙོ་བོར་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་གནས་
 ལ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བརྒྱུར་བའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་འབྱུ་བ་དགོས་ལ། དེ་ལ་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡིད་དོར་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བརྒྱུར་
 བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་མཐར་བྱིན་པ་དགོས་ཤིང་། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱུང་གཞི་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཆོད་པར་བསྐྱིགས་ཏེ་
 ཡིད་འོར་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱུང་བ་ཐོན་ངེས་སུ་བྱས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 སྐྱེ་གསུམ་ལྟར་དུ་འབྱུ་བ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་
 དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བརྟན་པོའི་སྒོ་ནས་གསང་མཆོད་
 སོགས་ལ་སྐྱུངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་

ལྷན་སྒྲིལ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱུར་དུ་འབྲེན་ཅུས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཐ་
མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་བཀག་སྟེ། དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལམ་ལོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་ད་ཀྱི་དང་གསལ་སྐྱང་བརྟེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས། རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ། མཐར་ཐུང་འཇུག་གི་སྐྱུར་འཚང་རྒྱ་
པའི་ཆེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལམ་ལོ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལངས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བར་
གསུངས་སོ། །

འདི་དག་ཀྱང་གདམས་དག་འདིའི་གསུང་གི་ཅུས་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གོ་བ་
བསྐྱེད་ལུགས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་
གོ་རིམ་སྟགས་ཞིབ་པར་རྒྱལ་བ་རྩོམ་ཏེ་འཚང་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་དེ་ཕན་ཆད་དུ་
གསུང་དུ་མེད་པ་རྩོམ་པས་ཅན་མཐེན་པའི་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུར་དུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་གི་
བར་དོ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་འབད་པས། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུང་ལ་འཇུག་པ་དང་།
སྟགས་ལམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་མཐའ་དག་ཞི་བར་
འགྱུར་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགོ་ཅ་སྟོན་པ་
དང་། སྟོན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་
རྣམ་པོལ་འབའ་ཞིག་དུ་གར་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་འགོག་ཅུས་པར་སྒྲུ་མ་
ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་སྟུམ་དུ།

སྐྱེ་གི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ། །

བསྐྱུར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །

ཐ་མལ་སྒྲུང་ཞེན་དྲི་མ་ཀུན་སྒྲུངས་ཏེ། །

གང་སྒྲུང་ལྟ་སྒྲུར་འཆར་བ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྟ་ཚྭ་གས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུའི་ཆ་
ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། །རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྒྲུངས།
དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་
ལ་སྒྲུས་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། སྤྱིང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྩུ་ཏིའི་དབུས་
དག་ཏུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་ལ་དོན་ཚན་དུ་བསྒྲུ་ལུགས་
སྒྲུ་ཚྭ་གས་རྒྱད་ཟླ་སོ་སོར་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དོན་ཚན་མང་ཉུང་སྒྲུ་ཚྭ་གས་མཛད་དེ། རིམ་བུ་ལྟར་བསྒྲུ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
བཞིར་བསྒྲུ་བ་དང་། དགའ་བ་བཞིར་བསྒྲུ་བ་དང་། སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བསྒྲུ་
བ་སོགས་དོན་ཚན་མང་ཉུང་སྒྲུ་ཚྭ་གས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཀྱི་
དོན་འབྲུ་ཞིང་། གདམས་ངག་འདིར་ནི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྟ་
སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེའི་རིམ་ལྟ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། སྒྲགས་
ལ་དམིགས་པའི་ལུས་དང་ནི། །ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲུ་ལ་ནས་སྟ། །ཡིད་ནི་
དགའ་ཞིང་མགུ་བ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་རྫོགས་
རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་བུར་གསུངས། རྫོགས་ཆེན་ཆོག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་ཀྱང་འབས་ཐ་

མལ་པ་དག་གིས་བློགས་ཅིམ་ཡང་མཚོན་པར་མི་རྒྱས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་
 གྱིས་བཤད་ཆུད་དོ་རྗེ་ཐུང་བར་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་འོས་འཛིན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་
 ལྟོན་པར་མཛོད། བཤད་ཆུད་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་གྱིས་
 རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་ལྟོན་པའི་རིམ་ལྟའི་གཞུང་མཛོད་དེ།
 འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྟ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེའི་རིམ་པ་ལྟ་
 བོ། ༡༥་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ། ༡མེས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ། ༡བདག་བྱིན་བརྒྱབ་
 ཀྱི་རིམ་པ། ༢མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ། ༣ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་སོ། །
 རིམ་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་གདམས་ངག་འདིར་ཆང་བར་བསྟན་ཏེ། རྗེ་བཟླས་པའི་
 རིམ་པ་ནི་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སློག་ཚུལ་གྱི་མིང་གི་བློགས་
 གཅིག་གིས་བཏགས་པར་གསུངས་ཤིང་། ངག་དབེན་སློག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི།
 ལྷིང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རྩ་ཉིའི་དབུས་དག་ཏུ། །མགོན་ཁྱེད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་
 ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ངག་དབེན་སློག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ལྷིང་
 གར་གནད་ཏུ་བསྟན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྦྱབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷིང་
 གའི་གནད་དང་། དེར་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་རྣམས་གདམས་ངག་འདིའི་
 ཚིག་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། །འོད་གསལ་སྐུ་ལུས་ཟུང་ཏུ་འཇུག་
 པའི་ལམ། ཞེས་པས་རིམ་པ་བྱི་མ་བཞི་བསྟན་ཏེ། །འོད་གསལ་དེ་ལ་དབའི་འོད་
 གསལ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། མེས་དམིགས་དབེན་དབའི་འོད་
 གསལ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་མེས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྐུ་ལུས་ནི་བདག་བྱིན་བརྒྱབ་
 དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་
 ལྟེ། རིམ་པ་ལྟ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། །

འཕགས་པ་ལྟའི་སྐྱོད་བརྒྱས་སྟོན་མེས་ལུས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་ཟུར་ཏུ་མཛོད་

དེ། དེ་ནི་དག་དབེན་སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོན་ལ་འོག་སྒྲོར་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་ལུས་དབེན་བསྒྲོམ། དེ་ནས་སྒྲིང་གར་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་འདིའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་སྒྱུད་བསྐྱུས་གྱི་དགོངས་པ་
 ལྟར། སྒྲོན་ལ་འོག་སྒྲོའི་སྒྲ་མོ་བསྒྲོམས་ནས་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱབ་དེ་ནས་སྒྲིང་
 གར་སྐྱགས་ཐིག་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་གསུང། དེ་ནི་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱི་
 དང་མཐུན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲ་མོའི་སྒྲིང་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
 འབྲེལ་ཆེ་བ་དང་སྐྱེ་སྒྲུབ་པ་སྐྱོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའང་ལུགས་མོད་ཀྱང་། གདམས་
 ངག་འདིའི་གསུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་སྒྲོན་ལ་འོག་སྒྲོར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་མ་
 གསུངས་ཤིང་། གསུང་ཟིན་ལྟར་ཐོག་མ་ནས་སྒྲིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཀྱང་མི་
 རུང་བ་མེད་དེ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་སྒྲོ་
 བས་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་སྒྲིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་འདི་ཉིད་
 གསུང་། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དུ་འང་ཐོག་མ་ནས་
 སྒྲིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་གསུངས། གྲུབ་ཆེན་དེལ་བྱ་པས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་
 རིམ་ལྡེའི་རྫོགས་རིམ་དུ་ཐོག་མ་ནས་སྒྲིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། མན་ངག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའང་སའི་རྒྱལ་ལྟར་
 མཐའ་ཡས་པ་བྱོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་རྣམས་ལས་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དགོངས་པའི་གནད་ནི་རྒྱ་ཏྲུའི་སྒྲོ་བྱེ་སྒྲེ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱ་ཏྲུར་བསྐྱུས་པ་ལས་
 བདེ་སྒྲིང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བཞོན་པ་
 དང་བཅས་པ་ལས་འོད་གསལ་དང་སྒྲུ་ལུས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་འདིར་འབབ་པས། ཚུལ་དེ་ཤེས་ན་རྒྱུད་

དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནུས་པ་གདམས་པར་ཤར་ཏེ་རྒྱུད་དོན་ལ་མི་འཛིགས་
 བ་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་གསུངས་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ལུས་ཀྱི་རྩ་ལམ་
 གྱི་དབུས་སམ་རྩ་ཏིའི་མར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེས་ནུས་སུ་ཡི་གེ་
 དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ལུགས་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ནུས་ཤེས་ནས་བསྒྲོམས་པས། དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཟིན་ན་རྒྱུད་སེམས་
 འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྒྱུད་སྒྲོམ་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་རྩ་
 རྒྱུད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་
 རྗེས་རིམ་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གི་གནད་ཤེས་ནས་དེ་ནུས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྟུན་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་མང་ཏུ་ཡོད་པ་
 ལས། རྟོ་རྗེ་འཆང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར་སྟོང་
 ཁར་གནད་ཏུ་བསྟུན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྟུན་པའི་
 ཐབས་ཇི་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གནད་མཐར་ཐུག་གང་
 ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་རིམ་གྱི་ལམ་ནུས་ནི་གཞི་ལ་རྗེ་
 ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཐས་ཀྱིས་ལམ་ཏུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཐུར་ཏུ་མཆོག་འགྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཆགས་པའང་ཐོག་མར་
 སྟོང་གར་ཆགས་ཤིང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་
 དང་། མཐར་འཁྲི་བའི་ཆེ་ནའང་རྒྱུད་དང་ནུས་ཤེས་སྟོང་གར་བསྟུས་ནས་འཁྲི་
 ཞིང་། འཁྲི་བའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོའི་ལུས་འགྲུབ། བར་དོ་བ་དེས་ལུས་
 རགས་པའི་སྒྱེ་བ་ལོན་པར་བྱེད་དེ། གཞི་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལམ་
 ཏུས་སུང་རྗེས་རིམ་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་མང་ཏུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་སྙིང་གར་གཞིལ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་མེད་སྙིང་གར་བསྐྱུས་པ་ལས་འོད་
གསལ་འཆར། དེ་ལས་རྒྱ་མཐི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དེས་ལུས་རགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་
ཅིང་། གཞིའི་རྒྱ་གསུམ་ལམ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་རང་གི་
རྒྱད་ཐོག་དུ་དོ་སྤྱད་ནས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐུང་གཅིག་ལ་མཆོག་འབྲུབ་པར་བྱེད་
ཚུལ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱད་སྟེང་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་
མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་དང་། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་
བའི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་ལྡན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་
ལྟར་ན་འཕགས་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གནས་དམ་པ་ནི་
སྙིང་གའི་རྩ་ལའོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡིན་པས་འདི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱངས་ཤིག །
གཞི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བས་ལའོར་བའི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
འདི་འཆི་བ་ཆོས་རྒྱ་བར་དོ་ལོངས་རྒྱ་སྒྱེ་བ་རྒྱལ་བའི་རྒྱར་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདི་དང་། དེའི་ཐབས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་ལ་རང་ཆས་
སུ་གནས་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་ཉིད་ལ་མན་ངག་དོ་སྤྱད་པས་ཆོག་པའི་སྒྲོག་
ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་འདྲ་བ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཀླུ་རྒྱལ་ཞབས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་
དོ་སྤྱད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གདམས་ངག་འདིར་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ནི། རང་གསང་
ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་དོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཞེན་པའི་ངང་ནས་ལུས་
ཀྱི་དབུས་དང་པོར་སྒྲོག་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་རྩ་གསུམ་དང་། ལྷ་ཏྲེ་ལ་རོ་རྒྱུད་གིས་དཀྱིས་
པའི་མདུད་མཚམས་རྣམས་ན་རྩ་ལའོར་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒྱེ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་
ལའོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པ། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རྩ་འདབ་
བཅུ་དྲུག་པ། སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུད་པ། ལྷེ་བ་རྒྱལ་བའི་ལའོར་

ལོ་ཙ་འདབ་རེ་བཞི་བ་སྟེ། ཙ་ལའོར་ཆེ་བ་བཞི་གསལ་གདབ། རྒྱལ་པར་ན་སྟེང་
 འོག་གི་ཙ་ལའོར་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་གདབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཙ་གསལ་ལའོར་
 ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་གསལ་སྒྲུང་ཅི་རྟེན་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་པལ་མོ་ཆེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་
 རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མཚམས་འདིར་སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆིག་
 སྒྲིལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་པལ་ཆེ་བ་རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་རི་མ་རི་བཞིན་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་སྒྲགས་ལམ་ལ་བག་ཆགས་
 འཛིག་འདོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐུན་སྟོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་སྦྱང་གསུང་། དེ་
 ལྟར་ཙ་གསལ་བཏབ་ནས་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་རེ་རྟེན་པ་ན་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་
 གནད་འཆལ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྡ་བསྐྱས་པ་ལས། ཡུལ་དང་དུས་
 དང་ཡུས་རྒྱུད་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། ཞེས་རྫོགས་རིམ་བསྒྲོམ་པ་
 ལ་གནད་བཞི་ཆང་དགོས་པར་གསུངས་པས། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་མ་
 རྟེན་ན་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པའི་གཞི་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་སྟོང་ག་ཆོས་
 ཀྱི་ལའོར་ལོ་ཙ་འདབ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་རྟེའི་དབུས་སུ་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
 རྒྱ་ལ་སེམས་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ནས་སྒྲ་མ་དོན་ཡོད་མཐས་གྲུབ་ལ་བརྒྱུད་པ་ལ་རྒྱ་གཅིག་པུ་ལ་སེམས་
 འཛིན་པར་གསུང་། རྩེ་དེ་ཉིད་ནས་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་སྟོ་བཟང་རིག་གོལ་ལ་བརྒྱུད་
 པ་ལ་རྒྱའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ཐུང་བཀོད་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་གསུང་། སྦྱིར་
 དམིགས་པའི་གནད་མ་འཇུགས་ན་ཡི་གེ་དང་རྒྱ་དང་ཐིག་ལེ་གང་ལ་སེམས་

བཟུང་ཡང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་
 དཔེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་འཛིན་པར་གསུང་།
 འདིའི་གནད་ཞིབ་པ་ནི་སྤྲོ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བཟུང་
 བས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་བ་འགགས་ཏེ་རྩྱ་རྩྱར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་
 རྟེ། ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་མཉམ་རྒྱ་ཤིང་མཚུངས་འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་
 སུ་རྒྱ་བ་འགག། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱ་དུ་བ་མེ་བྱེར་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་
 སུ་རྒྱམས་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས་དཀར་
 དམར་ནག་པའི་སྤང་བ་རྒྱམས་འབྱུང་། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆེན་ཐོབ་པར་
 བསྐྱུས་ན་ཉར་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱད་དང་། ལོགས་སུ་བྱས་ན་ཉར་ཐོབ་བྱན་མེད་སངས་
 པའི་མཁུག་ཏུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཐམས་
 ཅད་སྤྱོད་པར་འཆར་བར་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་བདེ་སྤྱོད་གི་ངང་དུ་
 མཉམ་པར་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་བདག་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མའི་རྒྱར་ལྡང་བའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་
 མཉམ་པར་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་ནས་སྤང་ཡང་རགས་པའི་རྒྱ་འཛིན་ཏེ། སང་
 དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དུས་སུ་བསྐྱེད་བ་གསུམ། འཆི་དུས་སུ་
 བསྐྱེད་བ་གསུམ་སྟེ་བསྐྱེད་བ་སྒྲོར་དགའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་ཐིག་
 ལ་རུས་པ་རྟེན་ནས་རྩ་མཐུད་རྩུང་བྱེད་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ན། དཔལ་འདུས་པ་
 འཕགས་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་སྒོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་སྤྲུགས་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོར་བརྒྱས་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་འབད་པས་སྤྱོད་བ་ལོགས་
 པར་ཐོན་པ་ན་སྤྱད་རིམ་གཉིས་དང་། བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གི་དོར་བརྒྱས་སོགས་

ལ་འབད་བས་གཞིའི་འཆི་རིམ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་མི་གིགས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྟུང་བྱས་པ་ཞིག་འོང་གསུང་། དེ་
 ལྟར་འབད་བས་སེམས་དབེན་དབེའི་འོད་གསལ་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་སྤྱི་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་ལྟག་པར་ཡང་འབད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མཚོན་དེ་གདམས་ངག་ཉན་ནས། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་བསྐྱབས་པས་དབེའི་འོད་
 གསལ་འགྲུབ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་བས་ཉེར་ལེན་
 དང་། བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས།
 གཞིའི་འཆི་སྤྱིད་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་ལམ་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱེ་
 རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱུར་དངོས་སུ་ལྷང་བར་བྱེད་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
 ལུས་པ་དེས་གཞི་ལ་བར་དོས་རགས་པའི་ལུས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་རྟོང་
 བ་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྟུང་རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་
 དམ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་
 མཐོང་བ་ན་སྤྱི་མ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་ནང་གསལ་བའི་མཚོན་པ་བཅས་
 སུལ་ཉེ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་ནས་དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་རྒྱ་འཛིན་
 མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་ནང་གི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་
 སྤང་བ་མཐའ་དག་རྩལ་སྟེ་སྤྱིའི་མཛོན་བྱང་གི་དུས་དང་མཐུན་པར་ནང་གི་
 མཛོན་བྱང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་གསུང་། དེའི་ཚེ་
 གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དག་སྟེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
 མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་
 འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པས། དེ་ལ་རྣམ་དག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་གསུང་། དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་

བ་ན་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་ལྡང་ཞིང་། དེས་སྐྱར་ཡང་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་
 བར་བཞག་བ་ན་སྐྱ་ཐུགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་གསུང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དེ་ནི་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལས། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་དུ། རྩོ་
 རྩོ་འབར་བའི་འོད་དག་གིས། ཁྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི། དག་པའི་
 བདག་ཉིད་སྤང་བར་འགྱུར། ཁཛས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྟས། རྒྱུ་ལྡང་
 མཐོང་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙ་
 གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 འོད་གྱིས་འགོངས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱ་ལ་བས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་རུས་པ་
 ཞིག་གོ། སྐྱ་དེ་ཐོབ་ནས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྒྲོང་པ་ལས་གསར་དུ་སྐྱ་བསྐྱབ་
 མི་དགོས་པ་ནི། མགོན་པོ་ཀླ་སྐྱབ་གྱིས། བྱང་འཇུག་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་
 བས། སྐྱར་ཞིང་གང་ལ་འང་མི་སློབ་པོ། ཞེས་གསུངས། སྐྱ་དེའི་རིགས་འདྲའི་
 རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ལ་ནི་བདུད་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དཀྲོགས་གིང་བདུད་རྒྱུས་སྤྱོད་པའི་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས་སྒྲོན་བདུད་བདུལ་བའི་ཆེ་
 ལྟས་རི་ལྟར་བྱང་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་གསུངས།
 དེ་ནས་མཚན་མ་དེ་བྱང་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉེ་
 རྒྱ་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱུས་མཛད་པས་ཐུའི་མཛོན་བྱང་
 བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་བྱང་འཇུག་རྩོ་རྩོ་འཆང་
 གི་སྐྱར་འཆང་རྒྱ་ཞིང་། སྐྱ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་ཞིང་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་
 སྒྲོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ངེས་པ་ལྟ་ལྡན་དུ་བཞགས་བཞིན་པ་ནས་སྐྱ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་
 འབུམ་ཐེར་འགྲོད་པར་མཛད་པ་ཞིག་འབྱུང་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་རིམ་པ་

ལྷའི་གནད་དེ་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་
 མཚོའི་སྒྲིང་པོའི་བཅུད་ལྷུང་བ་དག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པོ་བདག་འདྲ་བས་གསང་
 བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མཚོན་མི་
 ལུས་ཀྱང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་དབེན་ས་པའི་གསུང་དང་།
 སྒྲུ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ལྷུང་བ་ལྷར་སྒྲོ་སྟོན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་པ་ཡིན་ལ།
 གསང་བ་མཐར་ཐུག་དེ་དག་སྒྲུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཁོན་ལ་སྟོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་
 རོ་རྗེ་བྱེད་པ་ལས། དེ་བྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དད་པས་སྒྲུ་མ་བརྒྱུད་པ་
 ལས། །མན་ངག་དག་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །གང་བྱིར་བརྒྱུད་པའི་ལུང་གིས་བྱུང་། །
 བརྒྱུད་པའི་རིམ་པས་གནས་པར་བྱེད། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞལ་དང་། །སྒྲུ་
 མའི་ཞལ་ལས་འབད་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
 མགོན་པོ་གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱི་རིམ་ལྷ་ལས། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་
 འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །སྒྲུ་མའི་
 ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསང་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་དག་སྒྲུ་མའི་ཞལ་
 ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པས། རྒྱུད་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐུགས་སྒྲིང་
 རྗེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ནས་རྒྱུབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱ་འདོད་
 པ་དག་ལ་ཞིབ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྷར་གདམས་ངག་འདིར་ལམ་རིམ་
 པ་ལྷ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཆོ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །
 ཞེས་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་
 ལམ་དུ་མཛད་ཀྱང་། དོན་གྱི་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྷར་ན་དབང་རྣམ་པར་དག་པས་སྟགས་ལམ་ཟབ་མོའི་སྟོན་རུང་དུ་
 བྱེད་པ་དང་། སྟོན་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་སྟོག་ལྷར་བསྐྱུང་བ་གཞིར་

བཞག་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་
 བས་མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་བསྟུས་
 བས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་དོན་སྟུང་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་
 གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་
 ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་སྟུང་པར་མཛད་པ་ཉིད་ངོ་མཚར་བར་གཟིགས་ནས་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པས་རྒྱུད་དོན་སྟུང་ཚུལ་འདིའི་སྒྲིམ་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་གང་ཟག་
 གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བསྟུས་ནས་འབྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་
 འདི་རྗེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་གོས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཚུལ་འདིར་བསམས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
 གདམས་ངག་འདི་ལ་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་དད་པ་སྐྱེའོ། །ཚུལ་
 འདི་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། དེ་
 ལྟར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟུང་པའི་ལུགས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 རུང་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་
 བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལམ་སྟུང་པའི་སྤྱིའི་ཆིངས་བྱས་པ་ནི། རྒྱུད་
 རྣམས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གོང་འོག་དཀྱུགས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་
 དོན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འདྲིལ་ཤེས་པའི་སྒྲི་
 བས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་གདམས་
 པའི་མཆོག་ཏུ་འཆར་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དོན་ཆོན་གང་དུ་བསྟུས་ནས་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་བསྒྲིགས་པ་དེར་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་སྟུང་ཤེས་པ་ཞིག་གིན་ཏུ་གལ་
 ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱད་
 སྟོན་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྒྲུ་མ་ལྟའི་ནམ་འབྱེར་
 རྒྱགས་དག་ཏུ་བསྒྲོམས་ནས་སྟོང་དབུས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བའི་བཞུགས་པའི་མཐར་ཐུག་
 ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་བཞུགས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དབའི་འོད་གསལ་དང་། འོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་
 བའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་།
 རིམ་པ་ལྔ་པའི་བྱུང་འཇུག་ནམས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་དོ་
 རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟོན་དུ།

སྟོང་གའི་འདབ་བརྒྱུད་རྒྱ་ཏྲའི་དབུས་དག་ཏུ།

མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི།

འོད་གསལ་སྒྲུ་ལུས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ།

ཆོ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

ཞེས་གསོལ་བ་ཐུགས་དག་ཏུ་བཏབ་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྒྱའི་
 ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྒྱུངས།
 དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྦྱིས་པར་བསམ་མོ།

གཉིས་པ་སྒྱུངས་ཀྱང་བཅོན་ས་མ་ཟེན་ན་འཆི་ཁར་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་
 བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ་སྒྲུ་མ་ཟེན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདི་
 ལ་སྟོན་གྱི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་འཕོ་བའི་ནམ་གངས་དང་། མཚན་གྱི་འདོགས་

ལྷགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དོན་བསྟན་ན་ཐུན་མོང་བ་ཐེག་ཆེན་སློ་སྦྱང་
གི་སློ་ནས་འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་སློ་
ནས་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གདམས་ངག་འདིའི་དགོངས་
པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ལཱའི་སློ་ནས་འཕོ་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྟོབས་ལཱའི་ཉམས་
ལེན་དེ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་སླ་མ་ལཱའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སློ་ནས་འཕོ་བ་བྱེད་
བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ལས། ད་ལཱའི་གདུལ་བྱ་
པལ་མོ་ཆེ་ལ་ནི་ཐེག་ཆེན་སློ་སྦྱང་གི་སློ་ནས་འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་
འདི་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེན་ལོ། །ཚུལ་དེ་ནི་བཀའ་གདམས་སློ་སྦྱང་ལས། ཐེག་ཆེན་འཕོ་
བའི་གདམས་ངག་ནི། སྟོབས་ལཱ་ཉིད་ཡིན་སྟོང་ལམ་གཅེས། །ཞེས་གང་གསུངས་
པ་ལྟར། སྟོབས་ལཱའི་སློ་ནས་འཕོ་བ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་
བར་སྟོགས་པ་ན་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་སླ་མ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་གསལ་ལ་ཐུལ་ནས་
གང་ལ་ཡང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བ་ནི་༡༥ཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་དང་། དེ་
ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གསོ་ཞིང་སླ་མ་ལྟ་ཆོགས་མདུན་དུ་གསལ་ལེགས་
པར་བཏབ་ནས། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆོལ་དང་བཅས་པ་ཐུལ་ལ། བདག་འཆི་
ཁ་དང་བར་དོ་དང་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱང་བ་
དང་། སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་ཡང་མི་བརྟེན་པར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སླ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་
པ་ནི་༡སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་འདིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་
བར་ཐུང་དུ་བཅུག་ཅིང་། ད་དུང་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་ཕྱི་མ་ངན་སོང་
གནས་སུ་འཕོན་པར་བྱེད་དོ་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་
དགྲར་བལྟས་ནས་སྦྱང་ཅི་བྱུང་བྱེད་པ་ནི་༡སྟུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དུས་

དང་གནས་སྐབས་ཅིར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་ནུས་པ་འབྱོར་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ་སྟུག་པ་ནི་༧འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གཉིས་སྒྲོ་བྱས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་༥གོམས་པའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་ལྷ་པོ་དེ་གའི་ངང་ནས་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒྲོམས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྱུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་སྟུག་དུ་ལྟ་བའི་གདེང་དང་ལྟན་པར་བྱས་ལ་དེའི་ངང་ནས་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ། །

དེའི་ཆེ་སྟོང་ལམ་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་ཕབ། ལག་པ་གཡས་པ་འགྲམ་པ་ལ་གཏད་དེ་སྤྱོད་ལག་གིས་སྟུག་གཡས་པ་བཀག། ཀླང་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟོང་དུ་བཞག་ལ་བརྒྱུངས། ལག་པ་གཡོན་དེའི་སྟོང་དུ་བཞག་ལ། སྟོན་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ལམ་འདི་ལྟ་བུས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏེ་སྟུག་དུ་བཞག་ཏུ་གནས་ན་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་དུན་པའི་མཐུས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་མི་སྤྱིད་གསུང་ངོ་། །

མདོར་ན་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྟོང་པོ་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཆི་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ་མཛོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་འཆི་ཁར་དག་སེམས་ལྷ་མོ་ཞིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ངང་ནས་ཤི་ན་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བར་གསུངས་ན། བསམ་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ངང་ནས་ཤི་ན་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུས་ལམ་ལ་སྟོང་པའི་རྟོན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྟེ་ངེས་ཤིང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བྱགས་དྲག་པོའི་ངང་

ནས་གི་ན། རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བག་
 ཆགས་སྐྱུར་དུ་སང་པ་ཞིག་ངེས་པར་འོང། ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དྲན་ན་དེ་མ་ཐག་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་ནི་དཔྱལ་བའི་གྲང་
 དུ་ལུངས་པའི་ལུངས་རབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཆི་
 ཁར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཤུགས་དྲག་དྲན་ན་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་ལྟ་
 ཅི་སྟོས། འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་
 ལས། གང་ལ་སེམས་གྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་སྦྱུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ཞིང་། །གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྱེལ་པ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་
 ལ་སྦྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལན་ཅིག་
 མིན་པར་བསྐྱགས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐུན་མོང་མིན་པ་སྤྲུགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སྦྱངས་པས་རང་དབང་ཐོབ་ན་འདི་མི་དགོས་
 ཀྱང་། རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་འཆི་བའི་མཚན་མ་ཤར་ན་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྟོན་དུ་འཆི་བའི་མཚན་མ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་
 བྱུང་ན་འཆི་སྒྲུའི་སྒོ་ནས་སྟོག་པའི་ཐབས་བྱེད་དགོས་ལ། འཆི་རྟགས་བརྟག་པ་
 ལ་ལུས་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་སྣ་ཆོགས་ལ་བརྟག་ཚུལ་དང་། གྲིབ་
 མའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟག་ཚུལ་དང་། སེམས་གྱི་འཆར་སྒོ་ལ་བརྟག་
 ཚུལ་དང་། མི་ལམ་ལ་བརྟག་ཚུལ་སོགས་སྟོམ་འབྱུང་དང་། རོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་
 དང་། གདན་བཞི་སོགས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་བརྟག་ཚུལ་མང་
 དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུད་ལྟས་བརྟག་པ་འདི་གལ་ཆེ་བར་
 གསུངས་པས། སྟོམ་འབྱུང་ལས་ལྷ་བ་རེ་རེའི་ཡར་ངོ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་པ་གཡས་

གཡོན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་
ལྷས་ལོག་པ་བྱུང་ན་འཆི་སྒྲུ་ལ་འབད། འབད་ཀྱང་མི་སྒྲོག་པར་འཆི་བའི་མཚན་
མ་ངེས་པར་ཤར་ན། སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུས་ཚོད་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་འཕོ་བ་བྱ་དགོས་ལ། དུས་ལ་མ་བབ་པར་འཕོ་བ་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་ལས། དུས་ལ་བབས་ན་འཕོ་བྱ་སྟེ། དུས་མིན་ལྟ་
རྣམས་གསོད་པར་འགྱུར། །ལྟ་རྣམས་བསད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །དཔུལ་བར་ངེས་
པར་སྒྲེག་པར་འགྱུར། །དེ་བས་འཆི་བའི་མཚན་མ་ནི། །མཁས་པས་འབད་དེ་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་གཞུང་
མང་པོར་གསུངས།

དུས་ལ་བབས་ནས་འཕོ་བ་བྱ་ཚུལ་ལ་སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་སྐྱའི་
འཕོ་བ་དང་། ལོངས་སྐྱའི་འཕོ་བ་དང་། རྒྱལ་སྐྱའི་འཕོ་བ་ཞེས་ཐ་སྟོན་མཛད་དེ།
དོན་ནི་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འཁྱེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་སྒྲོ་ནས་དག་པའི་ཞིང་ལ་སོགས་པར་འཕོ་བའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བའོ། །ཆོས་
སྐྱའི་ལམ་འཁྱེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱོད་དུ་སོང་ནས་རྫོགས་
རིམ་གྱི་སྦྱོང་བ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཆི་དུས་སུ་རྒྱུད་གི་སྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོང་
བ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེས་པའི་མཉམ་གཞག་ཅི་རུས་
སུ་བསྐྱུངས། དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་ལམ་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱར་དངོས་སུ་ལྷང་བའོ། །
དེ་ལྟར་མ་རུས་ནའང་ལྷང་བར་མོས་ཤིང་། མཁའ་སྦྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བྱུང་
པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱོང་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་
ལ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། འཆི་བའི་ཆེ་རགས་པ་ཉེར་ལྟའི་ཐིམ་རིམ་རྣམས་ངོས་
ཟེན་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་སྦྱོང་ཅི་བྱུང་བྱ། དེ་ནས་སྐྱུང་མཆོད་ཐོབ་

གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་བ་ན་འོད་གསལ་ལྷུང་དུ་འཆར་བ་འདུག་སྟུང་དུ་སྒྲོ་བ་
 ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་ལ་འཛིག་ཅི་ཐུབ་བྱ་ཞིང་།
 དེ་ནས་འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་འཛིག་ཅི་ཐུབ་བྱའོ། །

དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་དང་པོའི་མགོན་པོར་ལྷང་བའི་མོས་པ་དང་། དེ་ནས་
 རྒྱགས་སྒྱུད་པའི་རྟེན་བྱ་དཔར་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་
 ལ་འཕོ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་དོན་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ལམ་འབྱེར་
 དང་བསྟེན་བ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕོ་བ་དངོས་སྒྱུང་བ་ནི་སྒྲོམ་འབྱུང་དང་། རྩོ་
 རྩོ་མཁའ་འགོ་དང་། རྩོ་རྩོ་གདན་བཞི་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། འདུས་
 པ་ཡི་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་
 རོ། །འཕོ་བ་ལ་ནི་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱགས་ཏེ། རྩོ་རྩོ་མཁའ་འགོ་
 ལས། ཉིན་རེ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ལྷ་ནི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་
 འཕྲོག་འདོད་པ་སྒྱུད་པ་ཡང་། ལམ་འདི་ཡིས་ནི་དག་འགྱུར་ཏེ། རྟིག་པས་
 གོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིད་པའི་སྒྲོན་ལས་རིང་དུ་འགོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 གདན་བཞི་སྟགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། འཇམ་དཔལ་ཞལ་
 ལུང་ལས་ཀྱང་། ཆོག་འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་གང་། མཆོམས་མེད་བྱེད་ཅིང་
 རྩོངས་པ་ཡི། རྒྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ཡང་། དེ་ཡིས་མི་འགྲུབ་ཅུང་ཟད་མེད། །
 དེ་བས་བཀའ་ལུང་རབ་ཐོབ་ནས། དམ་སྒྲོམ་རྣམ་པར་བསྐྱུང་བྱས་ཏེ། རྒྱ་
 གསུམ་འགྲུབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། གལ་ཏེ་སྐྱེ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན། རིག་པ་འཛིན་
 པའི་གཙོར་གྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར། ཞེས་འཕོ་བའི་རྣལ་
 འབྱོར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོམས་མེད་ལ་སྟགས་པའི་སྟིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་མི་རྣམས་པར་ངན་སོང་གི་སྒྲི་སྒྲོ་བཀག་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁྱད་
པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་
གསུངས་སོ། །

འཕོ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྟོབས་ལཱའི་ཉམས་ལེན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་།
ལྟག་པར་སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་སོར་རྒྱད་པར་བྱས་ལ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་གང་
ཡང་མེད་པར་སྒྲོ་བདེ་སིང་ངེ་བ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲི་བོའི་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བྲུགས་
དག་ཏུ་བཏབ། བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་འཕོ་འདོད་ན་ཞིང་དེའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་མོས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཞིང་དེར་སྐྱར་དུ་
འགྲོ་བའི་འདུན་པ་བྲུགས་དག་སྒྱུངས། དེ་ནས་འཕོ་བ་དངོས་གཞི་ལ་རྒྱད་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཐོན་པའི་སྒྲོ་དགུ་ཡོད་པས། སྒྲི་བོ་གསེར་གྱི་སྒྲོ་མ་
གཏོགས་གཞན་བརྒྱད་པོ་ལེགས་པར་བཀག། གསེར་གྱི་སྒྲོ་བྱེ་ནས་འཕོ་བ་སྒྲོང་
དགོས་ལ། རྒྱན་དུ་དེ་ལྟར་མ་འདྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་དམིགས་པ་མང་པོ་
འཆར་དཀའ་བས། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྒྲོ་བ་ཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཕོ་བྱིད་
དཔའ་བོ་གཡུལ་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་དབུས་སྒྲ་རྩ་དབུ་མ་གསལ་
བཏབ། སྒྲི་བོ་ཆངས་པའི་བྲུ་ག་བྱེ། རྒྱགས་གཞན་གང་དུ་ཡང་བྲུ་ག་མེད་པར་
བྱས་ལ། སྟོང་དབུས་སྒྲ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟའི་རྣམ་པའམ། ཐིག་ལའི་རྣམ་པ་
གང་རུང་དུ་གསལ་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་དམིགས་པ་འཛིན། རབ་ཏུ་རྒྱུང་བུམ་
པ་ཅན་བཟུང་སྟེ་རྒྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ། མ་མཐའ་འདུན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས་འཕོ་འདུན་དག་པོ་བྱས་ལ། སྒྲ་
མའི་བྲུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་རང་གི་སྒྲི་བོའི་ཆངས་བྲུག་ནས་རྒྱ་ཏྲེའི་
ནང་དུ་ཞུགས། རང་སེམས་ལྟ་སྒྲུའམ་ཐིག་ལའི་གསལ་བ་ལ་བཏབ་ནས་ལྷགས་

ཀྱུས་བཟུང་བ་ཉི་ག་གི་སྐྱུ་གས་དང་རྒྱུད་བྱེད་དུ་འབྲེན་པའི་སྒྲོལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་སྒྲོ་མའི་སྐྱུ་གས་ཀྱི་འཕྲོ་དེ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕོ་བར་བྱའོ། །དེ་དུང་འདི་
དག་གི་གནད་ཞིབ་པར་སྒྲོ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགའ་ལྡན་དུ་འཕོ་
བར་འདོད་ན་དེའི་འཕོ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྩི་རྩེ་འཆང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་མཛན་
ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་བྱུང་དུ་མཛད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སྦྱང་དོ། །

མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་བྱིར་དུ་དལ་འབྱོར་ཆང་བའི་རྩི་
རྩེའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱའོ། །
གལ་ཏེ་བཙན་ས་མ་བྱེད་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན་བྱེད་མོང་དང་བྱེད་མོང་མ་
ཡིན་པའི་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཁའ་སྒྱུད་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྟེན་ནམ།
དག་པའི་ཞིང་དུ་བགྱོད་པ་འཇམ། ཆངས་སྒྱུད་བསྐྱབ་གསུམ་ལྡན་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་
རྟེན་ཞིག་བཟུང་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་མཐར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་བྱེད་ཅུས་པར་སྒྲོ་མ་ལྟས་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་སྒྲུལ་དུ།

ལམ་སྒྲོལ་མ་བྱེད་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན། །

བཙན་ཐབས་འཆང་རྒྱ་སྒྲོ་མའི་འཕོ་བ་ནི། །

སྒྲོལས་ལྟ་ཡང་དག་སྒྱུར་བའི་གདམས་ངག་གིས། །

དག་པའི་ཞིང་དུ་བགྱོད་པར་བྱེད་གྱིས་སྒྲོལས། །

ཞེས་གསོལ་བ་བྱས་ན་དག་ཏུ་བཏབ་པས། སྒྲོ་མ་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུའི་
ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྒྲུ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཙན་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གོགས་བྱེད་སྒྱུངས།
དེ་དང་དེའི་རྫོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་

ལ་སྒྲུམ་པར་བསམ་མོ། །

གསུམ་པ་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སྟོན་ཅིང་ཆུང་བྱིན་
 གྱིས་སྟོབ་བྱིན་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲུ་མས་རྗེས་
 སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་བྱས་ཏེ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཆུང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་
 བྱིན་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོ་
 བས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་དང་། སྒྲུ་མའི་བྱུགས་རྗེ་བསྐྱུལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུ་
 བ་ནན་ཏན་ཏུ་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་ཆེ་འདི་ལ་ལམ་དེ་དག་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་ན་
 སྐྱེ་བ་གཅིག་གམ། གསུམ་མམ། བདུན་ནམ། རི་ལྟར་རིང་ཡང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
 ཚུན་ལ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དེའི་བར་ལ་སྒྲུ་མ་
 སངས་རྒྱས་དང་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲུལ་ཞིང་གདམས་པ་ཟབ་མོ་རྒྱན་ཆད་
 མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྷུར་ཏུ་
 རྫོགས་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལྷུར་ཏུ་ཐོབ་པར་སྒྲུ་མ་ལྟས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་པ་དང་། དྲིན་ཅན་ཙ་ཙ་བའི་སྒྲུ་མ་བྱུང་དབང་དོ་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་བསྐྱུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཟེན་ཀྱང་། ད་དུང་ལའོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་མཛོད་པ་འཕྲིན་ལས་ནམ་ཡང་
 རྒྱན་མི་འཆད་པས། ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་
 དང་། ལ་ལར་སྐྱུ་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་ཁབ་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལ་ལར་
 མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་དུས་གཅིག་དང་། རྒྱད་
 ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུམས་མཐའ་ཡས་ལྷུ་མེད་པར་སྟོན་པར་
 མཛོད་པས་ན། ཞིང་ཁམས་གང་དང་གང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་

པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དེ་དང་དེར། བདག་ཀྱང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྐྱེས་ནས་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་འཛིན་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟེ།

མདོར་ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ།

མགོན་པོ་ཁྱོད་གྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ནས།

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་འཛིན་པའི།

སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་ས།

མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་མདོར་བར་སངས་རྒྱས་པའི།

འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཏེ།

གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ།

འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྩེ་ལ།

ཅེས་གསོལ་བ་ཐུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྤྱི་མ་ལུ་ཆོག་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱུང་། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་
པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱི་མའི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་སྤྲིག་སྐྱེ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
བ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་། །དེ་ནས་མཚམས་འདིར་མཆོད་གཏོར་
འབུལ་བར་མཛད་དེ། གཏོར་མ་ནི་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་ནས་བགོགས་ཞི་བ་
དང་། འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱགས་པས་གལ་ཆེ་བར་གསུང་། ལྷག་
པར་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནས་ལས་
གང་བསྐྱབ་ཀྱང་གཏོར་མ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རབ་ཏུ་ཐུན་

གྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། དེ་ཙམ་མ་ལྟོགས་ན་ཐུན་སོ་སོའི་
མཐར་འབུལ། ཐུན་རེ་རེའི་མཐར་འབུལ་བ་མ་ལྟོགས་ཀྱང་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་
ངེས་པར་འབུལ་དགོས་པར་གསུང་། གཏོར་མའི་རྩལ་དང་སྟོན་གང་དུ་བྱ་བ་
དང་། བསྐྱེད་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འདས་མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ལ་ཇི་ལྟར་འབུལ་
བའི་ཚུལ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་པལ་ཆེར་ལ་སྐྱར་དུ་རུང་བ་རྒྱས་པ་ནི་སྟོབ་
དཔོན་ཨ་བྱ་ཡ་ཀ་རས་ཐེང་བ་དང་མན་སྟེ་གཉིས་སུ་ཞིབ་དུ་གསུངས་ལ། ཡི་
དམ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་རྒྱལ་ཐབས་
ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱུང་། དེ་ཡང་གསལ་བ་འདུས་པ་ལ་མཚོན་ན་འདུས་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་མཚོན་དང་། གཏོར་མའི་བསྐྱེད་ཆོག་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་གཉིས་གྱུང་
བསྐྱེགས་ན་ལེགས་པར་ཐོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་
རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་། །

ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་དོན་བྱད་
པར་ཅན་རེ་ཡོད་པས། རྒྱལ་ཐབས་གཅིག་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་གཞན་རྣམས་
ལ་སྐྱར་ན་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་དང་མཚོན་དོན་རྣམས་འབྱུག་
པས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་གསུང་། དེས་ན་ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནང་མཚོན་དང་མཚོན་གཏོར་བྱིན་རྒྱལ་ཐབས་རྣམས་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལྟར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་སོགས་གཞན་ལ་འདི་སོ་
སོའི་ཆོག་ལྟར་བྱུང་། གཏོར་མགོན་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། རང་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོན་གཏོར་
འབུལ་དུ་རུང་བར་གསུང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ཐབས་སོ་སོའི་ནང་མཚོན་འབུལ་ཚུལ་

གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །གདམས་ངག་འདིར་ནི་རང་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ནང་མཚན་དང་མཚན་གཏོར་རྣམས་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། སྤར་ཚྭ་ཞིང་དུ་གསལ་བཏབ་པའི་སྤྱ་མ་ཡི་དམ་
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚེས་སྦྱོང་སྦྱང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཚན་གཏོར་འབུལ་བར་མཛད་དོ། །གཏོར་འབུལ་གྱི་ཚིག་རྒྱས་བསྟུས་ནི་
 སྐབས་དང་བསྟུན་པས་ཚིག་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམའི་
 དབང་གིས་གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་དང་མགྲོན་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་
 ཁྱད་པར་མང་པོ་བཤད་དེ། ཚིག་མང་བས་མ་སྦྱོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏོར་མ་ལུལ་
 བས་སྤྱ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོ་
 སྦྱོང་བ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གསོལ་འདེབས་
 དང་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་སོགས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཕྱིར་ཚྭ་ཞིང་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱ་མ་མཚོག།

ཕྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཕྱིར་དགེས་བཞེན་སྦྱི་པོར་བྱོན། །

སྤར་ཡང་སྦྱིང་གའི་བདུའི་ཟེུ་འབུལ། །

ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
 པོའི་ལྟ་ཚྭ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པ་ལུལ་ཏེ། ལམ་དེ་
 དང་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱི་བའི་གསོལ་འདེབས་ལྷགས་དག་ཏུ་བྱས། དེ་ནས་སྤྱ་མ་
 ལྟ་ཚྭ་རྣམས་ལ་གསལ་སྤྱང་འདོན་ཅི་ཐུབ་བྱ་ཞིང་དད་གུས་ལྷགས་དག་ཏུ་
 བསྒྲུམས་པས། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་

ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྒྲོར་ན་བཞུགས་པའི་ཞི་བོ་རབ་འབྱམས་རྣམས་
ལ་ཐོག་པས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁུ་ནས་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་ལ་ཐིམ། དྲིན་ཅན་
རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་ཐུབ་དབང་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དབྱེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་
བྱོན། སྤྱི་བོ་ནས་དབྱེས་པའི་ནང་བརྒྱད་དེ་སྟོང་དབྱེས་ཀྱི་རང་སེམས་ལ་ཐིམ་པས།
སྒྲུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་རང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་
པའི་རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེའི་རང་ནས་དགའ་ལྡན་ཐུག་ཆུ་
ཆེན་པོའམ། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །འདིར་
རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་མཐུན་པར་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་ཆུལ་བྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆུལ་འདི་ནི་གསང་བ་ལས་
ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱུང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་
མཐར་ཐུག་སྟེ། ཞིབ་པར་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་འདི་ནི་རྒྱད་སྟེང་སྟོང་པོ་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནས་ལམ་འདི་
མཛོན་དུ་མཛད་པའི་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་ཆུལ་ནི་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ལྷག་པར་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་དོ་རྗེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོས་དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་ཏེ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་དང་།
བྱད་པར་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་ཅན་འདི་གནད་། གྲུབ་
ཆེན་ཆོས་དོ་རྗེས་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྟོང་པོར་མཛད་
པས་འཇའ་ལུས་དོ་རྗེའི་སྐྱབ་བརྟེས། རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱབ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་པར་ཆེན་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་སྤྱ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་འདིའི་ཟབ་བྲིད་གནང་སྐབས་ཡང་ཡང་གསུང་ཞེས་བདག་གིས་སྤྱ་
མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱ་མ་མཚན་པའི་ཚོག་ཚོགས་
སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱས་ནས་དགའ་ལྡན་བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆའི་
བཀའ་སྟོལ་ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་འདོན་པར་མཛད། གཅིག་
ལུང་དམིགས་རྣམ་སྟོང་ཚུལ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་གཅིག་ལུང་སྟོང་བཤམ།
ཚོགས་སུ་འདོན་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་མཇུག་ཏུ་བཟང་པོ་སྟོན་པ་དང་། གསང་འདུས་
སྟོན་ལམ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐད་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོ་སྟོན་
རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱར།

འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ཡང་། །

དུས་གསུམ་བདེ་གསེགས་སྐས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

མཛད་པ་སྟོན་ལམ་མ་ལུས་བསྐྱབ་པ་དང་། །

ལུང་རྟོགས་དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུབ་སྟོ། །

དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །

ཐེག་མཚན་འཁོར་ལོ་དང་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །

རེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་། །

རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བཤོད་པ་མཐར་ཐིན་ཤོག །

བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེད་ནས་བྱང་རྒྱབ་བར། །

བགྱིས་དང་བགྱིད་འགྱུར་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། །

ཞིང་འདིར་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲ།
 འབྱུར་མེད་དོ་རྗེ་ལྷ་བུར་བརྟན་ཕྱིར་བསྒྲ།
 སྒྲེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྒྲ་མ་དང་།
 འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབལ་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་ཅིང་།
 ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྗེ་གསལ་ནས།
 དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྷུར་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་བསྒྲུ་སྟོན་བྱའོ། དོ་རྗེ་འཆང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདིར་
 བསྒྲུ་སྟོན་མཛད་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། བསྒྲུ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་བྱ་ཚུལ་ལ་
 མདོ་སྟེ་ལས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་སྒྲས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་འབྲམ་ཕྱག་བཙུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱས་པ་ནི་བཟང་པོ་སྒྱུད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
 བཟང་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱས་པ་ནི། འཇམ་དབལ་དབའ་
 བོས་རི་ལྷར་མཁུན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་
 གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲོབ་ཅིང་། །དགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲ། །དུས་
 གསུམ་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བསྒྲུ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་
 བསྐྱགས་པ་དེས། །བདག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་། །བཟང་པོ་སྒྱུད་
 ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྒྲུ་བར་བགྱ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པར་
 སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས། བཟང་སྒྱུད་
 ཀྱི་སྟོང་པོ་ཆོགས་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནད་བསྐྱས་ནས་གདམས་ངག་འདིར།
 འདི་ལྷར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་བ་ཡང་། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྒྲས་
 བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཛད་པ་སྒྲོན་ལམ་མ་ལུས་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་

གསུངས། ཡང་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལམ་གསུང་གི་གྲུང་
ནམས་ནི། །དམ་ཚེས་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ལམ་ནང་འདུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་
དགོ་ཅ་ཇི་སྟེན་བསགས་པ་ནི། །ཀྱན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲིམ། །
ཚུལ་འདི་བསམས་གིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་ཇེ་བཅུན་
མཁྱེན་པའི་གཏོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྒྲིམ་བ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ནང་ནས་དམ་ཚེས་འཛིན་པའི་བསྒྲིམ་སྤྱོད་ཉིད་མཚན་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ལྟར། །གདམས་
ངག་འདིར་ཡང་། ལུང་རྟོགས་དམ་ཚེས་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྒྲིམ། །ཞེས་དམ་ཚེས་
འཛིན་པའི་བསྒྲིམ་སྤྱོད་མཛད། ཡང་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་
ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བསྒྲུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། རྒྱལ་
བ་སྤྱི་བཅས་ཐུགས་གཏིང་ནས་མཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་པས།
གདམས་ངག་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་མཛད་པ་ནི།

དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག །

ཐེག་མཚན་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །

ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་། །

རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བཀོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །

ཅེས་གསུངས། འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། མཐུན་པར་གྱུར་
པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྤྱི་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་
ལེགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡང་བསོད་ནམས་བཞུགས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་
མངལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་རྟོ་
ཇེ་འཆང་སྤྱོད་བཟང་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྟོ་ཇེ་འཛིན་གྱི་རྩུ་རེ་རེས་ཀྱང་

མདོ་སྐག་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོག་ལྗོལ་བ་འདི་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
བརྟན་པོ་རྟེན་པར་བྱའོ། །

ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། གདམས་ངག་འདིའི་
གཞུང་ཉིད་ལས། སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་སྒྲུབ་བདེ་སྦྱོང་གི་རང་བཞིན་ལྟ་
དང་ལྟ་མོའི་རྣམ་པོལ་དུ་བལྟ་བ་སྐག་ས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་འམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་གི་གནད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་སློ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྦྱོང་བོ་ངེས་འབྱུང་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་དྲན་ཤེས་ནར་མར་
བསྟེན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དབང་པོའི་སློ་སྦྱོང་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་
དང་། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཆོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
ཁྱེད་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་བྲིད་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། ལམ་ཐུན་མོང་བའི་ཉམས་
ལེན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོང་བ་གཞིར་བཞག་ནས། སྐག་ས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐུན་
མཆོམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་
དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་བས་ལུས་
སེམས་དྲུབ་པར་གྱུར་ན་ངལ་བཅོ་ཞིང་ལུས་རྟས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་།
དེའི་ཚུལ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི། སྦྱི་

བོར་དགྱིལ་ལའོར་བརྟག་པར་བྱ། །ཨོྭ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས། །
 བདུད་ཅི་ལྟ་བོ་དབབ་པར་བྱ། །དོ་རྩེའི་སྒྱུར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་
 གཟི་ཅན་འགྱུར། །ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར། །འགྱུར་བ་འདི་ལ་
 དོགས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྒྱི་གཙུག་ནས་
 མཐོ་གང་ཅམ་འཕགས་པའི་ནམ་མཁར་ལ་ལས་སྒྲ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་འོད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཨོྭ་དཀར་པོ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་མགོ་ཐུར་དུ་བརྟན་ནས་ཡོད་པར་
 བསམས་པའི་སྒྲ་བ་ཨོྭ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས།
 ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྟ་ཡབ་ལུས་གྱི་རྣམ་
 པར་སྒྱུན་དངས་ནས་སྒྲ་བ་དང་ཨོྭ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ། དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་
 རྒྱན་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་རང་གི་སྒྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས། རང་ལྟར་གསལ་
 བའི་སྒྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སངས་རྒྱས་ཡབ་
 ལུས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་བྱུང་
 པར་ཅན་སྒྲིམ། ལུས་སེམས་གྱི་སྟོབས་རྒྱས། ཆོ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་འཆི་མེད་ཆོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམས་
 ཤིང་། །ཁ་སྒྱུར་བུམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་འཛིན། །འདི་རྒྱན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་
 ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་སྐྱོད་ཀར་དང་གཉེར་མ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞོན་
 བ་དང་ལྷན་པ་དང་། དགེ་སྒྱུར་ལ་སྒྲོ་བྱགས་ཆེ་ཞིང་ལུས་མི་ངལ་བ་དང་། ཆོ་
 རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཟས་ཅུང་ཟད་ཁྱེ་བའི་འོག་ཏུ་ལྟེ་བའི་ཁ་སྒྱུར་བུམ་པ་ཅན་ཅུང་
 ཟད་རེ་བཟུང་ན་ཟས་འདྲུ་ཞིང་ནད་མི་སྦྱིད་པ་དང་། དེ་ལྷན་དུ་གོམས་པ་ལས་

ཆོ་རིང་བ་སོགས་ལན་ཡོན་མང་དུ་གསུང་། དེ་དག་ནི་དགོ་སྒྲོར་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་
 སྒྲོར་བའི་ཆོ་ལུས་སེམས་དུབ་བ་གསོ་ཞིང་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
 ཡོན་ལ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་
 སྟོན་ཚུལ་ནི། རང་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་
 ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་བཀག་སྟེ། དབང་པོ་དུག་གི་
 ཡུལ་དུ་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དང་ལྷའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ།
 དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་
 བསྐྱབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་
 འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཡུལ་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་ལྷའི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལྷར་འཆར་བ་
 ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དེ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། གཟུགས་སྒྲི་སོགས་སྟགས་པ་
 ཡིས། །ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲོམ། །ཡང་ན་དེ་ལ་སྒྲོམ་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཐམས་
 ཅད་རྣམ་སྒྲུང་དང་། སྒྲའི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་རིན་འབྱུང་དང་། དྲིའི་
 སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་འོད་དཔག་མེད་དང་། རོའི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཐམས་
 ཅད་དོན་གྲུབ་དང་། རེག་བྱའི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པར་བལྟ་
 ཞིང་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་དག་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་
 རིགས་བརྒྱལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་མང་བས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་
 སོ། །ཡང་རེས་འགའ་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་
 ལྷ་མོར་བལྟས་ནས་རང་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་མཆོད་པའི་མོས་པ་སྒྲོང་།
 དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་དང་། སྒྲ་ཐམས་

ཅད་སྒྲིང་དེ་མ་དང་། གི་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་མ་དང་། རོ་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་མ་
དང་། རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་རེག་བྱ་དེ་མ་དང་། ཡིད་ཡུལ་དུ་གང་སྒྲིང་ཐམས་
ཅད་ཆོས་དབྱིངས་དེ་མ་ར་བལྟས་ནས་རང་དེ་མེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་མིག་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་ལ་མཚན་པ་བྱེད་པར་བསམས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱར་ངོ་། །

ཚུལ་འདི་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྟོང་པོ་
གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྟོགས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་
མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་སྟོན་ལམ་གདབ་
དགོས་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་འགྲོ་
འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་པར་མི་གཏོང་བར་སྤྱི་མེད་
ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྐྱར་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རང་གསང་ཆེན་
རིགས་གཅིག་གི་ང་རྒྱལ་བརྟན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་
གི་སྟོང་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་པར་འཆར་ཅི་བྱུང་དང་། དག་གི་སྤྱི་
བ་ཐམས་ཅད་སྟགས་སུ་འཆར་ཅི་བྱུང་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལྟར་གོམས་ནས་ལམ་མཐོན་
པོར་སོང་བ་ན་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་བ་
ཞིག་འོང་སྟེ། འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དེ་མེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། མཉམ་
བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུག་ན། །ལུས་ཀྱི་རི་ཙམ་བསྟོང་བ་དང་། །ཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་
འཕྲོ་བ་རྣམས། །དེ་དག་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར། །ཞིས་གསུངས་སོ། །ཟས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བཟའ་བཏུང་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་
ག་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་རང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་མཚན་པ་
འདུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཕྱེ་དང་། མགིན་པ་དང་། སྒྲིང་ག་རྣམས་སྦྱངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ལག་
 པ་དག་གཟར་སྒྱུགས་དང་། བཟའ་བཏུང་སྒྲིག་རྣམས་སུ་མོས་ཏེ་ནང་གི་སྦྱོན་
 གྲིག་གི་སྒྲོ་ནས་ལོངས་སྦྱོང་པ་དང་། གཙོ་པོར་བཟའ་བཏུང་གང་བྱེད་སྒྲིང་དབུས་
 གྱི་སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་མཚན་པར་བསམས་ནས་ལོངས་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོན་སྦྱོང་
 ཞིང་ཕུ་ལོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་གང་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 གསོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་མང་པོ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་གོས་གྱོན་པའི་ཆོ་ནའང་སྒྲ་མ་ལྟ་ལ་
 འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱ། འདི་དག་ལ་རྒྱུད་སྒྲེ་འོག་མ་ནས་རོལ་བ་གསུམ་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞི་གའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་སྒྲ་
 མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་གོམས་ན་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་ཆོ་དོན་མེད་དུ་
 འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ནས་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པས།
 རྒྱབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་བཅས་པ་འདི་དག་
 གནད་ཆེ་བར་གཟུང་ངོ་། །

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རགས་པ་ཉར་ལྗེའི་ཐིམ་རིམ་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱང་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་གནས་པའི་མོས་པ་
 བྱ་སྟེ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བསྒྲོམ་པའོ། །ལྗང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་
 པ་ནི། སྒྲིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོ་རྩེའི་སྒྲུ་དབུངས་དང་རྒྱ་མ་རུའི་སྒྲ་
 སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ལྗེའི་སྐར་ལྗང་བའི་མོས་པར་བྱའོ། །
 བྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་སྦྱོན་མ་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་རྩོ་རྩེ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲུ་དབུངས་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་

དང་བཅས་བུམ་རྩམ་དབང་བསྐྱར་བའི་མོས་པ་བྱའོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱམ་མཚན་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་ཀྱང་སྒྱིར་སྒྲོམ་པ་
གསུམ་གྱི་བཅས་མཚན་ལ་དྲན་གཤམ་བསྟེན་ཅིང་། ལྷག་པར་སྤྲུགས་གྱི་དམ་
ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལ་དྲན་གཤམ་བསྟེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་འཁྱེར་གཤམ་པ་དགོས་ཀྱི། དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་པ་
དོར་ཏེ་ལྷའི་གསལ་སྤྱང་དང་ད་རྒྱལ་ཙམ་ཞིག་ལ་རེ་བ་ནི། ཅུ་བ་བོར་ཏེ་ཡལ་
ག་འཚོལ་བ་ལྟར་ས་སྤྱོད་གིན་དུ་རྩུང་གསུང་ངོ། །དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་བསྐྱར་བ་ལ་བསྒྲིམས་ནས་འབད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་
གིས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་གསོ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་ཅུ་ལྷུང་སོག་ན་ནི་བཤགས་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ། སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་
བཏང་ནས་དབང་ཁུ་བ་དང་། ཡུལ་དུས་གིས་དེ་མ་གྲུབ་ན་བདག་འཇུག་གི་སྒྲོ་
ནས་གསོ་དགོས་ལ། བཟའ་བ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ཉམས་
པ་གཞན་རྣམས་གསོ་བ་ལ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཐབས་མང་
དུ་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་ལོར་སྒྲུབ་ཅིང་མཚོན་ནས་གསོ་བ་དང་། དབའ་བོའི་
སྒྲོན་མོའི་སྒྲོ་ནས་གསོ་བ་དང་། གཏོར་མའི་ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་གསོ་བ་དང་། ཤེར་
ཕྱོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་བཟུག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱང་བ་དང་། བྱུང་དང་གཟུངས་
སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་བཞུས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིག་ལྷུང་སྦྱང་བ་དང་། ངན་འགྲོ་
དགུག་བལ་གྱི་ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱང་བ་དང་། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྟེག་གི་
སྒྲོ་ནས་སྦྱང་བ་དང་། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཞུས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྲིག་སྦྱིབ་སྦྱང་
ཞིང་དམ་ཚིག་གསོ་བ་དང་། དམ་ཚིག་རོ་རྩེའི་བཞུས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོ་ཞིང་སྦྱང་
བ་སོགས་མང་དུ་གསུང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྦྱང་ཐབས་སྦྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་

དང་། དཀྱིལ་ལའོར་སྒྲུབ་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་བ་རྣམས་གལ་ཆེ་བར་གསུང་།
 རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཟུངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་འབུམ་བཟུངས་ན་ཅ་
 ལུང་ཡང་སྒྲོང་ལུས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་རེ་བཟུངས་ན་སྒྲིག་ལུང་གི་འཕེལ་ཁ་
 གཙོད་པར་གསུང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བཟུངས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཅ་ཆུང་དང་
 གཞུང་མང་པོ་ལས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་
 ལྟ་ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་འགྲུགས་པའི་ལྟ་ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་གྲུབ་པ་གདོན་
 མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་སོགས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྒྲོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་
 ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བཟུངས་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རང་ཡི་དམ་ཏུ་
 གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲོ་ཚིགས་བསྟོ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་སྒྲོང་དུ་དྲ་
 ལས་རལ་གྱི་ཆངས་གཟུང་ལ་དུས་མཚན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དམ་
 ཚིག་རྡོ་རྗེ་སྒྲུ་མདོག་ལུང་ཁུ་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་པ་ཡུམ་བཅས་བསྐྱེད་ལ་
 གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྟུབ། ཡི་ཤེས་པ་སྒྱུན་དངས་ནས་བསྐྱེམ། དབང་བསྐྱུར་
 ཡབ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་ཡུམ་ལ་དོན་གྲུབ་གྱིས་རྒྱས་གདབ། དེའི་ཐུགས་ཀར་
 ཟླ་བའི་སྒྲོང་དུ་སྒྲོ་ཚིགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་དྲ་ལུང་ཁུ་སྐྱགས་སྒྲོང་གིས་བསྐྱོར་བར་
 བསམས་ལ། ཨོ་ཨུཎྜུ་རྩི་ཀ་དྲུ་རྩི་ཞེས་པའི་སྐྱགས་བརྒྱ་སྒྲོང་སོགས་ཅི་ལུས་སུ་
 བཟུང་། སྐྱགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་རང་
 གི་ཡུས་ཐམས་ཅད་གང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྒྲོ་དང་
 བ་སྒྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ནག་ཉིལ་ཉིལ་འཕྲོན། ཡུས་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆེས་པར་བསམ་མོ། །ཟ་
 བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྒྱིན་སྒྲིག་ཀྱང་ཐུག་ལེན་མཐོང་བ་ཆུད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་བསམ་སྒྲུབ་གི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་དང་། གདམས་པ་འདིའི་

ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་
 བལྟ་བ་དང་། ལམ་འདི་སྟོན་པའི་དགོངས་པའི་བཤེས་གཉེན་ལས་གདམས་པ་ཡང་
 ཡང་ཉན་པ་དང་། །ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོགས་བྱུང་པར་ཅན་དང་
 ཏག་ཏུ་འགྲོགས་ཤིང་། ལམ་འདི་ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཉེ་བརྒྱད་
 གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་དམ་ཚིག་གི་སེལ་ཡོད་པ་སོགས་གོགས་ངན་སྦྱང་བ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་བ་སོགས་ལམ་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་འབད་དགོས་
 ཏེ། དགོངས་པའི་དོལ་པའི་ཞལ་ནས། ཞར་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་།
 ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རུས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་
 གྱིས་བསམས་ན། ལོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེ་སྐྱམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོན་མི་སྟོད་
 བས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
 མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་གདམས་པ་འདི་གནད་པའི་ཚེ། སྒྲ་མ་དང་
 ལྟག་པའི་ལྟ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསག་སྦྱང་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་བ་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་དབྱོད་པ་རྣམས་གསུམ་
 སྒྲིལ་ཏུ་བྱས་ནས་རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ལྟར།
 བཀའ་རྒྱུད་འདིའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ལྟག་ལེན་དེ་བཞིན་ཏུ་མཛད་པས།
 དགའ་ལྷན་སྟན་རྒྱུད་གྱི་ལྷགས་བཟང་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཚུལ་དེ་
 དག་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པའི་ངེས་པ་བཅུལ་ནས་རྣམ་ཐར་འབྱོངས་པ་
 དགོས་ཀྱི། བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་སྒྲུབ་
 པ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སེམས་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་གཞུང་ལ་བལྟ་བ་སོགས་སྦྱོས་
 པ་བྱ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲས་ན་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྦྱིང་པོ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་ལྷགས་རྣམས་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་མ་སོང་བར་བྱའི་ཚིག་གི་སྦྱོས་པ་

ཅམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་རྒྱུད་འདི་ལ་གནས་
མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་གསུང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་གདམས་ངག་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་བོར་བྱེད་པ་རྒྱམས་
ཀྱིས་བྱན་མཚམས་སུ་ཡང་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟའི་གསལ་གསུམ་གྱི་རྒྱམ་
རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིང་དབུས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དཔང་བོར་
བཞག་སྟེ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་མཚོད་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་
འགྱུར་བྱེད་པ་སོགས་བྱན་དངོས་གཞི་ལ་བསྐྱབས་པའི་སྒྲུ་མའི་རྒྱལ་འབྱོར་དེ་
ཉིད་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་མདམས་
ངག་རྗེ་རྗེའི་ཆོག་ལྟ་བུ་སྒྲུ་མ་མཚོད་པའི་ཆོག་འདི་མན་ངག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་
དག་གི་དོན་བསྟུན་འདི་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་
ལམ་བུ་མོང་བ་ལ་སྐྱབས་ནས་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ངེས་ཤིག་བྱ། དེ་ནས་སྒྲིང་
རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཆེས་ཆེར་བསྟོད་དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་འཛིངས་པ་ན་དབང་རྒྱམ་པར་
དག་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་
སྟོམ་པ་བསྐྱབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་སྟགས་ཀྱི་ལྷུང་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ་སྒྲུ་མའི་
རྒྱལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྟོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པས། དག་སེམས་ཁྱུད་པར་ཅན་གྱི་ངང་
ནས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་འཁུལ་
ངེས་ཤིག་བྱ། དེ་ནས་འཛིངས་པ་དང་བོའི་རྒྱལ་འབྱོར་བསྟོམ། དེ་ནས་སྟོད་བཅུད་
དང་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ། དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་བཟུང་ལ་སྐྱབས་
གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་བརྟེན་བོའི་སྟོན་ནས་ཡན་ལག་
བདུན་པ་མཐུལ་དང་བཅས་པས་མཚོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་གང་སྤང་ཐམས་

ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྲོ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །དེ་ནས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་ཅ་བའི་སྤྲོ་མ་སྐྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ལ་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཅ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ཏུ་གདབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བསམ་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་བྱགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་བ་བཏབ་སྟེ་དབང་བཞིའི་བྱིན་རླབས་ཁྱེས། དེ་ནས་སྤྲོ་མའི་ཐུགས་བསྐྱལ་བའི་མཚན་སྐྱགས་གྱི་བརྒྱས་པ་རྒྱན་རིང་དུ་བྱ།

དེ་ནས་སྤྲོ་མ་ལྟ་ཆོགས་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མདོ་སྐྱགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤར་སྒོམ་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྩལ་ལ་ཤར་སྒོམ་གྱི་སྒོ་ནས་དད་གུས་བྱགས་དྲག་བསྐྱེད་ལ་ལམ་གྱི་ཅ་བ་རྩལ་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་རྩལ་བསམས་ཏེ་ཆོ་འདི་ལས་སློ་ལོག་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགོ་ལས་འབྲས་བསམས་ཏེ་བྱི་མའི་དོན་ལ་འབད། དེ་ནས་ལམ་པ་བསྐྱེད་སྐྱེལ་བསམས་ཏེ་སྤྲོ་བ་མཐའ་དག་ལས་སློ་ལོག་པ་ཞིག་བྱ། ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་དང་གཞུང་གིང་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད། དེ་ནས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རྩལ་སྐྱས་གྱི་སྐྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྐྱས་པ་ལ་རྩལ་དུ་བྱིན་པ་དྲག་ལ་སྒོ་བ་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཐབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སྒྱུང་ཞིང་ཐུར་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྒོན་

ལམ་ཤུགས་དག་ཏུ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་དབང་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲགས་ལམ་
སྒྲུལ་པ་ལ་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོད་དུ་སྐྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་དག་
པར་བྱ་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱེད་ལ་བསྐྱབས་པས་
རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྱེ་བའི་དགོ་ཅ་སྟོན་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་ལམ་རིམ་པ་
ལྷ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བྱུང་འཇུག་གི་བར་ལ་སྟོབ་ཅིང་ལམ་དེ་དག་སྐྱུར་དུ་
ཆུད་ལ་སྒྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་ཤུགས་དག་ཏུ་གདབ་བོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་སྒྲིགས་དུས་
ཀྱི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་འཆང་ཆུ་བའི་ཐབས་ཆང་ལ་མ་ཁོར་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་
ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་མིན་ཡང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་
ཅི་ཐེབས་དང་། སྟོན་ལམ་ངེས་པར་གདབ་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྟེ་རྣམས་སུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྲ་མོ་ངེས་ཆོག་གཤེས་མི་བྱ་
བར་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་
ཤིང་། ལྷག་པར་དབལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཆུལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་བའི་མཐིལ་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འབྲོམ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཟུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་གཤེས་པ་
འདི་སྤྱ་མའི་བཀའ་ཆུད་པ་མིན་པ་མེད། ཅེས་ལམ་གྱིས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་འདི་རྩ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་
བར་གསུངས།

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་མཐིལ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ལས་ཡང་ཡང་འབྱུང་སྟེ། རིམ་ལྡན་གསལ་བའི་སྟོན་
མི་ལས། བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་ནས་བཟུང་འབྲས་བུ་བྱུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་

ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 རེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོར་ཆགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་
 བསྐྱོད་པའི་གཞི་ཚད་བར་བེདས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས།
 རྫོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་། ལམ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་
 མཐར་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བར་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་པའི་མཐར་
 དེ་ལྟར་ཐོག་མར་ལམ་སྟེན་མོང་བ་ལ་སྤྱདས་ནས་རྒྱུད་འོས་སུ་རྒྱུར་པ་ན་སྤྲོ་མ་
 མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་ལམ་ཟབ་མོའི་རྟེན་དུ་སྐྱབ་པར་
 རུས་ངོ་ཤེས་པ་སྤངས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་། དེ་ནས་སྐྱབས་དེ་དང་
 གཞན་དུ་སྤངས་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་གཅིས་སྤྲོས་སུ་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བ་
 གཞིར་བཞག་ནས་སྟེན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་པ་དང་པོ་བསྒྲམས་ལ་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེ་བའི་དགོ་ཅ་སྟེན་པར་བྱ། དེ་ནས་རྫོགས་
 པའི་རིམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྟེ་བསྐྱབས་ན་
 མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་གི་གནད་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་
 ཆ་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་ནས། སྐབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་རང་གིས་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་འང་སྟེལ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཉམས་མགུར་དུ་ཡང་། དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་འབྲས་སུའི་ཐོག་ཆེན་གྱི། ལམ་མཆོག་
 གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་སྟེན་མོང་ལམ། །རི་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཐས་པའི་དེད་
 དཔོན་གྱི། མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །ཞུགས་ནས་ཡོངས་
 རྫོགས་མན་ངག་བསྟན་པ་དེས། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས། །
 རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་བལྟར་བགྱིས། །ཐར་འདོད་བྱིད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་བསྐྱུངས་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དངོས་སུ་མན་ངག་ཁྱེས་ཀྱང་སྒྲུར་གསུངས་
 པ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པ་གསུང་དུ་མེད་པས་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་རྗེ་
 འཆང་སྒྲོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མན་ངག་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་
 ཀྱི་ལུས་ཚང་བ་འདི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱགས་ཀྱི་བཅུད་ལྷུང་བའི་མན་
 ངག་ཡིན་པར་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱའོ། །མན་ངག་འདི་ལ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྒྲོ་
 བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲགས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ།
 གདམས་ངག་འདིའི་གཤམ་དུ། དེ་ལྟར་ཞག་རེ་བཞིན་རྒྱན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ན་
 མདོ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཕྱིའི་
 ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་འོ་མའི་མཚོ། རྣམ་དབྱེད་ས་འཛིན་དབང་པོ་བསྐྱབས་
 པ་ལས། སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་གེ་ལ་ཤ། སྐལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་མཚོར་གྱུ་བ། གང་འདི་གུས་ལྡན་སྒྲོ་བ་མ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིང་
 ལྷན་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་། འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་
 ལེགས་ནི། མཐའ་དག་ལྷུར་དུ་འགྱུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱུང་ཡིན། ཞེས་མདོ་
 སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དང་། འདིའི་གནད་ཤེས་ན་ཉམས་
 སུ་སྤངས་ན་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་སྤང་བར་འགྱུར་པ་དང་།
 ལྷུར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷུར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྱེད་པའི་ཐབས་མཚོག་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་པ་ལ་ཐ་ན་སྒྲོན་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འབད་དགོས་
 པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་བས་ནི་འདི་ལ་འབད། ཅིས་
 དང་། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་

ཀྱང་། མཚོག་གི་དེ་ཉིད་རབ་གསང་གསང་། རྫོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐ་ན་འབྲུབ། །
རྒྱལ་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད། ཅིས་གསུངས་སོ། །

ལམ་ཡོངས་རྫོགས་འདི་དག་ལ་རྫོགས་པའི་ཆེ་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཆེ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགོ་བ་ཞིག་དང་། གོང་
མ་མཉན་པའི་ཆེ་འོག་མ་ལ་བརྒྱལ་འདོད་ཆེར་འགོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། གཞན་
ཡང་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་བཀའ་གདམས་སློ་སྦྱང་ལས། བརྟག་དབྱང་
གཉིས་གྱིས་མཐར་བར་བྱ། རྫོན་མོངས་གང་ཆེ་རྫོན་ལ་སྦྱང་། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྟག་པ་སྦྱང་པོས་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
ཤིང་། དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ་རྒྱུད་བར་སྦྱང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་
ཆད་པས་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བས། ཡོན་ཏན་
དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་འདེབས་བྱགས་དྲག་ཏུ་བྱ་ཞིང་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་རྩལ་དུ་འདོན། ཡང་གཉེན་ཉི་དུ་རང་ཡུལ་གྱི་རོགས་གྲོགས་
མཆེད་བཟའ་བརྟུང་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་ཆེ་འདིའི་སྦྱང་ཤས་ཆེ་ན་དལ་
འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུལ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ནས་ཆེ་འདིའི་སྦྱང་ཤས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅི་ཐུབ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཆེ་འདིའི་སྦྱང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་
ཐྱི་མ་མི་དྲན་པས་ཆོས་བྱ་འདོད་རྣམ་དག་མི་འབྱུང་། དད་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་མི་སྒྲེ།
རྒྱལས་གནས་ལ་སློ་ལིང་སྦྱར་མི་ཡོང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྦྱང་སྦྱང་ཞེ་ཐག་པ་
ནས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་ཡང་སྒྲེ་ཐབས་མེད་དོ། །

འདི་དག་གི་རྒྱལས་སུ་འང་དམིགས་སྒྲོར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོས་མི་འདོར་
བར་མ་མཐའ་ཡིད་ཤར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་དང་། རྒྱུད་ལ་སྦྱར་
དུ་སྒྲེ་པའི་སྒོན་ལམ་རེ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་གསུང་། དེས་མཚོན་ནས་དམིགས་སྒྲོར་

གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་ལོན་པའི་ཆེ་སྒྲོན་ཡོན་ཇི་ལྟར་
 འབྱུང་བ་དང་། དེ་དང་དེ་དག་གི་ཆེ་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་
 བ་སོགས་ལམ་ལྟར་སྤང་དང་ཕྱོགས་རེར་མ་ལྟར་བར། ལམ་ཡོངས་སྒྲུབ་ཆོགས་
 བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་ལོན་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་
 གྱི་དོན་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཞིབ་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ལམ་ཡོངས་སྒྲུབ་ཆོགས་པའི་སྤྲོ་མ་ལྟའི་ནུལ་
 འབྱོར་འདི་ལ་རབ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུན་བཞི་འམ་དུག་ཏུ་སྦྱོང་། མ་མཐའ་ཐུན་
 གཅིག་ཏུ་ཡང་བྱས་ཏེ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་བ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་
 རྟེན་ལ་སྦྱིང་བོ་ལོན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགའ་ལྷན་
 སྟོན་བརྒྱུད་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཉམས་སྒྲུབ་སྤངས་ཏེ་སྐལ་བ་དང་
 ལྷན་པ་གཞན་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་བྱའོ། །

རབ་འབྱམས་ཞིང་ན་ཟླ་མེད་པད་དཀར་ལྟར་བསྒྲགས་ཅོད་དུས་འགོ་བའི་
 མགོན་དང་སྦྱབས་གཅིག་མཉམ་མེད་ཤུགས་ཏོག །རབ་འབྱམས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
 ཡི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་གང་སྒྲུའི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་བྱུང་བ་དག་དཔལ་ལྷན་རྡོ་
 རྗེ་འཆང་། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་བྱང་ཕྱོགས་བསྟན་
 པའི་སྒྲོན་མེ་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སློ་བཟང་གྲགས། །རབ་འབྱམས་
 རྒྱལ་ཀུན་སྤྱི་གཟུགས་སྤྲོ་མ་མཆོག་གི་ཞབས་སེན་འོད་དཀར་བདག་སྦྱིང་ཀུན་འཛི་
 ཟེའུ་འབྱུར་ཏུག་ཏུ་བཞུགས། །མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །
 ཟབ་དོན་ནོར་བུ་ཕྱོགས་ཅམ་མཐོང་བར་དཀའ། སློ་མིག་ཡོངས་ཞིང་སྤངས་པ་
 དམན་གྱུར་པ། བདག་འདུས་ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་ཇི་ལྟར་རྟོན། །ཉམ་ཆུང་སྤང་
 བུ་ཕྱ་མའི་གཤོག་རྒྱབས་གྱིས། །ཁུ་གཏེར་ཆེན་པོ་དཀྱུགས་པར་རྩོལ་བ་བཞིན། །

སྤྱན་པོ་ཉམ་ཆུང་བདག་འདུས་ཟབ་མོའི་གནས། །འབྲེད་པར་རྩོམ་པ་མཁས་
 རྣམས་ཁྲིལ་བའི་གཞི། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱལ་བས་བྱིན་བརྒྱབས་ཆོ། །སེམས་མེད་
 རྩོན་ཤིང་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤྲེལ་འབྱུང་། །ལྟ་མི་ཐ་མལ་འགས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་གནས། །
 བཟོ་ཞིང་གྲོང་བར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་། །དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
 བའི་ཉིན་བྱེད་གྱིས། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཞིང་གསུང་གིས་འོད་སྤང་གིས། །
 བདག་སློ་བསྐྱོའི་གོ་སར་རབ་བྱེ་བས། །ལེགས་བཤད་སྤྲང་ཅི་གསར་བ་འདི་
 ཐོན་ནོ། །སློ་བཟང་གསུང་རབ་ཡིད་བཞིན་དགའ་ཚལ་དུ། །རྒྱད་ལྷན་དམ་པའི་
 བྱིན་རྒྱབས་རྒྱན་གཤེར་ལས། །ཐོན་པའི་སྟན་རྒྱུད་མན་དག་སྤོང་པོ་ལ། །ལུང་
 དང་རིགས་པའི་ཡལ་འདབ་རབ་རྒྱ་རྒྱས། །ཆ་ཚང་ལམ་གྱི་འདབ་སྤྲོད་རབ་བཞད་
 པ། །ལེགས་བཤད་དཔག་བསམ་འདོད་དགུའི་རྩོན་ཤིང་འདི། །ཐར་འདོད་
 ཀྱང་དུག་ཡོངས་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་། །ཐུབ་བསྟན་དགའ་ཚལ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་
 བསྒྱབས། །ད་ནི་གངས་ཅན་སློ་གསལ་ལུང་བའི་ཆོགས། །སྟན་རྒྱུད་བདུད་ཅིའི་
 སྤྲོད་པོ་འདི་འབྱུངས་ལ། །དར་དེར་ལེགས་བཤད་དབྱངས་སྟན་སྤྲོད་དག་གིས། །
 རྩོགས་ཀྱན་ན་བའི་བཅུད་ལེན་རྒྱས་པར་མཛོད། །སྤྱ་མ་ལྟ་ལ་ཡུན་རིང་གསོལ་
 བཏབ་ཅིང་། །ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིས། །ལེགས་པར་བརྟགས་
 བས་སྒྱུར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །ཁོངས་པར་གྱུར་ན་སྤྱ་མ་ལྟ་ལ་བཤགས། །ཟུག་
 པའི་ལུ་ཆུང་འབྲུལ་ལམ་སྤྱོད་གྱུར་ཀྱང་། །བཅེ་ལྷན་པ་མས་ཡལ་བར་མི་འདོར་
 བཞིན། །ཟུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱ་མ་ལྟ་ཆོགས་གྱིས། །བདག་གིས་ཁོངས་པ་
 རྒྱ་བཅས་དག་པར་མཛོད། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་ལམ་བཟང་འདི་འདྲ་དང་། །མཇལ་
 ཡང་ད་དུང་ཆོ་འདིར་མཛོན་ཞེན་པ། །སྤྲོད་མེད་བདག་ལ་སྤྱ་མས་ཟུགས་རྗེས་
 གཟིགས། །ཆོ་ལྷག་དོན་ལྷན་རྒྱས་པར་བྱིན་གྱིས་སྤྲོབས། །ཆོ་ཐུང་འདི་ཡིས་བྱ་བ་

ཅི་བྱས་སྒྲ། །ལམ་བཟང་འདི་འདྲ་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །རྒྱལ་བས་བསྐྱབས་
 པའི་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ། །གཡང་མེད་ཅེ་གཅིག་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག།
 རྒྱལ་འདིར་འབད་ལས་དུང་དང་ཀུན་ལྟར། །རབ་དཀར་དགེ་བ་གང་ཞིག་
 བསགས་པ་དེས། །ཡུན་རིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་མ་གན་ནམས། །ལམ་
 བཟང་འདི་ཡིས་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་གྱུར་ཅིག། །ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ཉིན་བྱེད་
 གྱིས། །འོད་གྱིས་སྒྲུང་བ་སྟེར་བ་དེ་སྲིད་དུ། །ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་མཐའ་
 ཡས་འགྲོ་འདི་ལ། །ལམ་བཟང་བལྟ་བའི་སྒྲུང་བ་སྟེར་གྱུར་ཅིག། །ལྷུང་མཛེད་
 མགོན་དང་དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ། །གསང་བདག་བཀའ་སྟོན་ནམ་མང་ཐོས་
 པའི་སྒྲས། །གནས་གསུམ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ནམས་གྱིས། །ཚོས་
 འདི་བསྐྱབ་ལ་འཕྲིན་ལས་མ་གཡེལ་ཞིག། །ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་
 གཞི། །སློབ་བཟང་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི། །བསྟན་པ་སྤྲུགས་དུས་ཀུན་དུ་
 རྒྱས་རྒྱུར་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །ཅེས་སྐྱ་མ་མཚན་པའི་བྲིད་
 ཡིག་གསལ་བའི་གནད་ནམ་པར་བྱེ་བ་སྟན་ཆུང་མན་ངག་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་
 རྣམ་འཛེན་དམ་བ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་པཌ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་བཙུན་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་
 ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། དཔེན་ས་སྟན་ཆུང་གི་མན་ངག་སྟོང་པོ་སྐྱ་མ་མཚན་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འདི་ལ་བྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་
 མན་ངག་གི་གནད་ནམ་པར་བྱེ་བ་ཞིག་གྱིས་ཞིག་ཅེས་བཀས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཀའ་བཞེན་བསྐྱབ་པ་མཚན་པའི་མཚོགས་ཏེ་
 བསམས་བཀའ་ལྟར་སྒྲིབ་པོས་མཐོས་ཏེ། རྩེ་ཉིད་གྱིས་དབྱེས་བཞེན་རྩེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ལམ་བཟང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་མཚོགས་
 བརྟེས་པའི་སྐྱ་མ་དམ་བ་ལས་ཚོས་འདིའི་སྟན་ཆུང་གི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྐྱ་མ་དམ་པའི་ཞལ་
 ལས་ཐོས་པའི་མན་ངག་ལ་གཞི་བྱས། གདམས་ངག་འདི་གང་ལས་བརྒྱས་པའི་རྩ་བའི་བྲིངས་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟགས་
 རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཚེན་གྱི་གཞུང་ནམས་དང་། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ནམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་ཡིད་ཚེས་པའི་རྩལ་
 དུ་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་པ་མེ་མོ་ཡག་གི་ལོ་དབྱུག་པ་སྐྱ་བའི་དཀར་ཚོས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཉིན་བལ་བོད་མཚམས་ཀྱི་གནས་

མང་ལུལ་སྤྱིད་གྲོང་གི་ནགས་ཁྱོད་པ་ཀྱ་ཤིས་བསམ་གཏན་སྤྱིད་དུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་བྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱན་
དུ་དར་ཞིང་ནམ་ཡང་མི་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་གྱུར་ཅིག། ། །

དགེ་འདིས་མཚོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །བདག་གཞན་དགེ་བའི་
ཅ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་བ་སྤྱ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གིས་རྗེས་སུ་
མི་མཐུན་པའི། །ཤེས་གྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྟེན་
དང་བཀྱར་སྟེའི་རྒྱར། །སྤྱད་གཅིག་ཅམ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་སྦྱིན་པར། །སྤྱ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྷན་སྤྱ་མའི་སྦྱ་ཆེ་བརྟན་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་
ཡོངས་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་བྱང་
ནས། །ལྷུར་དུ་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ལུལ་ཕྱོགས་འདིས་མཚོན་འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི། །ལན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་སྤྱ། །རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་འཛིན་སྦྱེས་སུའི་སྦྱ་ཆེ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡི་མཐུ་
ལས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་སྤྱ། །ནད་ལུག་འཐབ་ཅོད་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་
སོགས། །མི་མཐུན་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གྱུར་ཏེ། །ཇོགས་ལྷན་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་ལ་སྦྱོད་
པར་ཤོག །པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །ངན་འགྲོ་ཐམས་
ཅད་ཏྲག་ཏུ་སྦྱོངས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་སུ་བཞུགས་པ། །དེ་དག་
ཀྱན་གྱི་སྦོལ་ལམ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །སངས་མཛྲེལ།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ལོར་》 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་བསྟུ་སྒྲིག་དང་
ལས་ཁུགས་མི་སྣའི་མཆན་ཐོ།

བསྟུ་སྒྲིག་ལག་ཁྱེད་འཛིན་པ་གཙོ་བོ། གློ་བཟང་ལྷན་གྲུབ། དཔང་གྲགས། ཆེ་རིང་།

ལས་ཁུགས་མི་སྣ། གློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། ཆེ་བརྟན་དོ་ཨེ།

གློ་བཟང་འཕགས་མཆོག་ ལྷན་གྲགས། གློ་བཟང་འཛིན་མེད། ཆེ་རིང་མ།

བྱམས་པ་བཙུན་འགྲུས། དོ་ཨེ་མཆོ། སྟེན་པ། ལྷག་པ་སྟོལ་མ། ཆེ་རིང་ཆོས་སྟོན།

ལྷ་སྒྲིད། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།

དཔེ་འདིའི་ཁྱད་ག་དང་དཀར་ཆས་སྒྲིག་མཁན། གློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། ལུང་བཅོས་འཕེལ། ཆེ་རིང་།

རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། གྲགས་པ་ལྷན་ལྷན།

གློ་བཟང་འཕགས་མཆོག་ ཆེ་བརྟན་དོ་ཨེ། ལྷན་གྲགས།

གློ་བཟང་འཛིན་མེད།

སྟོག་འབྲུལ་ལིག་འཇུག་པ། སྟེན་པ། ལྷག་པ་སྟོལ་མ།

མདུན་ཤོག་རྩས་འགོད་པ། ཆེ་རིང་མ།

བར་སྒྲིག་ལག་རྩལ་པ། ཆེ་རིང་མ།

བླ་མ་མཆོད་པའི་འབྲིད་ཡིག་གསལ་པའི་གནད་ནམ་པར་བྱེ་བ་སྟན་ཆུང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད།

བསྟུ་སྒྲིག་པ།	མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་།
མཛད་པ་པོ།	ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན།
མདུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།	ཆེ་རིང་མ།
དཔེ་སྟན་ཚན་པ།	བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟན་ཁང་། (ལྷ་ས་གླིང་རྫོང་བྱང་ལམ་རྫོ་ཨང་20པ།)
པར་འདེབས་ཚན་པ།	ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མིང་གིན་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སི།
དེབ་ཚད།	1/16
ཡིག་གུང་སྐ།	བྲི་19
པར་གཞི།	2011ལོའི་ཟླ་8པར་པར་གཞི་1བསྒྲིག་སྐ།
པར་ཐེངས།	2011ལོར་ཟླ་8པར་པར་ཐེངས་1བཟུང་།
པར་གུང་སྐ།	2000
དཔེ་དེབ་ཨང་རྟགས།	藏新出准字第[2011] (037)号
མ་གནས་རིན་པོ་ངོས་རྫོང་།	17

པར་གཞི་སྒྲིར་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཚོག

གངས་ཅན་བྱང་ལོ་ར་དཔེ་ཆོགས།
པོད་ཐེང་རྒྱག་ཅུ་ཅི་རྒྱག་